

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-59-22

Druk nr 3100
Warszawa, 16 marca 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o ratyfikacji Protokołu w sprawie wyeliminowania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, sporządzonego w Seulu dnia 12 listopada 2012 r., do Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu, sporządzonej w Genewie dnia 21 maja 2003 r.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni Minister Finansów oraz Minister Spraw Zagranicznych

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Protokołu w sprawie wyeliminowania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, sporządzonego w Seulu dnia 12 listopada 2012 r., do Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu, sporządzonej w Genewie dnia 21 maja 2003 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Protokołu w sprawie wyeliminowania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, sporządzonego w Seulu dnia 12 listopada 2012 r., do Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu, sporządzonej w Genewie dnia 21 maja 2003 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Dnia 12 listopada 2012 roku w Seulu został sporządzony Protokół w sprawie wyeliminowania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi do Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu, sporządzonej w Genewie dnia 21 maja 2003 roku:

Po zaznajomieniu się z powyższym Protokołem, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- został on uznany za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych,
- jest przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony,
- Rzeczpospolita Polska przystępuje do niego,
- będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie, dnia 2023 roku.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

Andrzej Duda

PREZES RADY MINISTRÓW

Mateusz Morawiecki

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel związania się Rzeczypospolitej Polskiej *Protokołem w sprawie wyeliminowania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, sporządzonym dnia 12 listopada 2012 r. w Seulu, zwanym dalej „Protokołem”, do Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu, sporządzonej w Genewie dnia 21 maja 2003 r. (Dz. U. z 2007 r. poz. 487 i 488), zwanej dalej „Konwencją”*

Konwencja, do której Rzeczpospolita Polska przystąpiła 15 września 2006 r., zobowiązuje strony do wprowadzenia odpowiednich rozwiązań prawnych, administracyjnych i innych niezbędnych do eliminowania wszelkich form nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi (przemyt, nielegalna produkcja, podrabianie wyrobów legalnych itp.). Jest to ważny element ochrony ludności przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, w szczególności przed chorobami odtytoniowymi, a także ochrony budżetu państwa przed utratą wpływów z tytułu podatków od wyrobów tytoniowych. Należy zaznaczyć, że wprowadzanie na rynek nielegalnych wyrobów tytoniowych, które nie podlegają kontroli jakościowej, z ceną dla konsumenta, znacznie niższą niż stymulowana podatkami cena legalnych wyrobów tytoniowych, podważa i może niweczyć politykę państwa prowadzącą do ograniczania konsumpcji tytoniu.

Inicjatywy podejmowane przez poszczególne państwa, mające na celu ograniczenie następstw używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz eliminowanie nielegalnego obrotu tymi wyrobami, bez wsparcia na gruncie międzynarodowej współpracy i partnerstwa państw działających w sposób skoordynowany według przyjętych zasad i zobowiązań, nie gwarantują oczekiwanych rezultatów, zwłaszcza we współczesnych uwarunkowaniach łączności, transportu i przepływów finansowych między państwami i regionami.

Mając na względzie powyższe okoliczności, a także potrzebę uszczegółowienia zasad i zobowiązań w dziedzinie zwalczania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, upoważnione, zgodnie z art. 33 Konwencji, strony uznały (podczas 2. Konferencji Stron 30 czerwca–6 lipca 2007 r. w Bangkoku) celowość opracowania protokołu dodatkowego do postanowień Konwencji.

Tekst Protokołu, który został przyjęty przez 5. Konferencję Stron (Seul, 12–17 listopada 2012 r.), zawiera wszystkie elementy skutecznej kontroli rynku tytoniowego i przeciwdziałania nielegalnemu obrotowi wyrobami tytoniowymi, uznane przez strony Konwencji za niezbędne, tj.:

- kontrolę łańcucha dostaw (obejmującą wytwarzanie, import i eksport wyrobów tytoniowych oraz urządzeń do ich produkcji),
- śledzenie i monitorowanie wyrobów tytoniowych od wytwórcy do pierwszego odbiorcy,
- kontrolę produkcji i handlu w strefach wolnocłowych,
- zasady ścigania naruszeń prawa w obrocie wyrobami tytoniowymi,
- zakres i zasady współpracy międzynarodowej (wymiana informacji, współdziałanie, pomoc prawna).

Dla Polski związanie się Protokołem będzie miało istotne znaczenie dla realizacji celów:

- 1) zdrowotnych – ograniczenia spożycia tytoniu i związanych z tym konsekwencji zdrowotnych;
- 2) ochrony rynku i interesów finansowych budżetu państwa.

Ad 1. Średnio co 6 sekund na całym świecie przedwcześnie umiera jedna osoba z powodu palenia papierosów i narażenia na oddziaływanie toksycznych substancji dymu nikotynowego. W skali roku to około 7 mln zgonów. Kolejny milion przedwczesnych zgonów dokłada rocznie tzw. „bierne palenie”, czyli narażenie niepalących osób postronnych na dym wydychany przez palaczy. Papierosy pali co czwarty Polak (26 proc.), czyli około 8 mln osób (dane CBOS), a kolejne 67 tys. Polek i Polaków dopisuje się do globalnej rocznej statystyki zgonów (dane resortu zdrowia za 2016 r. – sprawozdanie z realizacji Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce w latach 2014 i 2015).

W Rzeczypospolitej Polskiej palenie tytoniu jest jednym z głównych czynników ryzyka przewlekłych chorób niezakaźnych (wg danych z 2018 r.: ponad 9 mln dorosłych osób regularnie palących tytoń; 60–70 tys. zgonów rocznie z powodu chorób odtytoniowych, w tym ponad 40 tys. zgonów osób w wieku 35–65 lat). Wzrost cen i ograniczenie dostępności ekonomicznej wyrobów tytoniowych są czynnikami zapobiegającymi rozpowszechnianiu palenia. Jednak nielegalny rynek, dostarczając tanich wyrobów tytoniowych, podważa i poważnie ogranicza skuteczność ekonomicznych regulatorów konsumpcji tytoniu.

Ad 2. W perspektywie wzrostu akcyzy i cen legalnych wyrobów tytoniowych Protokół pozwoli zwiększyć skuteczność ochrony rynku krajowego przed możliwością wzrostu podaży nielegalnych wyrobów. Posłuży także ochronie interesów finansowych Unii Europejskiej i państw członkowskich, gdyż wschodnia i północna granica Rzeczypospolitej Polskiej jest jednocześnie granicą celną Unii Europejskiej.

2. Różnice pomiędzy istniejącym a projektowanym stanem prawnym

Szereg rozwiązań opisanych w postanowieniach Protokołu, w tym przepisów dotyczących śledzenia i monitorowania wyrobów tytoniowych, funkcjonuje już w prawodawstwie Unii Europejskiej i w Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednak bez określonego Protokołem współdziałania także państw spoza Unii Europejskiej oraz państw innych regionów: Afryki, Azji Południowo-Wschodniej, Zachodniego Pacyfiku, Bliskiego Wschodu, Ameryki, efektywność działań zmierzających do redukcji nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi jest ograniczona.

Protokół daje możliwość wprowadzenia regulacji prawnych sprzyjających podniesieniu ww. efektywności: przepisów dotyczących m.in. monitorowania przepływu wyrobów tytoniowych i urządzeń służących do ich produkcji, wzajemnego informowania państw – stron Protokołu o ruchu tych wyrobów, wzajemnej pomocy prawnej w ściganiu naruszeń prawa w tej dziedzinie, itp.

Przystąpienie do Protokołu nie będzie się wiązało dla Rzeczypospolitej Polskiej z zasadniczymi zmianami w obowiązującym systemie prawnym. Postanowienia Protokołu mogą być natomiast podstawą dla wprowadzenia uzupełnień w przepisach prawnych lub zmian w stosowanej praktyce.

Zgodnie z definicją zawartą w Protokole (art. 1 ust. 12), pod pojęciem „łańcucha dostaw” należy rozumieć wszystkie procesy i działania, jakie towarzyszą wyrobom tytoniowym na drodze od producenta do pierwszego odbiorcy. Łańcuch ten obejmuje obligatoryjnie wytwarzanie, import i eksport wyrobów tytoniowych i urządzeń do ich produkcji, a może być rozszerzony wg potrzeb i uznania państwa – strony Protokołu – o elementy takie jak:

- uprawa tytoniu (z wyłączeniem drobnych, tradycyjnych/przydomowych plantacji),
- sprzedaż detaliczna wyrobów tytoniowych,
- przewóz handlowych ilości wyrobów tytoniowych oraz ich składowanie, sprzedaż hurtowa, pośrednictwo i dystrybucja,
- przewóz, składowanie, sprzedaż hurtowa, pośrednictwo i dystrybucja urządzeń do ich produkcji.

Wszystkie wymienione powyżej procesy i działania mają być – zgodnie z art. 6 Protokołu – dozwolone tylko dla osób fizycznych bądź prawnych posiadających stosowne zezwolenie (licencję) lub równoważną zgodę.

W kontekście powołanych przepisów Protokołu należy zwrócić uwagę na dwa aspekty:

- 1) postanowienia o obowiązkowym objęciu systemem licencji producentów tytoniu oraz innych uczestników łańcucha dostaw mających do czynienia z surowcem tytoniowym, korespondują z kierunkiem, w jakim w Polsce poszły zmiany w ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 143, z późn. zm.);
- 2) stworzone zostały możliwości wprowadzenia regulacji prawnych, które ograniczą obrót, np. maszynami do wytwarzania krajanki tytoniowej, czy maszynami do „domowego” wytwarzania papierosów.

Wprowadzenie w życie postanowień dotyczących śledzenia i monitorowania pochodzenia i przepływu wyrobów tytoniowych (art. 8 Protokołu) dla Rzeczypospolitej Polskiej nie będzie się wiązało z koniecznością wprowadzenia zmian prawnych: obowiązek stosowania systemu śledzenia i monitorowania w odniesieniu do swoich wyrobów nałożyły na producentów przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylającej dyrektywę 2001/37/WE, tzw. Dyrektywy tytoniowej – TPD (Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2014, str. 1, z późn. zm.). Postanowienia przedmiotowej dyrektywy zostały implementowane do krajowego porządku prawnego ustawą z dnia 22 lutego 2019 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. poz. 638). Ponadto obowiązek stosowania systemu śledzenia i monitorowania w odniesieniu do swoich wyrobów miały i od lat wypełniały koncerny tytoniowe, związane umowami z Komisją Europejską (Rzeczpospolita Polska przystąpiła do tych umów): JAPAN TOBACCO INTERNATIONAL (JTI), IMPERIAL TOBACCO LIMITED (ITL) i BRITISH – AMERICAN TOBACCO (BAT) (do 2018 r. także PHILIP MORRIS INTERNATIONAL (PMI)), których wyroby pokrywają ok. 98% zapotrzebowania rynku tytoniowego w Polsce.

Dla państw członkowskich Unii Europejskiej, które przystąpią do Protokołu, przyszły zakres i sposób wdrażania jego postanowień będzie zależał nie tylko od własnej strategii zwalczania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, ale i od wspólnej polityki dla całego obszaru Unii Europejskiej. W poszczególnych postanowieniach Protokołu przewiduje odpowiedni czas na dostosowanie się stron – w niektórych przypadkach do pięciu lat. Należy zatem przewidywać, że wdrażanie postanowień Protokołu może być poprzedzone przyjęciem wspólnej strategii

państw członkowskich Unii Europejskiej, określonej w rozporządzeniach, dyrektywach lub zaleceniach.

3. Zgodność postanowień Protokołu z obowiązującymi przepisami, w tym umowami międzynarodowymi

Zastrzeżenie generalne ujęte w art. 2 ust. 3 (nienaruszalność innych zobowiązań Stron), a także przepisy innych artykułów Protokołu określające nadrzędność regulacji krajowych nad postanowieniami Protokołu, dają gwarancję, że jego przyjęcie nie będzie kolidowało z wypełnieniem przez Polskę zobowiązań wynikających z innych umów.

4. Przewidywane skutki związane z wejściem w życie Protokołu

1) SKUTKI PRAWNE:

Wdrożenie postanowień Protokołu dotyczących łańcucha dostaw skutkowałoby przyjęciem w Unii Europejskiej, a zatem i w Rzeczypospolitej Polskiej, nowych rozwiązań wysoce pożytecznych dla wyeliminowania nielegalnych i niekorzystnych dla ochrony zdrowia praktyk:

- a) rejestracja i licencjonowanie podmiotów uczestniczących w całym łańcuchu dostaw może obejmować również dostawców surowca tytoniowego. Powinno to pozwolić na zniwelowanie niekorzystnych skutków całkowitej deregulacji obrotu surowym tytoniem (będącej następstwem rozporządzenia Rady (UE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r.), skutkującej otwarciem swobodnego dostępu do surowca tytoniowego dla nielegalnej produkcji,
- b) kontroli (i licencjonowaniu) byłyby poddane również urządzenia do produkcji wyrobów tytoniowych, co ograniczyłoby dostępność tych urządzeń dla nielegalnych wytwórców, a także umożliwiłoby prawne uregulowanie obrotu, np. maszynami do wytwarzania krajanki tytoniowej czy urządzeniami do wytwarzania papierosów.

Ratyfikacja protokołu FCTC wymusi podjęcie szeregu prac legislacyjnych normujących sposób funkcjonowania systemu licencjonowania, które w chwili obecnej nie są uregulowane krajowymi przepisami. Konieczne będzie m.in. utworzenie norm prawnych określających zasady licencjonowania, zakresu tych czynności oraz przede wszystkim podjęcia decyzji odnośnie do organów odpowiedzialnych za organizacją nowych zadań narzuconych przez protokół FCTC. Konieczne będzie również określenie organu kontrolnego właściwego w zakresie wydawania licencji oraz kontroli uczestników systemu

licencjonowania z przestrzegania obowiązków posiadania licencji i licencjonowanego obrotu maszynami do produkcji wyrobów, jak i samymi wyrobami tytoniowymi.

2) SKUTKI SPOŁECZNE:

Łatwa dostępność taniego tytoniu nieznanego pochodzenia zwiększa ekspozycję konsumentów na substancje szkodliwe oraz niweczy działania podejmowane na rzecz ograniczenia jego konsumpcji. Protokół stworzy nowe narzędzia do ograniczenia podaży nielegalnych wyrobów tytoniowych, a przez to powinien istotnie przyczynić się do ochrony zdrowia przed niekontrolowanymi wyrobami, a także wzrostu skuteczności polityki ograniczania konsumpcji tytoniu na terytorium kraju.

3) SKUTKI GOSPODARCZE I FINANSOWE:

- a) kontrola nad surowcem tytoniowym i urządzeniami do jego przetwarzania, kontrola całego łańcucha dostaw, w tym możliwe licencjonowanie wszystkich jego uczestników, a także współdziałanie z odpowiednimi służbami innych państw (dotąd niezwiązanych skutecznymi porozumieniami) stworzy warunki do skutecznego zwalczania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, ograniczając unikanie opodatkowania. Dotychczasowe ujawnienia nielegalnych wyrobów tytoniowych, dokonywane przez służby odpowiedzialne za ochronę porządku prawnego, ilustrują rozmiar jedynie znanej części nielegalnego obrotu, wykrywanego przy obecnym stanie warunków prawnych i organizacyjnych. W roku 2019 służby te (Krajowa Administracja Skarbowa, Straż Graniczna, Policja i Centralne Biuro Śledcze Policji) ujawniły pochodzące z nielegalnych źródeł ponad 473,9 mln szt. papierosów wartości prawie 333 mln zł oraz ponad 588 tony tytoniu i suszu tytoniowego wartości ponad 279,3 mln zł,
- b) nielegalny obrót wyrobami tytoniowymi według badań rynkowych branży tytoniowej i niezależnych firm doradczych w 2020 roku szacowany był na średnio 8,1% krajowego rynku tytoniowego. Straty dla budżetu z tytułu niezapłaconej akcyzy od takiej liczby papierosów wynoszą ok. 1,5 mld zł, a łącznie z niezapłaconym VAT – ok. 2 mld zł. Przemysł i nielegalna produkcja wyrobów tytoniowych nie tylko powoduje uszczuplenia przychodów budżetu, ale także destabilizuje sytuację podmiotów gospodarczych działających legalnie. Zwiększenie skuteczności ograniczania nielegalnego obrotu przyczyni się do poprawy warunków funkcjonowania tych podmiotów,

- c) znakowanie wyrobów i bieżąca obsługa systemów informatycznych umożliwiających śledzenie zdefiniowanych opakowań czy partii towaru (tytoniu, wyrobów tytoniowych), zgodnie z postanowieniami Protokołu obciąża producentów. Nie powinno to powodować istotnych problemów, biorąc pod uwagę zaangażowanie i techniczne przygotowanie producentów do tych procesów w Rzeczypospolitej Polskiej i w Unii Europejskiej, wymuszone przepisami Dyrektywy tytoniowej – TPD,
- d) przyjęcie i stosowanie Protokołu nie będzie angażowało dodatkowych środków z budżetu państwa, a w konsekwencji nie będzie generowało kosztów wymagających sfinansowania. Biorąc pod uwagę, że stosowanie Protokołu umożliwi ograniczenie przemytu i nielegalnej produkcji wyrobów tytoniowych oraz zwiększenie wykrywalności nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, co powinno się przełożyć na realne zwiększenie wpływów do budżetu państwa, a ponadto że stan zorganizowania organów ochrony porządku prawnego w tej dziedzinie nie będzie wymagał restrukturyzacji i zmiany wyposażenia, należy oczekiwać, że jego wdrożenie spowoduje korzystne skutki dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

4) SKUTKI POLITYCZNE:

Największe zagrożenie przemytem wyrobów tytoniowych – głównie papierosów – występuje na wschodniej i północnej granicy Rzeczypospolitej Polskiej, która jest jednocześnie granicą obszaru celnego Unii Europejskiej. Wyroby tytoniowe wprowadzane nielegalnie na polski rynek w znacznej części są transferowane do kolejnych państw członkowskich Unii Europejskiej, gdzie rynkowe ceny papierosów są znacznie wyższe niż w Rzeczypospolitej Polskiej. W tej sytuacji ochrona obszaru celnego przed napływem nielegalnych wyrobów tytoniowych czy urządzeń do ich wytwarzania, a także przed niekontrolowanym przepływem surowych liści tytoniu, ma zasadnicze znaczenie również dla ochrony interesów zdrowotnych, gospodarczych i społecznych pozostałych państw członkowskich Unii. Jak pokazuje doświadczenie, dla skutecznego eliminowania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi (przemycanymi i nielegalnie wytwarzanymi) konieczna jest wielostronna współpraca między państwami, których mogą dotyczyć nielegalne przepływy produktów lub kapitałów. Wejście w życie przedmiotowego Protokołu i przystąpienie do niego jak największej liczby państw tworzy podstawy prawne dla realnej i skutecznej współpracy w zwalczaniu nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi. Będzie to sprzyjało również ochronie obszaru celnego Unii Europejskiej.

5. Tryb związania Rzeczypospolitej Polskiej Protokołem

Protokół wypełnia przesłanki określone w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.) i podlega ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, zgodnie z procedurą wskazaną w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 127).

Protokół zawiera kompleksowy zestaw środków, zasad i strategii dotyczących zwalczania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi. Główne zobowiązania, z których Rzeczpospolita Polska musiałaby się wywiązywać lub do których musiałaby się stosować od momentu wejścia w życie Protokołu, a na późniejszym etapie – w okresach wskazanych w Protokole, określone są w art. 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 18 i 27 Protokołu.

Postanowienia Protokołu dotyczą różnych obszarów działalności, które można podzielić następująco:

- a) wytwarzanie i sprzedaż wyrobów tytoniowych oraz urządzeń służących do ich wytwarzania,
- b) kontrole celne i współpraca celna, włącznie ze wzajemną pomocą administracyjną w sprawach celnych,
- c) zbliżenie przepisów dotyczących przestępstw, współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych i współpraca policyjna,
- d) zharmonizowane opodatkowanie i przepisy z tym związane.

W odniesieniu do obszaru określonego w lit. a, Protokół zawiera ważne postanowienia (art. 8), wchodzące w zakres regulowany postanowieniami Dyrektywy TPD. W art. 15 tej dyrektywy ustanowiono system identyfikowalności w Unii Europejskiej, który przyczynia się do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego, gwarantując, że przedmiotem obrotu są wyroby zgodne z przepisami, i na który ma wpływ art. 8 Protokołu. Przedmiotowa dyrektywa została implementowana do krajowego porządku prawnego ustawą z dnia 22 lutego 2019 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Zatem zakres nadzoru nad wytwarzaniem i sprzedażą wyrobów tytoniowych został już w Polsce uregulowany.

Ponadto określone w Protokole zobowiązania dotyczące analizy *due diligence* w odniesieniu do klientów (art. 7) mają wpływ na podobne obowiązki, nałożone obecnie na inne podmioty gospodarcze na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/849 z dnia

20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniającej rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz. Urz. UE. L 141 z 05.06.2015, str. 73, z późn. zm.). Również w tym przypadku dokonano implementacji dyrektywy do krajowego porządku prawnego w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2022 r. poz. 593, z późn. zm.).

W odniesieniu do obszaru określonego w lit. b, Protokół zawiera zobowiązanie do sprawowania skutecznej kontroli w wolnych obszarach celnych (art. 12). Zakazano w nim mieszania wyrobów tytoniowych z wyrobami innymi niż tytoniowe w momencie wyprowadzania tych wyrobów z wolnych obszarów celnych. Zgodnie z prawem Unii Europejskiej (unijny kodeks celny – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 269 z 10.10.2013, str. 1, z późn. zm.)) towary wprowadzone na unijny obszar celny (włącznie z przeladunkiem) są objęte, od momentu wprowadzenia, dozorem celnym. Jednocześnie każdy towar, który ma zostać objęty procedurą celną (włącznie z tranzytem), zostaje zgłoszony do tej procedury. Tym samym przedmiotowe zagadnienie zostało uregulowane w prawodawstwie unijnym. Ponadto protokół obejmuje swoim zakresem sprzedaż bezcłową wyrobów tytoniowych (art. 13). Obowiązujące przepisy w obszarze prawa celnego nie uprawniają organów celnych do wprowadzania na rynku krajowej sprzedaży detalicznej, tj. zakazu „sprzedaży bezcłowej”, o którym mowa w art. 13 Protokołu. Dlatego też środki prawne i ewentualne rozwiązania organizacyjne zapewniające realizację wymienionych w art. 12 i art. 13 celów, w tym dotyczące ich implementacji do prawa krajowego, wykraczają poza obszar regulacji określonych w przepisach prawa celnego dotyczących stosowania procedur celnych i powinny stanowić przedmiot regulacji ustalonych w przepisach odrębnych.

W odniesieniu do obszaru określonego w lit. c, Protokół zawiera postanowienia dotyczące zbliżenia przepisów odnoszących się do przestępstw, współpracy w dziedzinie egzekwowania prawa oraz współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych.

W odniesieniu do obszaru określonego w lit. d, Protokół zawiera w art. 6, 9, 11, 12 i 13 postanowienia częściowo wchodzące w zakres obowiązujących przepisów unijnych w dziedzinie opodatkowania pośredniego, zwłaszcza dotyczące licencji (art. 6), przechowywania dokumentacji (art. 9) i sprzedaży bezcłowej (art. 13). Niektóre z tych zharmonizowanych przepisów częściowo stanowią już transpozycję postanowień Protokołu i w związku z tym

Protokół może mieć na nie wpływ. W szczególności wymóg licencji przewidziany w art. 6 Protokołu jest w dużej mierze wdrażany poprzez odpowiednie przepisy dyrektywy Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylającej dyrektywę 92/12/EWG (Dz. Urz. UE L 9 z 14.01.2009, str. 12, z późn. zm.) (art. 15–17) dotyczące produkcji w składach podatkowych i przemieszczania wyrobów z tych składów oraz dyrektywy Rady 2011/64/UE z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie struktury oraz stawek akcyzy stosowanych do wyrobów tytoniowych (Dz. Urz. UE L 176 z 05.07.2011, str. 24). Dyrektywy te zostały implementowane do krajowego porządku prawnego przepisami ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym.

Uwzględniając powyższe, ratyfikacja Protokołu będzie obligowała do wprowadzenia w krajowym systemie prawnym dodatkowych regulacji, nakładających na osoby fizyczne i prawne nowych obowiązków, które należą do wyłączności ustawy. Obszar ten obejmuje zagadnienia związane z licencjonowaniem lub wdrożeniem systemu kontroli zatwierdzonym przez właściwy organ:

- produkcji urządzeń do wytwarzania wyrobów tytoniowych oraz
- przywozu i wywozu urządzeń do wytwarzania wyrobów tytoniowych.

Ponadto Rzeczpospolita Polska powinna dążyć, w przypadku ratyfikacji Protokołu, do wdrożenia systemu licencji dla osób fizycznych i prawnych prowadzących działalność w sferze:

- uprawy tytoniu (z wyłączeniem drobnych, tradycyjnych/przydomowych plantacji),
- sprzedaży detalicznej wyrobów tytoniowych,
- przewozu handlowych wyrobów tytoniowych oraz ich składowania, sprzedaży hurtowej, pośrednictwa i dystrybucji,
- przewozu, składowania, sprzedaży hurtowej, pośrednictwa i dystrybucji urządzeń do produkcji wyrobów tytoniowych.

Należy nadmienić, że w związku z implementacją do krajowego porządku prawnego dyrektywy TPD wdrożono system śledzenia i monitorowania produkcji i przemieszczania wyrobów tytoniowych (do pierwszego miejsca sprzedaży detalicznej). Stosownie do przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276, z późn. zm.) na producentach, przewoźnikach, hurtownikach oraz punktach sprzedaży detalicznej wyrobów tytoniowych ciąży obowiązek raportowania produkcji, przemieszczania i sprzedaży w systemie w oparciu o niepowtarzalny identyfikator opakowania zawierającego te wyroby, nanoszony na etapie produkcji (art. 8

protokołu – śledzenie ruchu i pochodzenia). Powoduje to, że nadzór nad produkcją, przewozem i wprowadzaniem do konsumpcji wyrobów tytoniowych został już uregulowany w krajowym porządku prawnym. Ponadto uregulowania zawarte w ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym wdrożyły system kontroli produkcji (system składów podatkowych oraz podmiotów działających jako pośredniczący podmiot tytoniowy) i przemieszczania wyrobów tytoniowych (np. procedura zawieszenia poboru akcyzy, obowiązek oznaczania znakami akcyzy) w zakresie poboru akcyzy, który ogranicza nielegalny obrót tymi wyrobami na terytorium kraju. Również przepisy dotyczące wymogu wprowadzenia licencji, równorzędnego systemu zgód lub nadzoru przez właściwy organ przewidziane w art. 6 ust. 1 lit. a i b Protokołu są w polskim prawie uregulowane w zakresie produkcji oraz przywozu i wywozu wyrobów tytoniowych. W tym obszarze działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania wyrobów tytoniowych jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221) i wymaga m.in. wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych, a zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2352, z późn. zm.) przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania wyrobów tytoniowych jest obowiązany spełniać szereg warunków, takich jak m.in. wdrożenie systemu wewnętrznej kontroli. Co więcej, przepisy ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym regulują m.in. wydawanie zezwoleń na prowadzenie składu podatkowego czy konieczność dokonania zabezpieczenia akcyzowego, a co za tym idzie konieczność przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia, które przewiduje ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 813, z późn. zm.).

Natomiast wdrożenie postanowień Protokołu do krajowego porządku prawnego spowoduje lub może spowodować wzrost obciążeń nałożonych na podmioty prawa krajowego, w szczególności prowadzące działalność obejmującą produkcję, przywóz i wywóz urządzeń do wytwarzania wyrobów tytoniowych. W przypadku uznania przez krajowego ustawodawcę, nowe obowiązki związane z licencjonowaniem działalności mogą zostać również nałożone na podmioty wykonujące działalność związaną z handlem hurtowym i detalicznym, transportem, pośrednictwem lub dystrybucją tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz maszyn służących do ich produkcji. Obowiązek licencjonowania może zostać również wprowadzony w obszarze uprawy tytoniu, z wyłączeniem tradycyjnych plantatorów, rolników i producentów prowadzących działalność na małą skalę.

Powyższe obowiązki nie obejmą osób fizycznych wytwarzających niektóre wyroby tytoniowe (papierosy) domowym sposobem na własny użytek, co wynika z harmonizacji przepisów o podatku akcyzowym na obszarze Unii Europejskiej (art. 99 ust. 1b ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym).

Odwzorowując krajowy sposób implementacji Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu, jak również mając na uwadze cel samych przepisów Protokołu, będących dodatkowym dokumentem do art. 15 wspomianej Konwencji, zobowiązującego Strony do wprowadzenia odpowiednich rozwiązań prawnych, administracyjnych i innych niezbędnych do eliminowania wszelkich form nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi (przemyt, nielegalna produkcja, podrabianie wyrobów legalnych itp.), wdrożenie postanowień Protokołu nastąpi z uwzględnieniem specyfiki projektowanej materii ustawowej. Wybór ewentualnych środków dla osiągnięcia założonych celów zostanie zrealizowany w kooperacji z zainteresowanymi resortami.

**PROTOKÓŁ W SPRAWIE WYELIMINOWANIA NIELEGALNEGO OBROTU
WYROBAMI TYTONIOWYMI**

za zgodności z
Dyrektor
Departamentu Zwalczania
Przestępczości Ekonomicznej
komunikatem
Edward Komorowski

Preambuła

Strony niniejszego Protokołu,

uwzględniając fakt, iż w dniu 21 maja 2003 r. pięćdziesiąte szóste Światowe Zgromadzenie Zdrowia w drodze konsensusu przyjęło Ramową Konwencję WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, która weszła w życie z dniem 27 lutego 2005 r.;

uznając, że Ramowa Konwencja WHO o ograniczeniu użycia tytoniu jest jednym z najszybciej uchwalonych traktatów Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz zasadniczym narzędziem osiągnięcia celów Światowej Organizacji Zdrowia;

przywołując Preambułę do Konstytucji Światowej Organizacji Zdrowia, która stanowi, że dostęp do możliwie najwyższych standardów zdrowia jest podstawowym prawem każdego człowieka bez względu na rasę, wyznanie, przekonania polityczne, czy status społeczny;

ustaliwszy, że prawo do ochrony zdrowia publicznego należy traktować priorytetowo;

zaniepokojone faktem, że nielegalny handel wyrobami tytoniowymi sprzyja szerzeniu się epidemii tytoniowej będącej problemem ogólnoswiatowym o poważnych konsekwencjach dla zdrowia, która wymaga skutecznej, właściwej i kompleksowej reakcji na szczeblu krajowym i międzynarodowym;

uznając ponadto, że nielegalny handel wyrobami tytoniowymi osłabia środki cenowe i podatkowe służące kontroli rynku wyrobów tytoniowych, a tym samym zwiększa dostępność i przystępność takich wyrobów;

zaniepokojone szkodliwymi skutkami, jakie większa dostępność i przystępność nielegalnych wyrobów tytoniowych wywiera na zdrowie publiczne i dobrostan przede wszystkim ludzi młodych, ubogich i innych grup szczególnie wrażliwych;

zaniepokojone nieproporcjonalnymi gospodarczymi i społecznymi następstwami nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi dla krajów rozwijających się i krajów będących w okresie transformacji;

świadome konieczności wypracowania potencjału naukowego, technicznego i instytucjonalnego w zakresie planowania i wdrażania właściwych krajowych, regionalnych i międzynarodowych środków eliminowania wszelkich form nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi;

uznając fakt, że dostęp do zasobów i odpowiednich technologii ma ogromne znaczenie dla poszerzenia możliwości Stron, zwłaszcza krajów rozwijających się oraz krajów będących w okresie transformacji, w zakresie wyeliminowania wszelkich form nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi;

uznając również fakt, że mimo iż wolne obszary celne ustanowiono w celu uproszczenia legalnej wymiany handlowej, wykorzystano je do globalizacji nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi, zarówno nielegalnego tranzytu wyrobów z przemytu, jak i wytwarzania nielegalnych wyrobów tytoniowych;

uznając również, że nielegalny handel wyrobami tytoniowymi szkodzi gospodarkom Stron oraz wywiera negatywny wpływ na ich stabilność i bezpieczeństwo;

świadome też, że nielegalny handel wyrobami tytoniowymi przynosi zyski finansowe wykorzystywane do finansowania międzynarodowej działalności przestępczej, co jest sprzeczne z celami polityki rządowej;

uznając, że nielegalny handel wyrobami tytoniowymi opóźnia osiągnięcie celów zdrowotnych, nakłada na system ochrony zdrowia dodatkowe obciążenia i powoduje uszczuplenie dochodów gospodarek Stron;

mając na uwadze art. 5 ust. 3 Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, w których Strony zgadzają się, że dzięki opracowaniu i wdrożeniu strategii dotyczących zdrowia publicznego w zakresie kontrolowania wyrobów tytoniowych, Strony podejmą zgodne z przepisami prawa krajowego działania na rzecz zabezpieczenia tych strategii politycznych przed interesami handlowymi i innymi interesami przemysłu tytoniowego;

podkreślając konieczność zachowania czujności wobec faktu, że działania podejmowane przez przedstawicieli przemysłu tytoniowego umniejszają bądź podważają strategie polityczne na rzecz zwalczania nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi oraz konieczność uzyskiwania informacji o działaniach przemysłu tytoniowego, które są szkodliwe dla strategii politycznych służących zwalczaniu nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi;

mając na uwadze postanowienia art. 6 ust. 2 Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, które zachęcają Strony do zakazywania bądź, stosownie do sytuacji, ograniczania sprzedaży lub przywozu bezcelowych i bezakcyzowych wyrobów tytoniowych przez międzynarodowych podróżnych;

uznając ponadto, że tytoń i wyroby tytoniowe trafiają do kanału nielegalnego handlu poprzez tranzyt i przeladunek międzynarodowy;

uwzględniając, że skuteczne działania na rzecz zapobiegania i zwalczania nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi wymagają kompleksowego podejścia międzynarodowego oraz ścisłej współpracy w zakresie wszystkich aspektów nielegalnego handlu, w tym stosownie do sytuacji, nielegalnego handlu tytoniem, wyrobami tytoniowymi i urządzeniami do ich wytwarzania;

przywołując i podkreślając znaczenie innych istotnych umów międzynarodowych, np. Konwencji ONZ przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, Konwencji przeciwko korupcji i Konwencji o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi oraz zobowiązanie Stron tych Konwencji do stosowania, odpowiednio do sytuacji, właściwych ich postanowień do nielegalnego handlu tytoniem, wyrobami tytoniowymi i urządzeniami do ich wytwarzania oraz *zachęcając* Strony, które nie są jeszcze Stronami tych umów, do rozważenia możliwości przystąpienia do nich;

uznając potrzebę nawiązania szerszej współpracy z Sekretariatem Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu oraz Biurem Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości, Światową Organizacją Celną i, stosownie do sytuacji, innymi organami;

przywołując postanowienia art. 15 Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, w których Strony uznają m.in., że wyeliminowanie wszystkich form nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi, w tym przemytu i nielegalnego wytwarzania, jest zasadniczym elementem ograniczania użycia tytoniu;

uznając, że celem niniejszego Protokołu nie jest odniesienie się do zagadnień dotyczących praw własności intelektualnej; oraz

wyrażając przekonanie, że Protokół uzupełniający Ramową Konwencję WHO o ograniczeniu użycia tytoniu to ważny, skuteczny środek przeciwdziałania nielegalnemu handlowi wyrobami tytoniowymi i jego poważnym konsekwencjom,

niniejszym uzgadniają, co następuje:

CZĘŚĆ I: WPROWADZENIE

Artykuł 1

Stosowane terminy

1. „Pośrednictwo” oznacza pełnienie roli przedstawiciela podczas negocjowania umów, zakupów lub sprzedaży w zamian za honorarium lub prowizję.
2. „Papieros” oznacza zrolowany tytoń przeznaczony do palenia, owinięty w papierową bibułkę. Z definicji tej wyklucza się wyroby regionalne, takie jak papierosy „bidi”, „ang hoon” lub inne tego typu produkty, które można zawijać w bibułkę lub liście. Do celów art. 8, wyrażenie „papieros” obejmuje również tytoń cięty do „samodzielnego skręcania” przeznaczony do wyrobu papierosów.
3. „Konfiskata”, przez którą stosownie do sytuacji rozumie się również przepadek, oznacza trwałe pozbawienie własności na mocy orzeczenia sądu lub innego właściwego organu.
4. „Przesyłka niejawnie nadzorowana” oznacza technikę umożliwiającą przemieszczenie nielegalnych lub podejrzanych przesyłek przez lub na terytorium przynajmniej jednego państwa za zgodą i pod kontrolą właściwych organów w celu przeprowadzenia postępowania sprawdzającego dotyczącego przestępstwa lub wykroczenia oraz ustalenia osób zaangażowanych w popełnienie przestępstwa lub wykroczenia.
5. „Wolny obszar celny” oznacza część terytorium Strony, na której wszelkie wprowadzane towary są ogólnie postrzegane jako znajdujące się poza obszarem celnym, w odniesieniu do należności celnych przywozowych i podatków.
6. „Nielegalny handel” oznacza wszelkie praktyki lub czyny zabronione przepisami prawa dotyczące wytwarzania, wysyłki, przyjmowania, posiadania, dystrybucji, sprzedaży bądź zakupu, w tym wszelkie praktyki bądź czyny zmierzające do umożliwienia tych czynności.
7. „Licencja” oznacza pozwolenie wydane przez właściwy organ po otrzymaniu wymaganego wniosku lub innych dokumentów.
8. a) „Urządzenia do wytwarzania” oznaczają urządzenia przeznaczone lub dostosowane do wykorzystania wyłącznie w celach wytworzenia wyrobów tytoniowych i stanowiące integralną część procesu produkcji¹.
b) „Dowolna ich część” - w kontekście urządzeń do wytwarzania wyrobów tytoniowych - oznacza dowolną, możliwą do zidentyfikowania część charakterystyczną dla urządzeń wykorzystywanych do wytwarzania wyrobów tytoniowych.
9. „Strona” oznacza, o ile kontekst nie stanowi inaczej, Stronę niniejszego Protokołu.
10. „Dane osobowe” oznaczają wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej.
11. „Regionalna organizacja integracji gospodarczej” oznacza organizację złożoną z kilku suwerennych państw, której państwa członkowskie przekazały kompetencje w odniesieniu do szeregu zagadnień, w tym upoważnienie do podejmowania decyzji wiążących dla tych państw w zakresie dotyczących ich kwestii².

¹ W tym celu i w stosownych przypadkach Strony mogą umieścić odniesienie do Zharmonizowanego Systemu Oznaczenia i Kodowania Towarów Światowej Organizacji Celnej.

² Stosownie do sytuacji narodowe lub krajowe organizacje integracji gospodarczej mają znaczenie równorzędne, jak organizacje regionalne.

Dyrektor 4

Departamentu Zwalczenia
Przestępczości Ekonomicznej

Edward Komorowski

*za zgodności tłumaczenia
oryginałem*

12. „Łańcuch dostaw” obejmuje wyroby tytoniowe i urządzenia do ich wytwarzania, a także przywóz i wywóz wyrobów tytoniowych i urządzeń do ich wytwarzania; a w stosownych przypadkach i według uznania Strony może być rozszerzony na jedną z następujących działalności lub większą ich liczbę:

- a) handel detaliczny wyrobami tytoniowymi;
- b) uprawianie tytoniu, z wyjątkiem tradycyjnych plantatorów, rolników i producentów prowadzących działalność na małą skalę;
- c) transport handlowych ilości wyrobów tytoniowych lub urządzeń do ich wytwarzania; oraz
- d) prowadzenie sprzedaży hurtowej, pośredniczenie, składowanie lub dystrybucja tytoniu i wyrobów tytoniowych lub urządzeń do ich wytwarzania.

13. „Wyroby tytoniowe” oznacza wyroby w całości lub w części wykonane z liści tytoniu wykorzystywanego jako surowiec i przeznaczone do palenia, ssania, żucia lub wciągania.

14. „Śledzenie ruchu i pochodzenia” oznacza systematyczne monitorowanie i odtwarzanie przez właściwe organy lub inne podmioty działające w ich imieniu trasy lub ruchu towarów w łańcuchu dostaw zgodnie z art. 8.

Artykuł 2

Powiązanie między niniejszym Protokołem a innymi umowami i instrumentami prawnymi

1. Postanowienia Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, które mają zastosowanie do jej protokołów, mają zastosowanie do niniejszego Protokołu.
2. Strony, które przystąpiły do umów z rodzaju wymienionych w art. 2 Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, informują o takich umowach Posiedzenie Stron za pośrednictwem Sekretariatu Konwencji.
3. Żadne z postanowień ujętych w niniejszym Protokole nie wpływa na prawa i zobowiązania jakiegokolwiek Strony wynikające z innej konwencji międzynarodowej, traktatu lub umowy międzynarodowej wiążących tę Stronę i uznawanych za bardziej sprzyjające wyeliminowaniu nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi.
4. Stosownie do sytuacji, żadne z postanowień niniejszego Protokołu nie wpływa na pozostałe prawa, zobowiązania i odpowiedzialność Stron wynikające z przepisów prawa międzynarodowego, w tym Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

Artykuł 3

Cel

Celem niniejszego Protokołu jest wyeliminowanie wszelkich form nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi zgodnie z ustaleniami art. 15 Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu.

CZĘŚĆ II: ZOBOWIĄZANIA OGÓLNE

Artykuł 4

Zobowiązania ogólne

1. Oprócz postanowień art. 5 Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, Strony:

5 Dyrektor
Departamentu Zwalczenia
Przestępczości Ekonomicznej
Edyara Komorowski

20 zgodności Edyara Komorowski
onyginciem

- a) ustanawiają i wdrażają skuteczne środki kontroli lub regulacji łańcucha dostaw towarów objętych niniejszym Protokołem w celu zapobiegania nielegalnemu handlowi tymi wyrobami oraz powstrzymywania, wykrywania, ścigania i karania go, a także współpracują ze sobą w tym zakresie;
- b) podejmują wszelkie niezbędne działania zgodne z przepisami ich prawa krajowego mające na celu zwiększenie skuteczności właściwych dla nich organów i służb, w tym służb celnych i policji, odpowiedzialnych za zapobieganie wszelkim formom nielegalnego handlu towarami objętymi niniejszym Protokołem oraz ich powstrzymywanie, wykrywanie, dochodzenie, ściganie i eliminowanie;
- c) wdrażają skuteczne środki ułatwiające lub umożliwiające uzyskanie pomocy technicznej i wsparcia finansowego, budowanie zdolności i nawiązywanie współpracy międzynarodowej, aby osiągnąć cele niniejszego Protokołu oraz zagwarantować właściwym organom dostępność informacji oraz bezpieczną wymianę informacji określonych w niniejszym Protokole;
- d) ściśle współpracują ze sobą zgodnie z przepisami krajowych systemów prawnych i administracyjnych na rzecz zwiększenia efektywności działań służących ściganiu czynów zabronionych, w tym przestępstw określonych w art. 14 niniejszego Protokołu;
- e) współpracują i, stosownie do sytuacji, kontaktują się z właściwymi regionalnymi i międzynarodowymi organizacjami międzyrządowymi w celu bezpiecznej³ wymiany informacji określonych w niniejszym Protokole i wsparcia skutecznego wdrażania postanowień niniejszego Protokołu oraz
- f) w granicach dostępnych im środków i zasobów współpracują w celu uruchomienia zasobów finansowych na rzecz efektywnego wdrażania niniejszego Protokołu poprzez dwustronne i wielostronne mechanizmy finansowania.

2. Wykonując zobowiązania wynikające z niniejszego Protokołu, Strony stosują maksymalną przejrzystość wszelkich powiązań między nimi a przedstawicielami przemysłu tytoniowego.

Artykuł 5

Ochrona danych osobowych

Wykonując postanowienia niniejszego Protokołu, Strony chronią dane osobowe osób bez względu na ich narodowość czy miejsce zamieszkania z zastrzeżeniem przepisów prawa krajowego, uwzględniając międzynarodowe standardy ochrony danych osobowych.

CZĘŚĆ III: KONTROLA ŁAŃCUCHA DOSTAW

Artykuł 6

Licencja, równorzędny system zgód lub nadzoru

1. Aby osiągnąć cele Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu oraz wyeliminować nielegalny handel wyrobami tytoniowymi i urządzeniami do ich wytwarzania, każda ze Stron

³ Bezpieczna wymiana informacji między dwiema stronami jest chroniona przed przejęciem i manipulowaniem (fałszowaniem). Oznacza to, że strona trzecia nie może odczytać ani modyfikować informacji wymienianych między dwoma stronami.

zakazuje osobom fizycznym i prawnym wymienionych poniżej czynności, chyba że dana osoba fizyczna lub prawna posiada licencję lub równorzędną zgodę (zwaną dalej „licencją”) lub wdrożyła system kontroli zatwierdzony przez właściwy organ zgodnie z przepisami prawa krajowego:

- a) produkcji wyrobów tytoniowych i urządzeń do ich wytwarzania; oraz
- b) przywozu i wywozu wyrobów tytoniowych i urządzeń do ich wytwarzania.

2. Każda ze Stron dąży do przyznania jakiegokolwiek osobie fizycznej lub prawnej prowadzącej wymienione poniżej działania licencji, w uzasadnionym zakresie, jeżeli działania te nie są zabronione przepisami prawa krajowego:

- a) handel detaliczny wyrobami tytoniowymi;
- b) uprawianie tytoniu, z wyjątkiem tradycyjnych plantatorów, rolników i producentów prowadzących działalność na małą skalę;
- c) transport handlowych ilości wyrobów tytoniowych lub urządzeń do ich wytwarzania oraz
- d) prowadzenie sprzedaży hurtowej, pośredniczenia, składowania lub dystrybucji tytoniu i wyrobów tytoniowych lub urządzeń do ich wytwarzania.

3. W celu zagwarantowania skutecznego systemu licencjonowania, każda ze Stron:

- a) powołuje lub mianuje właściwy organ lub organy zajmujące się wydawaniem, odnawianiem, zawieszaniem, odwoływaniem lub anulowaniem licencji z zastrzeżeniem postanowień niniejszego Protokołu oraz w sposób zgodny z właściwym prawem krajowym, umożliwiającym wykonywanie czynności wymienionych w ust. 1;
- b) wymaga, aby każdy wniosek o wydanie licencji zawierał wszystkie niezbędne informacje dotyczące wnioskodawcy, które, stosownie do sytuacji, powinny obejmować następujące informacje:
  - (i) jeżeli wnioskodawca jest osobą fizyczną - informacje dotyczące jego tożsamości, w tym pełne imię i nazwisko, nazwę handlową, numer w rejestrze gospodarczym (jeśli występuje), numery rejestracji podatkowej (jeśli występują) oraz wszelkie inne informacje umożliwiające identyfikację;
  - (ii) jeżeli wnioskodawca jest osobą prawną - informacje dotyczące jego tożsamości, w tym pełną nazwę prawną, nazwę handlową, numer w rejestrze gospodarczym, datę i miejsce założenia działalności, lokalizację siedziby głównej oraz adres prowadzenia działalności podstawowej, właściwy numer rejestracji podatkowej, odpisy statutu lub równorzędnych dokumentów, nazwy filii, imiona i nazwiska dyrektorów oraz wszelkich powołanych przedstawicieli prawnych, w tym wszelkie inne informacje umożliwiające identyfikację;
  - (iii) dokładny adres miejsca prowadzenia działalności przez jednostki produkcyjne oraz moce produkcyjne zakładu prowadzonego przez wnioskodawcę;
  - (iv) szczegółowe dane dotyczące wyrobów tytoniowych i urządzeń do ich wytwarzania objętych wnioskiem, na przykład opis produktu, nazwę oraz, stosownie do sytuacji, zarejestrowany znak towarowy, projekt, model lub markę i numer seryjny sprzętu produkcyjnego;

- (v) opis miejsca, w którym sprzęt do wytwarzania zostanie zainstalowany i będzie użytkowany;
  - (vi) dokumentację lub deklarację dotyczącą wszelkich wpisów w rejestrze karnym;
  - (vii) pełne dane rachunków bankowych wykorzystywanych dla potrzeb prowadzenia właściwych transakcji; oraz
  - (viii) opis przewidywanego użycia i rynku sprzedaży wyrobów tytoniowych ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia, aby wytwarzanie lub dostawa wyrobu tytoniowego były proporcjonalne do przewidywanego zapotrzebowania;
- c) stosownie do sytuacji, monitoruje i pobiera wszelkie opłaty licencyjne, które mogą zostać nałożone, i wykorzystuje je do skutecznego administrowania oraz wdrożenia systemu licencjonowania lub systemu zdrowia publicznego bądź innej powiązanej działalności zgodnej z przepisami prawa krajowego;
- d) wprowadza właściwe środki zmierzające do zapobiegania wszelkim niezgodnym z prawem lub nieuczciwym praktykom dotyczącym funkcjonowania systemu licencjonowania oraz do ich wykrywania i dochodzenia;
- e) stosownie do sytuacji, podejmuje stosowne działania, w tym okresowe przeglądy, wznowienia, badania lub kontrole licencji;
- f) stosownie do sytuacji, określa terminy wygaśnięcia licencji i konieczności złożenia ponownego wniosku lub uaktualnienia informacji zawartych we wniosku;
- g) zobowiązuje każdą dysponującą licencją osobę fizyczną lub prawną do informowania właściwego organu z wyprzedzeniem o każdej zmianie miejsca prowadzenia działalności lub zmianie informacji istotnych dla działalności objętej licencją;
- h) zobowiązuje każdą licencjonowaną osobę fizyczną lub prawną do informowania organu właściwego dla danego działania o nabyciu lub zbyciu sprzętu produkcyjnego oraz
- i) zapewnia, aby zniszczenie tego sprzętu produkcyjnego lub dowolnej jego części odbyło się pod kontrolą właściwego organu.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby żadna z licencji nie została przyznana lub przeniesiona, zanim potencjalny licencjodawca nie przekaze informacji określonych w ust. 3 oraz bez uprzedniej pisemnej zgody właściwego organu.

5. W terminie pięciu lat od wejścia w życie niniejszego Protokołu, Posiedzenie Stron na kolejnej sesji zapewnia, aby przeprowadzono poparte dowodami badanie stwierdzające istnienie jakichkolwiek ewentualnych czynników produkcji, które byłyby istotne dla wytwarzania wyrobów tytoniowych, możliwe do zidentyfikowania i oferujące możliwość poddania ich mechanizmowi skutecznej kontroli. Na podstawie tego badania Posiedzenie Stron rozważa podjęcie właściwych działań.

Artykuł 7

Analiza due diligence

1. Zgodnie z przepisami prawa krajowego i celami Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, każda ze Stron wymaga, aby wszystkie osoby fizyczne i prawne uczestniczące w łańcuchu dostaw tytoniu, wyrobów tytoniowych i urządzeń do ich wytwarzania:

- a) przed przystąpieniem i w toku współpracy handlowej przeprowadziły analizę *due diligence*;
- b) monitorowały sprzedaż wyrobów swoim klientom w celu dopilnowania, by sprzedawane ilości były proporcjonalne do zapotrzebowania na te wyroby na planowanym rynku lub przewidywanego ich wykorzystania oraz
- c) przekazywały właściwemu organowi wszelkie dowody stwierdzające, że dany klient podejmuje działania sprzeczne z jego zobowiązaniami wynikającymi z niniejszego Protokołu.

2. Stosownie do sytuacji, analiza *due diligence* zgodna z warunkami podanymi w ust. 1 oraz przepisami prawa krajowego i celami Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu uwzględnia m.in., wymagania dotyczące identyfikacji klienta, np. pozyskiwanie i uaktualnianie informacji dotyczących:

- a) ustalenia, że osoba fizyczna lub prawna posiada licencję wydaną zgodnie z art. 6;
- b) jeżeli klient jest osobą fizyczną - informacji odnoszących się do jego tożsamości, w tym pełnego imienia i nazwiska, nazwy handlowej, numeru w rejestrze gospodarczym (jeśli występuje), właściwych numerów identyfikacji podatkowej (jeśli występują) oraz potwierdzenia urzędowej identyfikacji;
- c) jeżeli wnioskodawca jest osobą prawną - informacji dotyczących jego tożsamości, w tym pełnej nazwy, nazwy handlowej, numeru w rejestrze gospodarczym, daty i miejsca założenia, lokalizacji siedziby głównej oraz adresu prowadzenia działalności podstawowej, właściwego numeru rejestracji podatkowej, odpisy statutu lub równorzędnych dokumentów, nazwy filii, nazwisk dyrektorów oraz wszelkich przedstawicieli prawnych, w tym nazwisk przedstawicieli oraz potwierdzenia urzędowej identyfikacji;
- d) opisu zamierzonego użycia i przewidywanego rynku sprzedaży tytoniu, wyrobów tytoniowych lub urządzeń do ich wytwarzania; oraz
- e) opisu miejsca, w którym urządzenia do ich wytwarzania będą zainstalowane i użytkowane.

3. Zgodnie z ust. 1 analiza *due diligence* może obejmować wymogi odnośnie do identyfikacji klienta, na przykład pozyskiwanie i uaktualnianie następujących informacji:

- a) dokumentacji lub deklaracji dotyczącej wszelkich wpisów w rejestrze karnym; oraz
- b) identyfikacji rachunków bankowych wykorzystywanych do realizacji transakcji.

4. Na podstawie informacji podanych w ust. 1 lit. c) każda ze Stron podejmuje wszelkie działania gwarantujące zgodność z zobowiązaniami wynikającymi z niniejszego Protokołu, co może uwzględniać uznanie klienta działającego na terytorium jurysdykcji Strony za klienta zablokowanego zgodnie z przepisami prawa krajowego.

Artykuł 8

Śledzenie ruchu i pochodzenia

1. Dla potrzeb skutecznego zabezpieczenia łańcucha dostaw oraz usprawnienia ścigania nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi, Strony postanawiają ustanowić, w terminie pięciu lat od wejścia w życie niniejszego Protokołu, ogólnościowy system śledzenia ruchu i pochodzenia obejmujący krajowe lub regionalne systemy śledzenia ruchu i pochodzenia oraz wspólny, ogólnościowy punkt

kontaktowy, którym będzie Sekretariat Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, dostępny dla wszystkich Stron i umożliwiający Stronom składanie zapytań oraz uzyskiwanie właściwych informacji.

2. Zgodnie z niniejszym artykułem, każda ze Stron ustanawia kontrolowany przez nią system śledzenia ruchu i pochodzenia dotyczący wszystkich wyrobów tytoniowych wytworzonych lub będących przedmiotem przywozu na jej terytorium, uwzględniając własne potrzeby krajowe lub regionalne i w oparciu o najlepsze dostępne praktyki.

3. Aby umożliwić skuteczne śledzenie ruchu i pochodzenia, każda ze Stron wymaga, aby niepowtarzalne, bezpieczne i nieusuwalne oznaczenia identyfikacyjne (zwane dalej „niepowtarzalnymi oznaczeniami identyfikacyjnymi”), na przykład kody lub pieczęcie, zostały umieszczone na wszystkich opakowaniach jednostkowych i kartonach zbiorczych oraz wszelkich zewnętrznych opakowaniach papierosów, lub stanowiły ich część, w terminie pięciu lat, a dla innych produktów w terminie dziesięciu lat od daty wejścia w życie wiążących dla danej Strony postanowień niniejszego Protokołu.

4.1 Dla celów ust. 3 oraz w ramach części ogólnoswiatowego systemu śledzenia ruchu i pochodzenia, każda ze Stron wymaga, by przekazano jej następujące informacje, bezpośrednio lub za pomocą łącza, które pozwolą Stronom ustalić pochodzenie wyrobów tytoniowych, a także stosownie do sytuacji, punkt docelowy, oraz monitorować i kontrolować przepływ wyrobów tytoniowych, a także ich status prawny:

- a) data i miejsce wytworzenia;
- b) zakład produkcyjny;
- c) urządzenia użyte do wytworzenia wyrobów tytoniowych;
- d) zmiana produkcyjna lub czas wytworzenia;
- e) imię i nazwisko, faktura, numer zamówienia i dane dotyczące płatności pierwszego klienta, który nie jest stowarzyszony z producentem;
- f) planowany rynek sprzedaży detalicznej;
- g) opis produktu;
- h) składowanie i wysyłka;
- i) tożsamość wszystkich kolejnych, znanych nabywców; oraz
- j) planowana trasa wysyłki, data wysyłki, miejsce docelowe wysyłki, punkt odprawy przesyłki i odbiorca.

4.2 Informacje podane w lit. a), b), g) oraz, stosownie do sytuacji, f), stanowią część niepowtarzalnych oznaczeń identyfikacyjnych.

4.3 Jeżeli informacje podane w lit. f) nie są dostępne z chwilą oznaczania, zgodnie z art. 15 ust. 2 lit.

a) Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, Strony wymagają dołączenia tych informacji.

5. W terminach określonych w niniejszym artykule każda ze Stron wymaga, aby informacje podane w ust. 4 zostały odnotowane w czasie produkcji lub z chwilą pierwszej wysyłki przez producenta albo z chwilą przywozu na jej terytorium.

6. Każda ze Stron zapewnia, aby informacje odnotowane na mocy ust. 5 udostępniono danej Stronie przez odniesienie do niepowtarzalnych oznaczeń identyfikacyjnych wymaganych na mocy ust. 3 i 4.

7. Każda ze Stron zapewnia, aby informacje odnotowane zgodnie z ust. 5, a także niepowtarzalne oznaczenia identyfikacyjne zawierające te informacje udostępnione zgodnie z ust. 6 zostały podane w formie określonej przez Stronę i właściwe dla niej organy.

8. Każda ze Stron zapewnia, aby informacje podane zgodnie z ust. 5 były dostępne w ogólnodostępnym punkcie wymiany informacji na żądanie, z zastrzeżeniem ust. 9 oraz za pomocą bezpiecznego, elektronicznego interfejsu połączonego z krajowym lub regionalnym punktem centralnym. Ogólnodostępny punkt wymiany informacji przygotowuje wykaz właściwych organów Stron i przekazuje go wszystkim Stronom.

9. Każda ze Stron lub właściwy organ:

- a) ma dostęp do informacji wymienionych w ust. 4 w odpowiednim czasie po złożeniu zapytania do ogólnodostępnego punktu wymiany informacji;
- b) składa wnioski o udzielenie tych informacji tylko wówczas, gdy jest to konieczne do celów wykrycia lub ścigania nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi;
- c) nie wstrzymuje bezzasadnie udzielenia informacji;
- d) udziela odpowiedzi na wnioski o udzielenie informacji podanych w ust. 4 zgodnie z przepisami prawa krajowego; oraz
- e) na mocy wspólnych uzgodnień, zabezpiecza i traktuje jako poufne wszelkie wymieniane informacje.

10. Każda ze Stron wymaga rozwijania i poszerzania zakresu właściwego systemu śledzenia ruchu i pochodzenia do punktu, w którym wszystkie należności celne, właściwe należności podatkowe oraz, stosownie do sytuacji, inne zobowiązania zostaną wypełnione na poziomie wytwarzania, przywozu, zwolnienia przez organy celne lub kontroli akcyzowej.

11. Strony współpracują ze sobą oraz z właściwymi organizacjami międzynarodowymi w oparciu o wzajemne uzgodnienia dotyczące wymiany i opracowywania najlepszych praktyk śledzenia ruchu i pochodzenia, w tym:

- a) ułatwianie tworzenia, przekazywania i nabywania usprawnionych technologii śledzenia ruchu i pochodzenia, w tym wiedzy, umiejętności, potencjału i doświadczenia;
- b) wsparcie szkolenia i poszerzanie możliwości dla Stron, które zgłaszają taką potrzebę; oraz
- c) doskonalenie technologii znakowania i skanowania opakowań jednostkowych i kartonów zbiorczych wyrobów tytoniowych w celu przekazywania informacji wymienionych w ust. 4.

12. Zobowiązania nałożone na Stronę nie mogą być przenoszone na przedstawicieli przemysłu tytoniowego ani przez nich wykonywane.

13. Każda ze Stron zapewnia, aby właściwe dla niej organy uczestniczące w systemie śledzenia ruchu i pochodzenia współpracowały z przemysłem tytoniowym i jego przedstawicielami wyłącznie w zakresie bezwzględnie niezbędnym do wykonania postanowień niniejszego artykułu.

14. Każda ze Stron może zażądać od przemysłu tytoniowego pokrycia wszelkich kosztów związanych z wypełnieniem przez tę Stronę zobowiązań ciążących na niej na mocy niniejszego artykułu.

Artykuł 9

Przechowywanie dokumentacji

1. Stosownie do sytuacji, każda ze Stron wymaga, aby wszystkie osoby fizyczne i prawne zaangażowane w łańcuch dostaw tytoniu, wyrobów tytoniowych i urządzeń do ich wytwarzania prowadziły pełne i dokładne rejestry wszystkich transakcji. Rejestry te muszą umożliwiać pełną identyfikację materiałów stosowanych przez te podmioty w produkcji wyrobów tytoniowych.

2. Stosownie do sytuacji, każda ze Stron wymaga od osoby posiadającej licencję wydaną zgodnie z art. 6 przedłożenia właściwym organom, na ich wniosek, następujących informacji:

a) informacji ogólnych dotyczących wielkości rynków, tendencji, prognoz i innych istotnych danych;

oraz

b) ilości wyrobów tytoniowych i urządzeń do ich wytwarzania posiadanych przez licencjobiorcę, pozostających pod jego kontrolą albo w składach celnych lub podatkowych podlegających systemowi tranzytu, przeładunku lub zawieszeniu ceł w dniu złożenia wniosku.

3. W odniesieniu do wyrobów tytoniowych lub urządzeń do ich wytwarzania sprzedawanych lub wytwarzanych na terytorium Strony z przeznaczeniem na wywóz lub objętych tranzytem bądź przeładunkiem podlegającym zawieszeniu ceł na terytorium danej Strony, stosownie do sytuacji, każda ze Stron wymaga, aby osoby posiadające licencję wydaną zgodnie z art. 6 przedkładały właściwym organom państwa odprawy, na ich wniosek (elektronicznie, o ile istnieje odpowiednia infrastruktura), w czasie opuszczania obszaru ich kontroli, następujące informacje:

a) datę wysyłki z ostatniego punktu fizycznej kontroli wyrobów;

b) informacje dotyczące wysłanych wyrobów (w tym marka, ilość, magazyn);

c) przewidywane trasy wysyłki i miejsce docelowe;

d) tożsamość osób fizycznych lub prawnych, do których wysłano wyroby;

e) środek transportu, w tym tożsamość przewoźnika;

f) spodziewaną datę dostawy wysyłki w przewidywanym miejscu przeznaczenia wysyłki; oraz

g) planowany rynek sprzedaży detalicznej lub użytkowania.

4. O ile to możliwe, każda ze Stron wymaga, aby zgodnie z przepisami prawa krajowego sprzedawcy detaliczni i plantatorzy tytoniu, z wyjątkiem tradycyjnych plantatorów pracujących na zasadach niekomercyjnych, prowadzili pełne i dokładne rejestry wszystkich istotnych transakcji, w których uczestniczą.

5. Do celów wykonania ust. 1, każda ze Stron wprowadza skuteczne środki prawodawcze, wykonawcze, administracyjne lub inne, na podstawie których wymagane jest, aby wszystkie rejestry:

a) były prowadzone przez okres przynajmniej czterech lat;

b) zostały udostępnione właściwym organom; oraz

c) były prowadzone w formie wymaganej przez właściwe organy.

6. Stosownie do sytuacji i z zastrzeżeniem przepisów prawa krajowego, każda ze Stron ustanawia system wymiany z innymi Stronami szczegółowych danych zawartych we wszystkich rejestrach prowadzonych zgodnie z niniejszym artykułem.

7. Strony dokładają wszelkich starań, aby nawiązać współpracę między sobą i z właściwymi organizacjami międzynarodowymi w zakresie stopniowej wymiany i tworzenia doskonalszych systemów prowadzenia rejestrów.

Artykuł 10

Bezpieczeństwo i środki zapobiegawcze

1. Stosownie do sytuacji oraz zgodnie z przepisami prawa krajowego i celami Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, każda ze Stron wymaga, aby wszystkie osoby fizyczne i prawne podlegające postanowieniom art. 6 podjęły niezbędne działania mające na celu zapobieżenie przeniknięciu wyrobów tytoniowych do kanałów handlu nielegalnego, w tym między innymi:

a) przekazywały właściwym organom informacje o:

(i) transgranicznym transferze środków pieniężnych w kwotach określonych w przepisach prawa krajowego lub transgranicznych płatnościach rzeczowych; oraz

(ii) wszystkich „transakcjach podejrzanych”; oraz

b) dostarczały wyroby lub urządzenia do ich wytwarzania wyłącznie w ilościach proporcjonalnych do zapotrzebowania na te wyroby na rynku docelowym sprzedaży detalicznej lub użytkowania.

2 Stosownie do sytuacji oraz zgodnie z przepisami prawa krajowego i celami Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, każda ze Stron wymaga, aby płatności za transakcje dokonywane przez osoby fizyczne bądź prawne podlegające postanowieniom art. 6 były realizowane wyłącznie w walucie i w kwocie identycznej ze wskazanymi na fakturze oraz wyłącznie za pomocą legalnych sposobów zapłaty obsługiwanych przez instytucje finansowe znajdujące się na terytorium rynku docelowego, a nie przez jakikolwiek inny, alternatywny system przekazywania płatności.

3. Strona może zażądać, aby płatności dokonywane przez osobę fizyczną lub prawną podlegającą postanowieniom art. 6 za surowce wykorzystane do wytworzenia wyrobów tytoniowych w ramach jej jurysdykcji były realizowane wyłącznie w walucie i kwocie wskazanej na fakturze i wyłącznie za pośrednictwem legalnych sposobów zapłaty obsługiwanych przez instytucje finansowe znajdujące się na terytorium rynku docelowego, a nie przez jakikolwiek inny, alternatywny system przekazywania płatności.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby wszelkie naruszenie wymogów niniejszego artykułu podlegało właściwym procedurom karnym, cywilnym lub administracyjnym oraz skutecznym, proporcjonalnym i odstrasającym sankcjom, w tym, stosownie do sytuacji, zawieszeniu lub anulowaniu licencji.

Artykuł 11

Sprzedż przez Internet, kanały sprzedażi oparte na technologii telekomunikacyjnej lub jakiegokolwiek innej zaawansowanej technologii

1. Każda ze Stron wymaga, aby wszystkie osoby prawne i fizyczne zaangażowane w dowolną transakcję dotyczącą sprzedaży wyrobów tytoniowych przez Internet, kanał sprzedaży oparty na technologii telekomunikacyjnej lub innej zaawansowanej technologii przestrzegały wszystkich zobowiązań ujętych w niniejszym Protokole.

2. Każda ze Stron uwzględnia możliwość zakazania sprzedaży detalicznej wyrobów tytoniowych przez Internet, kanał sprzedaży oparty na technologii telekomunikacyjnej lub innej zaawansowanej technologii.

Artykuł 12

Wolne obszary celne i tranzyt międzynarodowy

1. W terminie trzech lat od wejścia w życie niniejszego Protokołu dla danej Strony, Strona ta wdroży skuteczną kontrolę całości produkcji i transakcji dotyczących tytoniu oraz wyrobów tytoniowych w wolnych obszarach celnych, wykorzystując wszystkie mające zastosowanie środki przewidziane w niniejszym Protokole.

2. Ponadto zakazuje się umieszczania wyrobów tytoniowych z wyrobami innymi niż tytoniowe w jednym kontenerze lub każdym innym pojemniku służącym do ich przewożenia w momencie wprowadzania tych wyrobów z wolnych obszarów celnych.

3. Zgodnie z przepisami prawa krajowego, każda ze Stron wprowadza i stosuje na swoim terytorium środki kontroli i weryfikacji międzynarodowego tranzytu lub przeładunku wyrobów tytoniowych i urządzeń do ich wytwarzania zgodnie z postanowieniami niniejszego Protokołu w celu zapobiegania nielegalnemu handlowi tymi produktami.

Artykuł 13

Sprzedaż bezcłowa

1. Każda ze Stron wdraża skuteczne środki dotyczące wszelkiego rodzaju sprzedaży bezcłowej w zakresie wszystkich istotnych postanowień niniejszego Protokołu uwzględniając postanowienia art. 6 Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu.

2. Nie później niż w terminie pięciu lat od wejścia w życie niniejszego Protokołu, Posiedzenie Stron na swej kolejnej sesji zagwarantuje przeprowadzenie popartych dowodami badań dotyczących ustalenia zasięgu nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi w ramach bezcłowej sprzedaży tych wyrobów. Na podstawie tego badania Posiedzenie Stron rozważy podjęcie właściwych dalszych działań.

CZEŚĆ IV: PRZESTĘPSTWA I WYKROCZENIA

Artykuł 14

Czyny zabronione, w tym przestępstwa

1. Każda ze Stron przyjmuje, z zastrzeżeniem podstawowych zasad prawa krajowego, takie środki prawodawcze i inne, jakie mogą być konieczne do uznania wszystkich wymienionych poniżej czynów za niezgodne z przepisami prawa krajowego:

- a) wytwarzanie, sprzedaż hurtowa, pośrednictwo, sprzedaż, transport, dystrybuowanie, składowanie, wysyłanie, przywóz lub wywóz tytoniu, wyrobów tytoniowych lub urządzeń do ich wytwarzania w sposób sprzeczny z postanowieniami niniejszego Protokołu;

- b) (i) wytwarzanie, sprzedaż hurtowa, pośrednictwo, sprzedaż, transport, dystrybuowanie, składowanie, wysyłanie, przywóz lub wywóz tytoniu, wyrobów tytoniowych lub urządzeń do ich wytwarzania bez opłacenia właściwych ceł, należności podatkowych i innych opłat lub bez właściwych znaków akcyzy, nanoszenia niepowtarzalnych oznaczeń identyfikacyjnych lub wszelkich innych wymaganych oznaczeń lub etykiet;
- (ii) wszelkie inne czyny polegające na przemycie lub próbie przemycu tytoniu, wyrobów tytoniowych lub urządzeń do ich wytwarzania nieobjętych postanowieniami lit. b) ppkt (i);
- c) (i) wszelkie inne formy nielegalnego wytwarzania tytoniu, wyrobów tytoniowych lub urządzeń do ich wytwarzania albo opakowań papierosów opatrzonych podrobionymi znakami akcyzy, niepowtarzalnymi oznaczeniami identyfikacyjnymi lub wszelkimi innymi wymaganymi oznaczeniami lub etykietami;
- (ii) wytwarzanie, sprzedaż hurtowa, pośrednictwo, sprzedaż, transport, dystrybuowanie, składowanie, wysyłanie, przywóz lub wywóz nielegalnie wytworzonego tytoniu, nielegalnych wyrobów tytoniowych, wyrobów opatrzonych fałszywymi znakami akcyzy lub innymi wymaganymi oznaczeniami albo etykietami, lub nielegalnych urządzeń do ich wytwarzania;
- d) mieszanie wyrobów tytoniowych z wyrobami innymi niż tytoniowe podczas ich przeprowadzania przez łańcuch dostaw w celu ukrycia lub zakamuflowania wyrobów tytoniowych;
- e) mieszanie wyrobów tytoniowych z wyrobami innymi niż tytoniowe, niezgodnie z art. 12 ust. 2 niniejszego Protokołu;
- f) wykorzystywanie Internetu, kanałów sprzedaży wyrobów tytoniowych opartych na technologii telekomunikacyjnej lub innej zaawansowanej technologii w sposób niezgodny z postanowieniami niniejszego Protokołu;
- g) pozyskanie tytoniu, wyrobów tytoniowych lub urządzeń do ich wytwarzania przez osobę posiadającą licencję wydaną zgodnie z postanowieniami art. 6 od osoby, która powinna posiadać licencję zgodnie z postanowieniami art. 6, jednak jej nie uzyskała;
- h) utrudnianie jakiegokolwiek funkcjonariuszowi publicznemu lub uprawnionemu przedstawicielowi wykonywania obowiązków dotyczących zapobiegania nielegalnemu handlowi tytoniem, wyrobami tytoniowymi lub urządzeniami do ich wytwarzania oraz powstrzymywania, wykrywania, ścigania lub eliminowania takiego handlu.
- i) (i) sporządzenie jakiegokolwiek oświadczenia, które jest niezgodne z prawdą, wprowadzające w błąd lub niepełne, albo nie zawiera żadnych informacji, których przekazania domaga się urzędnik publiczny lub uprawniony funkcjonariusz w toku wykonywania obowiązków dotyczących zapobiegania nielegalnemu handlowi tytoniem, wyrobami tytoniowymi lub urządzeniami do ich wytwarzania albo powstrzymywania, wykrywania, ścigania lub eliminowania takiego handlu oraz jeżeli nie jest to sprzeczne z prawem do nieskładania zeznań obciążających samego siebie;
- (ii) podanie w formularzu urzędowym niezgodnego z prawdą opisu, ilości lub wartości tytoniu, wyrobów tytoniowych albo urządzeń do ich wytwarzania albo wszelkich innych informacji podanych w Protokole w celu:

- (a) uniknięcia uiszczenia właściwych ceł, należności podatkowych i innych kosztów lub
  - (b) ograniczenia wszelkich środków kontroli dotyczących zapobiegania nielegalnemu handlowi tytoniem, wyrobami tytoniowymi lub urządzeniami do ich wytwarzania albo powstrzymywania, wykrywania, ścigania lub eliminowania takiego handlu;
- (iii) niedopełnienie obowiązku utworzenia lub prowadzenia rejestrów przewidzianych w niniejszym Protokole lub prowadzenie fałszywych rejestrów; oraz
- j) legalizacja zysków z czynów zabronionych uznanych za przestępstwa na mocy postanowień ust. 2.

2. Z zastrzeżeniem podstawowych zasad prawa krajowego każda ze Stron ustala, które z czynów zabronionych wymienionych w ust. 1, bądź jakikolwiek inny czyn dotyczący nielegalnego handlu tytoniem, wyrobami tytoniowymi i urządzeniami do ich wytwarzania sprzeczny z postanowieniami niniejszego Protokołu, zostaną uznane za przestępstwa oraz wprowadza środki prawodawcze i inne niezbędne dla takiego ustalenia.

3. Każda Strona powiadamia Sekretariat niniejszego Protokołu, które z czynów zabronionych wymienionych w ust. 1 i 2 Strona uznała za przestępstwa na podstawie postanowienia ust. 2 oraz przedkłada Sekretariatowi odpisy swoich przepisów lub ich opisy będące rezultatem wykonania postanowień ust. 2, oraz wszelkie kolejne nowelizacje tych przepisów.

4. W celu rozszerzenia współpracy międzynarodowej w zakresie ścigania przestępstw związanych z nielegalnym handlem tytoniem, wyrobami tytoniowymi i urządzeniami do ich wytwarzania, Strony zachęca się do dokonania przeglądu przepisów krajowych dotyczących prania brudnych pieniędzy, wzajemnej pomocy prawnej i ekstradycji, uwzględniając właściwe konwencje międzynarodowe, których są stronami, i do zapewnienia, aby były one skuteczne w zakresie wykonywania postanowień niniejszego Protokołu.

Artykuł 15

Odpowiedzialność osób prawnych

1. Każda ze Stron wprowadza konieczne środki, spójne z zasadami prawa, umożliwiające ustalenie zakresu odpowiedzialności osób prawnych z tytułu czynów zabronionych, w tym przestępstw uznanych za takie zgodnie z art. 14 niniejszego Protokołu.
2. Z zastrzeżeniem zasad prawnych obowiązujących dla każdej ze Stron, odpowiedzialność osób prawnych może mieć charakter karny, cywilny lub administracyjny.
3. Odpowiedzialność ta pozostaje bez wpływu na odpowiedzialność osób fizycznych, które popełniły czyny zabronione lub przestępstwa określone zgodnie z przepisami prawa krajowego oraz postanowieniami art. 14 niniejszego Protokołu.

Artykuł 16

Ściganie i sankcje

1. Każda ze Stron wprowadza konieczne środki, zgodne z prawem krajowym, w celu dopilnowania, by osoby fizyczne i prawne pociągnięte do odpowiedzialności za czyny zabronione, w tym przestępstwa, określone zgodnie z postanowieniami art. 14 podlegały skutecznym, proporcjonalnym i zniechęcającym sankcjom karnym i innym niż karne, w tym sankcjom finansowym.

2. Każda ze Stron dokłada wszelkich starań w celu zapewnienia, aby wszelkie uznaniowe pełnomocnictwa prawne wynikające z prawa krajowego dotyczące ścigania osób z tytułu dopuszczenia się czynów zabronionych, w tym przestępstw, określonych zgodnie art. 14, były wykonywane w celu zmaksymalizowania skuteczności środków wdrażania prawa w zakresie tych czynów zabronionych, w tym przestępstw oraz z należyтым uwzględnieniem konieczności zapobiegania tym czynom, w tym przestępstwom i wykroczeniom.

3. Żadne z postanowień zawartych w niniejszym Protokole nie ma wpływu na zasadę stanowiącą, że opis czynu zakazanego, w tym przestępstwa, określonego zgodnie z postanowieniami niniejszego Protokołu, i stosowanych środków obrony bądź innych zasad prawnych dotyczących zgodności czynów z prawem jest zarezerwowany dla prawa krajowego Strony, oraz że czyny zakazane, w tym przestępstwa, są ścigane i karane zgodnie z przepisami tego prawa.

Artykuł 17

Oplaty z tytułu zajęcia towaru

Zgodnie z przepisami właściwego prawa krajowego, Strony powinny rozważyć wprowadzenie środków prawodawczych i innych, które mogą być konieczne, aby upoważnić właściwe organy do ściągania kwot proporcjonalnych do utraconych należności podatkowych i celnych należnych od producenta, wytwórcy, dystrybutora, importera lub eksportera zajętego tytoniu, wyrobów tytoniowych lub urządzeń do ich wytwarzania.

Artykuł 18

Zbycie lub zniszczenie

Cały skonfiskowany tytoń, wyroby tytoniowe i urządzenia do ich wytwarzania są niszczone z zastosowaniem - w możliwie najszerszym zakresie - metod przyjaznych dla środowiska lub usuwane zgodnie z przepisami prawa krajowego.

Artykuł 19

Specjalne techniki ścigania

1. Jeżeli podstawowe zasady krajowego systemu prawnego na to zezwalają, każda ze Stron, w granicach jej możliwości i na warunkach przewidzianych w przepisach prawa krajowego, wprowadza konieczne środki umożliwiające odpowiednie wykorzystanie niejawnego nadzorowania przesyłki oraz, jeżeli jest to właściwe, wykorzystanie innych specjalnych technik śledzenia, na przykład kontroli elektronicznej lub innej i operacji tajnych, przez organy właściwe na jej terytorium oraz w celu skutecznego zwalczania nielegalnego handlu tytoniem, wyrobami tytoniowymi lub urządzeniami do ich wytwarzania.

2. Do celów ścigania przestępstw określonych zgodnie z postanowieniami art. 14, zachęca się Strony do zawarcia, stosownie do sytuacji, właściwych umów dwustronnych lub wielostronnych, albo uzgodnień dotyczących technik określonych w ust. 1, w kontekście współpracy na szczeblu międzynarodowym.

3. Wobec braku umowy lub uzgodnienia wspomnianego w ust. 2, decyzje o wykorzystaniu specjalnych technik ścigania na szczeblu międzynarodowym są podejmowane dla każdego przypadku osobno, a w razie potrzeby można rozważyć wprowadzenie uzgodnień finansowych i porozumień dotyczących sprawowania jurysdykcji przez dane Strony.

4. Strony uznają znaczenie oraz konieczność nawiązania współpracy międzynarodowej i pomocy w tym obszarze oraz nawiązują ze sobą i z organizacjami międzynarodowymi współpracę na rzecz poszerzania możliwości osiągnięcia celów niniejszego artykułu.

CZĘŚĆ V: WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Artykuł 20

Postanowienia ogólne dotyczące wymiany informacji

1. Dla potrzeb osiągnięcia celów niniejszego Protokołu, z zastrzeżeniem przepisów prawa krajowego oraz stosownie do sytuacji, Strony przekazują właściwe informacje w ramach instrumentu sprawozdawczego będącego częścią Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, w następującym zakresie:

- a) zbiorczo: szczegóły zajęcia tytoniu, wyrobów tytoniowych lub urządzeń do ich wytwarzania, ilość, wartość zajęcia, opisy wyrobu, daty i miejsca; oraz należności podatkowe, od których się uchylono;
- b) przywóz, wywóz, tranzyt, zapłacone podatki i sprzedaż bezcłowa oraz ilość lub wartość wytworzonego tytoniu, wyrobów tytoniowych lub urządzeń do ich wytwarzania;
- c) tendencje, metody zatajania i sposoby działania stosowane w nielegalnym handlu tytoniem, wyrobami tytoniowymi lub urządzeniami do ich wytwarzania; oraz
- d) wszelkie inne informacje uzgodnione przez Strony.

2. Strony współpracują ze sobą oraz z właściwymi organizacjami międzynarodowymi na rzecz poszerzania możliwości gromadzenia i wymiany informacji.

3. Strony uznają wymienione informacje za poufne i przeznaczone do wykorzystania wyłącznie przez Strony, chyba że Strona je przekazująca postanowi inaczej.

Artykuł 21

Wymiana informacji związana z egzekwowaniem prawa

1. Z zastrzeżeniem przepisów prawa krajowego lub dowolnych właściwych traktatów międzynarodowych, Strony wymieniają wyszczególnione poniżej informacje z własnej inicjatywy lub na wniosek Strony przedstawiającej właściwe uzasadnienie stwierdzające, że uzyskanie tych informacji jest niezbędne dla potrzeb śledzenia lub ścigania nielegalnego handlu tytoniem, wyrobami tytoniowymi lub urządzeniami do ich wytwarzania:

- a) rejestry licencjonowania właściwych osób fizycznych i prawnych;
- b) informacje dotyczące identyfikacji, monitorowania i ścigania osób fizycznych lub prawnych zaangażowanych w nielegalny handel tytoniem, wyrobami tytoniowymi lub urządzeniami do ich wytwarzania;
- c) akta śledztw i dochodzeń;
- d) rejestry płatności za przywóz, wywóz lub bezcłową sprzedaż tytoniu, wyrobów tytoniowych lub sprzętu do ich wytwarzania; oraz
- e) szczegóły zajęcia tytoniu, wyrobów tytoniowych lub urządzeń do wytwarzania (w tym, stosownie do sytuacji, informacje referencyjne, ilość, wartość zajęcia, opis produktu,

podmioty zaangażowane, data i miejsce wyprodukowania) oraz sposobów działania (w tym środki transportu, sposób ukrycia, trasa i wykrycie).

2. Informacje uzyskane od Stron na podstawie niniejszego artykułu są wykorzystywane wyłącznie dla osiągnięcia celów niniejszego Protokołu. Strony mogą ustalić, że informacji tych nie wolno przekazywać bez zgody Strony, która ich udzieliła.

Artykuł 22

Wymiana informacji: poufność i ochrona informacji

1. Każda ze Stron wyznacza właściwe organy krajowe, którym przekazuje dane wymienione w postanowieniach art. 20, 21 i 24, oraz powiadamia Strony o wyznaczonych organach za pośrednictwem Sekretariatu Konwencji.

2. Wymiana informacji prowadzona na podstawie niniejszego Protokołu podlega przepisom prawa krajowego dotyczącym poufności i prywatności. Na mocy wzajemnych ustaleń Strony chronią wszelkie wymieniane informacje poufne.

Artykuł 23

Pomoc i współpraca: szkolenie, pomoc techniczna i współpraca w dziedzinie nauki, techniki i technologii

1. Aby osiągnąć cele niniejszego Protokołu, w ramach wzajemnych uzgodnień, Strony nawiązują współpracę między sobą lub z właściwymi organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi w zakresie organizowania szkolenia, udzielania pomocy technicznej i współpracy w dziedzinie nauki, techniki i technologii. Taka pomoc może obejmować transfer doświadczenia lub właściwej technologii w obszarze gromadzenia informacji, wykonywania prawa, śledzenia ruchu i pochodzenia, zarządzania informacjami, ochrony danych osobowych, izolacji, kontroli elektronicznej, analizy kryminalistycznej, wzajemnej pomocy prawnej i ekstradycji.

2. Stosownie do sytuacji, Strony mogą przystąpić do dwustronnych, wielostronnych lub innych porozumień lub uzgodnień w celu promowania szkolenia, pomocy technicznej i współpracy w dziedzinie nauki, techniki i technologii, uwzględniając potrzeby Stron będących krajami rozwijającymi się i Stron, których gospodarki znajdują się w okresie transformacji.

3. Stosownie do sytuacji, Strony nawiązują współpracę na rzecz stworzenia i przeanalizowania możliwości dokładnego ustalenia miejsca pochodzenia geograficznego zajętego tytoniu oraz wyrobów tytoniowych.

Artykuł 24

Pomoc i współpraca: ściganie i karanie przestępstw i wykroczeń

1. Zgodnie z przepisami prawa krajowego, stosownie do sytuacji, Strony podejmują wszelkie konieczne działania na rzecz wzmocnienia współpracy prowadzonej na mocy uzgodnień wielostronnych, regionalnych lub dwustronnych dotyczących zapobiegania nielegalnemu handlowi tytoniem, wyrobami tytoniowymi lub urządzeniami do ich wytwarzania oraz wykrywania, dochodzenia i ścigania takiego handlu, a także karania osób fizycznych i prawnych zaangażowanych w taki handel.

2. Każda ze Stron, zgodnie z prawem obowiązującym w jej kraju, zapewnia, aby administracyjne i regulacyjne organy ścigania oraz inne organy zaangażowane w zwalczanie nielegalnego handlu tytoniem, wyrobami tytoniowymi lub urządzeniami do jego wytwarzania (w tym, o ile przepisy prawa

krajowego na to zezwalają, organy sądowe) współpracowały ze sobą i wymieniały między sobą właściwe informacje na szczeblu krajowym i międzynarodowym w ramach warunków przewidzianych w przepisach prawa krajowego.

Artykuł 25

Ochrona suwerenności

1. Strony wypełniają obowiązki na mocy postanowień niniejszego Protokołu w sposób zgodny z zasadami suwerenności i integralności terytorialnej państw oraz powstrzymują się od ingerowania w sprawy wewnętrzne pozostałych państw.

2. Żadne z postanowień niniejszego Protokołu nie uprawnia danej Strony do wykonywania na terytorium innego państwa jurysdykcji i sprawowania funkcji zarezerwowanych wyłącznie dla organów innego państwa określonych w prawie wewnętrznym tego państwa.

Artykuł 26

Jurysdykcja

1. Każda ze Stron wprowadza środki konieczne do ustanowienia swojej jurysdykcji wobec przestępstw określonych zgodnie z art. 14, gdy:

a) przestępstwo lub wykroczenie popełniono na terytorium danej Strony; lub

b) przestępstwo lub wykroczenie popełniono na pokładzie statku, który w czasie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia pływał pod banderą danej Strony, lub na pokładzie statku powietrznego, który w czasie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia był zarejestrowany na mocy przepisów prawa danej Strony.

2. Z zastrzeżeniem art. 25, Strona może również ustanowić swoją jurysdykcję wobec każdego przestępstwa lub wykroczenia, gdy:

a) popełnione przestępstwo lub wykroczenie było wymierzone przeciwko tej Stronie;

b) przestępstwo lub wykroczenie zostało popełnione przez obywatela tej Strony lub bezpaństwowca, który zamieszkuje na jej terytorium; lub

c) przestępstwo lub wykroczenie jest jednym z czynów określonych zgodnie z art. 14 i zostało popełnione poza terytorium danej Strony z zamiarem popełnienia na terytorium tej Strony przestępstwa lub wykroczenia uznanego za takie zgodnie z postanowieniami art. 14.

3. Dla potrzeb art. 30, każda ze Stron wprowadza środki niezbędne do ustanowienia swojej jurysdykcji wobec przestępstw określonych zgodnie z art. 14, jeżeli domniemany sprawca przebywa na terytorium tej Strony i nie podlega ekstradycji wyłącznie na takiej podstawie, że jest obywatelem danej Strony.

4. Każda ze Stron może wprowadzić środki konieczne w celu ustanowienia swojej jurysdykcji wobec przestępstw określonych zgodnie z art. 14, gdy domniemany sprawca przebywa na jej terytorium i nie podlega ekstradycji.

5. Jeżeli Strona sprawująca swoją jurysdykcję na mocy ust. 1 lub 2 została powiadomiona lub w inny sposób dowiedziała się, że przynajmniej jedna Strona prowadzi dochodzenie, postępowanie karne lub sądowe dotyczące tego samego czynu, właściwe organy tych Stron stosownie do sytuacji skonsultują się ze sobą w celu skoordynowania działań.

6. Bez uszczerbku dla norm ogólnego prawa międzynarodowego, postanowienia niniejszego Protokołu nie wykluczają wykonywania jurysdykcji karnej ustanowionej przez Stronę zgodnie z przepisami prawa krajowego.

Artykuł 27

Współpraca w zakresie egzekwowania prawa

1. Zgodnie z przepisami właściwego prawa krajowego i administracyjnego, każda ze Stron wprowadza skuteczne środki mające na celu:

- a) rozszerzenie oraz, stosownie do sytuacji, ustanowienie kanałów komunikacji między właściwymi organami, agencjami i służbami w celu umożliwienia bezpiecznej i szybkiej wymiany informacji dotyczących wszystkich aspektów przestępstw określonych zgodnie z art. 14;
- b) zagwarantowanie skutecznej współpracy między właściwymi organami, urzędami, służbą celną, policją i innymi organami ścigania;
- c) nawiązanie współpracy z pozostałymi Stronami w zakresie prowadzenia śledztwa w konkretnych sprawach dotyczących przestępstw określonych zgodnie z art. 14, dotyczących:
  - (i) tożsamości, miejsca pobytu i działań osób podejrzewanych o udział w tych przestępstwach lub wykroczeniach lub miejsca pobytu innych osób podejrzanych;
  - (ii) ruchu zysków z przestępstwa lub majątku uzyskanego wskutek popełnienia tych przestępstw lub wykroczeń; oraz
  - (iii) ruchu majątku, sprzętu lub innych narzędzi wykorzystywanych lub przewidzianych do wykorzystania przy popełnianiu tych przestępstw lub wykroczeń;
- d) udostępnienia, stosownie do sytuacji, niezbędnych elementów lub ilości substancji do celów analitycznych lub śledczych;
- e) umożliwienia skutecznej koordynacji między właściwymi organami, agencjami i służbami oraz promowanie wymiany personelu i innych ekspertów, w tym, z zastrzeżeniem umów i uzgodnień dwustronnych zawartych między danymi Stronami, mianowania oficerów łącznikowych;
- f) wymiany z pozostałymi Stronami właściwych informacji dotyczących konkretnych środków i metod wykorzystywanych przez osoby fizyczne przy popełnianiu tych przestępstw lub wykroczeń, w tym, stosownie do sytuacji, dotyczących tras i środków transportu, a także wykorzystywania fałszywej tożsamości, podrobionych lub fałszywych dokumentów albo innych środków zatajania ich działań; oraz
- g) wymiany właściwych informacji oraz koordynowania środków administracyjnych i innych uznanych za właściwe dla potrzeb wczesnego wykrycia przestępstw określonych zgodnie z art. 14.

2. Aby wykonać postanowienia niniejszego Protokołu, Strony uwzględniają wszystkie zawarte dwu- lub wielostronne umowy bądź uzgodnienia dotyczące bezpośredniej współpracy między organami ścigania oraz, jeżeli umowy lub uzgodnienia tego typu już istnieją, odpowiednio je zmieniają. Wobec braku tych umów lub uzgodnień między zainteresowanymi Stronami, Strony mogą uznać postanowienia niniejszego Protokołu za podstawę wzajemnej współpracy w dziedzinie egzekwowania prawa w zakresie przestępstw lub wykroczeń uwzględnionych w niniejszym

Protokole. O ile to możliwe, Strony w pełni stosują postanowienia umów lub uzgodnień, w tym określonych przez organizacje międzynarodowe lub regionalne, dotyczących rozszerzania współpracy między organami ścigania.

3. Strony dokładają wszelkich starań, aby nawiązać w ramach swoich możliwości współpracę w zakresie reagowania na nielegalny handel międzynarodowy wyrobami tytoniowymi z wykorzystaniem zaawansowanej technologii.

Artykuł 28

Wzajemna pomoc administracyjna

Zgodnie z właściwymi dla danego kraju systemami prawa i administracji, Strony na wniosek lub z własnej inicjatywy przekazują sobie wzajemnie informacje gwarantujące właściwe stosowanie prawa celnego i innego do zapobiegania nielegalnemu handlowi tytoniem, wyrobami tytoniowymi lub urządzeniami do ich wytwarzania oraz wykrywania, dochodzenia, ścigania i zwalczania takiego handlu. Strony uznają wymienione informacje za poufne i przeznaczone do ograniczonego wykorzystania, chyba że Strona przekazująca informacje postanowi inaczej. Informacje te mogą obejmować:

- a) nowe techniki celne i inne techniki związane z egzekwowaniem prawa o udowodnionej skuteczności;
- b) nowe tendencje, środki lub metody angażowania się w nielegalny handel tytoniem, wyrobami tytoniowymi i urządzeniami do ich wytwarzania;
- c) towary uznane za przedmiot nielegalnego handlu tytoniem, wyrobami tytoniowymi i urządzeniami do ich wytwarzania, a także szczegóły opisu, pakowania, przewozu i składowania oraz metod wykorzystywanych w odniesieniu do tych towarów;
- d) dane osób fizycznych lub prawnych, o których wiadomo, że popełniły przestępstwo lub wykroczenie, lub są stroną przestępstwa lub wykroczenia określonego zgodnie z art. 14; oraz
- e) wszelkie inne dane, które mogłyby pomóc wyznaczonym organom w ocenie ryzyka dotyczącego kontroli oraz mogłyby zostać wykorzystane w innych celach związanych z egzekwowaniem prawa.

Artykuł 29

Wzajemna pomoc prawna

1. Strony udzielają sobie w możliwie najszerszym zakresie wzajemnej pomocy prawnej w dochodzeniu i prowadzeniu postępowania karnego i sądowego dotyczącego przestępstw określonych zgodnie z art. 14 niniejszego Protokołu.

2. Wzajemna pomoc prawna jest udzielana w możliwie najszerszym zakresie dopuszczalnym na mocy właściwych przepisów, traktatów, umów i uzgodnień Strony będącej adresatem wniosku o pomoc w dochodzeniu i prowadzeniu postępowania karnego lub sądowego dotyczącego przestępstw lub wykroczeń, za które osoby prawne odpowiadają zgodnie z art. 15 wobec Strony zwracającej się o pomoc prawną.

3. Zgodnie z niniejszym artykułem, o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej można się zwrócić w każdym z wymienionych poniżej celów:

- a) zebranie dowodów lub zeznań od osób;

- b) dostarczenie dokumentów sądowych;
- c) wykonanie przeszukań i zajęć oraz zabezpieczenie dowodów;
- d) przeszukanie obiektów i miejsc;
- e) udzielenie informacji, uzyskanie dowodów i opinii biegłych;
- f) złożenie oryginałów lub poświadczonych odpisów właściwych dokumentów i rejestrów, w tym rejestrów rządowych, bankowych, finansowych, firmowych lub biznesowych;
- g) ustalenie lub śledzenie zysków z przestępstw, majątku, narzędzi lub innych przedmiotów dla celów dowodowych;
- h) umożliwienie dobrowolnego pojawienia się danych osób na terytorium Strony zwracającej się o pomoc prawną; oraz
- i) uzyskanie każdej innej pomocy, która nie jest sprzeczna z przepisami prawa krajowego Strony będącej adresatem wniosku o udzielenie pomocy.

4. Postanowienia niniejszego artykułu nie wpływają na zobowiązania wynikające z dowolnych innych traktatów, dwu- lub wielostronnych, które w całości lub w części regulują lub będą regulowały wzajemną pomocą prawną.

5. Na zasadzie wzajemności, postanowienia ust. 6 do 24 stosuje się do wniosków złożonych zgodnie z niniejszym artykułem, jeżeli dane Strony nie są związane traktatem lub umową międzyrządową o wzajemnej pomocy prawnej. Jeżeli Strony są związane takim traktatem lub umową międzyrządową, zastosowanie mają właściwe postanowienia takiego traktatu lub umowy międzyrządowej, o ile Strony nie zdecydują się zamiast tego na stosowanie postanowień ust. 6 do 24. Strony zdecydowanie zachęca się do stosowania postanowień tych ustępów, jeżeli ułatwiają one współpracę.

6. Strony powołują organ centralny odpowiedzialny oraz uprawniony do otrzymywania wniosków o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej oraz za ich realizację albo przekazanie do realizacji odpowiednim organom właściwym. Jeżeli Strona dysponuje odrębnym regionem lub terytorium, na którym obowiązuje odrębny system wzajemnej pomocy prawnej, może wyznaczyć odrębny organ centralny pełniący tę samą funkcję, co organ centralny w regionie lub na terytorium tej Strony. Organy centralne gwarantują niezwłoczną i właściwą realizację lub przekazanie otrzymanych wniosków. Przy przekazywaniu wniosku przez organ centralny do realizacji właściwemu organowi, organ centralny zachęca właściwy organ do niezwłocznej i prawidłowej realizacji wniosku. Z chwilą przystąpienia, przyjęcia, zatwierdzenia, formalnego potwierdzenia lub ratyfikowania niniejszego Protokołu, każda ze Stron powiadamia Szefa Sekretariatu Konwencji o wyznaczonym do tego celu organie centralnym. Organy centralne wyznaczone przez Strony zajmują się przekazywaniem wniosków o wzajemną pomoc prawną oraz wszelkich informacji jej dotyczących. Wymóg ten pozostaje bez uszczerbku dla prawa Strony do żądania skierowania do niej tych informacji kanałem dyplomatycznym oraz, w okolicznościach wyjątkowych, jeżeli Strony tak postanowią i o ile to możliwe, za pomocą właściwych organizacji międzynarodowych.

7. Wnioski są sporządzane na piśmie lub, w miarę możliwości, za pomocą środków umożliwiających zarejestrowanie dokumentu w formie pisemnej w języku akceptowanym przez Stronę zgodnie z warunkami umożliwiającymi Stronie stwierdzenie autentyczności dokumentu. Szef Sekretariatu Konwencji zostaje powiadomiony o języku lub językach dopuszczalnych przez Strony z chwilą przystąpienia, przyjęcia, zatwierdzenia, formalnego potwierdzenia lub ratyfikowania niniejszego

Protokołu. W sytuacjach pilnych oraz jeżeli Strony tak postanowią, wnioski mogą być przedkładane ustnie, ale należy je w późniejszym terminie potwierdzić na piśmie.

8. Wniosek o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej określa:

- a) tożsamość organu sporządzającego wniosek;
- b) przedmiot i charakter dochodzenia, postępowania karnego lub sądowego, którego wniosek dotyczy, a także nazwę i funkcję organu prowadzącego to dochodzenie, postępowanie karne lub sądowe;
- c) omówienie właściwych faktów z wyjątkiem wniosków o przekazanie akt sądowych;
- d) opis żądanej pomocy oraz szczegóły procedury, która zgodnie z życzeniem Strony powinna być stosowana;
- e) stosownie do sytuacji, tożsamość, miejsce pobytu i narodowość danej osoby;
- f) cel, dla którego wnioskuje się o przekazanie dowodu, informacji lub podjęcie działania; oraz
- g) przepisy prawa krajowego właściwe dla przestępstwa i kar za nie.

9. Strona będąca adresatem wniosku o udzielenie pomocy może zażądać dodatkowych informacji, jeżeli są one konieczne dla realizacji wniosku zgodnie z przepisami prawa krajowego lub jeżeli mogą ułatwić realizację wniosku.

10. Wniosek realizuje się zgodnie z przepisami prawa krajowego Strony będącej adresatem wniosku o udzielenie pomocy oraz w zakresie, który nie jest sprzeczny z przepisami prawa krajowego Strony będącej adresatem wniosku i, o ile to możliwe, zgodnie z procedurami określonymi we wniosku.

11. Strona wnioskująca nie przekazuje ani nie wykorzystuje informacji lub dowodów dostarczonych przez Stronę będącą adresatem wniosku dotyczącego dochodzeń, postępowań karnych lub sądowych innych niż te, które wymieniono we wniosku, bez uprzedniego uzyskania zgody Strony będącej adresatem wniosku. Żadne z postanowień niniejszego ustępu nie uniemożliwia Stronie wnioskującej ujawnienia w postępowaniu informacji lub dowodów niewinniających oskarżonego. W ostatnim z wymienionych przypadków Strona wnioskująca powiadamia Stronę będącą adresatem wniosku przed takim ujawnieniem, a jeżeli jest to konieczne, konsultuje się ze Stroną będącą adresatem wniosku. Jeżeli w okolicznościach wyjątkowych wcześniejsze powiadomienie nie jest możliwe, Strona wnioskująca bezzwłocznie informuje o tym Stronę będącą adresatem wniosku.

12. Strona wnioskująca może zażądać, aby Strona będąca adresatem wniosku utajniła okoliczności i treść wniosku poza zakresem niezbędnym do realizacji wniosku. Jeżeli Strona będąca adresatem wniosku nie może spełnić wymogu poufności, niezwłocznie informuje o tym Stronę wnioskującą.

13. O ile to możliwe oraz zgodnie z podstawowymi zasadami prawa krajowego, jeżeli dana osoba przebywa na terytorium Strony i została przesłuchana przez organy sądowe drugiej Strony w charakterze świadka lub biegłego, pierwsza z wymienionych Stron, na wniosek drugiej Strony, może zezwolić na przesłuchanie w formie wideokonferencji, jeżeli osobiste stawienie się tej osoby na terytorium Strony wnioskującej jest niemożliwe lub niepożądane. Strony mogą postanowić, że przesłuchanie zostanie przeprowadzone przez organ sądowy Strony wnioskującej z udziałem organu sądowego Strony będącej adresatem wniosku.

14. Udzielenia wzajemnej pomocy prawnej można odmówić:

- a) jeżeli wniosek nie został sporządzony zgodnie z niniejszym artykułem;

b) jeżeli Strona będąca adresatem wniosku uzna, że realizacja wniosku przyniesie uszczerbek dla suwerenności, bezpieczeństwa, porządku publicznego lub innych podstawowych interesów;

c) jeżeli organy Strony będącej adresatem wniosku podlegałyby zakazowi na mocy przepisów prawa krajowego dotyczącego wykonania wnioskowanego działania odnoszącego się do każdego podobnego przestępstwa lub wykroczenia, które byłoby przedmiotem dochodzenia, postępowania karnego lub sądowego w jej własnej jurysdykcji;

d) jeżeli wniosek dotyczy przestępstwa, za które kara maksymalna na terytorium Strony będącej adresatem wniosku wynosi mniej niż dwa lata więzienia, lub innego rodzaju pozbawienia wolności, bądź jeżeli według osądu Strony będącej adresatem wniosku udzielenie pomocy stanowiłoby dla niej obciążenie nieproporcjonalne do ciężaru przestępstwa; lub

e) jeżeli udzielenie wnioskowanej pomocy prawnej byłoby sprzeczne z systemem prawnym Strony będącej adresatem wniosku dotyczącym udzielania wzajemnej pomocy prawnej.

15. Każdą odmowę udzielenia wzajemnej pomocy prawnej należy uzasadnić.

16. Strona nie może odmówić udzielenia wzajemnej pomocy prawnej przewidzianej w niniejszym artykule, uzasadniając odmowę względami zachowania tajemnicy bankowej.

17. Strony nie mogą odrzucić wniosku o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej wyłącznie w oparciu przesłanki stanowiące, że przestępstwo lub wykroczenie uznaje się za dotyczące również spraw podatkowych.

18. Strony mogą odmówić udzielenia wzajemnej pomocy prawnej przewidzianej w niniejszym artykule, uzasadniając ją brakiem podwójnej karalności. Niemniej jednak Strona będąca adresatem wniosku, jeżeli uzna to za właściwe, może udzielić pomocy w zakresie określonym wedle jej uznania bez względu na to, czy na podstawie przepisów prawa krajowego Strony będącej adresatem wniosku dany czyn zostałby uznany za przestępstwo lub wykroczenie, czy też nie.

19. Strona będąca adresatem wniosku rozpatruje wniosek o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej w możliwie najszybszym terminie i uwzględnia przy tym wszelkie terminy zaproponowane przez Stronę wnioskującą we wniosku. Strona będąca adresatem wniosku udziela odpowiedzi na uzasadnione zapytania Strony wnioskującej dotyczące postępów w rozpatrywaniu wniosku. Strona wnioskująca niezwłocznie informuje Stronę będącą adresatem wniosku, jeżeli pomoc, o którą wnioskowano, nie jest już konieczna.

20. Strona będąca adresatem wniosku może odroczyć udzielenie wzajemnej pomocy prawnej, uzasadniając to tym, że zakłóca ona prowadzone dochodzenie, postępowanie karne lub sądowe.

21. Przed odrzuceniem wniosku zgodnie z ust. 14 lub odroczeniem jego realizacji zgodnie z ust. 20 Strona będąca adresatem wniosku skonsultuje się ze Stroną wnioskującą w celu ustalenia, czy pomocy można udzielić na zasadach i warunkach uznanych za niezbędne. Jeżeli Strona wnioskująca przyjmuje pomoc na tych warunkach, musi ich przestrzegać.

22. Zwyczajowe koszty przygotowania wniosku ponosi Strona wnioskująca, chyba że zainteresowane Strony postanowią inaczej. W przypadku gdy do wykonania wniosku konieczne jest lub będzie poniesienie znacznych lub nadzwyczajnych wydatków, Strony podejmują konsultacje w celu ustalenia warunków, na jakich wniosek zostanie wykonany, oraz sposobu pokrycia kosztów.

23. W przypadku złożenia wniosku, Strona będąca adresatem wniosku:

a) przedkłada Stronie wnioskującej odpisy akt urzędowych, dokumentów lub informacji znajdujących się w jej posiadaniu, które na mocy przepisów prawa krajowego są ogólnie dostępne; oraz

b) może, według własnego uznania, przekazać Stronie wnioskującej w całości bądź w części lub z zastrzeżeniem warunków, które uznaje za właściwe, odpisy wszelkich akt urzędowych, dokumentów lub informacji znajdujących się w jej posiadaniu, które nie są ogólnie dostępne.

24. Stosownie do sytuacji Strony rozważą możliwość zawarcia dwu- lub wielostronnych umów bądź uzgodnień, które służyłyby celom niniejszego artykułu, jego skutecznemu wdrożeniu lub jego ulepszeniu.

Artykuł 30

Ekstradycja

1. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się do przestępstw określonych zgodnie z art. 14 niniejszego Protokołu, jeżeli:

a) osoba, której dotyczy wnioski o ekstradycję, przebywa na terytorium Strony będącej adresatem wniosku;

b) przestępstwo, za które żąda się ekstradycji, podlega karze na mocy prawa krajowego Strony wnioskującej i Strony będącej adresatem wniosku; oraz

c) przestępstwo podlega karze więzienia lub innego rodzaju karze pozbawienia wolności na okres przynajmniej czterech lat, albo cięższej karze lub krótszemu okresowi kary uzgodnionemu przez zainteresowane Strony zgodnie z traktatami dwu- lub wielostronnymi, albo umowami międzynarodowymi

2. Każde z przestępstw, do których niniejszy artykuł ma zastosowanie, uznaje się za przestępstwo podlegające ekstradycji na mocy jakiegokolwiek, zawartego między Stronami układu o ekstradycji. Strony zobowiązują się do uznania tych przestępstw za przestępstwa podlegające ekstradycji w każdym układzie o ekstradycji zawierany między nimi.

3. Jeżeli Strona uzależniająca ekstradycję od zawarcia układu otrzyma wniosek o ekstradycję od innej Strony, z którą nie zawarła układu o ekstradycji, może uznać postanowienia niniejszego Protokołu za podstawę prawną ekstradycji dotyczącą każdego przestępstwa, do którego mają zastosowanie postanowienia niniejszego artykułu.

4. Strony niezależniące ekstradycji od zawarcia układu wzajemnie uznają przestępstwa, do których mają zastosowanie postanowienia niniejszego artykułu, za podlegające ekstradycji.

5. Ekstradycja podlega warunkom przewidzianym w przepisach prawa Strony będącej adresatem wniosku lub właściwych układów o ekstradycji, w tym między innymi warunkom dotyczącym wymogu kary minimalnej objętej ekstradycją oraz przesłankom, na podstawie których Strona będąca adresatem wniosku może odmówić ekstradycji.

6. Z zastrzeżeniem przepisów prawa krajowego, Strony dążą do wykonania procedur ekstradycyjnych oraz uproszczenia wymogów dowodowych ich dotyczących i odnoszących się do wszelkich przestępstw, do których mają zastosowanie postanowienia niniejszego artykułu.

7. Jeżeli Strona, na której terytorium przebywa domniemany sprawca, nie dokona ekstradycji tej osoby z tytułu przestępstwa, do którego mają zastosowanie postanowienia niniejszego artykułu, na podstawie przesłanki stanowiącej, że osoba ta jest jej obywatelem, na wniosek Strony wnioskującej o

ekstradycję ma obowiązek przekazania sprawy bez zbędnej zwłoki do właściwych organów celem ścigania tej osoby. Organy te podejmują decyzję i prowadzą postępowanie w taki sam sposób, w jaki na mocy przepisów prawa krajowego tej Strony byłoby ono prowadzone w przypadku każdego innego przestępstwa o zbliżonym charakterze. Zainteresowane Strony współpracują ze sobą głównie w zakresie aspektów proceduralnych i dowodowych w celu zagwarantowania skuteczności ścigania.

8. Jeżeli prawo krajowe Strony pozwala jej na ekstradycję lub innego rodzaju wydanie jej obywateli wyłącznie pod takim warunkiem, że osoba ta zostanie zawrócona na terytorium tej Strony w celu wydania wyroku w sprawie lub postępowaniu, w którym wnioskowano o ekstradycję lub innego rodzaju wydanie danej osoby oraz że Strona ta i Strona dążąca do ekstradycji danej osoby wyrażą zgodę na tę możliwość, oraz inne ustalenia, które Strony mogą uznać za właściwe, taka ekstradycja lub innego rodzaju wydanie warunkowe są wystarczające dla wykonania zobowiązań określonych w ust. 7.

9. W przypadku odmowy ekstradycji, o którą wnioskowano dla potrzeb wykonania wyroku, ponieważ osoba poszukiwana jest obywatelem Strony będącej adresatem wniosku, jeżeli przepisy prawa krajowego na to zezwalają oraz zgodnie z wymogami tego prawa, Strona będąca adresatem wniosku na prośbę Strony wnioskującej bierze pod uwagę wykonanie wyroku wydanego na mocy przepisów prawa krajowego Strony wnioskującej lub innych przepisów.

10. Każdej osobie, przeciwko której prowadzi się postępowanie związane z popełnieniem przestępstw, do których mają zastosowanie postanowienia niniejszego artykułu, gwarantuje się równe traktowanie na wszystkich etapach postępowania, w tym korzystanie ze wszystkich praw i gwarancji przewidzianych na mocy przepisów prawa krajowego Strony, na której terytorium osoba ta przebywa.

11. Żadnego z postanowień niniejszego Protokołu nie należy interpretować jako nakładającego obowiązek ekstradycji, jeżeli Strona będąca adresatem wniosku dysponuje przesłankami uzasadniającymi przekonanie, że wniosek złożono w celu ścigania lub ukarania danej osoby ze względu na jej płeć, rasę, wyznanie, narodowość, pochodzenie etniczne lub poglądy polityczne, lub że wniosek zaszkodziłby sytuacji tej osoby z którejkolwiek z wymienionych przyczyn.

12. Strony nie mogą odrzucić wniosku o ekstradycję wyłącznie na podstawie przesłanek stanowiących, że przestępstwo uznano również za przestępstwo lub wykroczenie dotyczące spraw podatkowych.

13. Stosownie do sytuacji, przed odmówieniem ekstradycji Strona będąca adresatem wniosku konsultuje się ze Stroną wnioskującą w celu zapewnienia jej możliwości przedłożenia opinii oraz informacji istotnych w kontekście przedstawionych zarzutów.

14. Strony dążą do zawarcia umów lub uzgodnień dwu- lub wielostronnych umożliwiających wykonanie lub rozszerzenie skuteczności ekstradycji. Jeżeli Strony są związane obowiązującym układem lub uzgodnieniami międzyrządowymi, zastosowanie mają postanowienia tego układu bądź uzgodnienia międzyrządowego, chyba że Strony postanowią o stosowaniu zamiast tego postanowień ust. 1 do 13.

Artykuł 31

Środki gwarantowania ekstradycji

1. Z zastrzeżeniem przepisów prawa krajowego oraz układów o ekstradycji, Strona będąca adresatem wniosku, po stwierdzeniu, że okoliczności to uzasadniają oraz mają pilny charakter i na wniosek Strony wnioskującej, przejmuje kontrolę nad przebywającą na jej terytorium osobą, wobec której

wnioskuje się o ekstradycję lub podejmuje inne właściwe działania zabezpieczające stawiennictwo tej osoby podczas postępowania ekstradycyjnego.

2. Stosownie do sytuacji i bez zbędnej zwłoki oraz zgodnie z przepisami prawa krajowego powiadamia się Stronę wnioskującą o działaniach podjętych zgodnie z ust. 1.

3. Każda osoba, której dotyczą działania podjęte zgodnie z ust. 1, ma prawo do:

- a) bezzwłocznego skontaktowania się z najbliższym właściwym przedstawicielem państwa, którego osoba ta jest obywatelem lub, jeżeli osoba ta jest osobą bez przynależności państwowej, państwa, na którego terytorium osoba ta zamieszkuje; oraz
- b) wizyty przedstawiciela tego państwa.

CZEŚĆ VI: SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Artykuł 32

Sprawozdawczość i wymiana informacji

1. Każda ze Stron składa Posiedzeniu Stron, za pośrednictwem Sekretariatu Konwencji, okresowe sprawozdania z wykonania postanowień niniejszego Protokołu.

2. Format i treść tych sprawozdań ustala Posiedzenie Stron. Sprawozdania te są częścią instrumentu systematycznej sprawozdawczości Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu.

3. Treść sprawozdań okresowych określonych w ust. 1 jest ustalona z uwzględnieniem m.in. następujących elementów:

- a) informacji w sprawie prawodawczych, wykonawczych, administracyjnych i innych środków wprowadzonych w celu wykonania postanowień niniejszego Protokołu;
- b) stosownie do sytuacji, informacji dotyczących wszelkich przeszkód lub barier przy wykonaniu postanowień niniejszego Protokołu oraz środków wprowadzonych w celu pokonania tych barier;
- c) stosownie do sytuacji, informacji o udzielonej, otrzymanej lub wnioskowanej pomocy finansowej i technicznej dotyczącej działań związanych z wyeliminowaniem nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi; oraz
- d) informacji podanych w art. 20.

W przypadkach, w których właściwe dane zgromadzono już w ramach części mechanizmu sprawozdawczego Konferencji Stron, Posiedzenie Stron nie powiela tych działań.

4. Zgodnie z art. 33 i 36, Posiedzenie Stron rozważa przyjęcie uzgodnień dotyczących udzielenia Stronom będącym krajami rozwijającymi się i Stronom, których gospodarki są w okresie transformacji, na ich wniosek, pomocy w wykonywaniu zobowiązań wynikających z niniejszego artykułu.

5. Przekazywanie informacji zgodnie z niniejszymi artykułami podlega przepisom prawa krajowego dotyczącym poufności i prywatności. Na podstawie wzajemnych ustaleń Strony zapewniają ochronę wszelkich przekazanych lub wymienionych informacji poufnych.

CZĘŚĆ VII: UZGODNIENIA INSTYTUCJONALNE I ZASOBY FINANSOWE

Artykuł 33

Posiedzenie Stron

1. Niniejszym ustanawia się Posiedzenie Stron. Pierwszą sesję Posiedzenia Stron zwołuje Sekretariat Konwencji niezwłocznie przed pierwszą zwykłą sesją Konferencji Stron, jaka odbędzie się po wejściu w życie postanowień niniejszego Protokołu, lub niezwłocznie po niej.
2. Kolejne, zwyczajne sesje Posiedzenia Stron Sekretariat Konwencji zwołuje niezwłocznie przed zwyczajnymi sesjami Konferencji Stron lub niezwłocznie po nich.
3. Nadzwyczajne sesje Posiedzenia Stron odbywają się w takich terminach, jakie Posiedzenie uznaje za właściwe, lub na pisemny wniosek jakiegokolwiek Strony pod warunkiem, że w terminie sześciu miesięcy od przekazania wniosku przez Sekretariat Konwencji zostanie on poparty przynajmniej przez jedną trzecią Stron.
4. Regulamin oraz przepisy finansowe Konferencji Stron Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu mają zastosowanie odpowiednio do Posiedzenia Stron, chyba że Posiedzenie Stron postanowi inaczej.
5. Posiedzenie Stron dokonuje systematycznych przeglądów wdrażania niniejszego Protokołu i podejmuje decyzje niezbędne do wsparcia jego skutecznego wdrażania.
6. Posiedzenie Stron podejmuje decyzję o skali i mechanizmie dobrowolnych wkładów Stron do Protokołu w celu realizacji niniejszego Protokołu, a także możliwych innych zasobach dotyczących jego wdrażania.
7. Na każdej sesji zwyczajnej Posiedzenie Stron w drodze konsensusu przyjmuje budżet i plan pracy na okres finansowania obowiązujący do terminu kolejnej zwyczajnej sesji, który jest odrębny od budżetu i planu prac Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu.

Artykuł 34

Sekretariat

1. Sekretariat Konwencji jest sekretariatem niniejszego Protokołu.
2. Do zadań Sekretariatu Konwencji w odniesieniu do jego roli sekretariatu niniejszego Protokołu należy:
  - a) wprowadzanie uzgodnień dotyczących sesji Posiedzenia Stron i organów pomocniczych, a także grup roboczych i innych organów ustanowionych przez Posiedzenie Stron oraz, stosownie do sytuacji, świadczenie im usług;
  - b) odbieranie, analizowanie, przekazywanie i dostarczanie niezbędnych informacji zwrotnych od i do zainteresowanych Stron i Posiedzeniu Stron w sprawie sprawozdań otrzymanych zgodnie z postanowieniami niniejszego Protokołu oraz ułatwianie wymiany informacji między Stronami;
  - c) udzielanie Stronom, zwłaszcza Stronom będącym krajami rozwijającymi się i Stronom, których gospodarki są w okresie transformacji, na ich wniosek, pomocy w zbieraniu, przekazywaniu i wymianie informacji niezbędnych zgodnie z niniejszym Protokołem oraz pomocy w identyfikowaniu dostępnych zasobów umożliwiających wykonanie zobowiązań wynikających z niniejszego Protokołu;

- d) przygotowywanie sprawozdań z działań przewidzianych w niniejszym Protokole pod nadzorem i do przedłożenia na Posiedzeniu Stron;
- e) zagwarantowanie, pod kierunkiem Posiedzenia Stron, niezbędnej koordynacji z właściwymi międzynarodowymi i regionalnymi organizacjami lub organami międzyrządowymi;
- f) przystępowanie, pod kierunkiem Posiedzenia Stron, do takich uzgodnień administracyjnych lub umownych, które mogą być konieczne dla skutecznego wykonania zadań sekretariatu wynikających z niniejszego Protokołu;
- g) otrzymywanie i przegląd wniosków organizacji międzyrządowych i pozarządowych wyrażających wolę pełnienia funkcji akredytowanych obserwatorów przy Posiedzeniu Stron przy jednoczesnym dopilnowaniu, by nie były one powiązane z przemysłem tytoniowym, oraz przedkładanie Posiedzeniu Stron zweryfikowanych wniosków do rozpatrzenia; oraz
- h) wykonywanie innych zadań sekretariatu określonych w niniejszym Protokole oraz innych zadań określonych przez Posiedzenie Stron.

Artykuł 35

Powiązania między Posiedzeniem Stron a organizacjami międzyrządowymi

Aby zagwarantować współpracę techniczną i finansową umożliwiającą osiągnięcie celu niniejszego Protokołu, Posiedzenie Stron może wnioskować o nawiązanie współpracy z właściwymi organizacjami międzynarodowymi oraz regionalnymi organizacjami międzyrządowymi, w tym instytucjami ds. finansów i rozwoju.

Artykuł 36

Zasoby finansowe

1. Strony uznają rolę zasobów finansowych w osiągnięciu celu niniejszego Protokołu oraz potwierdzają znaczenie postanowień art. 26 Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu dla osiągnięcia celów Konwencji.
2. Każda ze Stron udziela wsparcia finansowego w odniesieniu do prowadzonych przez siebie działań krajowych służących osiągnięciu celu niniejszego Protokołu zgodnie z jej planami, priorytetami i programami krajowymi.
3. Stosownie do sytuacji Strony wspierają wykorzystanie dwustronnych, regionalnych, subregionalnych i innych kanałów wielostronnych w celu finansowania potencjału Stron będących krajami rozwijającymi się i Stron, których gospodarki są w okresie transformacji, na rzecz osiągnięcia celów niniejszego Protokołu.
4. Nie naruszając postanowień art. 18, Strony zachęca się, z zastrzeżeniem przepisów prawa krajowego i strategii politycznych oraz stosownie do sytuacji, do wykorzystywania wszelkich skonfiskowanych zysków z przestępstw polegających na nielegalnym handlu tytoniem, wyrobami tytoniowymi i urządzeniami do ich wytwarzania do osiągnięcia celów niniejszego Protokołu.
5. Strony reprezentowane we właściwych organizacjach regionalnych i międzynarodowych, a także instytucjach ds. finansów i rozwoju zachęcają te podmioty do udzielania pomocy finansowej Stronom będącym krajami rozwijającymi się oraz Stronom, których gospodarki są w okresie transformacji, w celu wspierania ich w wykonywaniu zobowiązań wynikających z niniejszego Protokołu bez ograniczania prawa członkostwa w tych organizacjach.

6. Strony uzgadniają, że:

a) aby wspomóc Strony w wypełnieniu zobowiązań ciążących na nich na mocy niniejszego Protokołu, należy zmobilizować i wykorzystać wszystkie właściwe, potencjalne i istniejące zasoby przeznaczone na działania dotyczące celu niniejszego Protokołu dla dobra wszystkich Stron, w szczególności Stron będących krajami rozwijającymi się i Stron, których gospodarki są w okresie transformacji; oraz

b) Sekretariat Konwencji przekazuje Stronom będącym krajami rozwijającymi się i Stronom, których gospodarki są w okresie transformacji, na ich wniosek, dostępne zasoby finansowe umożliwiające wykonanie zobowiązań spoczywających na nich na mocy niniejszego Protokołu.

7. Strony mogą zażądać, aby przemysł tytoniowy pokrył wszelkie koszty poniesione przez Stronę w związku z wypełnianiem przez nią jej zobowiązań na rzecz osiągnięcia celów niniejszego Protokołu, zgodnie z art. 5 ust. 3 Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu.

8. Z zastrzeżeniem przepisów prawa krajowego, Strony dążą do samofinansowania wdrażania Protokołu, w tym poprzez nakładanie na wyroby tytoniowe podatków i innych opłat.

CZEŚĆ VIII: ROZSTRZYGANIE SPORÓW

Artykuł 37

Rozstrzyganie sporów

Rozstrzyganie zaistniałych między Stronami sporów dotyczących wykładni lub stosowania postanowień niniejszego Protokołu podlega art. 27 Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu.

CZEŚĆ IX: ZMIANY PROTOKOŁU

Artykuł 38

Zmiany w niniejszym Protokole

1. Każda ze Stron może proponować zmiany do niniejszego Protokołu.

2. Posiedzenie Stron rozpatruje i zatwierdza zmiany do niniejszego Protokołu. Tekst proponowanej zmiany do Protokołu podaje do wiadomości Stron Sekretariat Konwencji przynajmniej na sześć miesięcy przed sesją, na której proponuje się taką zmianę. Sekretariat Konwencji przekazuje również proponowaną zmianę sygnatariuszom niniejszego Protokołu oraz, do celów informacyjnych, depozytariuszowi.

3. Strony podejmują starania, aby osiągnąć porozumienie w sprawie każdej proponowanej zmiany do Protokołu na drodze konsensusu. Jeżeli wszelkie próby osiągnięcia konsensusu zostały wyczerpane i porozumienie nie zostało osiągnięte, taka zmiana tylko w ostateczności zostaje przyjęta większością trzech czwartych głosów Stron obecnych i biorących udział w głosowaniu na sesji. Do celów niniejszego artykułu „Strony obecne i biorące udział w głosowaniu” oznaczają Strony obecne i oddające głos za lub przeciw. Przyjętą zmianę podaje do wiadomości Sekretariat Konwencji, który rozsyła ją wszystkim Stronom do akceptacji.

4. Dokumenty przyjęcia zmiany są składane depozytariuszowi. Zmiana przyjęta zgodnie z ust. 3 wchodzi w życie dla tych Stron, które ją przyjęły, po upływie 90. dnia od daty otrzymania przez depozytariusza dokumentu przyjęcia co najmniej od dwóch trzecich Stron.

5. Zmiana wchodzi w życie dla każdej innej Strony 90. dnia od daty złożenia przez tę Stronę depozytariuszowi dokumentu przyjęcia danej zmiany.

Artykuł 39

Zatwierdzanie i wprowadzanie zmian do załączników do niniejszego Protokołu

1. Każda Strona może zaproponować załącznik do Protokołu lub zmiany do załączników do Protokołu.

2. Załączniki ograniczają się do wykazów, formularzy i innych materiałów opisowych dotyczących kwestii proceduralnych, naukowych, technicznych lub administracyjnych.

3. Załączniki do niniejszego Protokołu i zmiany do nich są proponowane, zatwierdzane i wprowadzane w życie zgodnie z procedurą określoną w art. 38.

CZĘŚĆ X: POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 40

Zastrzeżenia

Do niniejszego Protokołu nie można zgłaszać żadnych zastrzeżeń.

Artykuł 41

Odstąpienie

1. W dowolnym terminie po upływie dwóch lat od daty, z którą postanowienia niniejszego Protokołu zaczęły obowiązywać daną Stronę, Strona ta może odstąpić od Protokołu, kierując do depozytariusza pisemne powiadomienie.

2. Każde takie odstąpienie wchodzi w życie po upływie jednego roku od dnia otrzymania przez depozytariusza zawiadomienia o odstąpieniu lub w takim późniejszym terminie, jaki został określony w zawiadomieniu o odstąpieniu.

3. Stronę, która odstąpiła od Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, uznaje się również za Stronę, która odstąpiła od postanowień niniejszego Protokołu ze skutkiem od daty odstąpienia tej Strony od Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu.

Artykuł 42

Prawo do głosowania

1. Każda ze Stron niniejszego Protokołu dysponuje jednym głosem, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 2.

2. Regionalne organizacje integracji gospodarczej w sprawach podlegających ich kompetencji rozporządzają prawem do głosowania z liczbą głosów równą liczbie państw członkowskich będących Stronami Protokołu. Organizacja taka nie może korzystać z prawa głosu, jeżeli którekolwiek z jej państw członkowskich korzysta ze swego prawa głosu i odwrotnie.

Artykuł 43

Podpis

Protokół udostępnia się do podpisania przez wszystkie Strony Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu w siedzibie głównej Światowej Organizacji Zdrowia w Genewie, od 10 do 11 stycznia 2013 r. oraz w późniejszym terminie w Siedzibie Głównej Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku, do 9 stycznia 2014 r.

Artykuł 44

Ratyfikowanie, przyjęcie, zatwierdzenie, formalne poświadczenie lub przystąpienie

1. Niniejszy Protokół podlega ratyfikacji, przyjęciu, zatwierdzeniu lub przystąpieniu przez państwa i formalnemu zatwierdzeniu lub przystąpieniu ze strony regionalnych organizacji integracji gospodarczej, będących Stronami Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu. Protokół jest otwarty do przystąpienia w dniu następującym po dacie, z którą zamknięto go do podpisu. Instrumenty ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia, formalnego poświadczenia lub przystąpienia są składane u depozytariusza.

2. Każda regionalna organizacja integracji gospodarczej, która zostaje Stroną w przypadku, gdy żadne z jej państw członkowskich nie jest Stroną, jest związana wszystkimi zobowiązaniami wynikającymi z niniejszego Protokołu. W przypadku organizacji, których Stroną jest przynajmniej jedno państwo członkowskie, organizacja i jej państwa członkowskie podejmują decyzję w sprawie właściwych dla nich zakresów odpowiedzialności za wykonanie swoich zobowiązań wynikających z niniejszego Protokołu. W takich przypadkach organizacja i państwa członkowskie nie są upoważnione do jednoczesnego wykonywania praw wynikających z niniejszego Protokołu.

3. W instrumentach dotyczących formalnego poświadczenia lub w instrumentach dotyczących przystąpienia regionalnej organizacji integracji gospodarczej mogą określić zakres swoich kompetencji dotyczących kwestii uregulowanych postanowieniami niniejszego Protokołu. Organizacje te informują również depozytariusza, który z kolei informuje Strony, o wszelkich istotnych modyfikacjach zakresu ich kompetencji.

Artykuł 45

Wejście w życie

1. Postanowienia niniejszego Protokołu wchodzi w życie 90. dnia po dacie złożenia do depozytariusza 40. instrumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia, formalnego poświadczenia lub przystąpienia.

2. W odniesieniu do każdej Strony Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu, która ratyfikuje, przyjmuje, zatwierdza lub formalnie poświadcza niniejszy Protokół lub przystępuje do niego po spełnieniu warunków określonych w ust. 1 dotyczących wejścia w życie, postanowienia niniejszego Protokołu wchodzi w życie dziewięćdziesiątego dnia po dacie złożenia instrumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub formalnego poświadczenia.

3. Do celów niniejszego artykułu, żadnego instrumentu złożonego przez regionalną organizację integracji gospodarczej nie uznaje się za instrument dodatkowy obok instrumentów złożonych przez państwa członkowskie tej organizacji.

Artykuł 46

Depozytariusz

Funkcję depozytariusza niniejszego Protokołu pełni Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 47

Teksty autentyczne

Oryginał niniejszego Protokołu, którego wersje w języku arabskim, chińskim, angielskim, francuskim, rosyjskim i hiszpańskim mają jednakową moc prawną, składa się u Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

بروتوكول القضاء على الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ

消除烟草制品非法贸易议定书

PROTOCOL TO ELIMINATE ILLICIT TRADE IN TOBACCO
PRODUCTS

PROTOCOLE POUR ÉLIMINER LE COMMERCE ILLICITE
DES PRODUITS DU TABAC

ПРОТОКОЛ О ЛИКВИДАЦИИ НЕЗАКОННОЙ ТОРГОВЛИ
ТАБАЧНЫМИ ИЗДЕЛИЯМИ

PROTOCOLO PARA LA ELIMINACIÓN DEL COMERCIO
ILÍCITO DE PRODUCTOS DE TABACO

消除烟草制品非法贸易议定书

联合国

2012年

消除烟草制品非法贸易议定书

序言

本议定书缔约方,

考虑到第五十六届世界卫生大会于2003年5月21日一致通过了《世界卫生组织烟草控制框架公约》，该公约已于2005年2月27日生效；

认识到《世界卫生组织烟草控制框架公约》是最迅速得到批准的联合国条约之一，是实现世界卫生组织各项目标的一个基本工具；

忆及《世界卫生组织组织法》序言宣称，享受最高而能获致之健康标准为人人基本权利之一，不因种族、宗教、政治信仰、经济或社会情境各异，而分轩轻；

还决心优先考虑其维护公众健康的权利；

深切关注烟草制品非法贸易正助长烟草的广泛流行，这是一个对公众健康具有严重后果的全球性问题，需要开展有效、适宜和综合的国内和国际应对措施；

还认识到烟草制品非法贸易阻碍旨在加强烟草控制的价格和税收措施，并进而扩大烟草制品的可获得性和可负担性；

严重关注非法贸易烟草制品的进一步可获得性和可负担性对公众健康和幸福，尤其对年轻人、穷人和其他弱势人群的健康和幸福造成的不利影响；

严重关注烟草制品非法贸易对发展中国家和经济转轨国家带来的过于严重的经济和社会影响；

意识到需要发展科学、技术和机构能力，以计划和实施适当的国家、区域和国际措施，以消除一切形式的烟草制品非法贸易；

承认获得资源和有关技术对增强各缔约方尤其是发展中国家和经济转轨国家缔约方在消除一切形式的烟草制品非法贸易方面的能力极为重要；

还承认为促进合法贸易而设立的免税区被用于便利烟草制品非法贸易全球化，助长了走私产品的非法中转和非法烟草制品的制作；

还认识到烟草制品非法贸易阻碍各缔约方的经济，并影响其稳定和安全；

还意识到烟草制品非法贸易产生经济利润，这些利润被用于资助跨国犯罪活动，干扰政府目标；

认识到烟草制品非法贸易影响卫生目标，对卫生系统施加额外的压力，并损害缔约方的经济，造成税收损失；

铭记各缔约方在《世界卫生组织烟草控制框架公约》第 5.3 条中同意，在制定和实施烟草控制方面的公共卫生政策时，各缔约方应根据国家法律采取行动，防止这些政策受烟草业的商业和其他既得利益的影响；

强调需警惕烟草业阻碍或破坏消除烟草制品非法贸易战略的任何努力，并需掌握烟草业采取的对消除烟草制品非法贸易战略产生负面影响的活动；

铭记《世界卫生组织烟草控制框架公约》第 6.2 条鼓励各缔约方酌情禁止或限制向国际旅行者销售和/或由其进口免除国内税和关税的烟草制品；

还认识到烟草和烟草制品在国际过境和转运途中可找到非法贸易的途径；

考虑到采取有效行动预防和打击烟草制品非法贸易，需要对非法贸易的各个方面，酌情包括烟草、烟草制品和生产设备等非法贸易，采取全面的国际措施，并开展密切合作；

忆及和强调《联合国打击跨国有组织犯罪公约》、《联合国反腐败公约》和《联合国禁止非法贩运麻醉药品和精神药物公约》等其他有关国际协定的重要性以及这些公约的缔约方须酌情对烟草、烟草制品和生产设备的非法贸易应用这些公约的有关条款的义务，并鼓励尚未加入的缔约方考虑加入这些协定；

认识到需要加强世界卫生组织烟草控制框架公约秘书处与联合国毒品和犯罪问题办公室、世界海关组织以及其他适当机构之间的合作；

忆及《世界卫生组织烟草控制框架公约》第 15 条，其中缔约方认识到，消除包括走私和非法生产在内的一切形式的烟草制品非法贸易是烟草控制的基本组成部分；

考虑到本议定书不寻求处理与知识产权有关的问题；以及

坚信以一项全面的议定书补充《世界卫生组织烟草控制框架公约》将是打击烟草制品非法贸易及其严重后果的一项有力和有效的手段；

兹议定如下：

第 I 部分：引言

第 1 条

术语的使用

1. “代理”系指在诸如谈判合同、采购或销售过程中充当他人的代表，并收取费用或佣金作为回报。
2. “卷烟”系指以卷烟纸包裹的、供抽吸的一卷烟丝。这包括特定地区的制品，例如比迪烟、昂红烟或可用纸或叶包裹的其他类似制品。为第 8 条的目的，“卷烟”还包括用来制作卷烟的“手卷”烟丝。
3. “没收”在适用情况下还包括充公，系指根据法院或其他主管当局命令对财产实行永久剥夺。
4. “控制下交付”系指在主管当局知情并由其进行监测的情况下允许非法或可疑货物运出、通过或运入一国或多国领土的一种做法，其目的在于调查某项违法行为并辨认参与该项违法行为的人员。
5. “免税区”系指一缔约方的部分领土，在这部分领土内运入的任何货物就进口税及其他各税而言，一般视为在关境以外。
6. “非法贸易”系指法律禁止的，并与生产、装运、接收、持有、分发、销售或购买有关的任何行径或行为，包括意在便利此种活动的任何行径或行为。
7. “许可证”系指在必须向主管当局提交申请或其他文件之后从该主管当局获得的准许。
8. (a) “生产设备”系指设计或改装的仅用于加工烟草制品且作为生产工序组成部分的器械¹。
(b) “其任何部件”就生产设备而言系指用于加工烟草制品的生产设备所特有的任何可确认部件。
9. “缔约方”除上下文另有指明外，系指本议定书的缔约方。
10. “个人信息”系指与已确认或可确认的自然人有关的任何信息。
11. “区域经济一体化组织”系指若干主权国家组成的组织，它已由其成员国让渡处

---

¹ 适用时，各缔约方可为此目的参考世界海关组织的《商品名称及编码协调制度》。

理一系列事项，包括就这些事项做出对其成员国有约束力的决定的授权²。

12. “供应链”包括加工烟草制品和制造生产设备；进口或出口烟草制品和生产设备；适当时，缔约方可决定将此范围扩展至下述一种或多种活动：

- (a) 零售烟草制品；
- (b) 种植烟草，传统小规模种植者、农场主和生产者除外；
- (c) 运输大量商用烟草制品或生产设备；以及
- (d) 批发、代理、仓储或分发烟草和烟草制品或生产设备。

13. “烟草制品”系指全部或部分由烟叶作为原材料生产的供抽吸、吸吮、咀嚼或鼻吸的制品。

14. “跟踪和追溯”系指主管当局或代表主管当局的任何其他人员按第 8 条所述，系统地监测和再现物品在供应链全程中的路线或流通情况。

第 2 条

本议定书与其他协定和法律文书的关系

1. 《世界卫生组织烟草控制框架公约》适用于其议定书的条款应适用于本议定书。
2. 各缔约方如已达成《世界卫生组织烟草控制框架公约》第 2 条所提及的各种协定，应通过公约秘书处将此种协定通报议定书缔约方会议。
3. 本议定书的任何内容不得影响任何缔约方根据对该缔约方有效的、并且其认为更有利于达到消除烟草制品非法贸易的任何其他国际公约、条约或国际协定而享有的权利和承担的义务。
4. 本议定书的任何内容不得影响各缔约方在国际法包括《联合国打击跨国有组织犯罪公约》下的其他权利、义务和责任。

第 3 条

目标

本议定书的目标是根据《世界卫生组织烟草控制框架公约》第 15 条的规定，消除一切形式的烟草制品非法贸易。

---

² 在相关处，国家或国内亦指区域经济一体化组织。

第 II 部分：一般义务

第 4 条

一般义务

1. 除《世界卫生组织烟草控制框架公约》第 5 条的规定外，各缔约方应：
  - (a) 采取和实施有效措施，控制或管理本议定书所涉及物品的供应链，以便预防、阻止、侦查、调查和起诉此种物品的非法贸易，并应为此目的进行合作；
  - (b) 根据其国家法律，采取任何必要措施，加强包括负责预防、阻止、侦查、调查、起诉和消除本议定书所涵盖物品一切形式非法贸易的海关和警察在内的本国主管当局和服务机构的有效性；
  - (c) 采取有效的措施促进或获取技术援助和财政支持、能力建设以及国际合作，以便实现本议定书的目标并确保向主管当局提供和与之安全地交换在本议定书之下应交换的信息；
  - (d) 相互密切合作，与其各自的国内法律和行政管理制度保持一致，以便加强执法行动的有效性，打击根据本议定书第 14 条确立的不法行为，包括刑事犯罪；
  - (e) 酌情与有关区域和国际政府间组织进行合作和沟通，安全地³交换本议定书所涵盖的信息，以便促进本议定书的有效实施；以及
  - (f) 在其拥有的手段和资源范围内开展合作，通过双边和多边资助机制为本议定书的有效实施筹集财政资源。
2. 在履行本议定书规定的义务时，各缔约方应确保在其可能与烟草业进行的任何交往方面尽可能透明。

第 5 条

保护个人信息

各缔约方在实施本议定书时，应在符合国家法律，并考虑保护个人信息国际标准的情况下，对个人信息予以保护，而不论国籍或居住地。

---

³ 在两个缔约方之间安全地交换信息指的是防止截取和篡改（造假）。换言之，第三方不能读取或修改两个缔约方之间交换的信息。

第 III 部分：供应链控制

第 6 条

许可证、同等审批或控制制度

1. 为实现《世界卫生组织烟草控制框架公约》的目标并为了消除烟草制品和生产设备的非法贸易，每一缔约方应禁止任何自然人或法人从事以下任何活动，除非具有主管当局根据国家法律颁发的许可证或同等审批（下称“许可证”）或建立的控制制度：
  - (a) 加工烟草制品和制造生产设备；和
  - (b) 进口或出口烟草制品和生产设备。
2. 每一缔约方应努力在认为适当的情况下且当以下活动不被国家法律所禁止时向从事以下活动的任何自然人或法人颁发许可证：
  - (a) 零售烟草制品；
  - (b) 种植烟草，传统小规模种植者、农场主和生产者除外；
  - (c) 运输大量商用烟草制品或生产设备；以及
  - (d) 批发、代理、仓储或分发烟草和烟草制品或生产设备。
3. 为了确保许可证制度有效，每一缔约方应：
  - (a) 设立或指定一个或数个主管当局，在符合本议定书条款的情况下，根据其国家法律，颁发、更新、暂时吊销、撤销和/或注销从事第 1 款所列活动的许可证；
  - (b) 要求每份许可证申请包含关于申请人的所有必要信息，其中应在适用情况下包括：
    - (i) 如果申请人是自然人，关于其身份的信息，包括姓名全称、商号、商业登记号(如有)、适用的税务登记号(如有)以及可用以确认其身份的任何其他信息；
    - (ii) 如果申请人是法人，关于其身份的信息，包括法定名称全称、商号、商业登记号、公司设立的日期和地点、公司总部所在地和主要业务地点、适用的税务登记号、公司章程的副本或相当文件、其附属公司、其董事和任何法定代表人的姓名，包括可用以确认其身份的任何其他信息；

- (iii) 加工单位的确切业务地点、仓储地点和申请人经营业务的生产能力;
  - (iv) 申请所涵盖的烟草制品和生产设备的详细情况, 诸如产品介绍、名称、注册商标(如有)、设计、品牌、生产设备的样式或型号以及序号;
  - (v) 说明生产设备的未来安装和使用地点;
  - (vi) 关于任何犯罪记录的文件或声明;
  - (vii) 预期用于有关交易的银行账户的完整的识别信息以及其他有关的支付详情; 以及
  - (viii) 说明烟草制品的预期用途和预期销售市场, 并特别注意确保烟草制品的加工或供应符合合理的预期需求;
- (c) 在适用情况下, 根据国家法律监督和收缴可以征收的任何许可证费, 并考虑将这些费用用于有效地管理和实施许可证制度或用于公共卫生或任何其他有关活动;
- (d) 采取适当措施预防、侦查和调查许可证制度运行中的任何不正当或欺诈做法;
- (e) 在适当时, 采取诸如定期审查、更新、检查或核查许可证等措施;
- (f) 在适当时, 确定许可证到期以及随后必要的再申请或更新申请信息的时限;
- (g) 强制规定已经获得许可的任何自然人或法人在其业务地点有任何改变或获准从事的活动的有关信息有任何显著变化之前应提前通知主管当局;
- (h) 强制规定已经获得许可的任何自然人或法人向主管当局通知生产设备的任何购置或处置情况, 以供采取适当行动; 以及
- (i) 确保应在主管当局的监督下销毁任何此种生产设备或其任何部件。
4. 每一缔约方应确保, 如果未收到提议持证者提供的第 3 款所提及的适当信息且未经主管当局事先审批, 不得分配和/或转让许可证。
5. 在本议定书生效五年后, 议定书缔约方会议应确保在其下一届会议上开展基于证据的研究, 查明是否有任何主要材料对加工烟草制品是必不可少的, 是否可以识别,

并且是否可以通过有效的控制机制予以控制。议定书缔约方会议应在此种研究的基础上考虑采取适当行动。

第7条

谨慎调查

1. 每一缔约方应根据其国家法律和《世界卫生组织烟草控制框架公约》的目标，要求参与烟草、烟草制品和生产设备的供应链的所有自然人和法人：
  - (a) 在发生商业关系之前和期间进行谨慎调查；
  - (b) 监督向其顾客销售情况，确保销售数量与预期销售或使用市场中对此种产品的需求相称；以及
  - (c) 向主管当局报告顾客从事的活动违背由本议定书产生的各项义务的任何证据。
2. 依据第1款进行的谨慎调查，应根据其国家法律和《世界卫生组织烟草控制框架公约》的目标，酌情包含顾客身份证明要求等，例如获得和更新以下方面的信息：
  - (a) 确定该自然人或法人持有第6条所规定的许可证；
  - (b) 如果顾客是自然人，有关其身份的信息，包括姓名全称、商号、商业登记号（如有）、适用的税务登记号（如有）并核实其官方身份证；
  - (c) 如果顾客是法人，关于其身份的信息，包括名称全称、商号、商业登记号、公司设立的日期和地点、公司总部所在地和主要业务地点、适用的税务登记号、公司章程的副本或相当文件、其附属公司、其董事的姓名和任何法定代表人，包括代表人的姓名并核实其官方身份证；
  - (d) 说明烟草、烟草制品或生产设备的预期用途和预期销售市场；以及
  - (e) 说明生产设备的未来安装和使用地点。
3. 依据第1款进行的谨慎调查，可以包含顾客身份证明要求，例如获得和更新以下方面的信息：
  - (a) 关于任何犯罪纪录的文件或声明；和
  - (b) 预期用于交易的银行账户的识别信息。

4. 每一缔约方应在第 1(c) 款中报告的信息的基础上，采取一切必要措施，确保履行由本议定书产生的各项义务，其中可以包括指定该缔约方管辖范围内的顾客为国家法律所定义的被禁止的顾客。

第 8 条

跟踪和追溯

1. 为了进一步保证供应链并协助调查烟草制品非法贸易，各缔约方同意在本议定书对其生效后五年内建立一个全球跟踪和追溯制度，其中包括国家和/或区域跟踪和追溯系统以及设在世界卫生组织烟草控制框架公约秘书处并供所有缔约方使用的一个全球信息共享归口单位，使各缔约方能够提出询问和收到有关信息。

2. 每一缔约方应根据本条，考虑到本国或本区域的具体需要以及现有的最佳做法，为在其境内加工或进口到其境内的所有烟草制品确立由该缔约方控制的跟踪和追溯系统。

3. 为了能够有效地进行跟踪和追溯，每一缔约方应要求在本议定书对其生效后五年内，将独特、可靠和不可去除的编码或印花等识别标记（下称“独特识别标记”）贴于每盒卷烟、卷烟的所有单位包装以及任何外部包装，或构成其组成部分，并在本议定书对该缔约方生效后十年内对其他烟草制品同样处理。

4.1 为了第 3 款的目的，作为全球跟踪和追溯制度的一部分，每一缔约方应要求能够直接或通过利用某一链接获得以下信息，以协助各缔约方确定烟草制品的来源和适用的脱离正常渠道的环节，并监测和控制烟草制品的流通及其合法性：

- (a) 加工日期和地点；
- (b) 加工厂家；
- (c) 加工烟草制品所用的机器；
- (d) 生产班次或时间；
- (e) 第一位与生产商无附属关系的顾客的姓名、发票、订单号码和付款记录；
- (f) 预期的零售市场；
- (g) 产品介绍；
- (h) 任何仓储和装运；

- (i) 任何已知的随后购买者的身份；以及
  - (j) 预期的运送路线、装运日期、运送目的地、出发地点以及收货人。
- 4.2 (a)、(b)、(g)项的信息以及能够获得的(f)项的信息应构成独特识别标记的一部分。
- 4.3 如果在进行标记时不能获得(f)项规定的信息，各缔约方应根据《世界卫生组织烟草控制框架公约》第15.2(a)条，要求列入此种信息。
5. 每一缔约方应在本条规定的时限内，要求在任何生产商生产时或第一次装运时，或在输入其领土时，记录第4款所列的信息。
6. 每一缔约方应确保其可以通过与第3和第4款要求加贴的独特识别标记相关的链接获得按照第5款记录的信息。
7. 每一缔约方应确保根据第5款记录的信息以及根据第6款方便获取这类信息的独特识别标记包含在该缔约方及其主管当局确立或批准的格式中。
8. 每一缔约方应确保全球信息共享归口单位根据第9款提出要求时，能通过与该国家和/或该区域中心的标准电子安全界面获取按照第5款记录的信息。全球信息共享归口单位应编制一份缔约方主管当局名单并向所有缔约方提供该名单。
9. 每一缔约方或主管当局应：
- (a) 通过向全球信息共享归口单位提出询问，及时获取第4款所述的信息；
  - (b) 仅在对侦查或调查烟草制品非法贸易有必要时，才要求获得此种信息；
  - (c) 不能无故隐瞒信息；
  - (d) 根据其国家法律答复对提供第4款所述信息的要求；以及
  - (e) 经共同商定，对交换的任何信息提供保护并进行保密。
10. 每一缔约方应要求进一步发展和扩大可适用的跟踪和追溯系统的范围，直到在加工、进口、海关验放或消费税检核时付清所有海关税、有关税款以及履行所适用的其他义务。
11. 经共同商定，各缔约方应相互合作并应与相关国际组织开展合作，分享和开发跟踪和追溯系统的最佳做法，包括：
- (a) 促进开发、转让和获得更好的跟踪和追溯技术，包括知识、技能、能力和专长；

- (b) 支持那些表示有需要的缔约方开展培训和能力建设规划；以及
- (c) 进一步开发对烟草制品每盒和单位包装加以标记和进行扫描的技术，以便于获取第 4 款所列的信息。

12. 指定由缔约方履行的义务不应由烟草业履行或代为履行。

13. 每一缔约方应确保其主管当局在参与跟踪和追溯制度时，仅在为了实施本条的严格必要限度内，与烟草业以及烟草业利益代表交往。

14. 每一缔约方可要求烟草业承担与本条下该缔约方义务相关的任何费用。

第 9 条

档案记录

1. 每一缔约方应酌情要求参与烟草、烟草制品和生产设备的供应链的所有自然人和法人维持所有有关交易的完整和准确记录。此种记录必须便于充分说明用于加工烟草制品的材料。

2. 每一缔约方应酌情要求根据第 6 条获得许可的人按要求向主管当局提供以下信息：

- (a) 关于市场容量、趋势、预测的一般信息和其他有关信息；和
- (b) 截至提出要求的日期，根据过境或转运或暂缓纳税制度而库存的或储存在保税和海关仓库中为许可证持有者所拥有、保管或控制的烟草制品和生产设备的数量。

3. 关于在缔约方境内销售或加工以便出口，或者在缔约方领土过境或转运期间暂缓纳税的烟草制品和生产设备，每一缔约方应酌情要求根据第 6 条获得许可的人按要求在离开出发国主管当局的管控范围时，向出发国主管当局提供以下信息(如有基础设施，可通过电子方式提供)：

- (a) 从产品的最后实际管控地点装运的日期；
- (b) 关于所装运产品的详细情况(包括品牌、数量、仓库)；
- (c) 预期的运送路线和目的地；
- (d) 接收所运送产品的自然人或法人的身份；
- (e) 运输方式，包括运输商的身份；
- (f) 货物抵达预期目的地的预计日期；以及

- (g) 预期的零售或使用市场。
4. 可行时，每一缔约方应根据其国家法律，要求零售商和烟草种植者（非商业性的传统种植者除外）保持关于他们所参与的所有有关交易的完整和准确记录。
5. 为了实施第 1 款，每一缔约方应采取有效的立法、执法、行政或其他措施，要求所有记录：
- (a) 保存期不少于四年；
  - (b) 提供给主管当局；以及
  - (c) 按主管当局要求的格式保存。
6. 每一缔约方应酌情并根据国家法律，建立与其他缔约方分享根据本条保持的所有详细记录的系统。
7. 各缔约方应努力相互合作并与有关国际机构合作，逐步分享和开发档案记录改良系统。

第 10 条

安全和预防措施

1. 每一缔约方应酌情并根据其国家法律和《世界卫生组织烟草控制框架公约》的目标，要求第 6 条规定的所有自然人和法人采取必要措施，防止烟草制品转入非法贸易渠道，包括，除其他外：
- (a) 向主管当局报告：
    - (i) 按国家法律规定金额跨境划拨现金，或跨境实物支付；和
    - (ii) 所有“可疑交易”；以及
  - (b) 仅按照预期销售或使用市场内对此种产品的需求数量供应烟草制品或生产设备。
2. 每一缔约方应酌情并根据其国家法律和《世界卫生组织烟草控制框架公约》的目标，要求第 6 条规定的自然人或法人进行的交易只准以同发票一致的货币和金额支付，而且只由位于预期市场所在领土内的金融机构通过合法的支付方式来支付，不应通过任何其他替代性汇款系统进行操作。
3. 一缔约方可要求第 6 条规定的自然人或法人在其管辖范围内用于加工烟草制品的

材料只准以同发票一致的货币和金额支付，而且只由位于预期市场所在领土内的金融机构通过合法的支付方式来支付，不应通过任何其他替代性汇款系统进行操作。

4. 每一缔约方应确保任何违反本条要求的行为受到适当的刑事、民事或行政程序处置以及有效、适度和劝阻性制裁，包括酌情暂时吊销或者注销许可证。

第 11 条

通过因特网、电信或任何其他新兴技术进行销售

1. 每一缔约方应要求通过因特网、电信或任何其他新兴技术进行销售的方式从事与烟草制品相关的任何交易的所有法人和自然人遵守本议定书所涵盖的所有有关义务。

2. 每一缔约方应考虑禁止通过因特网、电信或任何其他新兴技术进行销售的方式零售烟草制品。

第 12 条

免税区和国际过境

1. 每一缔约方应在本议定书对其生效后三年内，采用本议定书规定的所有有关措施，在免税区对烟草和烟草制品的一切加工和交易实行有效控制。

2. 此外，应禁止在转出免税区时在同一集装箱中或任何其他类似的运输器具中将烟草制品与非烟草制品混杂在一起。

3. 每一缔约方应根据国家法律，在符合本议定书规定的情况下，在其境内对国际过境或转运的烟草制品和生产设备采用和运用控制和核实措施，以防止此种产品的非法贸易。

第 13 条

免税销售

1. 每一缔约方应在考虑到《世界卫生组织烟草控制框架公约》第 6 条的情况下，实行有效措施，对任何免税销售适用本议定书的所有有关条款。

2. 在本议定书生效后五年内，议定书缔约方会议应确保在其下一届会议上开展基于证据的研究，查明与烟草制品免税销售有关的烟草制品非法贸易的程度。议定书缔约方会议应在此种研究的基础上考虑采取进一步适当行动。

第 IV 部分：违法行为

第 14 条

不法行为，包括刑事犯罪

1. 每一缔约方应根据其国内法律的基本原则，采取必要的立法和其他措施，将以下各项行为规定为国内法下的不法行为：

- (a) 违反本议定书规定，生产、批发、代理、销售、运输、分发、储存、装运、进口或出口烟草、烟草制品或生产设备；
- (b) (i) 在不支付适用的关税、国内税以及其他税款，或不加贴适用的印花税票、独特识别标记或任何其他必要标记或标签的情况下，生产、批发、代理、销售、运输、分发、储存、装运、进口或出口烟草、烟草制品或生产设备；
(ii) (b) (i) 款中未涵盖的任何其他走私或企图走私烟草、烟草制品或生产设备的行为；
- (c) (i) 以任何其他形式非法生产烟草、烟草制品或生产设备或带有假冒印花税票、独特识别标记或任何其他必要标记或标签的烟草包装；
(ii) 批发、代理、销售、运输、分发、储存、装运、进口或出口非法生产的烟草，非法烟草制品，带有假冒印花税票和/或其他必要标记或标签的制品，或非法生产设备；
- (d) 出于隐瞒或掩饰烟草制品的目的，在供应链中流通时将烟草制品与非烟草制品混杂在一起；
- (e) 违反本议定书第 12.2 条，将烟草制品与非烟草制品混杂在一起；
- (f) 违反本议定书，利用因特网、电信或任何其他新兴技术的方式销售烟草制品；
- (g) 根据第 6 条获得许可的人从应当、但没有根据第 6 条获得许可的人那里获取烟草、烟草制品或生产设备；
- (h) 妨碍任何公职人员或有授权的人员履行与预防、阻止、侦查、调查或消除烟草、烟草制品或生产设备非法贸易有关的职责；

(i) (i) 向履行与预防、阻止、侦查、调查或消除烟草、烟草制品或生产设备非法贸易有关的职责的任何公职人员或有授权的人员作任何虚假、误导性或不完整的实质性陈述，或未能在不违背不得自证其罪权利的情况下，向上述人员提供任何必要的信息；

(ii) 在官方表格中误报烟草、烟草制品或生产设备的种类、数量或价值或本议定书规定的任何其他信息，以便：

(a) 逃避支付适用的关税、国内税和其他税款，或

(b) 损害旨在预防、阻止、侦查、调查或消除烟草、烟草制品或生产设备非法贸易的任何控制措施；

(iii) 未能建立或保持本议定书所规定的记录或保持虚假记录；以及

(j) 就第 2 款定为刑事犯罪的不法行为的所得的洗钱。

2. 每一缔约方应根据其国内法律的基本原则，确定第 1 款中所列的哪些不法行为或与烟草、烟草制品和生产设备非法贸易相关的违反本议定书规定的任何其他行为属于刑事犯罪，并在作出此种确定之后采取必要的立法和其他措施。

3. 每一缔约方应通知本议定书秘书处，该缔约方根据第 2 款确定第 1 和 2 款所列的哪些不法行为属于刑事犯罪，并应向秘书处提供本国实施第 2 款的法律的副本或有关说明以及随后对此种法律的任何修改。

4. 为了加强国际合作，打击与烟草、烟草制品和生产设备非法贸易有关的刑事犯罪，鼓励各缔约方审查其关于洗钱、司法协助和引渡的国家法律，并考虑到本国加入的有关国际公约，以确保有效地执行本议定书的规定。

第 15 条

法人责任

1. 每一缔约方应采取符合其法律原则的必要措施，确定法人实施根据本议定书第 14 条所规定的包括刑事犯罪在内的不法行为时应承担的责任。

2. 依据每一缔约方法律原则的法人责任可包括刑事、民事或行政责任。

3. 法人责任不应影响那些实施根据国家法律和条例以及本议定书第 14 条所规定的不法行为或刑事犯罪的自然人的责任。

第 16 条

起诉和制裁

1. 每一缔约方应根据国家法律采取必要措施，确保使对根据第 14 条所规定的包括刑事犯罪在内的不法行为负有责任的自然人和法人受到有效、适度和劝阻性的刑事或非刑事制裁，包括金钱制裁。
2. 为因根据第 14 条所规定的包括刑事犯罪在内的不法行为起诉某人而行使国内法律规定的任何法律裁量权时，每一缔约方应努力确保针对这些包括刑事犯罪在内的不法行为的执法措施取得最大成效，并适当考虑到震慑这些包括刑事犯罪在内的不法行为的必要性。
3. 本议定书的任何规定，概不影响根据本议定书所规定的包括刑事犯罪在内的不法行为和适用的法律辩护理由或决定行为合法性的其他法律原则只应由缔约方国内法律加以阐明，而且这些包括刑事犯罪在内的不法行为应根据该法律予以起诉和制裁的原则。

第 17 条

扣押补征

各缔约方应根据其国内法律考虑采取必要的立法和其他措施，准许主管当局向所扣押的烟草、烟草制品和/或生产设备的生产商、加工商、批发商、进口商或出口商征收一笔数额与损失的国内税和关税相称的金额。

第 18 条

处置或销毁

应尽可能利用有益于环境的方法将没收的烟草、烟草制品和生产设备全部销毁，或根据国家法律予以处置。

第 19 条

特殊调查手段

1. 每一缔约方均应在其国内法律基本原则许可的情况下，视可能并根据其国内法律所规定的条件采取必要措施，允许其主管当局在其境内适当使用控制下交付并在其认

为适当的情况下使用其他特殊调查手段，如电子或其他形式的监视和特工行动，以有效地打击烟草、烟草制品或生产设备的非法贸易。

2. 为调查根据第 14 条所规定的刑事犯罪，鼓励各缔约方必要时为在国际一级合作时使用第 1 款提及的手段而缔结适当的双边或多边协定或安排。

3. 在无第 2 款所列协定或安排的情况下，关于在国际一级使用这种特殊调查手段的决定，应在个案基础上作出，必要时还可考虑到有关缔约方就行使管辖权所达成的财务安排和谅解。

4. 各缔约方认识到在此领域中国际合作和援助的重要性和必要性，应相互合作并应与国际组织合作，加强能力以实现本条的目标。

第 V 部分：国际合作

第 20 条

一般信息共享

1. 为实现本议定书的目标，各缔约方应根据国内法律，作为《世界卫生组织烟草控制框架公约》报告文书的一部分，报告有关信息并酌情报告有关以下事项的信息：

(a) 以汇总形式报告扣押烟草、烟草制品或生产设备、数量、扣押价值、产品介绍、加工日期和地点的详细情况；以及逃避的税款；

(b) 烟草、烟草制品或生产设备的进口、出口、过境、已付税和免税的销售以及生产的数量或价值；

(c) 烟草、烟草制品或生产设备非法贸易的趋势及使用的隐藏方法和运作方式；以及

(d) 各缔约方商定的任何其他有关信息。

2. 各缔约方应相互合作并应与有关国际组织合作，以加强缔约方收集和交换信息的能力。

3. 除非提供信息的缔约方另作说明，各缔约方应将有关信息视为保密信息，仅供各缔约方使用。

第 21 条

执法信息共享

1. 各缔约方应根据国内法律，或酌情根据任何适用的国际条约，主动或应要求在某缔约方出具正当理由说明此种信息对侦查或调查烟草、烟草制品或生产设备的非法贸易有必要时，交换以下信息：
  - (a) 有关自然人和法人的许可证记录；
  - (b) 便于确认、监测和起诉参与烟草、烟草制品或生产设备非法贸易的自然人或法人的信息；
  - (c) 调查和起诉记录；
  - (d) 烟草、烟草制品或生产设备的进口、出口或免税销售的支付记录；以及
  - (e) 扣押烟草、烟草制品或生产设备的详细情况，包括适宜的案例参考信息、数量、扣押价值、产品介绍、有关实体、加工日期和地点，以及运输办法、隐藏方法、运送路线安排和侦查等运作方式。
2. 根据本条从缔约方获得的信息应专用于实现本议定书的目标。各缔约方可列明，在未得到提供信息的缔约方同意的情况下，不得传播此种信息。

第 22 条

信息共享：信息的保密和保护

1. 每一缔约方应指定负责接收第 20、21 和 24 条所述信息的国家主管当局，并通过公约秘书处将此种指定通知给各缔约方。
2. 根据本议定书，信息交换应遵循本国有关保密和隐私权的法律。经共同商定，各缔约方应对交换的机密信息提供保护。

第 23 条

援助与合作：科学、工艺和技术事项方面的

培训、技术援助与合作

1. 各缔约方应相互合作并/或通过有关国际和区域组织合作，经共同商定，提供科学、工艺和技术事项方面的培训、技术援助与合作，以便实现本议定书的目标。此种援助可以包括信息收集、执法、跟踪和追溯、信息管理、保护个人信息、封锁消息、

电子监测、法医鉴定、司法协助和引渡等领域内转让专业技术专长或适当技术。

2. 各缔约方可酌情达成双边、多边或任何其他协定或安排以便促进就科学、工艺和技术事项开展培训、技术援助与合作，并考虑到发展中国家缔约方和经济转轨国家缔约方的需要。

3. 各缔约方应酌情进行合作，开发和研究关于确定被扣押烟草和烟草制品的准确原产地的可能性。

第 24 条

援助与合作：调查和起诉违法行为

1. 各缔约方应根据其国内法律酌情采取一切必要措施，通过多边、区域或双边安排加强合作，预防、侦查、调查、起诉和惩罚参与烟草、烟草制品或生产设备非法贸易的自然人或法人。

2. 每一缔约方应确保致力于打击烟草、烟草制品或生产设备非法贸易的行政、监管、执法和其他当局（如果国内法律允许，还包括司法当局）在其国内法律规定的条件范围内在国家和国际层面开展合作和交换有关信息。

第 25 条

保护主权

1. 在履行其根据本议定书所承担的义务时，各缔约方应恪守各国主权平等和领土完整原则和不干涉别国内政原则。

2. 本议定书的任何规定均不赋予缔约方在另一国领土内行使管辖权和履行该另一国国内法律规定的专属于该国当局的职能的权利。

第 26 条

管辖权

1. 每一缔约方在以下情况下应采取必要措施，以确立对根据第 14 条确定的刑事犯罪的管辖权：

(a) 犯罪发生在该缔约方领土内；或

(b) 犯罪发生在犯罪时悬挂该缔约方国旗的船只或已根据该缔约方法律注册的航空器内。

2. 在不违反第 25 条的情况下，缔约方在以下情况下还可对任何此种刑事犯罪确立其管辖权：

- (a) 犯罪系针对该缔约方；
- (b) 犯罪者为该缔约方国民或在其境内有惯常居所的无国籍人；或
- (c) 该犯罪系发生在本国领土以外的、根据第 14 条确定的犯罪，目的是在其领土内实施根据第 14 条确定的违法行为。

3. 为了第 30 条的目的，每一缔约方应采取必要措施，在被指控人在其领土内而其仅因该人系其本国国民而不予引渡时，确立其对根据第 14 条确定的刑事犯罪的管辖权。

4. 每一缔约方还可采取必要措施，在被指控人在其领土内而其不引渡该人时确立其对根据第 14 条确定的刑事犯罪的管辖权。

5. 如果根据第 1 款或第 2 款行使其管辖权的缔约方被告知或通过其他途径获悉另一个或数个缔约方正在对同一行为进行调查、起诉或审判程序，这些缔约方的主管当局应酌情相互磋商，以便协调行动。

6. 在不影响一般国际法准则的情况下，本议定书不排除缔约方行使其依据国内法律确立的任何刑事管辖权。

第 27 条

执法合作

1. 每一缔约方应在符合本国法律和行政管理制度的情况下采取有效措施，以便：

- (a) 加强并在必要时建立主管当局、机构和部门之间的联系渠道，以促进安全、迅速地交换有关根据第 14 条确定的刑事犯罪的各个方面的信息；
- (b) 确保主管当局、机构、海关、警方及其他执法机构之间的有效合作；
- (c) 在具体案件中同其他缔约方合作，就以下与根据第 14 条确定的刑事犯罪有关的事项进行调查：

- (i) 涉嫌参与此种犯罪的人的身份、行踪和活动，或其他有关人员的所在地点；
- (ii) 来自此种犯罪的犯罪所得或财产的去向；以及

- (iii) 用于或企图用于实施这类犯罪的财产、设备或其他工具的去向;
  - (d) 在适当情况下提供必要数目或数量的物品以供分析或调查之用;
  - (e) 促进其主管当局、机构和部门之间的有效协调,并促进人员和其他专家的交流,包括根据有关缔约方之间的双边协定或安排派出联络官员;
  - (f) 与其他缔约方交换关于自然人或法人实施这类犯罪行为时所采用的具体手段和方法的有关信息,视情况包括关于路线和交通工具,利用假身份、经变造或伪造的证件或其他掩盖其活动的手段的信息;以及
  - (g) 交换有关信息并协调为尽早查明根据第 14 条确定的刑事犯罪而酌情采取的行政和其他措施。
2. 为实施本议定书,各缔约方应考虑订立关于其执法机构间直接合作的双边或多边协定或安排,并在已有这类协定或安排的情况下考虑对其进行相应修正。如果有关缔约方之间尚未订立此种协定或安排,缔约方可考虑以本议定书为基础,进行针对本议定书所涵盖的违法行为的相互执法合作。各缔约方应在适当情况下充分利用各种协定或安排,包括国际或区域组织,以加强缔约方执法机构之间的合作。
3. 各缔约方应努力在力所能及的范围内开展合作,以便对借助现代技术实施的烟草制品跨国非法贸易作出应对。

第 28 条

行政互助

各缔约方应在符合本国法律和行政管理制度的情况下,在收到请求后相互提供信息或主动相互提供信息,以确保在预防、侦查、调查、起诉和打击烟草、烟草制品或生产设备非法贸易中正确适用海关法和其他有关法律。除非提供信息的缔约方另作说明,各缔约方应将有关信息视为保密信息,仅供限制性使用。此种信息可以包括:

- (a) 已证明有效的新海关技术和其他执法技术;
- (b) 从事烟草、烟草制品和生产设备非法贸易的新趋势、手段或方法;
- (c) 烟草、烟草制品和生产设备非法贸易已知所涉的物品,以及关于这些物品的种类、包装、运输和储存以及使用的方法等细节;
- (d) 已知实施或参与根据第 14 条确定的违法行为的自然人或法人;以及

(e) 可协助指定机构为控制和其他执法目的进行风险评估的任何其他信息。

第 29 条

司法协助

1. 各缔约方应在对根据本议定书第 14 条确定的刑事犯罪进行的调查、起诉和审判程序中相互提供最大程度的司法协助。
2. 对于请求缔约方根据本议定书第 15 条可能追究法人责任的违法行为所进行的调查、起诉和审判程序，应当根据被请求缔约方的有关的法律、条约、协定和安排，尽可能充分地相互提供司法协助。
3. 可为下列任何目的请求根据本条给予司法协助：
  - (a) 向个人获取证据或陈述；
  - (b) 送达司法文书；
  - (c) 执行搜查和扣押并实行冻结；
  - (d) 检查物品和场所；
  - (e) 提供信息、物证以及鉴定结论；
  - (f) 提供有关文件和记录的原件或经核证的副本，其中包括政府、银行、财务、公司或营业记录；
  - (g) 为取证目的而辨认或追查犯罪所得、财产、工具或其他物品；
  - (h) 为有关人员自愿在请求缔约方出庭提供方便；以及
  - (i) 不违反被请求缔约方国内法律的任何其他形式的协助。
4. 本条概不影响任何其他规范或将要规范整个或部分司法协助问题的双边或多边条约所规定的义务。
5. 如果有关缔约方无司法协助条约或政府间协定的约束，则第 6 至 24 款应在对等的基础上适用于根据本条提出的请求。如果有关缔约方有此种条约或政府间协定的约束，则适用该条约或政府间协定的相应条款，除非这些缔约方同意代之以适用第 6 至 24 款。大力鼓励各缔约方在这几款有助于合作时予以适用。
6. 各缔约方均应指定一中心当局，使其负责和有权接收司法协助请求并执行请求或将请求转交各自的主管当局执行。如缔约方有实行单独司法协助制度的特区或领土，可

另指定一个对该特区或领土具有同样职能的中心当局。中心当局应确保所收到的请求的迅速而妥善执行或转交。中心当局在将请求转交某一主管当局执行时，应鼓励该主管当局迅速而妥善地执行请求。每一缔约方应在加入、接受、核准、正式确认或批准本议定书时，将为此目的指定的中心当局通知公约秘书处首长。司法协助请求以及与之有关的任何联系文件的递交均应在缔约方指定的中心当局之间进行。此项规定不得损害缔约方要求通过外交渠道，以及在紧急和可能的情况下经有关缔约方同意，通过适当国际组织向其传递此种请求和联系文件的权利。

7. 请求应以被请求缔约方能接受的语文以书面形式提出，或在可能情况下，以能够生成书面记录的任何形式提出，但须能使该缔约方鉴定其真伪。每一缔约方应在其加入、接受、核准、正式确认或批准本议定书时将其所能接受的语文通知公约秘书处首长。在紧急情况下，如经有关缔约方同意，请求可以口头方式提出，但应立即加以书面确认。

8. 司法协助请求书应载有：

- (a) 提出请求的当局；
- (b) 请求所涉的调查、起诉或审判程序的事由和性质，以及进行此项调查、起诉或审判程序的当局的名称和职能；
- (c) 有关事实的概述，但为送达司法文书提出的请求例外；
- (d) 对请求协助的事项和请求缔约方希望遵循的特定程序细节的说明；
- (e) 可能时，任何有关人员的身份、所在地和国籍；
- (f) 索取证据、信息或要求采取行动的目的；以及
- (g) 与刑事犯罪及相应处罚有关的国内法律规定。

9. 被请求缔约方可要求提供根据其国内法律执行该请求所必需或有助于执行该请求的补充信息。

10. 请求应根据被请求缔约方国内法律执行。在不违反被请求缔约方国内法律的情况下，如有可能，应遵循请求书中列明的程序执行。

11. 未经被请求缔约方事先同意，请求缔约方不得将被请求缔约方提供的信息或证据转交或用于请求书所述以外的调查、起诉或审判程序。本款规定不妨碍请求缔约方在

其诉讼中披露可证明被告人无罪或罪轻的信息或证据。就后一种情形而言，请求缔约方应在披露之前通知被请求缔约方，并依请求与被请求缔约方磋商。如在例外情况下不可能事先通知时，请求缔约方应毫不迟延地将披露一事通告被请求缔约方。

12. 请求缔约方可要求被请求缔约方对其提出的请求及其内容保密，但为执行请求所必需时除外。如果被请求缔约方不能遵守保密要求，应立即通知请求缔约方。

13. 当在某一缔约方境内的某人需作为证人或鉴定人接受另一缔约方司法当局询问，且该人不可能或不宜到请求缔约方出庭，则前一个缔约方可应该另一缔约方的请求，在可能且符合国内法律基本原则的情况下，允许以电视会议方式进行询问，缔约方可商定由请求缔约方司法当局进行询问且询问时应有被请求缔约方司法当局在场。

14. 在以下情况下可拒绝提供司法协助：

(a) 请求未按本条提出；

(b) 被请求缔约方认为执行请求可能损害其主权、安全、公共秩序或其他基本利益；

(c) 假如被请求缔约方当局依其管辖权对任何类似违法行为进行调查、起诉或审判程序时，其国内法律将会禁止其对此种违法行为采取被请求的行动；

(d) 如果请求所涉犯罪在被请求缔约方国内受到的最高刑期为不到两年的监禁或其他形式的剥夺自由，或者如果被请求缔约方判定，提供援助将对其资源造成与犯罪的严重性不相称的负担；或者

(e) 同意此项请求将违反被请求缔约方关于司法协助的法律制度。

15. 拒绝司法协助时应说明理由。

16. 缔约方不得以银行保密为由拒绝提供本条所规定的司法协助。

17. 缔约方不得仅以违法行为又被视为涉及财政事项为由拒绝司法协助请求。

18. 缔约方可以并非双重犯罪为由拒绝提供本条所规定的司法协助。但是，被请求缔约方可在其认为适当时，在其斟酌决定的范围内提供协助，而不论该行为按被请求缔约方国内法律是否构成违法行为。

19. 被请求缔约方应尽快执行司法协助请求，并应尽可能充分地考虑到请求缔约方提出的、最好在请求中说明了理由的任何最后期限。被请求缔约方应依请求缔约方的合

理要求就其处理请求的进展情况作出答复。请求缔约方应在其不再需要被请求缔约方提供所寻求的协助时迅速通知被请求缔约方。

20. 被请求缔约方可以司法协助妨碍正在进行的调查、起诉或审判为由而暂缓进行。

21. 在根据第 14 款拒绝某项请求或根据第 20 款暂缓执行请求事项之前，被请求缔约方应与请求缔约方协商，以考虑是否可在其认为必要的条件下给予协助。请求缔约方如果接受附有条件限制的协助，则应遵守有关的条件。

22. 除非有关缔约方另有协议，执行请求的一般费用应由被请求缔约方承担。如执行请求需要或将需要支付巨额或特殊性质的费用，则应由有关缔约方进行协商，以确定执行该请求的条件以及承担费用的办法。

23. 如果提出请求，被请求缔约方：

(a) 应向请求缔约方提供其所拥有的根据其国内法律可向公众公开的政府记录、文件或资料的副本；

(b) 可自行斟酌决定全部或部分地或按其认为适当的条件向请求缔约方提供其所拥有的根据其国内法律不向公众公开的任何政府记录、文件或资料的副本。

24. 各缔约方应视需要考虑缔结有助于实现本条目的、具体实施或加强本条规定的双边或多边协定或安排的可能性。

第 30 条

引渡

1. 在以下情况下，本条应适用于根据本议定书第 14 条所确定的刑事犯罪：

(a) 被请求引渡人位于被请求缔约方境内；

(b) 引渡请求所依据的刑事犯罪是按请求缔约方和被请求缔约方国内法律均应受到处罚的犯罪；以及

(c) 有关犯罪可受到最高刑期至少四年的监禁或其他形式的剥夺自由或者更严厉的处罚，或者有关缔约方根据双边和多边条约或其他国际协定商定的最高刑期少于四年的处罚。

2. 本条适用的各项刑事犯罪均应视为缔约方之间现行的任何引渡条约中的可引渡的犯罪。各缔约方承诺将此种犯罪作为可引渡的犯罪列入它们之间拟缔结的每一项引渡条约。
3. 以订有条约为引渡条件的缔约方如接到未与之订有引渡条约的另一缔约方的引渡请求，可将本议定书视为对本条所适用的任何刑事犯罪予以引渡的法律依据。
4. 不以订有条约为引渡条件的缔约方应承认本条所适用的刑事犯罪为它们之间可相互引渡的犯罪。
5. 引渡应符合被请求缔约方国内法律或适用的引渡条约所规定的条件，其中特别包括关于引渡的最低限度刑罚要求和被请求缔约方可据以拒绝引渡的理由等条件。
6. 对于本条所适用的任何刑事犯罪，各缔约方应在符合其国内法律的情况下，努力加快引渡程序并简化与之有关的证据要求。
7. 被指控人所在的缔约方如果仅以罪犯系本国国民为由不就本条所适用的刑事犯罪将其引渡，则有义务在要求引渡的缔约方提出请求时，将该案提交给其主管当局以便起诉，而不得有任何不应有的延误。这些当局应以与根据国内法律针对类似性质的其他任何违法行为所采用的方式相同的方式作出决定和进行诉讼程序。有关缔约方应相互合作，特别是在程序和证据方面，以确保此种起诉的效果。
8. 如果缔约方国内法律规定，允许引渡或移交其国民须以该人将被送还本国，就引渡或移交请求所涉审判、诉讼中作出的判决服刑为条件，且该缔约方和寻求引渡该人的缔约方也同意这一选择以及可能认为适宜的其他条件，则此种有条件引渡或移交即足以解除该缔约方根据第7款所承担的义务。
9. 如为执行判决而提出的引渡请求由于被请求引渡人为被请求缔约方的国民而遭到拒绝，被请求缔约方应在其国内法律允许并且符合该法律的要求的情况下，根据请求缔约方的请求，考虑执行按请求缔约方国内法律作出的判刑或剩余刑期。
10. 在对任何人就本条所适用的刑事犯罪进行诉讼时，应确保其在诉讼的所有阶段受到公平待遇，包括享有其所在缔约方国内法律所提供的一切权利和保障。
11. 如果被请求缔约方有充分理由认为提出该请求是为了以某人的性别、种族、宗教、国籍、族裔或政治观点为由对其进行起诉和处罚，或按该请求行事将使该人的地位因

上述任一原因而受到损害，则不得对本议定书的任何规定作规定了被请求缔约方的引渡义务的解释。

12. 各缔约方不得仅以违法行为也被视为涉及财政事项为由而拒绝引渡。

13. 被请求缔约方在拒绝引渡前应在适当情况下与请求缔约方磋商，以使其有充分机会陈述自己的意见和介绍与其指控有关的信息。

14. 各缔约方均应寻求缔结双边和多边协定或安排，以执行引渡或加强引渡的有效性。如果缔约方受某一现行条约或政府间安排的约束，该条约或政府间安排的相应规定应予以适用，除非缔约方同意代之以适用第 1 至 13 款。

第 31 条

确保引渡的措施

1. 在不违背其国内法律及其引渡条约的情况下，被请求缔约方可在认定情况必要而且紧迫时，应请求缔约方的请求，拘留其境内的被请求引渡人或采取其他适当措施，以确保该人在进行引渡程序时在场。

2. 根据第 1 款采取的措施应酌情按照国家法律立即通知提出请求的缔约方。

3. 对任何人采取第 1 款规定的措施时，该人享有下列权利：

(a) 不受延误地就近与其国籍国的适当代表或，如该人为无国籍人，则须与其惯常居住地国家的此种代表联系；和

(b) 由该国代表探视。

第 VI 部分：报告

第 32 条

报告和 Information 交换

1. 各缔约方应定期通过公约秘书处向议定书缔约方会议提交实施本议定书的情况报告。

2. 此种报告的格式和内容应由议定书缔约方会议确定。这些报告构成《世界卫生组织烟草控制框架公约》定期报告文书的一部分。

3. 第 1 款提及的定期报告内容，除其他方面外，应视以下情况而定：

(a) 为执行本议定书所采取的立法、实施、行政或其他措施的信息；

(b) 在本议定书实施中遇到的任何制约或障碍以及为克服这些障碍所采取措施的适宜信息；

(c) 为消除烟草制品非法贸易方面的活动提供、接受或要求的财政和技术援助的适宜信息；以及

(d) 第 20 条中规定的信息。

如果已按照公约缔约方会议报告机制正在收集有关数据，则议定书缔约方会议无须重复这些工作。

4. 依照第 33 和第 36 条，议定书缔约方会议应考虑作出安排，以便协助有此要求的发展中国家缔约方和经济转轨国家缔约方履行其在本条下的义务。

5. 依照这些条款报告信息应遵循本国有关保密和隐私权的法律。经共同商定，各缔约方应对报告或交换的任何机密信息提供保护。

第 VII 部分：机构安排和财政资源

第 33 条

议定书缔约方会议

1. 特此设立议定书缔约方会议。议定书缔约方会议第一届会议应由公约秘书处在本议定书生效后公约缔约方会议的下一届常会临近时召开或之后立即召开。

2. 此后，应由公约秘书处在公约缔约方会议的常会临近时召开或之后立即召开议定书缔约方会议的常会。

3. 议定书缔约方会议可于其认为必要的其他时间，或经任何缔约方书面要求，在公约秘书处将该要求通报各缔约方后六个月内至少有三分之一缔约方表示支持的情况下，举行特别会议。

4. 除非议定书缔约方会议另有决定，《世界卫生组织烟草控制框架公约》缔约方会议的《议事规则》和《财务细则》应在适当修改后适用于议定书缔约方会议。

5. 议定书缔约方会议应定期审查本议定书的实施情况和作出促进其有效实施的必要决定。

6. 议定书缔约方会议应决定用于本议定书运作的议定书各缔约方自愿评定分摊比例和机制以及用于实施本议定书的其他可能资源。

7. 议定书缔约方会议应在每届常会上以协商一致的方式通过直至下届常会的财务期预算和工作计划，它们应与《世界卫生组织烟草控制框架公约》的预算和工作计划分开。

第 34 条

秘书处

1. 公约秘书处应为本议定书秘书处。
2. 公约秘书处作为本议定书秘书处的职能应为：
  - (a) 为议定书缔约方会议及任何附属机构以及议定书缔约方会议建立的工作小组及其他机构的各届会议作出安排并提供所需的服务；
  - (b) 接收、分析和转递它依照本议定书收到的报告，向议定书缔约方会议和视需要向有关缔约方提供反馈信息，并促进各缔约方之间的信息交换；
  - (c) 在汇编、传递和交换依照本议定书条款要求的信息方面，以及在确定现有资源促进履行本议定书规定的义务方面，向提出要求的各缔约方，特别是发展中国家缔约方和经济转轨国家缔约方提供支持；
  - (d) 在议定书缔约方会议的指导下，编写其在本议定书下开展活动的报告，并提交给议定书缔约方会议；
  - (e) 在议定书缔约方会议的指导下，确保与有关国际和区域政府间组织及其他机构的必要协调；
  - (f) 在议定书缔约方会议的指导下，为有效履行其作为本议定书秘书处的职能，进行必要的行政或契约安排；
  - (g) 接收和审查希望获得议定书缔约方会议观察员资格的政府间组织和非政府组织的申请，同时确保它们不是隶属于烟草业的组织，并将审查完毕的申请提交议定书缔约方会议审议；以及
  - (h) 履行本议定书所规定的其他秘书处职能和议定书缔约方会议可能决定的其他职能。

第 35 条

议定书缔约方会议与政府间组织的关系

为了提供实现本议定书目标所需的技术和财政合作，议定书缔约方会议可要求有关国际和区域政府间组织，包括金融和开发机构开展合作。

第 36 条

财政资源

1. 各缔约方认识到财政资源在实现本议定书目标方面发挥的重要作用，并意识到《世界卫生组织烟草控制框架公约》第 26 条对实现该公约目标的重要性。
2. 每一缔约方应根据其国家计划、优先事项和规划为其旨在实现本议定书目标的国家活动提供财政支持。
3. 各缔约方应酌情促进利用双边、区域、次区域和其他多边渠道，为加强发展中国家缔约方和经济转轨国家缔约方的能力提供资金，以实现本议定书的目标。
4. 在不影响第 18 条的情况下，鼓励各缔约方根据国家法律和政策并在适当情况下，利用没收的来自烟草、烟草制品和生产设备非法贸易的任何犯罪所得来实现本议定书所载各项目标。
5. 参加有关区域和国际政府间组织以及金融和开发机构的缔约方，应鼓励这些机构为发展中国家缔约方和经济转轨国家缔约方提供财政援助，以协助其实现本议定书规定的义务，并且不限制其在这些组织中的参与权利。
6. 各缔约方同意：
  - (a) 为协助各缔约方实现本议定书规定的义务，宜筹集和利用一切可用于与本议定书目标有关的活动的潜在和现有资源，以使所有缔约方，尤其是发展中国家缔约方和经济转轨国家缔约方受益；和
  - (b) 公约秘书处应根据发展中国家缔约方和经济转轨国家缔约方的要求，通报现有的可用于帮助其履行本议定书规定义务的资金来源。
7. 依照《世界卫生组织烟草控制框架公约》第 5.3 条，各缔约方可以要求烟草业承担与缔约方实现本议定书目标的义务相关的任何费用。
8. 各缔约方应根据国内法律，努力为实施本议定书自筹资金，包括通过对烟草制品征税及其他形式的收费。

第 VIII 部分：争端解决

第 37 条

争端解决

应根据《世界卫生组织烟草控制框架公约》第 27 条解决缔约方之间就本议定书的解释或适用发生的争端。

第 IX 部分：议定书的发展

第 38 条

议定书的修正

1. 任何缔约方可提出对本议定书的修正案。
2. 本议定书的修正案应由议定书缔约方会议审议和通过。对本议定书提出的任何修正案的案文，应由公约秘书处在拟议通过该修正案的会议之前至少六个月通报各缔约方。公约秘书处还应将提出的修正案案文通报本议定书各签署方，并送交保存人以供参考。
3. 各缔约方应尽一切努力以协商一致方式，就对本议定书提出的任何修正案达成协议。如为谋求协商一致已尽了一切努力，仍未达成协议，作为最后的方式，该修正案应以出席会议并参加表决的缔约方四分之三多数票通过。为本条之目的，出席会议并参加表决的缔约方系指出席会议并投赞成或反对票的缔约方。通过的任何修正案应由公约秘书处送交保存人，再由保存人转送所有缔约方以供其接受。
4. 对修正案的接受文书应交存于保存人。根据第 3 款通过的修正案，对接受该修正案的缔约方，应于保存人收到至少三分之二缔约方的接受文书之日后的第九十天起生效。
5. 对于任何其他缔约方，修正案应在该缔约方向保存人交存接受该修正案的接受书之日后第九十天起对其生效。

第 39 条

本议定书附件的通过和修正

1. 任何缔约方可就本议定书附件提出建议并可提出对本议定书附件的修正案。
2. 附件应限于与程序、科学、技术或行政事项有关的清单、表格及任何其他描述性材料。

3. 本议定书的附件及其修正案应根据第 38 条中规定的程序提出、通过和生效。

第 X 部分：最后条款

第 40 条

保留

对本议定书不得作任何保留。

第 41 条

退约

1. 自本议定书对一缔约方生效之日起两年后，该缔约方可随时向保存人发出书面通知退出本议定书。
2. 任何退出，应自保存人收到退出通知之日起一年期满时生效，或在退出通知中所指明的一年之后的某日期生效。
3. 退出《世界卫生组织烟草控制框架公约》的任何缔约方应被视为也退出本议定书，并于其退出《世界卫生组织烟草控制框架公约》之日起生效。

第 42 条

表决权

1. 除第 2 款所规定外，本议定书每一缔约方应有一票表决权。
2. 区域经济一体化组织在其权限内的事项上应行使票数与其作为本议定书缔约方的成员国数目相同的表决权。如果一个此种组织的任一成员国行使自己的表决权，则该组织不得再行使表决权，反之亦然。

第 43 条

签署

本议定书应自 2013 年 1 月 10 日至 11 日在日内瓦世界卫生组织总部，其后直至 2014 年 1 月 9 日在纽约联合国总部开放供《世界卫生组织烟草控制框架公约》所有缔约方签署。

第 44 条

批准、接受、核准、正式确认或加入

1. 本议定书应由各国批准、接受、核准或加入和由成为《世界卫生组织烟草控制框

架公约》缔约方的区域经济一体化组织正式确认或加入。议定书应自签署截止日之次日起开放供加入。批准、接受、核准、正式确认或加入的文书应交存于保存人。

2. 任何成为缔约方而其成员国均非缔约方的区域经济一体化组织，应受本议定书一切义务的约束。如组织中的一个或多个成员国为缔约方，该组织及其成员国应决定各自在履行本议定书义务方面的责任。在此情况下，该组织及其成员国无权同时行使本议定书规定的权利。

3. 区域经济一体化组织应在其有关正式确认的文书或加入的文书中声明其在本议定书所规定事项上的权限。这些组织还应将其权限范围的任何重大变更通知保存人，再由保存人通知各缔约方。

第 45 条

生效

1. 本议定书应自第四十份批准、接受、核准、正式确认或加入的文书交存于保存人之日后第九十天起生效。

2. 对于在第 1 款中规定的生效条件达到之后批准、接受、核准、正式确认或加入本议定书的《世界卫生组织烟草控制框架公约》每一缔约方，本议定书应自其交存批准、接受、核准、加入或正式确认的文书之日后第九十天起生效。

3. 为本条之目的，区域经济一体化组织所交存的任何文书不应被视为该组织成员国所交存文书之外的额外文书。

第 46 条

保存人

联合国秘书长应为本议定书的保存人。

第 47 条

作准文本

本议定书正本交存于联合国秘书长，其阿拉伯文、中文、英文、法文、俄文和西班牙文文本同为作准。

**PROTOCOL TO ELIMINATE ILLICIT TRADE IN
TOBACCO PRODUCTS**

UNITED NATIONS

2012

PROTOCOL TO ELIMINATE ILLICIT TRADE IN TOBACCO PRODUCTS

PREAMBLE

The Parties to this Protocol,

Considering that on 21 May 2003, the Fifty-sixth World Health Assembly adopted by consensus the WHO Framework Convention on Tobacco Control, which came into force on 27 February 2005;

Recognizing that the WHO Framework Convention on Tobacco Control is one of the United Nations' most rapidly ratified treaties and a fundamental tool for attaining the objectives of the World Health Organization;

Recalling the Preamble to the Constitution of the World Health Organization, which states that the enjoyment of the highest attainable standard of health as a fundamental right of every human being without distinction of race, religion, political belief, economic or social condition;

Determined also to give priority to their right to protect public health;

Deeply concerned that the illicit trade in tobacco products is contributing to the spread of the tobacco epidemic, which is a global problem with serious consequences for public health that calls for effective, appropriate and comprehensive domestic and international responses;

Recognizing further that illicit trade in tobacco products undermines price and tax measures designed to strengthen tobacco control and thereby increases the accessibility and affordability of tobacco products;

Seriously concerned by the adverse effects that the increase in accessibility and affordability of illicitly traded tobacco products has on public health and the well-being, in particular of young people, the poor and other vulnerable groups;

Seriously concerned about the disproportionate economic and social implications of illicit trade in tobacco products on developing countries and countries with economies in transition;

Aware of the need to develop scientific, technical and institutional capacity to plan and implement appropriate national, regional and international measures to eliminate all forms of illicit trade in tobacco products;

Acknowledging that access to resources and relevant technologies is of great importance for enhancing the ability of Parties, particularly in developing countries and countries with economies in transition, to eliminate all forms of illicit trade in tobacco products;

Acknowledging also that, although free zones are established to facilitate legal trade, they have been used to facilitate the globalization of illicit trade in tobacco products, both in relation to the illicit transit of smuggled products and in the manufacture of illicit tobacco products;

Recognizing also that illicit trade in tobacco products undermines the economies of Parties and adversely affects their stability and security;

Also aware that illicit trade in tobacco products generates financial profits that are used to fund transnational criminal activity, which interferes with government objectives;

Recognizing that the illicit trade in tobacco products undermines health objectives, imposes additional strain on health systems and causes losses of revenue to the economies of the Parties;

Mindful of Article 5.3 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control in which Parties agree that in setting and implementing their public health policies with respect to tobacco control, Parties shall act to protect these policies from commercial and other vested interests of the tobacco industry in accordance with national law;

Emphasizing the need to be alert to any efforts by the tobacco industry to undermine or subvert strategies to combat illicit trade in tobacco products and the need to be informed of activities of the tobacco industry that have a negative impact on strategies to combat illicit trade in tobacco products;

Mindful of Article 6.2 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, which encourages Parties to prohibit or restrict, as appropriate, sales to and/or importation by international travellers of tax- and duty-free tobacco products;

Recognizing in addition that tobacco and tobacco products in international transit and transshipment find a channel for illicit trade;

Taking into account that effective action to prevent and combat illicit trade in tobacco products requires a comprehensive international approach to, and close cooperation on, all aspects of illicit trade, including, as appropriate, illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment;

Recalling and emphasizing the importance of other relevant international agreements such as the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, the United Nations Convention against Corruption and the United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances and the obligation that Parties to these Conventions have to apply, as appropriate, the relevant provisions of these Conventions to illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment and *encouraging* those Parties that have not yet become Parties to these agreements to consider doing so;

Recognizing the need to build enhanced cooperation between the Convention Secretariat of the WHO Framework Convention on Tobacco Control and the United Nations Office on Drugs and Crime, the World Customs Organization and other bodies, as appropriate;

Recalling Article 15 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, in which Parties recognize, inter alia, that the elimination of all forms of illicit trade in tobacco products, including smuggling and illicit manufacturing, is an essential component of tobacco control;

Considering that this Protocol does not seek to address issues concerning intellectual property rights; and

Convinced that supplementing the WHO Framework Convention on Tobacco Control by a comprehensive protocol will be a powerful, effective means to counter illicit trade in tobacco products and its grave consequences,

Hereby agree as follows:

PART I: INTRODUCTION

ARTICLE 1

USE OF TERMS

1. "Brokering" means acting as an agent for others, as in negotiating contracts, purchases, or sales in return for a fee or commission.

2. "Cigarette" means a roll of cut tobacco for smoking, enclosed in cigarette paper. This excludes specific regional products such as bidis, ang hoon, or other similar products which can be wrapped in paper or leaves. For the purpose of Article 8, "cigarette" also includes fine cut "roll your own" tobacco for the purposes of making a cigarette.
3. "Confiscation", which includes forfeiture where applicable, means the permanent deprivation of property by order of a court or other competent authority.
4. "Controlled delivery" means the technique of allowing illicit or suspect consignments to pass out of, through or into the territory of one or more States, with the knowledge and under the supervision of their competent authorities, with a view to the investigation of an offence and the identification of persons involved in the commission of the offence.
5. "Free zone" means a part of the territory of a Party where any goods introduced are generally regarded, in so far as import duties and taxes are concerned, as being outside the Customs territory.
6. "Illicit trade" means any practice or conduct prohibited by law and which relates to production, shipment, receipt, possession, distribution, sale or purchase, including any practice or conduct intended to facilitate such activity.
7. "Licence" means permission from a competent authority following submission of the requisite application or other documentation to the competent authority.
8. (a) "Manufacturing equipment" means machinery which is designed, or adapted, to be used solely for the manufacture of tobacco products and is integral to the manufacturing process.¹

(b) "Any part thereof" in the context of manufacturing equipment means any identifiable part which is unique to manufacturing equipment used in the manufacture of tobacco products.
9. "Party" means, unless the context indicates otherwise, a Party to this Protocol.
10. "Personal data" means any information relating to an identified or identifiable natural person.

---

¹ Parties may include reference to the Harmonized Commodity Description and Coding System of the World Customs Organization for this purpose, wherever applicable.

11. “Regional economic integration organization” means an organization that is composed of several sovereign states, and to which its Member States have transferred competence over a range of matters, including the authority to make decisions binding on its Member States in respect of those matters.²

12. The “supply chain” covers the manufacture of tobacco products and manufacturing equipment; and import or export of tobacco products and manufacturing equipment; and may be extended, where relevant, to one or more of the following activities when so decided by a Party:

- (a) retailing of tobacco products;
- (b) growing of tobacco, except for traditional small-scale growers, farmers and producers;
- (c) transporting commercial quantities of tobacco products or manufacturing equipment; and
- (d) wholesaling, brokering, warehousing or distribution of tobacco and tobacco products or manufacturing equipment.

13. “Tobacco products” means products entirely or partly made of the leaf tobacco as raw material, which are manufactured to be used for smoking, sucking, chewing or snuffing.

14. “Tracking and tracing” means systematic monitoring and re-creation by competent authorities or any other person acting on their behalf of the route or movement taken by items through the supply chain, as outlined in Article 8.

ARTICLE 2

RELATIONSHIP BETWEEN THIS PROTOCOL AND OTHER AGREEMENTS AND LEGAL INSTRUMENTS

1. The provisions of the WHO Framework Convention on Tobacco Control that apply to its protocols shall apply to this Protocol.

2. Parties that have entered into the types of agreements mentioned in Article 2 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control shall communicate such agreements to the Meeting of the Parties through the Convention Secretariat.

---

² Where appropriate, national or domestic will refer equally to regional economic integration organizations.

3. Nothing in this Protocol shall affect the rights and obligations of any Party pursuant to any other international convention, treaty or international agreement in force for that Party that it deems to be more conducive to the achievement of the elimination of illicit trade in tobacco products.

4. Nothing in this Protocol shall affect other rights, obligations and responsibilities of Parties under international law, including the United Nations Convention against Transnational Organized Crime.

ARTICLE 3

OBJECTIVE

The objective of this Protocol is to eliminate all forms of illicit trade in tobacco products, in accordance with the terms of Article 15 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

PART II: GENERAL OBLIGATIONS

ARTICLE 4

GENERAL OBLIGATIONS

1. In addition to the provisions of Article 5 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, Parties shall:

(a) adopt and implement effective measures to control or regulate the supply chain of goods covered by this Protocol in order to prevent, deter, detect, investigate and prosecute illicit trade in such goods and shall cooperate with one another to this end;

(b) take any necessary measures in accordance with their national law to increase the effectiveness of their competent authorities and services, including customs and police responsible for preventing, deterring, detecting, investigating, prosecuting and eliminating all forms of illicit trade in goods covered by this Protocol;

(c) adopt effective measures for facilitating or obtaining technical assistance and financial support, capacity building and international cooperation in order to achieve the objectives of this Protocol and ensure the availability to, and secure exchange with, the competent authorities of information to be exchanged under this Protocol;

(d) cooperate closely with one another, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, in order to enhance the effectiveness of law enforcement action to combat the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol;

(e) cooperate and communicate, as appropriate, with relevant regional and international intergovernmental organizations in the secure³ exchange of information covered by this Protocol in order to promote the effective implementation of this Protocol; and

(f) within the means and resources at their disposal, cooperate to raise financial resources for the effective implementation of this Protocol through bilateral and multilateral funding mechanisms.

2. In implementing their obligations under this Protocol, Parties shall ensure the maximum possible transparency with respect to any interactions they may have with the tobacco industry.

ARTICLE 5

PROTECTION OF PERSONAL DATA

Parties shall protect personal data of individuals regardless of nationality or residence, subject to national law, taking into consideration international standards regarding the protection of personal data, when implementing this Protocol.

PART III: SUPPLY CHAIN CONTROL

ARTICLE 6

LICENCE, EQUIVALENT APPROVAL OR CONTROL SYSTEM

1. To achieve the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control and with a view to eliminating illicit trade in tobacco products and manufacturing equipment, each Party shall prohibit the conduct of any of the following activities by any natural or legal person except pursuant to a licence or equivalent approval (hereafter "licence") granted, or control system implemented, by a competent authority in accordance with national law:

---

³ A secure exchange of information between two parties is resistant to interception and tampering (falsification). In other words, the information exchanged between the two parties cannot be read or modified by a third party.

(a) manufacture of tobacco products and manufacturing equipment;
and

(b) import or export of tobacco products and manufacturing equipment.

2. Each Party shall endeavour to license, to the extent considered appropriate, and when the following activities are not prohibited by national law, any natural or legal person engaged in:

(a) retailing of tobacco products;

(b) growing of tobacco, except for traditional small-scale growers, farmers and producers;

(c) transporting commercial quantities of tobacco products or manufacturing equipment; and

(d) wholesaling, brokering, warehousing or distribution of tobacco and tobacco products or manufacturing equipment.

3. With a view to ensuring an effective licensing system, each Party shall:

(a) establish or designate a competent authority or authorities to issue, renew, suspend, revoke and/or cancel licences, subject to the provisions of this Protocol, and in accordance with its national law, to conduct the activities specified in paragraph 1;

(b) require that each application for a licence contains all the requisite information about the applicant, which should include, where applicable:

(i) where the applicant is a natural person, information regarding his or her identity, including full name, trade name, business registration number (if any), applicable tax registration numbers (if any) and any other information to allow identification to take place;

(ii) when the applicant is a legal person, information regarding its identity, including full legal name, trade name, business registration number, date and place of incorporation, location of corporate headquarters and principal place of business, applicable tax registration numbers, copies of articles of incorporation or equivalent documents, its corporate affiliates, names of its

directors and of any designated legal representatives, including any other information to allow identification to take place;

(iii) precise business location of the manufacturing unit(s), warehouse location and production capacity of the business run by the applicant;

(iv) details of the tobacco products and manufacturing equipment covered by the application, such as product description, name, registered trade mark if any, design, brand, model or make and serial number of the manufacturing equipment;

(v) description of where manufacturing equipment will be installed and used;

(vi) documentation or a declaration regarding any criminal records;

(vii) complete identification of the bank accounts intended to be used in the relevant transactions and other relevant payment details; and

(viii) a description of the intended use and intended market of sale of the tobacco products, with particular attention to ensuring that tobacco product production or supply is commensurate with reasonably anticipated demand;

(c) monitor and collect, where applicable, any licence fees that may be levied and consider using them in effective administration and enforcement of the licensing system or for public health or any other related activity in accordance with national law;

(d) take appropriate measures to prevent, detect and investigate any irregular or fraudulent practices in the operation of the licensing system;

(e) undertake measures such as periodic review, renewal, inspection or audit of licences where appropriate;

(f) establish, where appropriate, a time frame for expiration of licences and subsequent requisite reapplication or updating of application information;

(g) oblige any licensed natural or legal person to inform the competent authority in advance of any change of location of their business or any significant change in information relevant to the activities as licensed;

(h) oblige any licensed natural or legal person to inform the competent authority, for appropriate action, of any acquisition or disposal of manufacturing equipment; and

(i) ensure that the destruction of any such manufacturing equipment or any part thereof, shall take place under the supervision of the competent authority.

4. Each Party shall ensure that no licence shall be assigned and/or transferred without receipt from the proposed licensee of the appropriate information contained in paragraph 3, and without prior approval from the competent authority.

5. Five years following the entry into force of this Protocol, the Meeting of the Parties shall ensure at its next session that evidence-based research is conducted to ascertain whether any key inputs exist that are essential to the manufacture of tobacco products, are identifiable and can be subject to an effective control mechanism. On the basis of such research, the Meeting of the Parties shall consider appropriate action.

ARTICLE 7

DUE DILIGENCE

1. Each Party shall require, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, that all natural and legal persons engaged in the supply chain of tobacco, tobacco products and manufacturing equipment:

(a) conduct due diligence before the commencement of and during the course of, a business relationship;

(b) monitor the sales to their customers to ensure that the quantities are commensurate with the demand for such products within the intended market of sale or use; and

(c) report to the competent authorities any evidence that the customer is engaged in activities in contravention of its obligations arising from this Protocol.

2. Due diligence pursuant to paragraph 1 shall, as appropriate, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, include, inter alia, requirements for customer identification, such as obtaining and updating information relating to the following:

(a) establishing that the natural or legal person holds a licence in accordance with Article 6;

(b) when the customer is a natural person, information regarding his or her identity, including full name, trade name, business registration number (if any), applicable tax registration numbers (if any) and verification of his or her official identification;

(c) when the customer is a legal person, information regarding its identity, including full name, trade name, business registration number, date and place of incorporation, location of corporate headquarters and principal place of business, applicable tax registration numbers, copies of articles of incorporation or equivalent documents, its corporate affiliates, names of its directors and any designated legal representatives, including the representatives' names and verification of their official identification;

(d) a description of the intended use and intended market of sale of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment; and

(e) a description of the location where manufacturing equipment will be installed and used.

3. Due diligence pursuant to paragraph 1 may include requirements for customer identification, such as obtaining and updating information relating to the following:

(a) documentation or a declaration regarding any criminal records; and

(b) identification of the bank accounts intended to be used in transactions.

4. Each Party shall, on the basis of the information reported in paragraph 1(c), take all necessary measures to ensure compliance with the obligations arising from this Protocol, which may include the designation of a customer within the jurisdiction of the Party to become a blocked customer as defined by national law.

ARTICLE 8

TRACKING AND TRACING

1. For the purposes of further securing the supply chain and to assist in the investigation of illicit trade in tobacco products, the Parties agree to establish within five years of entry into force of this Protocol a global tracking and tracing regime, comprising national and/or regional tracking and tracing systems and a global information-sharing focal point located at the Convention Secretariat of the WHO Framework Convention on Tobacco Control and accessible to all Parties, enabling Parties to make enquiries and receive relevant information.

2. Each Party shall establish, in accordance with this Article, a tracking and tracing system, controlled by the Party for all tobacco products that are manufactured in or imported onto its territory taking into account their own national or regional specific needs and available best practice.

3. With a view to enabling effective tracking and tracing, each Party shall require that unique, secure and non-removable identification markings (hereafter called unique identification markings), such as codes or stamps, are affixed to or form part of all unit packets and packages and any outside packaging of cigarettes within a period of five years and other tobacco products within a period of ten years of entry into force of this Protocol for that Party.

4.1 Each Party shall, for purposes of paragraph 3, as part of the global tracking and tracing regime, require that the following information be available, either directly or accessible by means of a link, to assist Parties in determining the origin of tobacco products, the point of diversion where applicable, and to monitor and control the movement of tobacco products and their legal status:

- (a) date and location of manufacture;
- (b) manufacturing facility;
- (c) machine used to manufacture tobacco products;
- (d) production shift or time of manufacture;
- (e) the name, invoice, order number and payment records of the first customer who is not affiliated with the manufacturer;

- (f) the intended market of retail sale;
- (g) product description;
- (h) any warehousing and shipping;
- (i) the identity of any known subsequent purchaser; and
- (j) the intended shipment route, the shipment date, shipment destination, point of departure and consignee.

4.2 The information in subparagraphs (a), (b), (g) and where available (f), shall form part of the unique identification markings.

4.3 Where the information in subparagraph (f) is not available at the time of marking, Parties shall require the inclusion of such information in accordance with Article 15.2(a) of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

5. Each Party shall require, within the time limits specified in this Article, that the information set out in paragraph 4 is recorded, at the time of production, or at the time of first shipment by any manufacturer or at the time of import onto its territory.

6. Each Party shall ensure that the information recorded under paragraph 5 is accessible by that Party by means of a link with the unique identification markings required under paragraphs 3 and 4.

7. Each Party shall ensure that the information recorded in accordance with paragraph 5, as well as the unique identification markings rendering such information accessible in accordance with paragraph 6 shall be included in a format established or authorized by the Party and its competent authorities.

8. Each Party shall ensure that the information recorded under paragraph 5 is accessible to the global information-sharing focal point on request, subject to paragraph 9, through a standard electronic secure interface with its national and/or regional central point. The global information-sharing focal point shall compile a list of the competent authorities of Parties and make the list available to all Parties.

9. Each Party or the competent authority shall:

- (a) have access to the information outlined in paragraph 4 in a timely manner by making a query to the global information-sharing focal point;

- (b) request such information only where it is necessary for the purpose of detection or investigation of illicit trade in tobacco products;
- (c) not unreasonably withhold information;
- (d) answer the information requests in relation to paragraph 4, in accordance with its national law; and
- (e) protect and treat as confidential, as mutually agreed, any information that is exchanged.

10. Each Party shall require the further development and expansion of the scope of the applicable tracking and tracing system up to the point that all duties, relevant taxes, and where appropriate, other obligations have been discharged at the point of manufacture, import or release from customs or excise control.

11. Parties shall cooperate with each other and with competent international organizations, as mutually agreed, in sharing and developing best practices for tracking and tracing systems including:

- (a) facilitation of the development, transfer and acquisition of improved tracking and tracing technology, including knowledge, skills, capacity and expertise;
- (b) support for training and capacity-building programmes for Parties that express such a need; and
- (c) further development of the technology to mark and scan unit packets and packages of tobacco products to make accessible the information listed in paragraph 4.

12. Obligations assigned to a Party shall not be performed by or delegated to the tobacco industry.

13. Each Party shall ensure that its competent authorities, in participating in the tracking and tracing regime, interact with the tobacco industry and those representing the interests of the tobacco industry only to the extent strictly necessary in the implementation of this Article.

14. Each Party may require the tobacco industry to bear any costs associated with that Party's obligations under this Article.

ARTICLE 9

RECORD-KEEPING

1. Each Party shall require, as appropriate, that all natural and legal persons engaged in the supply chain of tobacco, tobacco products and manufacturing equipment maintain complete and accurate records of all relevant transactions. Such records must allow for the full accountability of materials used in the production of their tobacco products.

2. Each Party shall, as appropriate, require persons licensed in accordance with Article 6 to provide, on request, the following information to the competent authorities:

(a) general information on market volumes, trends, forecasts and other relevant information; and

(b) the quantities of tobacco products and manufacturing equipment in the licensee's possession, custody or control kept in stock, in tax and customs warehouses under the regime of transit or transshipment or duty suspension as of the date of the request.

3. With respect to tobacco products and manufacturing equipment sold or manufactured on the territory of the Party for export, or subject to duty-suspended movement in transit or transshipment on the territory of the Party, each Party shall, as appropriate, require that persons licensed in accordance with Article 6, provide, on request, to the competent authorities in the country of departure (electronically, where the infrastructure exists) at the time of departure from their control with the following information:

(a) the date of shipment from the last point of physical control of the products;

(b) the details concerning the products shipped (including brand, amount, warehouse);

(c) the intended shipping routes and destination;

(d) the identity of the natural or legal person(s) to whom the products are being shipped;

(e) the mode of transportation, including the identity of the transporter;

- (f) the expected date of arrival of the shipment at the intended shipping destination; and
  - (g) intended market of retail sale or use.
4. If feasible, each Party shall require that retailers and tobacco growers, except for traditional growers working on a non-commercial basis, maintain complete and accurate records of all relevant transactions in which they engage, in accordance with its national law.
5. For the purposes of implementing paragraph 1, each Party shall adopt effective legislative, executive, administrative or other measures to require that all records are:
- (a) maintained for a period of at least four years;
  - (b) made available to the competent authorities; and
  - (c) maintained in a format, as required by the competent authorities.
6. Each Party shall, as appropriate and subject to national law, establish a system for sharing details contained in all records kept in accordance with this Article with other Parties.
7. Parties shall endeavour to cooperate, with each other and with competent international organizations, in progressively sharing and developing improved systems for record-keeping.

ARTICLE 10

SECURITY AND PREVENTIVE MEASURES

1. Each Party shall, where appropriate, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, require that all natural and legal persons subject to Article 6 take the necessary measures to prevent the diversion of tobacco products into illicit trade channels, including, inter alia:
- (a) reporting to the competent authorities:
    - (i) the cross-border transfer of cash in amounts stipulated in national law or of cross-border payments in kind; and
    - (ii) all “suspicious transactions”; and

(b) supplying tobacco products or manufacturing equipment only in amounts commensurate with the demand for such products within the intended market of retail sale or use.

2. Each Party shall, where appropriate, consistent with its national law and the objectives of the WHO Framework Convention on Tobacco Control, require that payments for transactions carried out by natural or legal persons subject to Article 6 be allowed only in the currency and in the same amount as the invoice, and only through legal modes of payment from financial institutions located on the territory of the intended market and shall not be operated through any other alternative remittance system.

3. A Party may require that payments carried out by natural or legal persons subject to Article 6 for materials used for the manufacture of tobacco products in its jurisdiction be allowed only in the currency and in the same amount as the invoice, and only through legal modes of payment from financial institutions located on the territory of the intended market and shall not be operated through any other alternative remittance system.

4. Each Party shall ensure that any contravention of the requirements of this Article is subject to appropriate criminal, civil or administrative procedures and effective, proportionate and dissuasive sanctions including, as appropriate, suspension or cancellation of a licence.

ARTICLE 11

SALE BY INTERNET, TELECOMMUNICATION OR ANY OTHER EVOLVING TECHNOLOGY

1. Each Party shall require that all legal and natural persons engaged in any transaction with regard to tobacco products through Internet-, telecommunication- or any other evolving technology-based modes of sale comply with all relevant obligations covered by this Protocol.

2. Each Party shall consider banning retail sales of tobacco products through Internet-, telecommunication- or any other evolving technology-based modes of sale.

ARTICLE 12

FREE ZONES AND INTERNATIONAL TRANSIT

1. Each Party shall, within three years of the entry into force of this Protocol for that Party, implement effective controls on all manufacturing of,

and transactions in, tobacco and tobacco products, in free zones, by use of all relevant measures as provided in this Protocol.

2. In addition, the intermingling of tobacco products with non-tobacco products in a single container or any other such similar transportation unit at the time of removal from free zones shall be prohibited.

3. Each Party shall, in accordance with national law, adopt and apply control and verification measures to the international transit or transshipment, within its territory, of tobacco products and manufacturing equipment in conformity with the provisions of this Protocol in order to prevent illicit trade in such products.

ARTICLE 13

DUTY FREE SALES

1. Each Party shall implement effective measures to subject any duty free sales to all relevant provisions of this Protocol, taking into consideration Article 6 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

2. No later than five years following the entry into force of this Protocol, the Meeting of the Parties shall ensure at its next session that evidence-based research is conducted to ascertain the extent of illicit trade in tobacco products related to duty free sales of such products. On the basis of such research, the Meeting of the Parties shall consider appropriate further action.

PART IV: OFFENCES

ARTICLE 14

UNLAWFUL CONDUCT INCLUDING CRIMINAL OFFENCES

1. Each Party shall adopt, subject to the basic principles of its domestic law, such legislative and other measures as may be necessary to establish all of the following conduct as unlawful under its domestic law:

- (a) manufacturing, wholesaling, brokering, selling, transporting, distributing, storing, shipping, importing or exporting tobacco, tobacco products or manufacturing equipment contrary to the provisions of this Protocol;

- (b) (i) manufacturing, wholesaling, brokering, selling, transporting, distributing, storing, shipping, importing or exporting tobacco, tobacco products or manufacturing equipment without the payment of applicable duties, taxes and other levies or without bearing applicable fiscal stamps, unique identification markings, or any other required markings or labels;
- (ii) any other acts of smuggling or attempted smuggling of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment not covered by paragraph (b)(i);
- (c) (i) any other form of illicit manufacture of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment, or tobacco packaging bearing false fiscal stamps, unique identification markings, or any other required markings or labels;
- (ii) wholesaling, brokering, selling, transporting, distributing, storing, shipping, importing or exporting of illicitly manufactured tobacco, illicit tobacco products, products bearing false fiscal stamps and/or other required markings or labels, or illicit manufacturing equipment;
- (d) mixing of tobacco products with non-tobacco products during progression through the supply chain, for the purpose of concealing or disguising tobacco products;
- (e) intermingling of tobacco products with non-tobacco products in contravention of Article 12.2 of this Protocol;
- (f) using Internet-, telecommunication- or any other evolving technology-based modes of sale of tobacco products in contravention of this Protocol;
- (g) obtaining, by a person licensed in accordance with Article 6, tobacco, tobacco products or manufacturing equipment from a person who should be, but is not, licensed in accordance with Article 6;
- (h) obstructing any public officer or an authorized officer in the performance of duties relating to the prevention, deterrence, detection, investigation or elimination of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;

- (i) (i) making any material statement that is false, misleading or incomplete, or failing to provide any required information to any public officer or an authorized officer in the performance of duties relating to the prevention, deterrence, detection, investigation or elimination of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment and when not contrary to the right against self incrimination;
- (ii) misdeclaring on official forms the description, quantity or value of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment or any other information specified in the protocol to:
  - (a) evade the payment of applicable duties, taxes and other levies, or
  - (b) prejudice any control measures for the prevention, deterrence, detection, investigation or elimination of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;
- (iii) failing to create or maintain records covered by this Protocol or maintaining false records; and
- (j) laundering of proceeds of unlawful conduct established as a criminal offence under paragraph 2.

2. Each Party shall, subject to the basic principles of its domestic law, determine which of the unlawful conduct set out in paragraph 1 or any other conduct related to illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment contrary to the provisions of this Protocol shall be criminal offences and adopt legislative and other measures as may be necessary to give effect to such determination.

3. Each Party shall notify the Secretariat of this Protocol which of the unlawful conduct set out in paragraphs 1 and 2 that Party has determined to be a criminal offence in accordance with paragraph 2, and shall furnish to the Secretariat copies of its laws, or a description thereof, that give effect to paragraph 2, and of any subsequent changes to such laws.

4. In order to enhance international cooperation in combatting the criminal offences related to illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment, Parties are encouraged to review their national laws regarding money laundering, mutual legal assistance and extradition, having regard to relevant international conventions to which they are Parties, to ensure that they are effective in the enforcement of the provisions of this Protocol.

ARTICLE 15

LIABILITY OF LEGAL PERSONS

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary, consistent with its legal principles, to establish the liability of legal persons for the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol.
2. Subject to the legal principles of each Party, the liability of legal persons may be criminal, civil or administrative.
3. Such liability shall be without prejudice to the liability of the natural persons who have engaged in the unlawful conduct or committed the criminal offences established in accordance with national laws and regulations and Article 14 of this Protocol.

ARTICLE 16

PROSECUTIONS AND SANCTIONS

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary, in accordance with national law, to ensure that natural and legal persons held liable for the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with Article 14 are subjected to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.
2. Each Party shall endeavour to ensure that any discretionary legal powers under its domestic law relating to the prosecution of persons for the unlawful conduct, including criminal offences established in accordance with Article 14, are exercised to maximize the effectiveness of law enforcement measures in respect of such unlawful conduct including criminal offences, and with due regard to the need to deter the commission of such unlawful conduct including offences.
3. Nothing contained in this Protocol shall affect the principle that the description of the unlawful conduct including criminal offences established in accordance with this Protocol and of the applicable legal defences or other legal principles controlling the lawfulness of conduct is reserved to the domestic law of a Party and that such unlawful conduct including criminal offences shall be prosecuted and sanctioned in accordance with that law.

ARTICLE 17

SEIZURE PAYMENTS

Parties should, in accordance with their domestic law, consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to authorize competent authorities to levy an amount proportionate to lost taxes and duties from the producer, manufacturer, distributor, importer or exporter of seized tobacco, tobacco products and/or manufacturing equipment.

ARTICLE 18

DISPOSAL OR DESTRUCTION

All confiscated tobacco, tobacco products and manufacturing equipment shall be destroyed, using environmentally friendly methods to the greatest extent possible, or disposed of in accordance with national law.

ARTICLE 19

SPECIAL INVESTIGATIVE TECHNIQUES

1. If permitted by the basic principles of its domestic legal system, each Party shall, within its possibilities and under the conditions prescribed by its domestic law, take the necessary measures to allow for the appropriate use of controlled delivery and, where it deems it appropriate, for the use of other special investigative techniques, such as electronic or other forms of surveillance and undercover operations, by its competent authorities on its territory for the purpose of effectively combating illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment.
2. For the purpose of investigating the criminal offences established in accordance with Article 14, Parties are encouraged to conclude, when necessary, appropriate bilateral or multilateral agreements or arrangements for using the techniques referred to in paragraph 1 in the context of cooperation at the international level.
3. In the absence of an agreement or arrangement as set forth in paragraph 2, decisions to use such special investigative techniques at the international level shall be made on a case-by-case basis and may, when necessary, take into consideration financial arrangements and understandings with respect to the exercise of jurisdiction by the Parties concerned.

4. Parties recognize the importance of, and need for, international cooperation and assistance in this area and shall cooperate, with each other and with international organizations, in developing capacity to achieve the goals of this Article.

PART V: INTERNATIONAL COOPERATION

ARTICLE 20

GENERAL INFORMATION SHARING

1. Parties shall, for the purpose of achieving the objectives of this Protocol, report, as part of the WHO Framework Convention on Tobacco Control reporting instrument relevant information, subject to domestic law, and where appropriate, inter alia, on matters such as:

(a) in aggregate form, details of seizures of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment, quantity, value of seizures, product descriptions, dates and places of manufacture; and taxes evaded;

(b) import, export, transit, tax-paid and duty-free sales and quantity or value of production of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;

(c) trends, concealment methods and modi operandi used in illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment; and

(d) any other relevant information, as agreed by the Parties.

2. Parties shall cooperate with each other and with competent international organizations to build the capacity of Parties to collect and exchange information.

3. Parties shall deem the said information to be confidential and for the use of Parties only, unless otherwise stated by the transmitting Party.

ARTICLE 21

ENFORCEMENT INFORMATION SHARING

1. Parties shall, subject to domestic law or any applicable international treaties, where appropriate, exchange, on their own initiative or on the request of a Party that provides due justification that such information is necessary for the purpose of detection or investigation of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment, the following information:

- (a) records of licensing for the natural and legal persons concerned;
  - (b) information for identification, monitoring and prosecution of natural or legal persons involved in illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment;
  - (c) records of investigations and prosecutions;
  - (d) records of payment for import, export or duty-free sales of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment; and
  - (e) details of seizures of tobacco, tobacco products or manufacturing equipment (including case reference information where appropriate, quantity, value of seizure, product description, entities involved, date and place of manufacture) and modi operandi (including means of transport, concealment, routing and detection).
2. Information received from Parties under this Article shall be used exclusively to meet the objectives of this Protocol. Parties may specify that such information may not be passed on without the agreement of the Party which provided the information.

ARTICLE 22

INFORMATION SHARING: CONFIDENTIALITY AND PROTECTION OF INFORMATION

1. Each Party shall designate the competent national authorities to which data referred to in Articles 20, 21 and 24 are supplied and notify Parties of such designation through the Convention Secretariat.
2. The exchange of information under this Protocol shall be subject to domestic law regarding confidentiality and privacy. Parties shall protect, as mutually agreed, any confidential information that is exchanged.

ARTICLE 23

ASSISTANCE AND COOPERATION: TRAINING, TECHNICAL ASSISTANCE AND COOPERATION IN SCIENTIFIC, TECHNICAL AND TECHNOLOGICAL MATTERS

1. Parties shall cooperate, with each other and/or through competent international and regional organizations in providing training, technical assistance and cooperation in scientific, technical and technological matters, in

order to achieve the objectives of this Protocol, as mutually agreed. Such assistance may include the transfer of expertise or appropriate technology in the areas of information gathering, law enforcement, tracking and tracing, information management, protection of personal data, interdiction, electronic surveillance, forensic analysis, mutual legal assistance and extradition.

2. Parties may, as appropriate, enter into bilateral, multilateral or any other agreements or arrangements in order to promote training, technical assistance and cooperation in scientific, technical and technological matters taking into account the needs of developing-country Parties and Parties with economies in transition.

3. Parties shall cooperate, as appropriate, to develop and research the possibilities of identifying the exact geographical origin of seized tobacco and tobacco products.

ARTICLE 24

ASSISTANCE AND COOPERATION: INVESTIGATION AND PROSECUTION OF OFFENCES

1. Parties shall, in accordance with their domestic law, take all necessary measures, where appropriate, to strengthen cooperation by multilateral, regional or bilateral arrangements for the prevention, detection, investigation, prosecution and punishment of natural or legal persons engaged in illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment.

2. Each Party shall ensure that administrative, regulatory, law enforcement and other authorities dedicated to combating illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment (including, where permitted under domestic law, judicial authorities) cooperate and exchange relevant information at national and international levels within the conditions prescribed by its domestic law.

ARTICLE 25

PROTECTION OF SOVEREIGNTY

1. Parties shall carry out their obligations under this Protocol in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.

2. Nothing in this Protocol entitles a Party to undertake in the territory of another State the exercise of jurisdiction and performance of functions that are reserved exclusively for the authorities of that other State by its domestic law.

ARTICLE 26

JURISDICTION

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the criminal offences established in accordance with Article 14 when:

- (a) the offence is committed in the territory of that Party; or
- (b) the offence is committed on board a vessel that is flying the flag of that Party or an aircraft that is registered under the laws of that Party at the time that the offence is committed.

2. Subject to Article 25, a Party may also establish its jurisdiction over any such criminal offence when:

- (a) the offence is committed against that Party;
- (b) the offence is committed by a national of that Party or a stateless person who has his or her habitual residence on its territory; or
- (c) the offence is one of those established in accordance with Article 14 and is committed outside its territory with a view to the commission of an offence established in accordance with Article 14 within its territory.

3. For the purposes of Article 30, each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the criminal offences established in accordance with Article 14 when the alleged offender is present on its territory and it does not extradite such person solely on the ground that he or she is one of its nationals.

4. Each Party may also adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the criminal offences established in accordance with Article 14 when the alleged offender is present on its territory and it does not extradite him or her.

5. If a Party exercising its jurisdiction under paragraph 1 or 2 has been notified, or has otherwise learnt, that one or more other Parties are conducting an investigation, prosecution or judicial proceeding in respect of the same conduct, the competent authorities of those Parties shall, as appropriate, consult one another with a view to coordinating their actions.

6. Without prejudice to norms of general international law, this Protocol does not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a Party in accordance with its domestic law.

ARTICLE 27

LAW ENFORCEMENT COOPERATION

1. Each Party shall adopt, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, effective measures to:

(a) enhance and, where necessary, establish channels of communication between the competent authorities, agencies and services in order to facilitate the secure and rapid exchange of information concerning all aspects of the criminal offences established in accordance with Article 14;

(b) ensure effective cooperation among the competent authorities, agencies, customs, police and other law enforcement agencies;

(c) cooperate with other Parties in conducting enquiries in specific cases with respect to criminal offences established in accordance with Article 14 concerning:

(i) the identity, whereabouts and activities of persons suspected of involvement in such offences or the location of other persons concerned;

(ii) the movement of proceeds of crime or property derived from the commission of such offences; and

(iii) the movement of property, equipment or other instrumentalities used or intended for use in the commission of such offences;

(d) provide, when appropriate, necessary items or quantities of substances for analytical or investigative purposes;

(e) facilitate effective coordination among its competent authorities, agencies and services and promote the exchange of personnel and other experts, including, subject to bilateral agreements or arrangements between the Parties concerned, the posting of liaison officers;

(f) exchange relevant information with other Parties on specific means and methods used by natural or legal persons in committing such offences, including, where applicable, routes and conveyances and the use of false identities, altered or false documents or other means of concealing their activities; and

(g) exchange relevant information and coordinate administrative and other measures taken as appropriate for the purpose of early identification of the criminal offences established in accordance with Article 14.

2. With a view to giving effect to this Protocol, Parties shall consider entering into bilateral or multilateral agreements or arrangements on direct cooperation between their law enforcement agencies and, where such agreements or arrangements already exist, amending them accordingly. In the absence of such agreements or arrangements between the Parties concerned, the Parties may consider this Protocol as the basis for mutual law enforcement cooperation in respect of the offences covered by this Protocol. Whenever appropriate, Parties shall make full use of agreements or arrangements, including international or regional organizations, to enhance the cooperation between their law enforcement agencies.

3. Parties shall endeavour to cooperate within their means to respond to transnational illicit trade of tobacco products committed through the use of modern technology.

ARTICLE 28

MUTUAL ADMINISTRATIVE ASSISTANCE

Consistent with their respective domestic legal and administrative systems, Parties shall provide each other, either on request or on their own initiative, with information to ensure proper application of customs and other relevant law in the prevention, detection, investigation, prosecution and combating of illicit trade in tobacco, tobacco products or manufacturing equipment. The Parties shall deem the said information to be confidential and for restricted use, unless otherwise stated by the transmitting Party. Such information may include:

- (a) new customs and other enforcement techniques of demonstrated effectiveness;
- (b) new trends, means or methods of engaging in illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment;
- (c) goods known to be the subject of illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment as well as details of description, packaging, transport and storage and methods used in respect of those goods;
- (d) natural or legal persons known to have committed or to be a party to an offence established in accordance with Article 14; and
- (e) any other data that would assist designated agencies in risk assessment for control and other enforcement purposes.

ARTICLE 29

MUTUAL LEGAL ASSISTANCE

1. Parties shall afford one another the widest measure of mutual legal assistance in investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol.
2. Mutual legal assistance shall be afforded to the fullest extent possible under relevant laws, treaties, agreements and arrangements of the requested Party with respect to investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to the offences for which legal persons may be held liable in accordance with Article 15 of this Protocol in the requesting Party.
3. Mutual legal assistance to be afforded in accordance with this Article may be requested for any of the following purposes:
  - (a) taking evidence or statements from persons;
  - (b) effecting service of judicial documents;
  - (c) executing searches and seizures, and freezing;
  - (d) examining objects and sites;
  - (e) providing information, evidentiary items and expert evaluations;

(f) providing originals or certified copies of relevant documents and records, including government, bank, financial, corporate or business records;

(g) identifying or tracing proceeds of crime, property, instrumentalities or other things for evidentiary purposes;

(h) facilitating the voluntary appearance of persons in the requesting Party; and

(i) any other type of assistance that is not contrary to the domestic law of the requested Party.

4. This Article shall not affect the obligations under any other treaty, bilateral or multilateral, which governs or will govern, in whole or in part, mutual legal assistance.

5. Paragraphs 6 to 24 shall, on the basis of reciprocity, apply to requests made pursuant to this Article if the Parties in question are not bound by a treaty or intergovernmental agreement of mutual legal assistance. If the Parties are bound by such a treaty or intergovernmental agreement, the corresponding provisions of that treaty or intergovernmental agreement shall apply unless the Parties agree to apply paragraphs 6 to 24 in lieu thereof. Parties are strongly encouraged to apply these paragraphs if they facilitate cooperation.

6. Parties shall designate a central authority that shall have the responsibility and power to receive requests for mutual legal assistance and either to execute them or to transmit them to their respective competent authorities for execution. When a Party has a special region or territory with a separate system of mutual legal assistance, it may designate a distinct central authority that shall have the same function for that region or territory. Central authorities shall ensure the speedy and proper execution or transmission of the requests received. Where the central authority transmits the request to a competent authority for execution, it shall encourage the speedy and proper execution of the request by the competent authority. Each Party shall notify the Head of the Convention Secretariat at the time of accession, acceptance, approval, formal confirmation or ratification of this Protocol of the central authority designated for this purpose. Transmission of requests for mutual legal assistance and any communication related thereto shall be effected between the central authorities designated by the Parties. This requirement shall be without prejudice to the right of a Party to require that such requests and communications be addressed to it through the diplomatic channel and, in urgent circumstances, where the Parties agree, through appropriate international organizations, if possible.

7. Requests shall be made in writing or, where possible, by any means capable of producing a written record, in a language acceptable to the requested Party under conditions allowing the Party to establish authenticity. The language or languages acceptable to each Party shall be notified to the Head of the Convention Secretariat at the time of accession, acceptance, approval, formal confirmation or ratification of this Protocol. In urgent circumstances, and where agreed by the Parties, requests may be made orally, but shall be confirmed in writing forthwith.

8. A request for mutual legal assistance shall contain:

- (a) the identity of the authority making the request;
- (b) the subject matter and nature of the investigation, prosecution or judicial proceeding to which the request relates, and the name and the functions of the authority conducting such investigation, prosecution or judicial proceeding;
- (c) a summary of the relevant facts, except in respect of requests for the purpose of service of judicial documents;
- (d) a description of the assistance sought and details of any particular procedure that the requesting Party wishes to be followed;
- (e) where possible, the identity, location and nationality of any person concerned;
- (f) the purpose for which the evidence, information or action is sought; and
- (g) the provisions of the domestic law relevant to the criminal offence and the punishment therefore.

9. The requested Party may request additional information when it appears necessary for the execution of the request in accordance with its domestic law or when it can facilitate such execution.

10. A request shall be executed in accordance with the domestic law of the requested Party and, to the extent not contrary to the domestic law of the requested Party and where possible, in accordance with the procedures specified in the request.

11. The requesting Party shall not transmit or use information or evidence furnished by the requested Party for investigations, prosecutions or judicial

proceedings other than those stated in the request without the prior consent of the requested Party. Nothing in this paragraph shall prevent the requesting Party from disclosing in its proceedings information or evidence that is exculpatory to an accused person. In the latter case, the requesting Party shall notify the requested Party prior to the disclosure and, if so requested, consult with the requested Party. If, in an exceptional case, advance notice is not possible, the requesting Party shall inform the requested Party of the disclosure without delay.

12. The requesting Party may require that the requested Party keep confidential the fact and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting Party.

13. Wherever possible and consistent with fundamental principles of domestic law, when an individual is in the territory of a Party and has to be heard as a witness or expert by the judicial authorities of another Party, the first Party may, at the request of the other, permit the hearing to take place by video conference if it is not possible or desirable for the individual in question to appear in person in the territory of the requesting Party. Parties may agree that the hearing shall be conducted by a judicial authority of the requesting Party and attended by a judicial authority of the requested Party.

14. Mutual legal assistance may be refused:

- (a) if the request is not made in conformity with this Article;
- (b) if the requested Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, *ordre public* or other essential interests;
- (c) if the authorities of the requested Party would be prohibited by its domestic law from carrying out the action requested with regard to any similar offence, had it been subject to investigation, prosecution or judicial proceedings under their own jurisdiction;
- (d) where the request involves a crime where the maximum penalty in the requested Party is less than two years of imprisonment or other forms of deprivation of liberty or, if, in the judgment of the requested Party, the provision of the assistance would impose a burden on its resources that is disproportionate to the seriousness of the crime; or
- (e) if it would be contrary to the legal system of the requested Party relating to mutual legal assistance for the request to be granted.

15. Reasons shall be given for any refusal of mutual legal assistance.
16. A Party shall not decline to render mutual legal assistance under this Article on the ground of bank secrecy.
17. Parties may not refuse a request for mutual legal assistance on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.
18. Parties may decline to render mutual legal assistance pursuant to this Article on the ground of absence of dual criminality. However, the requested Party may, when it deems appropriate, provide assistance, to the extent it decides at its discretion, irrespective of whether the conduct would constitute an offence under the domestic law of the requested Party.
19. The requested Party shall execute the request for mutual legal assistance as soon as possible and shall take as full account as possible of any deadlines suggested by the requesting Party and for which reasons are given, preferably in the request. The requested Party shall respond to reasonable requests by the requesting Party regarding progress in its handling of the request. The requesting Party shall promptly inform the requested Party when the assistance sought is no longer required.
20. Mutual legal assistance may be postponed by the requested Party on the ground that it interferes with an ongoing investigation, prosecution or judicial proceeding.
21. Before refusing a request pursuant to paragraph 14 or postponing its execution pursuant to paragraph 20, the requested Party shall consult with the requesting Party to consider whether assistance may be granted subject to such terms and conditions as it deems necessary. If the requesting Party accepts assistance subject to those conditions, it shall comply with the conditions.
22. The ordinary costs of executing a request shall be borne by the requested Party, unless otherwise agreed by the Parties concerned. If expenses of a substantial or extraordinary nature are or will be required to fulfill the request, the Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed as well as the manner in which the costs shall be borne.
23. In the event of a request, the requested Party:
  - (a) shall provide to the requesting Party copies of government records, documents or information in its possession that under its domestic law are available to the general public; and

(b) may, at its discretion, provide to the requesting Party in whole, in part or subject to such conditions as it deems appropriate, copies of any government records, documents or information in its possession that under its domestic law are not available to the general public.

24. Parties shall consider, as may be necessary, the possibility of concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements that would serve the purposes of, give practical effect to, or enhance the provisions of this Article.

ARTICLE 30

EXTRADITION

1. This Article shall apply to the criminal offences established in accordance with Article 14 of this Protocol when:

(a) the person who is the subject of the request for extradition is located in the territory of the requested Party;

(b) the criminal offence for which extradition is sought is punishable under the domestic law of both the requesting Party and the requested Party; and

(c) the offence is punishable by a maximum period of imprisonment or other forms of deprivation of liberty of at least four years or by a more severe penalty or such lesser period as agreed by the Parties concerned pursuant to bilateral and multilateral treaties or other international agreements.

2. Each of the criminal offences to which this Article applies shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between Parties. The Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.

3. If a Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Protocol as the legal basis for extradition in respect of any criminal offence to which this Article applies.

4. Parties that do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize the criminal offences to which this Article applies as extraditable offences between themselves.

5. Extradition shall be subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested Party or by applicable extradition treaties, including, inter alia, conditions in relation to the minimum penalty requirement for extradition and the grounds upon which the requested Party may refuse extradition.

6. Parties shall, subject to their domestic law, endeavour to expedite extradition procedures and to simplify evidentiary requirements relating thereto in respect of any criminal offences to which this Article applies.

7. A Party in whose territory an alleged offender is present, if it does not extradite such person in respect of a criminal offence to which this Article applies solely on the ground that he or she is one of its nationals, shall, at the request of the Party seeking extradition, be obliged to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution. Those authorities shall take their decision and conduct their proceedings in the same manner as in the case of any other offence of a similar nature under the domestic law of that Party. The Parties concerned shall cooperate with each other, in particular on procedural and evidentiary aspects, to ensure the efficiency of such prosecution.

8. Whenever a Party is permitted under its domestic law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition that the person will be returned to that Party to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceedings for which the extradition or surrender of the person was sought and that Party and the Party seeking the extradition of the person agree with this option and other terms that they may deem appropriate, such conditional extradition or surrender shall be sufficient to discharge the obligation set forth in paragraph 7.

9. If extradition, sought for purposes of enforcing a sentence, is refused because the person sought is a national of the requested Party, the requested Party shall, if its domestic law so permits and in conformity with the requirements of such law, upon application of the requesting Party, consider the enforcement of the sentence that has been imposed under the domestic law of the requesting Party or the remainder thereof.

10. Any person regarding whom proceedings are being carried out in connection with any of the criminal offences to which this Article applies shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings, including enjoyment of all the rights and guarantees provided by the domestic law of the Party in the territory of which that person is present.

11. Nothing in this Protocol shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the requested Party has substantial grounds for believing that the request has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's sex, race, religion, nationality, ethnic origin or political opinions or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any one of these reasons.

12. Parties may not refuse a request for extradition on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.

13. Before refusing extradition, the requested Party shall, where appropriate, consult with the requesting Party to provide it with ample opportunity to present its opinions and to provide information relevant to its allegation.

14. Parties shall seek to conclude bilateral and multilateral agreements or arrangements to carry out or to enhance the effectiveness of extradition. Where Parties are bound by an existing treaty or intergovernmental arrangement the corresponding provisions of that treaty or intergovernmental arrangement shall apply unless the Parties agree to apply paragraph 1 to 13 in lieu thereof.

ARTICLE 31

MEASURES TO ENSURE EXTRADITION

1. Subject to its domestic law and its extradition treaties, the requested Party may, upon being satisfied that the circumstances so warrant and are urgent and at the request of the requesting Party, take a person whose extradition is sought and who is present in its territory into custody or take other appropriate measures to ensure his or her presence at extradition proceedings.

2. Measures taken in accordance with paragraph 1 shall be notified, in conformity with national law, as appropriate and without delay, to the requesting Party.

3. Any person regarding whom the measures in accordance with paragraph 1 are being taken, shall be entitled to:

(a) communicate without delay with the nearest appropriate representative of the State of which that person is a national or, if that person is a stateless person, the State in the territory of which that person habitually resides; and

(b) be visited by a representative of that State.

PART VI: REPORTING

ARTICLE 32

REPORTING AND EXCHANGE OF INFORMATION

1. Each Party shall submit to the Meeting of the Parties, through the Convention Secretariat, periodic reports on its implementation of this Protocol.
2. The format and content of such reports shall be determined by the Meeting of the Parties. These reports shall form part of the regular WHO Framework Convention on Tobacco Control reporting instrument.
3. The content of the periodic reports referred to in paragraph 1, shall be determined having regard, inter alia, to the following:
  - (a) information on legislative, executive, administrative or other measures taken to implement this Protocol;
  - (b) information, as appropriate, on any constraints or barriers encountered in the implementation of this Protocol and on the measures taken to overcome those barriers;
  - (c) information, as appropriate, on financial and technical assistance provided, received, or requested for activities related to the elimination of illicit trade in tobacco products; and
  - (d) the information specified in Article 20.

In those cases when relevant data are already being collected as part of the Conference of the Parties reporting mechanism, the Meeting of the Parties shall not duplicate these efforts.

4. The Meeting of the Parties, pursuant to Articles 33 and 36, shall consider arrangements to assist developing-country Parties and Parties with economies in transition, at their request, in meeting their obligations under this Article.
5. The reporting of information under those Articles shall be subject to national law regarding confidentiality and privacy. Parties shall protect, as mutually agreed, any confidential information that is reported or exchanged.

**PART VII: INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS AND
FINANCIAL RESOURCES**

ARTICLE 33

MEETING OF THE PARTIES

1. A Meeting of the Parties is hereby established. The first session of the Meeting of the Parties shall be convened by the Convention Secretariat immediately before or immediately after the next regular session of the Conference of the Parties following the entry into force of this Protocol.
2. Thereafter, regular sessions of the Meeting of the Parties shall be convened by the Convention Secretariat, immediately before or immediately after regular sessions of the Conference of the Parties.
3. Extraordinary sessions of the Meeting of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Meeting or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the Convention Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.
4. The Rules of Procedure and the Financial Rules of the Conference of the Parties to the WHO Framework Convention on Tobacco Control shall apply, *mutatis mutandis*, to the Meeting of the Parties unless the Meeting of the Parties decides otherwise.
5. The Meeting of the Parties shall keep under regular review the implementation of the Protocol and take the decisions necessary to promote its effective implementation.
6. The Meeting of the Parties shall decide on the scale and mechanism of the voluntary assessed contributions from the Parties to the Protocol for the operation of this Protocol as well as other possible resources for its implementation.
7. At each ordinary session, the Meeting of the Parties shall by consensus adopt a budget and workplan for the financial period until the next ordinary session, which shall be distinct from the WHO Framework Convention on Tobacco Control budget and workplan.

ARTICLE 34

SECRETARIAT

1. The Convention Secretariat shall be the Secretariat of this Protocol.
2. The functions of the Convention Secretariat with regard to its role as the secretariat of this Protocol shall be to:
  - (a) make arrangements for sessions of the Meeting of the Parties and any subsidiary bodies as well as working groups and other bodies established by the Meeting of the Parties and provide them with services as required;
  - (b) receive, analyse, transmit and provide feedback to Parties concerned as needed and to the Meeting of the Parties on reports received by it pursuant to this Protocol and facilitate the exchange of information among Parties;
  - (c) provide support to the Parties, particularly developing country Parties and Parties with economies in transition, on request, in the compilation, communication, and exchange of information required in accordance with the provisions of this Protocol, and assistance in the identification of available resources to facilitate implementation of the obligations under this Protocol;
  - (d) prepare reports on its activities under this Protocol under the guidance of and for submission to the Meeting of the Parties;
  - (e) ensure, under the guidance of the Meeting of the Parties, the necessary coordination with the competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies;
  - (f) enter, under the guidance of the Meeting of the Parties, into such administrative or contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions as secretariat to this Protocol;
  - (g) receive and review applications by intergovernmental and nongovernmental organizations wishing to be accredited as observers to the Meeting of the Parties, while ensuring that they are not affiliated with the tobacco industry, and present the reviewed applications to the Meeting of the Parties for its consideration; and

- (h) perform other secretariat functions specified by this Protocol and such other functions as may be determined by the Meeting of the Parties.

ARTICLE 35

RELATIONS BETWEEN THE MEETING OF THE PARTIES AND INTERGOVERNMENTAL ORGANIZATIONS

In order to provide technical and financial cooperation for achieving the objective of this Protocol, the Meetings of the Parties may request the cooperation of competent international and regional intergovernmental organizations, including financial and development institutions.

ARTICLE 36

FINANCIAL RESOURCES

1. Parties recognize the important role that financial resources play in achieving the objective of this Protocol, and acknowledge the importance of Article 26 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control in achieving the objectives of the Convention.
2. Each Party shall provide financial support in respect of its national activities intended to achieve the objective of this Protocol, in accordance with its national plans, priorities and programmes.
3. Parties shall promote, as appropriate, the utilization of bilateral, regional, subregional and other multilateral channels to provide funding for strengthening the capacity of developing-country Parties and Parties with economies in transition in order to meet the objectives of this Protocol.
4. Without prejudice to Article 18, Parties are encouraged, subject to national laws and policies and where appropriate, to use any confiscated proceeds of crime deriving from the illicit trade in tobacco, tobacco products and manufacturing equipment to achieve the objectives set out in this Protocol.
5. Parties represented in relevant regional and international intergovernmental organizations and financial and development institutions shall encourage these entities to provide financial assistance for developing-country Parties and for Parties with economies in transition to assist them in meeting their obligations under this Protocol, without limiting the rights of participation within these organizations.

6. Parties agree that:

(a) to assist Parties in meeting their obligations under this Protocol, all relevant potential and existing resources available for activities related to the objective of this Protocol should be mobilized and utilized for the benefit of all Parties, especially developing-country Parties and Parties with economies in transition; and

(b) the Convention Secretariat shall advise developing-country Parties and Parties with economies in transition, upon request, on available sources of funding to facilitate implementation of their obligations under this Protocol.

7. Parties may require the tobacco industry to bear any costs associated with a Party's obligations to achieve the objectives of this Protocol, in compliance with Article 5.3 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

8. Parties shall endeavour, subject to their domestic law, to achieve self-financing of the implementation of the Protocol including through the levying of taxes and other forms of charges on tobacco products.

PART VIII: SETTLEMENT OF DISPUTES

ARTICLE 37

SETTLEMENT OF DISPUTES

The settlement of disputes between Parties concerning the interpretation or application of this Protocol is governed by Article 27 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

PART IX: DEVELOPMENT OF THE PROTOCOL

ARTICLE 38

AMENDMENTS TO THIS PROTOCOL

1. Any Party may propose amendments to this Protocol.

2. Amendments to this Protocol shall be considered and adopted by the Meeting of the Parties. The text of any proposed amendment to this Protocol shall be communicated to the Parties by the Convention Secretariat at least six months before the session at which it is proposed for adoption. The Convention Secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories of this Protocol and, for information, to the Depository.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement by consensus on any proposed amendment to this Protocol. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-quarters majority vote of the Parties present and voting at the session. For purposes of this Article, "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote. Any adopted amendment shall be communicated by the Convention Secretariat to the Depositary, who shall circulate it to all Parties for acceptance.

4. Instruments of acceptance in respect of an amendment shall be deposited with the Depositary. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 shall enter into force for those Parties having accepted it on the ninetieth day after the date of receipt by the Depositary of an instrument of acceptance by at least two thirds of the Parties.

5. The amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits with the Depositary its instrument of acceptance of the said amendment.

ARTICLE 39

ADOPTION AND AMENDMENT OF ANNEXES TO THIS PROTOCOL

1. Any Party may make proposals for an annex to this Protocol and may propose amendments to annexes to this Protocol.

2. Annexes shall be restricted to lists, forms and any other descriptive material relating to procedural, scientific, technical or administrative matters.

3. Annexes to this Protocol and amendments thereto shall be proposed, adopted and enter into force in accordance with the procedure set forth in Article 38.

PART X: FINAL PROVISIONS

ARTICLE 40

RESERVATIONS

No reservations may be made to this Protocol.

ARTICLE 41

WITHDRAWAL

1. At any time after two years from the date on which this Protocol has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Protocol by giving written notification to the Depositary.
2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.
3. Any Party that withdraws from the WHO Framework Convention on Tobacco Control shall also be considered as having withdrawn from this Protocol, with effect as of the date of its withdrawal from the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

ARTICLE 42

RIGHT TO VOTE

1. Each Party to this Protocol shall have one vote, except as provided for in paragraph 2.
2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their Member States that are Parties to the Protocol. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its Member States exercises its right, and vice versa.

ARTICLE 43

SIGNATURE

The Protocol shall be open for signature by all Parties to the WHO Framework Convention on Tobacco Control at World Health Organization Headquarters in Geneva from 10 to 11 January 2013, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 9 January 2014.

ARTICLE 44

RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL, FORMAL CONFIRMATION OR ACCESSION

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance, approval or accession by States and to formal confirmation or accession by regional economic integration organizations that are Party to the WHO Framework Convention on Tobacco Control. It shall be open for accession from the day after the date on which the Protocol is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession shall be deposited with the Depositary.

2. Any regional economic integration organization that becomes a Party without any of its Member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Protocol. In the case of organizations one or more of whose Member States is a Party, the organization and its Member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Protocol. In such cases, the organization and the Member States shall not be entitled to exercise rights under this Protocol concurrently.

3. Regional economic integration organizations shall, in their instruments relating to formal confirmation or in their instruments of accession, declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Protocol. These organizations shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification to the extent of their competence.

ARTICLE 45

ENTRY INTO FORCE

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession with the Depositary.

2. For each Party to the WHO Framework Convention on Tobacco Control that ratifies, accepts, approves or formally confirms this Protocol or accedes thereto after the conditions set out in paragraph 1 for entry into force have been fulfilled, this Protocol shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval, accession or formal confirmation.

3. For the purposes of this Article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States Members of that organization.

ARTICLE 46

DEPOSITARY

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Protocol.

ARTICLE 47

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

**PROTOCOLE POUR ÉLIMINER LE COMMERCE
ILLICITE DES PRODUITS DU TABAC**

**NATIONS UNIES
2012**

PROTOCOLE POUR ÉLIMINER LE COMMERCE ILLCITE DES PRODUITS DU TABAC

Préambule

Les Parties au présent Protocole,

Prenant en considération le fait que le 21 mai 2003, la Cinquante-Sixième Assemblée mondiale de la Santé a adopté par consensus la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac, entrée en vigueur le 27 février 2005;

Reconnaissant que la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac est l'un des traités des Nations Unies qui a été le plus rapidement ratifié et que c'est un instrument fondamental pour atteindre les objectifs de l'Organisation mondiale de la Santé;

Rappelant le Préambule de la Constitution de l'Organisation mondiale de la Santé, qui stipule que la possession du meilleur état de santé qu'il est capable d'atteindre constitue l'un des droits fondamentaux de tout être humain, quelles que soient sa race, sa religion, ses opinions politiques, sa condition économique ou sociale;

Résolues également à faire primer leur droit de protéger la santé publique;

Profondément préoccupées par le fait que le commerce illicite des produits du tabac contribue à la propagation de l'épidémie de tabagisme, qui constitue un problème mondial aux conséquences graves pour la santé publique et qui exige des réponses nationales et internationales efficaces, adaptées et globales;

Reconnaissant en outre que le commerce illicite des produits du tabac sape les mesures financières et fiscales destinées à renforcer la lutte antitabac et accroît par là même l'accessibilité et le caractère abordable des produits du tabac;

Gravement préoccupées par les effets préjudiciables qu'une plus grande accessibilité et un coût plus abordable des produits du tabac faisant l'objet d'un commerce illicite ont sur la santé publique et sur le bien-être, en particulier celui des jeunes, des pauvres et d'autres groupes vulnérables;

Gravement préoccupées par les répercussions économiques et sociales disproportionnées du commerce illicite des produits du tabac sur les pays en développement et les pays à économie en transition;

Conscientes de la nécessité de développer les capacités scientifiques, techniques et institutionnelles afin de planifier et de mettre en œuvre des mesures nationales, régionales et internationales appropriées pour éliminer toutes les formes de commerce illicite des produits du tabac;

Reconnaissant que l'accès aux ressources et aux technologies pertinentes est d'une grande importance pour accroître la capacité des Parties, en

particulier des pays en développement et des pays à économie en transition, d'éliminer toutes les formes de commerce illicite des produits du tabac;

Reconnaissant également que, même si des zones franches sont établies pour faciliter le commerce légal, elles ont été utilisées pour faciliter la mondialisation du commerce illicite des produits du tabac, tant en ce qui concerne le transit illicite de produits de contrebande que la fabrication de produits du tabac illicites;

Reconnaissant par ailleurs que le commerce illicite des produits du tabac sape les économies des Parties et affecte de façon préjudiciable leur stabilité et leur sécurité;

Conscientes également que le commerce illicite des produits du tabac dégage des bénéfices financiers qui sont utilisés pour financer une criminalité transnationale qui nuit aux objectifs des gouvernements;

Reconnaissant que le commerce illicite des produits du tabac compromet les objectifs sanitaires,

fait peser une charge supplémentaire sur les systèmes de santé et entraîne des pertes de revenus pour les économies des Parties;

Ayant à l'esprit l'article 5.3 de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac, dans lequel les Parties conviennent qu'en définissant et en appliquant leurs politiques de santé publique en matière de lutte antitabac, elles veillent à ce que ces politiques ne soient pas influencées par les intérêts commerciaux et autres de l'industrie du tabac, conformément à la législation nationale;

Soulignant la nécessité de rester attentif à tout effort fait par l'industrie du tabac pour saper ou réduire à néant les stratégies de lutte contre le commerce illicite des produits du tabac et la nécessité d'être informé des activités de l'industrie du tabac ayant des répercussions négatives sur les stratégies de lutte contre le commerce illicite des produits du tabac;

Ayant à l'esprit l'article 6.2 de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac, qui encourage les Parties à interdire ou restreindre, selon le cas, la vente aux voyageurs internationaux et/ou l'importation par eux de produits du tabac en franchise de droits et de taxes;

Reconnaissant en outre que le tabac et les produits du tabac en transit international et en transbordement constituent une filière pour le commerce illicite;

Tenant compte du fait qu'une action efficace pour prévenir et combattre le commerce illicite des produits du tabac exige une approche internationale globale et une étroite coopération embrassant tous les aspects du commerce illicite, y compris, le cas échéant, le commerce illicite de tabac, de produits du tabac et de matériel de fabrication;

Rappelant et soulignant l'importance d'autres accords internationaux pertinents tels que la Convention des Nations Unies contre la criminalité transnationale organisée, la Convention des Nations Unies contre la corruption et la Convention des Nations Unies contre le trafic illicite de stupéfiants et de substances psychotropes, ainsi que l'obligation qui est faite aux Parties à ces conventions d'appliquer les dispositions pertinentes desdites conventions, le cas échéant, au commerce illicite de tabac, de produits du tabac et de matériel de fabrication, et *encourageant* les Parties qui ne sont pas encore Parties à ces accords à envisager de le devenir;

Reconnaissant qu'il faut renforcer la coopération entre le Secrétariat de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac et l'Office des Nations Unies contre la Drogue et le Crime, l'Organisation mondiale des Douanes et d'autres organes, selon les besoins;

Rappelant l'article 15 de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac, dans lequel les Parties reconnaissent notamment que l'élimination de toutes les formes de commerce illicite de produits du tabac, y compris la contrebande et la fabrication illicite, constitue un aspect essentiel de la lutte antitabac;

Considérant que le présent Protocole ne cherche pas à traiter de questions relatives aux droits de propriété intellectuelle; et

Convaincues que l'adjonction d'un protocole global à la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac sera un moyen puissant et efficace de parer au commerce illicite des produits du tabac et à ses graves conséquences,

Conviennent de ce qui suit :

PARTIE I : INTRODUCTION

Article premier

Emploi des termes

1. On entend par « négoce » l'activité qui consiste à agir comme intermédiaire pour le compte d'autrui, par exemple lors de la négociation d'un contrat, d'un achat ou d'une vente en échange d'une rémunération ou d'une commission.
2. On entend par « cigarette » un rouleau de tabac coupé destiné à être fumé, entouré de papier à cigarette. Cela exclut les produits régionaux spécifiques tels que le bidi, l'ang hoon ou d'autres produits similaires qui peuvent être enveloppés dans du papier ou dans des feuilles. Aux fins de l'article 8, le terme « cigarette » recouvre également le tabac à rouler finement coupé destiné à la fabrication d'une cigarette.

3. On entend par « confiscation » la dépossession permanente de biens sur décision d'un tribunal ou d'une autre autorité compétente.
4. On entend par « livraison surveillée » la méthode consistant à permettre la sortie du territoire, le passage par le territoire ou l'entrée sur le territoire d'un ou de plusieurs États d'expéditions illicites ou suspectées de l'être, au su et sous le contrôle des autorités compétentes de ces États, en vue d'enquêter sur une infraction et d'identifier les personnes impliquées dans sa commission.
5. On entend par « zone franche » une partie du territoire d'une Partie dans laquelle toutes marchandises qui y sont introduites sont généralement considérées comme n'étant pas sur le territoire douanier au regard des droits et taxes à l'importation.
6. On entend par « commerce illicite » toute pratique ou conduite interdite par la loi, relative à la production, l'expédition, la réception, la possession, la distribution, la vente ou l'achat, y compris toute pratique ou conduite destinée à faciliter une telle activité.
7. On entend par « licence » l'autorisation d'une autorité compétente après présentation, de la façon prescrite, d'une demande ou d'autres documents à l'autorité compétente.
8. a) On entend par « matériel de fabrication » les machines qui sont conçues ou adaptées pour servir uniquement à fabriquer des produits du tabac et qui font partie intégrante du processus de fabrication¹.
b) On entend par « partie de ce matériel » dans le contexte du matériel de fabrication toute partie identifiable qui est propre au matériel de fabrication utilisé dans la fabrication de produits du tabac.
9. On entend par « Partie », sauf indication contraire du contexte, une Partie au présent Protocole.
10. On entend par « données à caractère personnel » toute information concernant une personne physique identifiée ou identifiable.
11. On entend par « organisation d'intégration économique régionale » une organisation composée de plusieurs États souverains, et à laquelle ses États Membres ont donné compétence sur un certain nombre de questions, y compris le pouvoir de prendre des décisions ayant force obligatoire pour ses États Membres concernant ces questions².

---

¹ Le cas échéant, les Parties peuvent, à cette fin, faire référence au Système harmonisé de désignation et de codification des marchandises de l'Organisation mondiale des Douanes.

² Le cas échéant, « national » ou « interne » se rapporte également aux organisations d'intégration économique régionale.

12. La « chaîne logistique » comprend la fabrication de produits du tabac et de matériel de fabrication et l'importation ou l'exportation de produits du tabac et de matériel de fabrication; elle peut être étendue, au besoin, à l'une ou plusieurs des activités suivantes si une Partie en décide ainsi :

a) La vente au détail de produits du tabac;

b) La culture du tabac, sauf dans le cas des cultivateurs, agriculteurs et producteurs traditionnels travaillant à petite échelle;

c) Le transport de quantités commerciales de produits du tabac ou de matériel de fabrication; et

d) La vente en gros, le négoce, l'entreposage ou la distribution de tabac et de produits du tabac ou de matériel de fabrication.

13. On entend par « produits du tabac » des produits fabriqués entièrement ou partiellement à partir de tabac en feuilles comme matière première et destinés à être fumés, sucés, chiqués ou prisés.

14. On entend par « suivi et traçabilité » le contrôle systématique et la reconstitution, par les autorités compétentes ou par toute autre personne agissant en leur nom, du parcours ou des mouvements des articles tout le long de la chaîne logistique, comme indiqué à l'article 8.

Article 2

Relations entre le présent Protocole et d'autres accords et instruments juridiques

1. Les dispositions de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac qui s'appliquent à ses protocoles s'appliquent au présent Protocole.

2. Les Parties qui ont conclu des accords du type de ceux indiqués à l'article 2 de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac communiquent le texte de tels accords à la Réunion des Parties par l'intermédiaire du Secrétariat de la Convention.

3. Aucune disposition du présent Protocole n'affecte les droits et obligations d'une Partie en vertu d'une autre convention internationale, d'un autre traité ou d'un autre accord international en vigueur à son égard qu'elle juge plus propice à l'élimination du commerce illicite des produits du tabac.

4. Aucune disposition du présent Protocole n'affecte les autres droits, obligations et responsabilités des Parties au regard du droit international, y compris de la Convention des Nations Unies contre la criminalité transnationale organisée.

Article 3

Objectif

L'objectif du présent Protocole est d'éliminer toutes les formes de commerce illicite des produits du tabac, conformément aux dispositions de l'article 15 de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac.

PARTIE II : OBLIGATIONS GÉNÉRALES

Article 4

Obligations générales

1. Outre les dispositions de l'article 5 de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac, les Parties :

a) Adoptent et appliquent des mesures efficaces pour contrôler ou réglementer la chaîne logistique des marchandises visées par le présent Protocole afin de prévenir, de dissuader et de déceler le commerce illicite de ces marchandises, d'enquêter et d'engager des poursuites à son sujet, et coopèrent entre elles à cette fin;

b) Prennent toutes les mesures nécessaires conformément à leur droit national pour rendre plus efficaces les autorités et services compétents, y compris les services de douane et de police chargés de prévenir, de dissuader et de déceler toutes les formes de commerce illicite des marchandises visées par le présent Protocole, d'enquêter et d'engager des poursuites à leur sujet et de les éliminer;

c) Adoptent des mesures efficaces pour faciliter ou obtenir une assistance technique et un appui financier, un renforcement des capacités et une coopération internationale afin d'atteindre les objectifs du présent Protocole et d'assurer la mise à la disposition des autorités compétentes, et l'échange sécurisé avec elles, des informations à échanger au titre du présent Protocole;

d) Coopèrent étroitement entre elles, conformément à leurs systèmes juridiques et administratifs internes respectifs, en vue de rendre plus efficace l'action de détection et de répression menée pour lutter contre les actes illicites, infractions pénales comprises, établis comme tels en vertu de l'article 14 du présent Protocole;

e) Coopèrent et communiquent, le cas échéant, avec les organisations intergouvernementales régionales et internationales compétentes dans le cadre de l'échange sécurisé³ d'informations visé par le présent Protocole pour permettre la mise en œuvre efficace du présent Protocole; et

f) Dans les limites des moyens et des ressources dont elles disposent, coopèrent pour obtenir les ressources financières nécessaires à la mise en œuvre efficace du présent Protocole au moyen de dispositifs de financement bilatéraux et multilatéraux.

2. En s'acquittant de leurs obligations au titre du présent Protocole, les Parties veillent à garantir la plus grande transparence possible en ce qui concerne toute interaction qu'elles peuvent avoir avec l'industrie du tabac.

Article 5

Protection des données à caractère personnel

Les Parties protègent les données à caractère personnel des individus indépendamment de leur nationalité ou de leur lieu de résidence, sous réserve du droit national, en tenant compte des règles en vigueur au niveau international concernant la protection des données à caractère personnel, lors de la mise en œuvre du présent Protocole.

PARTIE III : CONTRÔLE DE LA CHAÎNE LOGISTIQUE

Article 6

Licence, autorisation ou système de contrôle équivalent

1. Pour atteindre les objectifs de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac et en vue d'éliminer le commerce illicite de produits du tabac et de matériel de fabrication, chaque Partie interdit à toute personne physique ou morale d'exercer l'une quelconque des activités suivantes, sauf en vertu d'une licence ou d'une autorisation équivalente (ci-après dénommée « licence ») délivrée, ou d'un système de contrôle équivalent mis en œuvre, par une autorité compétente conformément au droit national :

a) Fabriquer des produits du tabac et du matériel de fabrication; et

---

³ L'échange sécurisé d'informations entre deux Parties s'entend d'un échange résistant à l'interception ou à la falsification. En d'autres termes, les informations échangées entre les deux Parties ne peuvent être ni lues ni modifiées par un tiers.

b) Importer ou exporter des produits du tabac et du matériel de fabrication.

2. Chaque Partie s'efforce d'accorder une licence, dans la mesure qu'elle juge appropriée, et lorsque les activités suivantes ne sont pas interdites par le droit national, à toute personne physique ou morale prenant part :

a) À la vente au détail de produits du tabac;

b) À la culture de tabac, sauf dans le cas des cultivateurs, agriculteurs et producteurs traditionnels travaillant à petite échelle;

c) Au transport de quantités commerciales de produits du tabac ou de matériel de fabrication; et

d) À la vente en gros, au négoce, à l'entreposage ou à la distribution de tabac et de produits du tabac ou de matériel de fabrication.

3. En vue de mettre en place un système efficace de licences, chaque Partie :

a) Établit ou désigne une ou des autorités compétentes chargées de délivrer, renouveler, suspendre, révoquer et/ou annuler les licences, sous réserve des dispositions du présent Protocole et conformément à son droit national, autorisant à exercer les activités énoncées au paragraphe 1;

b) Exige que toutes les demandes de licence contiennent tous les renseignements requis sur le demandeur, notamment, s'il y a lieu :

i) Si le demandeur est une personne physique, des renseignements sur son identité, notamment le nom complet, le nom commercial, le numéro d'inscription au registre du commerce (le cas échéant), les numéros d'identifiant fiscal applicables (le cas échéant) et tous autres renseignements de nature à permettre son identification;

ii) Si le demandeur est une personne morale, des renseignements sur son identité, notamment la dénomination sociale complète, le nom commercial, le numéro d'inscription au registre du commerce, la date et le lieu de constitution, le lieu du siège social et le lieu du principal établissement, les numéros d'identifiant fiscal applicables, une copie des statuts ou des documents équivalents, les filiales, le nom des administrateurs et, le cas échéant, des représentants légaux désignés, ainsi que tous autres renseignements de nature à permettre son identification;

iii) Le lieu précis où se situent la ou les unités de fabrication, le lieu d'entreposage et la capacité de production de l'entreprise que dirige le demandeur;

iv) Des renseignements détaillés sur les produits du tabac et le matériel de fabrication sur lesquels porte la demande tels que la description du produit, le nom, la marque déposée (le cas échéant), la conception, la

marque de fabrique ou de commerce, ou le modèle et le numéro de série du matériel de fabrication;

v) Une description de l'endroit où le matériel de fabrication sera installé et utilisé;

vi) Des documents ou une déclaration concernant les antécédents judiciaires;

vii) Les coordonnées complètes des comptes bancaires qu'il est prévu d'utiliser pour les transactions nécessaires et d'autres renseignements utiles concernant les paiements; et

viii) Une description de l'utilisation prévue des produits du tabac ainsi que du marché auquel ils sont destinés, en veillant tout particulièrement à ce que la production ou l'offre de produits du tabac soit proportionnée à la demande que l'on peut raisonnablement anticiper;

c) Contrôle et perçoit, s'il y a lieu, tous les droits de licence pouvant être exigibles et envisage de les utiliser aux fins de l'administration et de l'application du système de licences ou pour la santé publique ou toute autre activité connexe conformément au droit national;

d) Prend des mesures appropriées pour prévenir les pratiques irrégulières ou frauduleuses dans le fonctionnement du système de licences, les déceler et enquêter à leur sujet;

e) Prend des mesures telles que l'examen, le renouvellement, l'inspection ou la vérification périodiques des licences, s'il y a lieu;

f) Fixe, s'il y a lieu, un délai pour l'expiration des licences et le renouvellement de la demande de licence ou la mise à jour des renseignements fournis dans la demande;

g) Oblige toute personne physique ou morale titulaire d'une licence à informer l'autorité compétente à l'avance de tout changement du lieu d'implantation de son entreprise ou de toute modification importante des informations relatives aux activités faisant l'objet de la licence;

h) Oblige toute personne physique ou morale titulaire d'une licence à informer l'autorité compétente, pour qu'elle prenne les mesures appropriées, de toute acquisition ou élimination de matériel de fabrication; et

i) Veille à ce que la destruction de ce matériel de fabrication ou de partie de ce matériel s'effectue sous la surveillance de l'autorité compétente.

4. Chaque Partie fait en sorte qu'aucune licence ne soit cédée et/ou transférée sans qu'aient été reçus du titulaire envisagé les renseignements indiqués au paragraphe 3 et sans approbation préalable de l'autorité compétente.

5. Cinq ans après l'entrée en vigueur du présent Protocole, la Réunion des Parties fait en sorte, à sa prochaine session, que des travaux de recherche fondés sur des données factuelles soient effectués pour déterminer s'il existe des facteurs de production essentiels qui sont indispensables à la fabrication des produits du tabac, qui sont identifiables et qui peuvent être soumis à un mécanisme de contrôle efficace. Sur la base de ces travaux, la Réunion des Parties envisage des mesures appropriées.

Article 7

Vérification diligente

1. Chaque Partie, conformément à son droit national et aux objectifs de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac, exige que toutes les personnes physiques et morales prenant part à la chaîne logistique du tabac, des produits du tabac et du matériel de fabrication :

a) Effectuent une vérification diligente avant et pendant une relation d'affaires;

b) Contrôlent les ventes à leurs clients afin de s'assurer que les quantités sont proportionnées à la demande de ces produits sur le marché où ils sont destinés à être vendus ou utilisés; et

c) Signalent aux autorités compétentes tout élément attestant que le client se livre à des activités en violation de ses obligations découlant du présent Protocole.

2. La vérification diligente au sens du paragraphe 1 comprend notamment, s'il y a lieu et conformément au droit national et aux objectifs de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac, des obligations visant à identifier le client, par exemple en obtenant les renseignements suivants et en veillant à ce qu'ils soient à jour :

a) Les données établissant que la personne physique ou morale est titulaire d'une licence conformément à l'article 6;

b) Si le client est une personne physique, des renseignements sur son identité, notamment le nom complet, le nom commercial, le numéro d'inscription au registre du commerce (le cas échéant), les numéros d'identifiant fiscal applicables (le cas échéant) et une vérification de ses papiers d'identité;

c) Si le client est une personne morale, des renseignements sur son identité, notamment la dénomination sociale complète, le nom commercial, le numéro d'inscription au registre du commerce, la date et le lieu de constitution, le lieu du siège social et du principal établissement, les numéros d'identifiant fiscal applicables, une copie des statuts ou des documents

équivalents, les filiales, le nom des administrateurs et, le cas échéant, des représentants légaux désignés, notamment le nom des représentants et une vérification de leurs papiers d'identité;

d) Une description de l'utilisation prévue du tabac, des produits du tabac ou du matériel de fabrication ainsi que du marché auquel ils sont destinés; et

e) Une description du lieu où le matériel de fabrication sera installé et utilisé.

3. La vérification diligente au sens du paragraphe 1 peut comprendre des obligations visant à identifier le client, par exemple en obtenant les renseignements suivants et en veillant à ce qu'ils soient à jour :

a) Des documents ou une déclaration concernant les antécédents judiciaires; et

b) Les coordonnées des comptes bancaires qu'il est prévu d'utiliser pour les transactions.

4. Chaque Partie, sur la base des informations communiquées en vertu du paragraphe 1.c), prend toutes les mesures nécessaires pour veiller au respect des obligations découlant du présent Protocole, qui peuvent comprendre l'interdiction de commercer avec un client relevant de la juridiction de la Partie, selon la définition du droit national.

Article 8

Suivi et traçabilité

1. Dans le but de sécuriser davantage la chaîne logistique et d'aider à enquêter sur le commerce illicite des produits du tabac, les Parties conviennent d'instaurer, dans les cinq ans suivant l'entrée en vigueur du présent Protocole, un régime mondial de suivi et de traçabilité comprenant des systèmes nationaux et/ou régionaux de suivi et de traçabilité et un point focal mondial pour l'échange d'informations situé au Secrétariat de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac et accessible à toutes les Parties, permettant à celles-ci de se renseigner et de recevoir des informations pertinentes.

2. Chaque Partie instaure, conformément au présent article, un système de suivi et de traçabilité contrôlé par elle de tous les produits du tabac qui sont fabriqués ou importés sur son territoire en tenant compte de ses propres besoins nationaux ou régionaux spécifiques et en se fondant sur les meilleures pratiques existantes.

3. Aux fins d'efficacité du système de suivi et de traçabilité, chaque Partie exige que des marques d'identification uniques, sécurisées et indélébiles (ci-après appelées marques uniques d'identification) telles que des codes ou des

timbres soient apposées sur tous les paquets, toutes les cartouches et tout conditionnement extérieur de cigarettes ou fassent partie de ceux-ci dans un délai de cinq ans et soient apposées sur les autres produits du tabac ou en fassent partie dans un délai de dix ans après l'entrée en vigueur du présent Protocole à son égard.

4.1 Aux fins du paragraphe 3, chaque Partie, dans le cadre du régime mondial de suivi et de traçabilité, exige que les renseignements suivants soient mis à disposition, directement ou au moyen d'un lien, pour aider les Parties à déterminer l'origine des produits du tabac et le point où intervient le détournement, le cas échéant, ainsi qu'à surveiller et à contrôler le mouvement des produits du tabac et leur statut en droit :

- a) La date et le lieu de fabrication;
- b) L'unité de fabrication;
- c) La machine utilisée pour fabriquer les produits du tabac;
- d) L'équipe de production ou l'heure de fabrication;
- e) Le nom du premier acheteur qui n'est pas affilié au fabricant, le numéro de facture, le numéro de commande et l'état de paiement;
- f) Le marché sur lequel le produit est destiné à être vendu au détail;
- g) La description du produit;
- h) L'entreposage et l'expédition du produit, le cas échéant;
- i) L'identité de tout acheteur ultérieur connu; et
- j) L'itinéraire prévu, la date d'expédition, la destination, le point de départ et le destinataire.

4.2 Les renseignements indiqués aux alinéas a), b) et g) et, s'ils sont disponibles, à l'alinéa f) font partie de la marque unique d'identification.

4.3 Lorsque les renseignements indiqués à l'alinéa f) ne sont pas disponibles au moment du marquage, les Parties exigent qu'ils soient communiqués en vertu de l'article 15.2.a) de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac.

5. Chaque Partie exige que, dans les délais spécifiés dans le présent article, les renseignements indiqués au paragraphe 4 soient enregistrés au moment de la production ou de la première expédition par un fabricant ou au moment de l'importation sur son territoire.

6. Chaque Partie fait en sorte que les renseignements enregistrés en vertu du paragraphe 5 lui soient accessibles au moyen d'un lien avec les marques uniques d'identification exigées aux paragraphes 3 et 4.

7. Chaque Partie fait en sorte que les renseignements enregistrés conformément au paragraphe 5, ainsi que les marques uniques d'identification les rendant accessibles conformément au paragraphe 6, soient rassemblés sous une forme établie ou autorisée par elle et par ses autorités compétentes.

8. Chaque Partie fait en sorte que les renseignements enregistrés en vertu du paragraphe 5 soient accessibles sur demande au point focal mondial pour l'échange d'informations, sous réserve du paragraphe 9, au moyen d'une interface électronique type sécurisée avec le point central national et/ou régional. Le point focal mondial pour l'échange d'informations établit une liste des autorités compétentes des Parties et met cette liste à la disposition de l'ensemble des Parties.

9. Chaque Partie ou l'autorité compétente :

a) Accède en temps voulu aux renseignements indiqués au paragraphe 4 en en faisant la demande au point focal mondial pour l'échange d'informations;

b) Demande ces renseignements seulement s'ils sont nécessaires pour déceler le commerce illicite de produits du tabac ou enquêter à son sujet;

c) Ne refuse pas indûment de communiquer des renseignements;

d) Répond aux demandes de renseignements relatives au paragraphe 4, conformément à son droit national; et

e) Protège et considère comme confidentiels, comme convenu mutuellement, les renseignements qui sont échangés.

10. Chaque Partie exige que le champ du système de suivi et de traçabilité applicable soit développé et étendu jusqu'à ce que tous les droits et toutes les taxes applicables aient été acquittés et, le cas échéant, les autres obligations aient été honorées au point de fabrication, d'importation ou de passage des contrôles douaniers et d'accise.

11. Les Parties coopèrent entre elles et avec les organisations internationales compétentes, comme convenu entre elles, pour échanger et mettre au point les meilleures pratiques concernant les systèmes de suivi et de traçabilité, notamment pour :

a) Faciliter la mise au point, le transfert et l'acquisition de technologies de suivi et de traçabilité mieux conçues, y compris de connaissances, de compétences, de capacités et d'expertise;

b) Fournir un appui pour les programmes de formation et de renforcement des capacités aux Parties qui en expriment le besoin; et

c) Développer plus avant la technologie de marquage et de scannage des paquets et cartouches de produits du tabac pour rendre accessibles les renseignements énumérés au paragraphe 4.

12. Les obligations auxquelles une Partie est tenue ne sont pas remplies par l'industrie du tabac et ne lui sont pas déléguées.

13. Chaque Partie fait en sorte que ses autorités compétentes, dans le cadre de leur participation au régime de suivi et de traçabilité, n'aient de relations avec l'industrie du tabac et ceux qui représentent les intérêts de l'industrie du tabac que dans la mesure strictement nécessaire pour mettre en œuvre le présent article.

14. Chaque Partie peut exiger de l'industrie du tabac qu'elle prenne en charge toutes dépenses découlant des obligations de cette Partie au titre du présent article.

Article 9

Tenue des registres

1. Chaque Partie exige, si nécessaire, que toutes les personnes physiques et morales prenant part à la chaîne logistique du tabac, des produits du tabac et du matériel de fabrication tiennent des registres complets et exacts de toutes les transactions pertinentes. Ces registres doivent permettre de rendre pleinement compte des matériaux utilisés dans la production de leurs produits du tabac.

2. Chaque Partie exige, si nécessaire, des personnes ayant obtenu une licence conformément à l'article 6 qu'elles fournissent sur demande aux autorités compétentes les renseignements suivants :

a) Des renseignements d'ordre général sur le volume, les tendances, les prévisions du marché et d'autres informations pertinentes; et

b) Les quantités de produits du tabac et de matériel de fabrication que possède le titulaire de la licence, dont il a la garde ou le contrôle et qui sont conservés dans les entrepôts fiscaux et douaniers sous le régime du transit ou du transbordement ou de suspension de droits à la date de la demande.

3. En ce qui concerne les produits du tabac et le matériel de fabrication vendus ou fabriqués sur le territoire de la Partie en vue d'être exportés ou circulant sous le régime du transit ou du transbordement en suspension de droits sur le territoire de la Partie, chaque Partie exige, si nécessaire, que les personnes ayant obtenu une licence conformément à l'article 6 fournissent sur demande aux autorités compétentes du pays de départ (sous forme électronique quand l'infrastructure existe), au moment où ces produits et ce matériel quittent le territoire sous le contrôle desdites autorités, les renseignements suivants :

a) La date d'expédition à partir du dernier point de contrôle matériel des produits;

- b) Les informations détaillées sur les produits expédiés (y compris la marque, la quantité, l'entrepôt);
  - c) La destination et l'itinéraire prévus;
  - d) L'identité de la ou des personnes physiques ou morales auxquelles les produits sont expédiés;
  - e) Le mode de transport, y compris l'identité du transporteur;
  - f) La date prévue d'arrivée de la cargaison à la destination prévue; et
  - g) Le marché sur lequel les produits sont destinés à être vendus au détail ou utilisés.
4. Si possible, chaque Partie exige que les détaillants et les cultivateurs de tabac, à l'exception des cultivateurs traditionnels travaillant sur une base non commerciale, tiennent des registres complets et exacts de toutes les transactions pertinentes auxquelles ils prennent part, conformément à son droit national.
5. Aux fins de l'application du paragraphe 1, chaque Partie adopte des mesures législatives, exécutives, administratives ou d'autres mesures efficaces pour exiger que tous les registres soient :
- a) Conservés pendant au moins quatre ans;
  - b) Mis à la disposition des autorités compétentes; et
  - c) Tenus selon un modèle conforme aux prescriptions des autorités compétentes.
6. Chaque Partie, s'il y a lieu et sous réserve du droit national, instaure un système d'échange avec les autres Parties des informations figurant dans tous les registres tenus conformément au présent article.
7. Les Parties s'efforcent de coopérer entre elles et avec les organisations internationales compétentes en vue de progressivement échanger et mettre au point des systèmes améliorés de tenue des registres.

Article 10

Mesures de sécurité et mesures préventives

1. Chaque Partie, s'il y a lieu et conformément à son droit national et aux objectifs de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac, exige que toutes les personnes physiques et morales visées à l'article 6 prennent les mesures nécessaires pour éviter le détournement de produits du tabac vers des circuits de commerce illicite, et notamment :

a) Signalent aux autorités compétentes :

i) Le transfert transfrontières de montants en espèces prévus par le droit national ou de paiements transfrontières en nature; et

ii) Toutes les « transactions douteuses »; et

b) Fournissent des produits du tabac ou du matériel de fabrication seulement en quantités proportionnées à la demande de ces produits sur le marché où ils sont destinés à être vendus au détail ou utilisés.

2. Chaque Partie, s'il y a lieu et conformément à son droit national et aux objectifs de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac, exige que les paiements pour des transactions effectués par les personnes physiques ou morales visées à l'article 6 ne soient autorisés que dans la monnaie et pour le montant de la facture et que par des moyens légaux de paiement émis par des établissements financiers situés sur le territoire où les produits du tabac sont destinés à être commercialisés, et ne soient effectués au moyen d'aucun autre système de transfert de fonds.

3. Une Partie peut exiger que les paiements effectués par les personnes physiques ou morales visées à l'article 6, concernant les matériaux utilisés pour la fabrication de produits du tabac dans sa juridiction, ne soient autorisés que dans la monnaie et pour le montant de la facture et que par des moyens légaux de paiement émis par des établissements financiers situés sur le territoire où les produits du tabac sont destinés à être commercialisés, et ne soient effectués au moyen d'aucun autre système de transfert de fonds.

4. Chaque Partie veille à ce que toute violation des prescriptions du présent article fasse l'objet de procédures pénales, civiles ou administratives appropriées et de sanctions efficaces, proportionnées et dissuasives, y compris, le cas échéant, la suspension ou l'annulation d'une licence.

Article 11

Vente sur Internet, par télécommunication ou au moyen de toute autre technologie nouvelle

1. Chaque Partie exige que toutes les personnes morales et physiques prenant part à une quelconque transaction relative à des produits du tabac via Internet, par télécommunication ou par tout autre mode de vente basé sur une technologie nouvelle s'acquittent de toutes les obligations pertinentes prévues dans le présent Protocole.

2. Chaque Partie envisage d'interdire la vente au détail de produits du tabac via Internet, par télécommunication ou par tout autre mode de vente basé sur une technologie nouvelle.

Article 12

Zones franches et transit international

1. Chaque Partie, dans les trois ans suivant l'entrée en vigueur du présent Protocole à son égard, met en œuvre des contrôles efficaces de toute fabrication de tabac et de produits du tabac et de toutes transactions relatives au tabac et aux produits du tabac dans les zones franches, en utilisant toutes les mesures pertinentes prévues dans le présent Protocole.
2. En outre, le fait de mêler des produits du tabac à d'autres produits dans un seul conteneur ou toute autre unité de transport similaire au moment de la sortie d'une zone franche est interdit.
3. Chaque Partie, conformément au droit national, adopte et applique des mesures de contrôle et de vérification au transit international ou au transbordement, sur son territoire, de produits du tabac et de matériel de fabrication conformément aux dispositions du présent Protocole afin de prévenir le commerce illicite de ces produits.

Article 13

Ventes en franchise de droits

1. Chaque Partie met en œuvre des mesures efficaces pour que toutes les ventes en franchise de droits soient soumises à l'ensemble des dispositions pertinentes du présent Protocole, en tenant compte de l'article 6 de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac.
2. Au plus tard cinq ans après l'entrée en vigueur du présent Protocole, la Réunion des Parties fait en sorte, à sa prochaine session, que des travaux de recherche fondés sur des données factuelles soient effectués pour déterminer l'ampleur du commerce illicite de produits du tabac concernant les ventes en franchise de droits. Sur la base de ces travaux, la Réunion des Parties envisage d'autres mesures appropriées.

PARTIE IV : INFRACTIONS

Article 14

Actes illicites, infractions pénales comprises

1. Chaque Partie adopte, sous réserve des principes fondamentaux de son droit interne, les mesures législatives et autres nécessaires pour considérer comme illicites selon son droit interne l'ensemble des actes suivants :

- a) La fabrication, la vente en gros, le négoce, la vente, le transport, la distribution, le stockage, l'expédition, l'importation ou l'exportation de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication d'une manière contraire aux dispositions du présent Protocole;
- b) i) La fabrication, la vente en gros, le négoce, la vente, le transport, la distribution, le stockage, l'expédition, l'importation ou l'exportation de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication, sans acquitter les droits, taxes et autres impôts applicables ou sans qu'y soient apposés les timbres fiscaux applicables, les marques uniques d'identification ou les autres marques ou étiquettes requises;
- ii) Tous les autres actes de contrebande ou de tentative de contrebande de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication qui ne sont pas visés par le paragraphe b) i);
- c) i) Toute autre forme de fabrication illicite de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication ou de conditionnement portant des timbres fiscaux, des marques uniques d'identification ou d'autres marques ou étiquettes requises falsifiés;
- ii) La vente en gros, le négoce, la vente, le transport, la distribution, le stockage, l'expédition, l'importation ou l'exportation de tabac fabriqué de manière illicite, de produits du tabac illicites, de produits portant des timbres fiscaux et/ou d'autres marques ou étiquettes requises falsifiés, ou de matériel de fabrication illicite;
- d) Le fait de mélanger des produits du tabac à d'autres produits pendant leur parcours le long de la chaîne logistique dans le but de dissimuler ou de déguiser des produits du tabac;
- e) Le fait de mêler des produits du tabac à d'autres produits en violation de l'article 12.2 du présent Protocole;
- f) L'utilisation d'Internet, de moyens de télécommunication ou de tout autre mode de vente basé sur une technologie nouvelle pour vendre des produits du tabac en violation du présent Protocole;
- g) L'obtention, par le titulaire d'une licence délivrée conformément à l'article 6, de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication auprès d'une personne qui devrait être titulaire d'une licence délivrée conformément à l'article 6 mais ne l'est pas;
- h) Le fait d'entraver l'action d'un agent public ou d'un agent autorisé dans l'exercice de fonctions visant à prévenir le commerce illicite de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication, à le dissuader, à le déceler, à enquêter à son sujet ou à l'éliminer;

i) i) Le fait de faire une déclaration fautive, trompeuse ou incomplète ou de ne pas fournir des informations requises à un agent public ou à un agent autorisé dans l'exercice de fonctions visant à prévenir le commerce illicite de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication, à le dissuader, à le déceler, à enquêter à son sujet ou à l'éliminer, lorsque cela n'est pas contraire au droit de ne pas témoigner contre soi-même;

ii) Les fausses déclarations dans les formulaires officiels concernant la description, la quantité ou la valeur du tabac, des produits du tabac ou du matériel de fabrication, ou concernant toute autre information prévue dans le Protocole, ayant pour but :

a) D'éviter le paiement de droits, de taxes et d'autres impôts applicables, ou

b) D'entraver des mesures de contrôle visant à prévenir le commerce illicite de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication, à le dissuader, à le déceler, à enquêter à son sujet ou à l'éliminer;

iii) Le fait de ne pas créer ou tenir les registres prévus par le présent Protocole ou de tenir des registres frauduleux; et

j) Le blanchiment du produit d'actes illicites déterminés comme constituant des infractions pénales conformément au paragraphe 2.

2. Chaque Partie détermine, sous réserve des principes fondamentaux de son droit interne, les actes illicites énoncés au paragraphe 1 ou tous autres actes liés au commerce illicite de tabac, de produits du tabac et de matériel de fabrication contraires aux dispositions du présent Protocole qui constituent des infractions pénales et adopte les mesures législatives et autres nécessaires pour donner effet à cette détermination.

3. Chaque Partie notifie au Secrétariat du présent Protocole les actes illicites énoncés aux paragraphes 1 et 2 dont elle a déterminé qu'ils constituent des infractions pénales conformément au paragraphe 2 et fournit au Secrétariat des copies ou un descriptif de ses lois donnant effet au paragraphe 2 et de toutes modifications ultérieures de ces lois.

4. Afin de renforcer la coopération internationale dans la lutte contre les infractions pénales liées au commerce illicite de tabac, de produits du tabac et de matériel de fabrication, les Parties sont encouragées à réexaminer leurs lois nationales relatives au blanchiment d'argent, à l'entraide judiciaire et à l'extradition, compte tenu des conventions internationales pertinentes auxquelles elles sont parties, pour s'assurer qu'elles permettent effectivement de mettre en œuvre les dispositions du présent Protocole.

Article 15

Responsabilité des personnes morales

1. Chaque Partie adopte les mesures nécessaires, conformément à ses principes juridiques, pour établir la responsabilité des personnes morales qui commettent les actes illicites, infractions pénales comprises, établis comme tels en vertu de l'article 14 du présent Protocole.
2. Sous réserve des principes juridiques de chaque Partie, la responsabilité des personnes morales peut être pénale, civile ou administrative.
3. Cette responsabilité est sans préjudice de la responsabilité des personnes physiques qui ont commis les actes illicites ou les infractions pénales établis comme tels en vertu des lois et règlements nationaux et de l'article 14 du présent Protocole.

Article 16

Poursuites judiciaires et sanctions

1. Chaque Partie adopte les mesures nécessaires, conformément au droit national, pour que les personnes physiques et morales tenues pour responsables des actes illicites, infractions pénales comprises, établis comme tels en vertu de l'article 14 fassent l'objet de sanctions efficaces, proportionnées et dissuasives de nature pénale ou non pénale, y compris de sanctions pécuniaires.
2. Chaque Partie s'efforce de faire en sorte que tout pouvoir discrétionnaire conféré par son droit interne et afférent aux poursuites engagées contre des personnes pour des actes illicites, infractions pénales comprises, établis comme tels en vertu de l'article 14 soit exercé de façon à optimiser l'efficacité des mesures de détection et de répression de ces actes et infractions, compte dûment tenu de la nécessité d'exercer un effet dissuasif en ce qui concerne leur commission.
3. Aucune disposition du présent Protocole n'affecte le principe selon lequel la définition des actes illicites, infractions pénales comprises, établis comme tels en vertu de celui-ci et des moyens juridiques de défense applicables ainsi que d'autres principes juridiques régissant la licéité des actes relève exclusivement du droit interne d'une Partie et le principe selon lequel lesdits actes et infractions sont poursuivis et sanctionnés conformément à ce droit.

Article 17

Recouvrement après saisie

Les Parties devraient, conformément à leur droit interne, envisager d'adopter les mesures législatives et autres nécessaires pour autoriser les autorités compétentes à percevoir du producteur, du fabricant, du distributeur, de l'importateur ou de l'exportateur de tabac, de produits du tabac et/ou de matériel de fabrication saisis un montant proportionné aux taxes et aux droits qui n'ont pas été perçus.

Article 18

Élimination ou destruction

Tout le tabac, tous les produits du tabac et tout le matériel de fabrication confisqués sont détruits au moyen de méthodes écologiques dans toute la mesure possible, ou éliminés conformément au droit national.

Article 19

Techniques d'enquête spéciales

1. Si les principes fondamentaux de son système juridique interne le permettent, chaque Partie, dans la mesure de ses possibilités et dans les conditions prescrites par son droit interne, prend les mesures nécessaires pour permettre le recours approprié aux livraisons surveillées et, lorsqu'elle le juge approprié, le recours à d'autres techniques d'enquête spéciales, telles que la surveillance électronique ou d'autres formes de surveillance et les opérations d'infiltration, par ses autorités compétentes sur son territoire en vue de combattre efficacement le commerce illicite de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication.
2. Aux fins des enquêtes sur les infractions pénales établies comme telles en vertu de l'article 14, les Parties sont encouragées à conclure, si nécessaire, des accords ou arrangements bilatéraux ou multilatéraux appropriés pour recourir aux techniques mentionnées au paragraphe 1 dans le cadre de la coopération internationale.
3. En l'absence d'accords ou d'arrangements au sens du paragraphe 2, les décisions de recourir à des techniques d'enquête spéciales au niveau international sont prises au cas par cas et peuvent, si nécessaire, tenir compte d'ententes et d'arrangements financiers quant à l'exercice de leur compétence par les Parties intéressées.

4. Les Parties reconnaissent l'importance et la nécessité de l'assistance et de la coopération internationales dans ce domaine et coopèrent entre elles et avec les organisations internationales pour développer les moyens d'atteindre les objectifs du présent article.

PARTIE V : COOPÉRATION INTERNATIONALE

Article 20

Échange d'informations en général

1. En vue d'atteindre les objectifs du présent Protocole, les Parties, dans le cadre de l'instrument de notification de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac et sous réserve de leur droit interne, communiquent, entre autres, et s'il y a lieu, des informations pertinentes telles que :

a) Des détails sous forme agrégée sur les saisies de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication, la quantité, la valeur des saisies, les descriptions de produit, les dates et les lieux de fabrication; et le montant des taxes non payées;

b) Des données relatives aux importations, aux exportations, au transit, aux ventes libérées de taxes et en franchise de droits et à la quantité ou à la valeur de la production de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication;

c) Des données relatives aux tendances, aux méthodes de dissimulation et aux modes opératoires utilisés dans le commerce illicite de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication; et

d) Toute autre information pertinente, comme convenu par les Parties.

2. Afin de développer leur capacité de collecte et d'échange d'informations, les Parties coopèrent entre elles et avec les organisations internationales compétentes.

3. Les Parties considèrent lesdites informations comme confidentielles et réservées au seul usage des Parties, sauf indication contraire de la Partie qui les transmet.

Article 21

Échange d'informations aux fins de détection et de répression

1. Sous réserve de leur droit interne ou des traités internationaux applicables et s'il y a lieu, de leur propre initiative ou à la demande d'une autre Partie qui justifie dûment la nécessité de cette information aux fins de détection ou

d'enquête sur le commerce illicite de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication, les Parties échangent les informations suivantes :

a) Des données relatives aux licences délivrées aux personnes physiques et morales concernées;

b) Des informations utiles pour l'identification, la surveillance et la poursuite de personnes physiques ou morales impliquées dans le commerce illicite de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication;

c) Des données relatives aux enquêtes et poursuites judiciaires;

d) Des données relatives aux paiements se rapportant aux importations, aux exportations ou aux ventes en franchise de droits de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication; et

e) Des détails sur les saisies de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication (y compris les références des cas, s'il y a lieu, la quantité, la valeur de la saisie, la description du produit, les entités concernées, la date et le lieu de fabrication) et les modes opératoires (y compris les moyens de transport, de dissimulation, d'acheminement et de détection).

2. Les informations reçues des Parties en vertu du présent article sont exclusivement utilisées pour atteindre les objectifs du présent Protocole. Les Parties peuvent spécifier que ces informations ne doivent pas être transmises sans l'accord de la Partie qui les a fournies.

Article 22

Échange d'informations : confidentialité et protection des données

1. Chaque Partie désigne les autorités nationales compétentes auxquelles les données indiquées aux articles 20, 21 et 24 sont adressées et notifie aux Parties cette désignation par l'intermédiaire du Secrétariat de la Convention.

2. L'échange d'informations au titre du présent Protocole est régi par le droit interne relatif à la confidentialité et au respect de la vie privée. Les Parties protègent, comme convenu entre elles, toute information confidentielle échangée.

Article 23

Assistance et coopération : formation, assistance technique et coopération dans les domaines scientifique, technique et technologique

1. Les Parties coopèrent entre elles et/ou par l'intermédiaire des organisations internationales et régionales compétentes afin d'assurer la

formation, l'assistance technique et la coopération dans les domaines scientifique, technique et technologique, en vue d'atteindre les objectifs du présent Protocole, comme convenu entre elles. Cette assistance peut comprendre le transfert d'expertise ou de technologies appropriées dans les domaines de la collecte d'informations, de la détection et de la répression, du suivi et de la traçabilité, de la gestion de l'information, de la protection des données à caractère personnel, de l'interdiction, de la surveillance électronique, des méthodes de police scientifique, de l'entraide judiciaire et de l'extradition.

2. Les Parties peuvent, en tant que de besoin, conclure des accords bilatéraux, multilatéraux ou tous autres accords ou arrangements visant à promouvoir la formation, l'assistance technique et la coopération dans les domaines scientifique, technique et technologique, en tenant compte des besoins des pays en développement Parties et des Parties à économie en transition.

3. Les Parties coopèrent, en tant que de besoin, afin d'explorer et d'accroître les possibilités de déterminer l'origine géographique exacte du tabac et des produits du tabac saisis.

Article 24

Assistance et coopération : enquêtes et poursuite des contrevenants

1. Les Parties prennent, conformément à leur droit interne, toutes les mesures nécessaires, le cas échéant, pour renforcer la coopération par des accords multilatéraux, régionaux ou bilatéraux sur la prévention, la détection, les enquêtes ainsi que la poursuite et la condamnation des personnes physiques ou morales se livrant au commerce illicite de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication.

2. Chaque Partie fait en sorte que les autorités administratives, de réglementation, de détection et de répression et autres autorités qui luttent contre le commerce illicite de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication (y compris, lorsque le droit interne le permet, les autorités judiciaires) coopèrent et échangent des informations pertinentes aux niveaux national et international dans les conditions prescrites par son droit interne.

Article 25

Protection de la souveraineté

1. Les Parties exécutent leurs obligations au titre du présent Protocole d'une manière compatible avec les principes de l'égalité souveraine et de l'intégrité

territoriale des États et avec celui de la non-intervention dans les affaires intérieures d'autres États.

2. Aucune disposition du présent Protocole n'habilite une Partie à exercer sur le territoire d'un autre État une compétence et des fonctions qui sont exclusivement réservées aux autorités de cet autre État par son droit interne.

Article 26

Compétence

1. Chaque Partie adopte les mesures nécessaires pour établir sa compétence à l'égard des infractions pénales établies comme telles en vertu de l'article 14 dans les cas suivants :

a) Lorsque l'infraction est commise sur son territoire; ou

b) Lorsque l'infraction est commise à bord d'un navire qui bat son pavillon ou à bord d'un aéronef immatriculé conformément à sa législation au moment où ladite infraction est commise.

2. Sous réserve de l'article 25, une Partie peut également établir sa compétence à l'égard de l'une quelconque de ces infractions pénales dans les cas suivants :

a) Lorsque l'infraction est commise à l'encontre de cette Partie;

b) Lorsque l'infraction est commise par un de ses ressortissants ou par une personne apatride résidant habituellement sur son territoire; ou

c) Lorsque l'infraction est une de celles établies comme telles en vertu de l'article 14 et est commise hors de son territoire en vue de la commission, sur son territoire, d'une infraction établie comme telle en vertu de l'article 14.

3. Aux fins de l'article 30, chaque Partie adopte les mesures nécessaires pour établir sa compétence à l'égard des infractions pénales établies comme telles en vertu de l'article 14 lorsque l'auteur présumé se trouve sur son territoire et qu'elle n'extrade pas cette personne au seul motif qu'elle est l'un de ses ressortissants.

4. Chaque Partie peut également adopter les mesures nécessaires pour établir sa compétence à l'égard des infractions pénales établies comme telles en vertu de l'article 14 lorsque l'auteur présumé se trouve sur son territoire et qu'elle ne l'extrade pas.

5. Si une Partie qui exerce sa compétence en vertu du paragraphe 1 ou 2 a été avisée ou a appris de toute autre façon qu'une ou plusieurs autres Parties mènent une enquête ou ont engagé des poursuites ou une procédure judiciaire concernant le même acte, les autorités compétentes de ces Parties se consultent, selon qu'il convient, pour coordonner leurs actions.

6. Sans préjudice des normes du droit international général, le présent Protocole n'exclut pas l'exercice de toute compétence pénale établie par une Partie conformément à son droit interne.

Article 27

Coopération entre les services de détection et de répression

1. Chaque Partie adopte, conformément à ses systèmes juridique et administratif internes, des mesures efficaces pour :

a) Renforcer ou, si nécessaire, établir des voies de communication entre les autorités, organismes et services compétents pour faciliter l'échange sûr et rapide d'informations concernant tous les aspects des infractions pénales établies comme telles en vertu de l'article 14;

b) Assurer une coopération efficace entre les autorités, les organismes, les services des douanes, les services de police et autres organismes de détection et de répression compétents;

c) Coopérer avec d'autres Parties à la conduite d'enquêtes dans des cas particuliers, s'agissant des infractions pénales établies comme telles en vertu de l'article 14, concernant :

i) L'identité et les activités des personnes soupçonnées d'implication dans lesdites infractions, le lieu où elles se trouvent ou les lieux où se trouvent les autres personnes concernées;

ii) Le mouvement du produit des activités délictueuses ou des biens provenant de la commission de ces infractions; et

iii) Le mouvement des biens, des matériels ou d'autres instruments utilisés ou destinés à être utilisés dans la commission de ces infractions;

d) Fournir, lorsqu'il y a lieu, les pièces ou quantités de substances nécessaires à des fins d'analyse ou d'enquête;

e) Faciliter une coordination efficace entre les autorités, organismes et services compétents et favoriser l'échange de personnel et d'experts, y compris, sous réserve d'accords ou d'arrangements bilatéraux entre les Parties concernées, le détachement d'agents de liaison;

f) Échanger avec d'autres Parties des informations pertinentes sur les moyens et procédés spécifiques employés par les personnes physiques ou morales dans la commission de ces infractions, y compris, s'il y a lieu, sur les itinéraires et les moyens de transport ainsi que sur l'usage de fausses identités, de documents modifiés ou falsifiés ou d'autres moyens de dissimulation de leurs activités; et

g) Échanger des informations pertinentes et coordonner les mesures administratives et autres prises, comme il convient, pour détecter au plus tôt les infractions pénales établies comme telles en vertu de l'article 14.

2. Afin de donner effet au présent Protocole, les Parties envisagent de conclure des accords ou des arrangements bilatéraux ou multilatéraux prévoyant une coopération directe entre leurs services de détection et de répression et, lorsque de tels accords ou arrangements existent déjà, de les modifier en conséquence. En l'absence de tels accords ou arrangements entre les Parties concernées, ces dernières peuvent se baser sur le présent Protocole pour instaurer une coopération en matière de détection et de répression concernant les infractions visées par le présent Protocole. Chaque fois que cela est approprié, les Parties utilisent pleinement les accords ou arrangements, y compris les organisations internationales ou régionales, pour renforcer la coopération entre leurs services de détection et de répression.

3. Les Parties s'efforcent de coopérer, dans la mesure de leurs moyens, pour faire face au commerce illicite transnational de produits du tabac perpétré au moyen de techniques modernes.

Article 28

Assistance administrative mutuelle

Conformément à leurs systèmes juridiques et administratifs internes respectifs, les Parties se communiquent mutuellement, sur demande ou de leur propre initiative, des informations afin de garantir la bonne application du droit douanier et autre droit applicable pour prévenir le commerce illicite de tabac, de produits du tabac ou de matériel de fabrication, le déceler, enquêter et engager des poursuites à son sujet, et le combattre. Les Parties considèrent lesdites informations comme confidentielles et à usage restreint, sauf indication contraire de la Partie qui les transmet. Ces informations peuvent comprendre les éléments suivants :

a) Les nouvelles techniques douanières et autres techniques de détection et de répression dont l'efficacité est avérée;

b) Les nouvelles tendances, nouveaux moyens ou méthodes utilisés pour se livrer au commerce illicite de tabac, de produits du tabac et de matériel de fabrication;

c) Les marchandises connues pour faire l'objet d'un commerce illicite de tabac, de produits du tabac et de matériel de fabrication, ainsi que des précisions sur la description de ces marchandises, leur conditionnement, leur transport et leur stockage, et les méthodes utilisées;

d) Les personnes physiques ou morales que l'on sait avoir commis une infraction établie comme telle en vertu de l'article 14 ou avoir participé à sa commission; et

e) Toute autre donnée susceptible d'aider les organismes désignés à évaluer les risques à des fins de contrôle et à d'autres fins de détection et de répression.

Article 29

Entraide judiciaire

1. Les Parties s'accordent mutuellement l'entraide judiciaire la plus large possible lors des enquêtes, poursuites et procédures judiciaires concernant les infractions pénales établies comme telles en vertu de l'article 14 du présent Protocole.

2. L'entraide judiciaire la plus large possible est accordée autant que les lois, traités, accords et arrangements pertinents de la Partie requise le permettent, lors des enquêtes, poursuites et procédures judiciaires concernant des infractions dont des personnes morales peuvent être tenues pour responsables dans la Partie requérante, conformément à l'article 15 du présent Protocole.

3. L'entraide judiciaire qui est accordée en application du présent article peut être demandée aux fins suivantes :

a) Recueillir des témoignages ou des dépositions;

b) Signifier des actes judiciaires;

c) Effectuer des perquisitions et des saisies, ainsi que des gels;

d) Examiner des objets et visiter des lieux;

e) Fournir des informations, des pièces à conviction et des estimations d'experts;

f) Fournir des originaux ou des copies certifiées conformes de documents et dossiers pertinents, y compris des documents administratifs, bancaires, financiers ou commerciaux et des documents de sociétés;

g) Identifier ou localiser des produits des activités délictueuses, des biens, des instruments ou d'autres choses afin de recueillir des éléments de preuve;

h) Faciliter la comparution volontaire de personnes dans la Partie requérante; et

i) Fournir tout autre type d'assistance compatible avec le droit interne de la Partie requise.

4. Le présent article n'affecte en rien les obligations découlant de tout autre traité bilatéral ou multilatéral régissant ou devant régir, entièrement ou partiellement, l'entraide judiciaire.

5. Les paragraphes 6 à 24 sont applicables, sur la base de la réciprocité, aux demandes faites conformément au présent article si les Parties en question ne sont pas liées par un traité ou accord intergouvernemental d'entraide judiciaire. Si les Parties sont liées par un tel traité ou accord intergouvernemental, les dispositions correspondantes de ce traité ou de cet accord intergouvernemental sont applicables, à moins que les Parties ne conviennent d'appliquer à leur place les paragraphes 6 à 24. Les Parties sont vivement encouragées à appliquer ces paragraphes s'ils facilitent la coopération.

6. Les Parties désignent une autorité centrale qui a la responsabilité et le pouvoir de recevoir les demandes d'entraide judiciaire et soit de les exécuter, soit de les transmettre à leurs autorités compétentes respectives pour exécution. Si une Partie a une région ou un territoire spécial doté d'un système d'entraide judiciaire différent, elle peut désigner une autorité centrale distincte qui aura la même fonction pour ladite région ou ledit territoire. Les autorités centrales assurent l'exécution ou la transmission rapide et en bonne et due forme des demandes reçues. Si l'autorité centrale transmet la demande à une autorité compétente pour exécution, elle encourage l'exécution rapide et en bonne et due forme de la demande par l'autorité compétente. L'autorité centrale désignée à cette fin fait l'objet d'une notification adressée au Chef du Secrétariat de la Convention par chaque Partie au moment de son adhésion au présent Protocole ou de l'acceptation, de l'approbation, de la confirmation formelle ou de la ratification par elle du présent Protocole. La transmission des demandes d'entraide judiciaire et toute communication y relative s'effectuent entre les autorités centrales désignées par les Parties. La présente disposition s'entend sans préjudice du droit de toute Partie d'exiger que ces demandes et communications lui soient adressées par la voie diplomatique et, en cas d'urgence, si les Parties en conviennent, par l'intermédiaire d'organisations internationales compétentes, si cela est possible.

7. Les demandes sont adressées par écrit ou, si possible, par tout autre moyen permettant d'en obtenir une trace écrite, dans une langue acceptable pour la Partie requise, dans des conditions lui permettant d'en établir l'authenticité. La ou les langues acceptables sont notifiées au Chef du Secrétariat de la Convention par chaque Partie au moment de son adhésion au présent Protocole, ou de l'acceptation, de l'approbation, de la confirmation formelle ou de la ratification par elle du présent Protocole. En cas d'urgence et si les Parties en conviennent, les demandes peuvent être faites oralement, mais doivent être confirmées sans délai par écrit.

8. Une demande d'entraide judiciaire doit contenir les renseignements suivants :

- a) La désignation de l'autorité dont émane la demande;
- b) L'objet et la nature de l'enquête, des poursuites ou de la procédure judiciaire auxquelles se rapporte la demande, ainsi que le nom et les fonctions de l'autorité qui en est chargée;
- c) Un résumé des faits pertinents, sauf pour les demandes adressées aux fins de la signification d'actes judiciaires;
- d) Une description de l'assistance requise et le détail de toute procédure particulière que la Partie requérante souhaite voir appliquée;
- e) Si possible, l'identité, l'adresse et la nationalité de toute personne visée;
- f) Le but dans lequel le témoignage, les informations ou les mesures sont demandés; et
- g) Les dispositions du droit interne relatives à l'infraction pénale et aux sanctions applicables.

9. La Partie requise peut demander un complément d'information lorsque cela apparaît nécessaire pour exécuter la demande conformément à son droit interne ou lorsque cela peut faciliter l'exécution de la demande.

10. Toute demande est exécutée conformément au droit interne de la Partie requise et, dans la mesure où cela ne contrevient pas au droit interne de la Partie requise et lorsque cela est possible, conformément aux procédures spécifiées dans la demande.

11. La Partie requérante ne communique ni n'utilise les informations ou les éléments de preuve fournis par la Partie requise pour des enquêtes, poursuites ou procédures judiciaires autres que celles visées dans la demande sans le consentement préalable de la Partie requise. Aucune disposition du présent paragraphe n'empêche la Partie requérante de révéler, lors de la procédure, des informations ou des éléments de preuve à décharge. Dans ce dernier cas, la Partie requérante avise la Partie requise avant la révélation et, s'il lui en est fait la demande, consulte la Partie requise. Si, dans un cas exceptionnel, une notification préalable n'est pas possible, la Partie requérante informe sans retard la Partie requise de la révélation.

12. La Partie requérante peut exiger que la Partie requise garde le secret sur la demande et sa teneur, sauf dans la mesure nécessaire pour l'exécuter. Si la Partie requise ne peut satisfaire à cette exigence, elle en informe sans délai la Partie requérante.

13. Lorsque cela est possible et conforme aux principes fondamentaux du droit interne, si une personne qui se trouve sur le territoire d'une Partie doit être

entendue comme témoin ou comme expert par les autorités judiciaires d'une autre Partie, la première Partie peut, à la demande de l'autre, autoriser son audition par vidéoconférence s'il n'est pas possible ou souhaitable qu'elle comparaisse en personne sur le territoire de la Partie requérante. Les Parties peuvent convenir que l'audition sera conduite par une autorité judiciaire de la Partie requérante et qu'une autorité judiciaire de la Partie requise y assistera.

14. L'entraide judiciaire peut être refusée :

- a) Si la demande n'est pas faite conformément au présent article;
- b) Si la Partie requise estime que l'exécution de la demande est susceptible de porter atteinte à sa souveraineté, à sa sécurité, à son *ordre public* ou à d'autres intérêts essentiels;
- c) Au cas où le droit interne de la Partie requise interdirait à ses autorités de prendre les mesures demandées s'il s'agissait d'une infraction analogue ayant fait l'objet d'une enquête, de poursuites ou d'une procédure judiciaire dans le cadre de sa propre compétence;
- d) Lorsque la demande porte sur une infraction pour laquelle la peine maximale dans la Partie requise est inférieure à deux ans d'emprisonnement ou d'autres formes de peine privative de liberté ou au cas où, de l'avis de la Partie requise, la fourniture de l'assistance ferait peser sur ses ressources une charge disproportionnée par rapport à la gravité de l'infraction; ou
- e) Au cas où il serait contraire au système juridique de la Partie requise concernant l'entraide judiciaire d'accepter la demande.

15. Tout refus d'entraide judiciaire doit être motivé.

16. Une Partie ne peut invoquer le secret bancaire pour refuser l'entraide judiciaire prévue au présent article.

17. Les Parties ne peuvent refuser une demande d'entraide judiciaire au seul motif que l'infraction est considérée comme touchant aussi à des questions fiscales.

18. Les Parties peuvent invoquer l'absence de double incrimination pour refuser l'entraide judiciaire prévue au présent article. La Partie requise peut néanmoins, lorsqu'elle le juge approprié, fournir cette assistance, dans la mesure où elle le décide à son gré, indépendamment du fait que l'acte constitue ou non une infraction conformément au droit interne de la Partie requise.

19. La Partie requise exécute la demande d'entraide judiciaire aussi promptement que possible et tient compte dans toute la mesure possible de tous délais suggérés par la Partie requérante et qui sont motivés, de préférence dans la demande. La Partie requise répond aux demandes raisonnables de la Partie requérante concernant les progrès faits dans l'exécution de la demande.

Quand l'entraide demandée n'est plus nécessaire, la Partie requérante en informe promptement la Partie requise.

20. L'entraide judiciaire peut être différée par la Partie requise au motif qu'elle entraverait une enquête, des poursuites ou une procédure judiciaire en cours.

21. Avant de refuser une demande en vertu du paragraphe 14 ou d'en différer l'exécution en vertu du paragraphe 20, la Partie requise étudie avec la Partie requérante la possibilité d'accorder l'entraide sous réserve des conditions qu'elle juge nécessaires. Si la Partie requérante accepte l'entraide sous réserve de ces conditions, elle se conforme à ces dernières.

22. Les frais ordinaires engagés pour exécuter une demande sont à la charge de la Partie requise, à moins qu'il n'en soit convenu autrement entre les Parties concernées. Lorsque des dépenses importantes ou extraordinaires sont ou se révèlent ultérieurement nécessaires pour exécuter la demande, les Parties se consultent pour fixer les conditions selon lesquelles la demande sera exécutée, ainsi que la manière dont les frais seront assumés.

23. Si une demande est soumise, la Partie requise :

a) Fournit à la Partie requérante copies des dossiers, documents ou renseignements administratifs en sa possession et auxquels, en vertu de son droit interne, le public a accès; et

b) Peut, à son gré, fournir à la Partie requérante intégralement, en partie ou aux conditions qu'elle estime appropriées, copies de tous dossiers, documents ou renseignements administratifs en sa possession et auxquels, en vertu de son droit interne, le public n'a pas accès.

24. Les Parties envisagent, s'il y a lieu, la possibilité de conclure des accords ou des arrangements bilatéraux ou multilatéraux qui servent les objectifs et les dispositions du présent article, leur donnent un effet pratique ou les renforcent.

Article 30

Extradition

1. Le présent article s'applique aux infractions pénales établies comme telles en vertu de l'article 14 du présent Protocole lorsque :

a) La personne faisant l'objet de la demande d'extradition se trouve sur le territoire de la Partie requise;

b) L'infraction pour laquelle l'extradition est demandée est punissable par le droit interne de la Partie requérante et de la Partie requise; et

c) L'infraction est passible d'une peine d'emprisonnement maximale ou d'autres formes de peine privative de liberté d'au moins quatre ans ou d'une

peine plus lourde, sauf si une durée plus courte a été convenue par les Parties concernées conformément à des traités bilatéraux ou multilatéraux ou à d'autres accords internationaux.

2. Chacune des infractions pénales auxquelles s'applique le présent article est réputée incluse dans tout traité d'extradition en vigueur entre les Parties en tant qu'infraction dont l'auteur peut être extradé. Les Parties s'engagent à inclure ces infractions en tant qu'infractions dont l'auteur peut être extradé dans tout traité d'extradition qu'elles concluront entre elles.

3. Si une Partie qui subordonne l'extradition à l'existence d'un traité reçoit une demande d'extradition d'une Partie avec laquelle elle n'a pas conclu pareil traité, elle peut considérer le présent Protocole comme la base légale de l'extradition pour les infractions pénales auxquelles le présent article s'applique.

4. Les Parties qui ne subordonnent pas l'extradition à l'existence d'un traité reconnaissent entre elles aux infractions pénales auxquelles le présent article s'applique le caractère d'infraction dont l'auteur peut être extradé.

5. L'extradition est subordonnée aux conditions prévues par le droit interne de la Partie requise ou par les traités d'extradition applicables, y compris, notamment, aux conditions concernant la peine minimale requise pour extradier et aux motifs pour lesquels la Partie requise peut refuser l'extradition.

6. Les Parties s'efforcent, sous réserve de leur droit interne, d'accélérer les procédures d'extradition et de simplifier les exigences en matière de preuve y relatives en ce qui concerne les infractions pénales auxquelles s'applique le présent article.

7. Une Partie sur le territoire de laquelle se trouve l'auteur présumé de l'infraction, si elle n'extrade pas cette personne au titre d'une infraction pénale à laquelle s'applique le présent article au seul motif qu'elle est l'un de ses ressortissants, est tenue, à la demande de la Partie requérant l'extradition, de soumettre l'affaire sans retard excessif à ses autorités compétentes aux fins de poursuites. Lesdites autorités prennent leur décision et mènent les procédures de la même manière que pour toute autre infraction analogue en vertu du droit interne de cette Partie. Les Parties intéressées coopèrent entre elles, notamment en matière de procédure et de preuve, afin d'assurer l'efficacité des poursuites.

8. Lorsqu'une Partie, en vertu de son droit interne, n'est autorisée à extradier ou remettre de toute autre manière l'un de ses ressortissants que si cette personne est ensuite renvoyée dans cette Partie pour purger la peine prononcée à l'issue du procès ou de la procédure à l'origine de la demande d'extradition ou de remise, et lorsque cette Partie et la Partie requérante s'accordent sur cette option et d'autres conditions qu'elles peuvent juger appropriées, cette extradition ou remise conditionnelle est suffisante aux fins de l'exécution de l'obligation énoncée au paragraphe 7.

9. Si l'extradition, demandée aux fins d'exécution d'une peine, est refusée parce que la personne faisant l'objet de cette demande est un ressortissant de la Partie requise, celle-ci, si son droit interne le lui permet, en conformité avec les prescriptions de ce droit et à la demande de la Partie requérante, envisage de faire exécuter elle-même la peine qui a été prononcée conformément au droit interne de la Partie requérante, ou le reliquat de cette peine.

10. Toute personne faisant l'objet d'une procédure en raison de l'une quelconque des infractions pénales auxquelles le présent article s'applique se voit garantir un traitement équitable à tous les stades de la procédure, y compris la jouissance de tous les droits et de toutes les garanties prévus par le droit interne de la Partie sur le territoire de laquelle elle se trouve.

11. Aucune disposition du présent Protocole ne doit être interprétée comme faisant obligation à la Partie requise d'extrader si elle a de sérieuses raisons de penser que la demande a été présentée aux fins de poursuivre ou de punir une personne en raison de son sexe, de sa race, de sa religion, de sa nationalité, de son origine ethnique ou de ses opinions politiques, ou que donner suite à cette demande causerait un préjudice à cette personne pour l'une quelconque de ces raisons.

12. Les Parties ne peuvent refuser une demande d'extradition au seul motif que l'infraction est considérée comme touchant aussi à des questions fiscales.

13. Avant de refuser l'extradition, la Partie requise consulte, le cas échéant, la Partie requérante afin de lui donner toute possibilité de présenter ses opinions et de donner des informations à l'appui de ses allégations.

14. Les Parties s'efforcent de conclure des accords ou arrangements bilatéraux et multilatéraux pour permettre l'extradition ou pour en accroître l'efficacité. Lorsque les Parties sont liées par un traité ou un arrangement intergouvernemental existant, les dispositions correspondantes de ce traité ou arrangement intergouvernemental sont applicables, à moins que les Parties ne conviennent d'appliquer à leur place les paragraphes 1 à 13.

Article 31

Mesures visant à assurer l'extradition

1. Sous réserve de son droit interne et des traités d'extradition qu'elle a conclus, la Partie requise peut, à la demande de la Partie requérante et si elle estime que les circonstances le justifient et qu'il y a urgence, placer en détention une personne présente sur son territoire dont l'extradition est demandée ou prendre à son égard toutes autres mesures appropriées pour assurer sa présence lors de la procédure d'extradition.

2. Les mesures prises conformément au paragraphe 1 sont notifiées, conformément au droit national, comme il convient et sans retard, à la Partie requérante.

3. Toute personne à l'égard de laquelle sont prises les mesures visées au paragraphe 1 est en droit :

a) De communiquer sans retard avec le plus proche représentant qualifié de l'État dont elle a la nationalité ou, s'il s'agit d'une personne apatride, de l'État sur le territoire duquel elle a sa résidence habituelle; et

b) De recevoir la visite d'un représentant de cet État.

PARTIE VI : NOTIFICATION

Article 32

Notification et échange d'informations

1. Chaque Partie soumet à la Réunion des Parties, par l'intermédiaire du Secrétariat de la Convention, des rapports périodiques sur la mise en œuvre du présent Protocole.

2. La forme et la teneur de ces rapports sont déterminées par la Réunion des Parties. Ces rapports font partie de l'instrument de notification ordinaire de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac.

3. La teneur des rapports périodiques mentionnés au paragraphe 1 est déterminée, eu égard, notamment, aux informations suivantes :

a) Des informations sur les mesures législatives, exécutives, administratives ou autres mesures prises pour mettre en œuvre le présent Protocole;

b) Des informations, le cas échéant, sur les difficultés ou obstacles rencontrés dans la mise en œuvre du présent Protocole et sur les mesures prises pour les surmonter;

c) Des informations, le cas échéant, sur l'aide financière et technique fournie, reçue ou demandée pour des activités relatives à l'élimination du commerce illicite des produits du tabac; et

d) Les informations précisées à l'article 20.

Dans les cas où des données pertinentes sont déjà recueillies dans le cadre du mécanisme de notification de la Conférence des Parties, la Réunion des Parties ne réalisera pas le même travail.

4. La Réunion des Parties envisage, conformément aux articles 33 et 36, de prendre des dispositions pour aider les pays en développement Parties et les

Parties à économie en transition qui en font la demande à s'acquitter de leurs obligations en vertu du présent article.

5. La notification d'informations au titre de ces articles est régie par le droit national relatif à la confidentialité et à la vie privée. Les Parties protègent, comme convenu entre elles, toute information confidentielle qui est notifiée ou échangée.

PARTIE VII : DISPOSITIONS INSTITUTIONNELLES ET RESSOURCES FINANCIÈRES

Article 33

Réunion des Parties

1. Il est institué une Réunion des Parties au présent Protocole. La première session de la Réunion des Parties sera convoquée par le Secrétariat de la Convention immédiatement avant ou immédiatement après la prochaine session ordinaire de la Conférence des Parties suivant l'entrée en vigueur du présent Protocole.

2. Par la suite, les sessions ordinaires de la Réunion des Parties seront convoquées par le Secrétariat de la Convention immédiatement avant ou immédiatement après les sessions ordinaires de la Conférence des Parties.

3. Des sessions extraordinaires de la Réunion des Parties peuvent avoir lieu à tout autre moment si la Réunion le juge nécessaire, ou à la demande écrite d'une Partie, sous réserve que, dans les six mois suivant sa communication aux Parties par le Secrétariat de la Convention, cette demande soit appuyée par un tiers au moins des Parties.

4. Le Règlement intérieur et le Règlement financier de la Conférence des Parties à la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac s'appliquent *mutatis mutandis* à la Réunion des Parties, à moins que la Réunion des Parties n'en décide autrement.

5. La Réunion des Parties examine régulièrement la mise en œuvre du Protocole et prend les décisions nécessaires pour en promouvoir la mise en œuvre efficace.

6. La Réunion des Parties décide du barème et du mécanisme des contributions volontaires évaluées que versent les Parties au Protocole pour son application et d'autres ressources éventuelles pour sa mise en œuvre.

7. À chaque session ordinaire, la Réunion des Parties adopte par consensus un budget et plan de travail pour l'exercice courant jusqu'à la session ordinaire suivante, lequel est distinct du budget et plan de travail de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac.

Article 34

Secrétariat

1. Le Secrétariat de la Convention est le Secrétariat du présent Protocole.
2. Les fonctions du Secrétariat de la Convention eu égard à son rôle de secrétariat du présent Protocole sont les suivantes :
  - a) Organiser les sessions de la Réunion des Parties et de tout organe subsidiaire ainsi que des groupes de travail et autres organes établis par la Réunion des Parties et leur fournir les services nécessaires;
  - b) Recevoir, analyser et transmettre les rapports qu'il reçoit en application du présent Protocole, fournir une information en retour aux Parties concernées, au besoin, et à la Réunion des Parties, et faciliter l'échange d'informations entre les Parties;
  - c) Aider les Parties qui en font la demande, et en particulier les pays en développement Parties et les Parties à économie en transition, à compiler, communiquer et échanger les informations requises conformément aux dispositions du présent Protocole et à recenser les ressources disponibles pour faciliter l'exécution des obligations en vertu du présent Protocole;
  - d) Établir des rapports sur ses activités en vertu du présent Protocole sous l'autorité de la Réunion des Parties et les soumettre à la Réunion des Parties;
  - e) Assurer, sous l'autorité de la Réunion des Parties, la coordination nécessaire avec les organisations intergouvernementales internationales et régionales et autres organismes compétents;
  - f) Prendre, sous l'autorité de la Réunion des Parties, les dispositions administratives ou contractuelles nécessaires à l'accomplissement efficace de ses fonctions en tant que Secrétariat du présent Protocole;
  - g) Recevoir et examiner les demandes d'organisations intergouvernementales et non gouvernementales souhaitant être accréditées en qualité d'observateur auprès de la Réunion des Parties, tout en s'assurant qu'elles n'ont pas de liens avec l'industrie du tabac, et présenter les demandes examinées à la Réunion des Parties pour examen; et
  - h) S'acquitter des autres fonctions de secrétariat précisées par le présent Protocole ainsi que des autres fonctions qui pourront lui être assignées par la Réunion des Parties.

Article 35

Relations entre la Réunion des Parties et les organisations intergouvernementales

Afin d'assurer la coopération technique et financière requise pour atteindre l'objectif du présent Protocole, la Réunion des Parties peut solliciter la coopération des organisations intergouvernementales internationales et régionales compétentes, y compris des institutions financières et de développement.

Article 36

Ressources financières

1. Les Parties reconnaissent le rôle important que jouent les ressources financières pour atteindre l'objectif du présent Protocole, et soulignent l'importance de l'article 26 de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac en vue d'atteindre les objectifs de ladite Convention.
2. Chaque Partie fournit un appui financier en faveur des activités nationales visant à atteindre l'objectif du présent Protocole, conformément aux plans, priorités et programmes nationaux.
3. Les Parties encouragent, le cas échéant, l'utilisation des voies bilatérales, régionales, sous-régionales et autres voies multilatérales pour fournir des fonds destinés à renforcer les capacités des pays en développement Parties et des Parties à économie en transition dans le but d'atteindre les objectifs du présent Protocole.
4. Sans préjudice des dispositions de l'article 18, les Parties sont encouragées, sous réserve de leur législation et de leurs politiques nationales et le cas échéant, à utiliser tout produit confisqué tiré du commerce illicite de tabac, de produits du tabac et de matériel de fabrication pour atteindre les objectifs énoncés dans le présent Protocole.
5. Les Parties représentées dans les organisations intergouvernementales internationales et régionales compétentes et les institutions financières et de développement encouragent ces entités à fournir une assistance financière aux pays en développement Parties et aux Parties à économie en transition afin de les aider à s'acquitter de leurs obligations en vertu du présent Protocole, sans limitation du droit à la participation au sein de ces organisations.
6. Les Parties sont convenues que :
  - a) Pour permettre aux Parties de s'acquitter de leurs obligations en vertu du présent Protocole, toutes les ressources potentielles et existantes pertinentes qui sont disponibles pour les activités liées aux objectifs du présent Protocole

doivent être mobilisées et utilisées en faveur de toutes les Parties, surtout des pays en développement Parties et des Parties à économie en transition; et que

b) Le Secrétariat de la Convention conseille les pays en développement Parties et les Parties à économie en transition, sur leur demande, au sujet des sources de financement existantes afin de les aider à exécuter leurs obligations en vertu du présent Protocole.

7. Les Parties peuvent exiger de l'industrie du tabac qu'elle prenne en charge toutes dépenses découlant de l'exécution de leurs obligations pour atteindre les objectifs du présent Protocole, dans l'esprit de l'article 5.3 de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac.

8. Les Parties s'efforcent, sous réserve de leur droit interne, de parvenir à l'autofinancement de la mise en œuvre du Protocole, y compris en prélevant des taxes et d'autres formes de redevances sur les produits du tabac.

PARTIE VIII : RÉGLEMENT DES DIFFÉRENDS

Article 37

Règlement des différends

Le règlement des différends entre Parties concernant l'interprétation ou l'application du présent Protocole est régi par l'article 27 de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac.

PARTIE IX : ÉLABORATION ULTÉRIEURE DU PROTOCOLE

Article 38

Amendements au présent Protocole

1. Toute Partie peut proposer des amendements au présent Protocole.
2. Les amendements au présent Protocole sont examinés et adoptés par la Réunion des Parties. Le texte de tout amendement proposé au présent Protocole est communiqué aux Parties par le Secrétariat de la Convention six mois au moins avant la session à laquelle il est proposé pour adoption. Le Secrétariat de la Convention communique aussi les amendements proposés aux signataires du présent Protocole et, pour information, au Dépositaire.
3. Les Parties n'épargnent aucun effort pour parvenir à un accord par consensus au sujet de tout amendement proposé au présent Protocole. Si tous les efforts en ce sens ont été épuisés et si un accord ne s'est pas dégagé, l'amendement est adopté en dernier recours par un vote à la majorité des trois

quarts des Parties présentes et votantes à la session. Aux fins du présent article, on entend par Parties présentes et votantes les Parties présentes et votant pour ou contre. Tout amendement adopté est communiqué par le Secrétariat de la Convention au Dépositaire, qui le transmet à toutes les Parties pour acceptation.

4. Les instruments d'acceptation des amendements sont déposés auprès du Dépositaire. Tout amendement adopté conformément au paragraphe 3 entre en vigueur entre les Parties l'ayant accepté le quatre-vingt-dixième jour qui suit la date de réception, par le Dépositaire, des instruments d'acceptation déposés par les deux tiers au moins des Parties.

5. L'amendement entre en vigueur à l'égard de toute autre Partie le quatre-vingt-dixième jour qui suit la date de dépôt par ladite Partie, auprès du Dépositaire, de son instrument d'acceptation de l'amendement.

Article 39

Adoption et amendement des annexes au présent Protocole

1. Toute Partie peut proposer une annexe au présent Protocole et proposer des amendements aux annexes au présent Protocole.
2. Les annexes ne contiennent que des listes, des formulaires et divers autres éléments de description relatifs aux questions procédurales, scientifiques, techniques ou administratives.
3. Les annexes au présent Protocole et les amendements y relatifs sont proposés, sont adoptés et entrent en vigueur selon la procédure énoncée à l'article 38.

PARTIE X : DISPOSITIONS FINALES

Article 40

Réserves

Aucune réserve ne pourra être faite au présent Protocole.

Article 41

Dénonciation

1. À tout moment après l'expiration d'un délai de deux ans à compter de la date d'entrée en vigueur du présent Protocole à l'égard d'une Partie, ladite Partie peut dénoncer le Protocole par notification écrite donnée au Dépositaire.

2. La dénonciation prendra effet à l'expiration d'un délai d'un an à compter de la date à laquelle le Dépositaire en aura reçu notification, ou à toute autre date ultérieure qui serait spécifiée dans la notification.

3. Toute Partie qui aura dénoncé la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac est réputée avoir dénoncé également le présent Protocole, avec effet à la date de la dénonciation de la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac.

Article 42

Droit de vote

1. Chaque Partie au présent Protocole dispose d'une voix, sous réserve des dispositions du paragraphe 2.

2. Les organisations d'intégration économique régionale disposent, pour exercer leur droit de vote dans les domaines relevant de leur compétence, d'un nombre de voix égal au nombre de leurs États Membres qui sont Parties au Protocole. Ces organisations n'exercent pas leur droit de vote si l'un quelconque de leurs États Membres exerce le sien, et inversement.

Article 43

Signature

Le Protocole sera ouvert à la signature de toutes les Parties à la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac au Siège de l'Organisation mondiale de la Santé à Genève, du 10 au 11 janvier 2013, puis au Siège de l'Organisation des Nations Unies à New York, jusqu'au 9 janvier 2014.

Article 44

Ratification, acceptation, approbation, confirmation formelle ou adhésion

1. Le présent Protocole est soumis à la ratification, à l'acceptation, à l'approbation ou à l'adhésion des États et à la confirmation formelle ou à l'adhésion des organisations d'intégration économique régionale Parties à la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac. Il sera ouvert à l'adhésion dès le lendemain du jour où il cessera d'être ouvert à la signature. Les instruments de ratification, d'acceptation, d'approbation, de confirmation formelle ou d'adhésion seront déposés auprès du Dépositaire.

2. Toute organisation d'intégration économique régionale qui devient Partie au présent Protocole sans qu'aucun de ses États Membres n'y soit Partie est

liée par toutes les obligations énoncées dans le Protocole. Lorsqu'un ou plusieurs États Membres d'une organisation sont Parties au Protocole, l'organisation et ses États Membres conviennent de leurs responsabilités respectives en ce qui concerne l'exécution de leurs obligations en vertu du Protocole. En pareil cas, l'organisation et les États Membres ne sont pas habilités à exercer simultanément leurs droits au titre du Protocole.

3. Les organisations d'intégration économique régionale indiquent, dans leurs instruments de confirmation formelle ou dans leurs instruments d'adhésion, l'étendue de leurs compétences dans les domaines régis par le présent Protocole. Ces organisations notifient également toute modification importante de l'étendue de leurs compétences au Dépositaire, qui en informe à son tour les Parties.

Article 45

Entrée en vigueur

1. Le présent Protocole entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour suivant la date du dépôt du quarantième instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation, de confirmation formelle ou d'adhésion auprès du Dépositaire.

2. À l'égard de chacune des Parties à la Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac qui ratifie, accepte, approuve ou confirme formellement le présent Protocole ou y adhère après que les conditions énoncées au paragraphe 1 en ce qui concerne l'entrée en vigueur ont été remplies, le Protocole entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour suivant la date du dépôt par ladite Partie de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation, de confirmation formelle ou d'adhésion.

3. Aux fins du présent article, aucun des instruments déposés par une organisation d'intégration économique régionale ne doit être considéré comme venant s'ajouter aux instruments déjà déposés par les États Membres de ladite organisation.

Article 46

Dépositaire

Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies sera le Dépositaire du présent Protocole.

Article 47

Textes faisant foi

L'original du présent Protocole, dont les textes anglais, arabe, chinois, espagnol, français et russe font également foi, sera déposé auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

**ПРОТОКОЛ О ЛИКВИДАЦИИ НЕЗАКОННОЙ ТОРГОВЛИ
ТАБАЧНЫМИ ИЗДЕЛИЯМИ**

Организация Объединенных Наций

2012 г.

ПРОТОКОЛ О ЛИКВИДАЦИИ НЕЗАКОННОЙ ТОРГОВЛИ ТАБАЧНЫМИ ИЗДЕЛИЯМИ

ПРЕАМБУЛА

Стороны настоящего Протокола,

отмечая, что 21 мая 2003 г. Пятьдесят шестая сессия Всемирной ассамблеи здравоохранения приняла на основе консенсуса Рамочную конвенцию ВОЗ по борьбе против табака, которая вступила в силу 27 февраля 2005 г.;

признавая, что Рамочная конвенция ВОЗ по борьбе против табака является одним из наиболее быстро ратифицируемых договоров Организации Объединенных Наций и важнейшим инструментом достижения целей Всемирной организации здравоохранения;

напоминая Преамбулу к Уставу Всемирной организации здравоохранения, которая констатирует, что обладание наивысшим достижимым уровнем здоровья является одним из основных прав всякого человека без различия расы, религии, политических убеждений, экономического или социального положения;

преисполненные также решимости уделять первоочередное внимание своему праву защитить здоровье населения;

будучи глубоко обеспокоены тем, что незаконная торговля табачными изделиями способствует распространению табачной эпидемии, являющейся глобальной проблемой с серьезными последствиями для здоровья населения, которая требует эффективных, надлежащих и всесторонних ответных действий внутри стран и на международном уровне;

признавая далее, что незаконная торговля табачными изделиями подрывает ценовые и налоговые меры, призванные усилить борьбу против табака, и ведет таким образом к расширению доступа к табачным изделиям и их большей ценовой доступности;

будучи серьезно обеспокоены неблагоприятными последствиями возрастающего доступа и ценовой доступности табачных изделий в незаконном торговом обороте для общественного здоровья и благополучия, в особенности молодежи, малоимущих и других уязвимых групп населения;

будучи серьезно обеспокоены непропорциональными экономическими и социальными последствиями незаконной торговли табачными изделиями для развивающихся стран и стран с переходной экономикой;

сознавая необходимость развивать научный, технический и институциональный потенциал планирования и осуществления надлежащих национальных, региональных и международных мер по ликвидации всех форм незаконной торговли табачными изделиями;

отмечая, что доступ к ресурсам и соответствующим технологиям имеет важное значение для усиления способности Сторон, особенно развивающихся стран и стран с переходной экономикой, ликвидировать все формы незаконной торговли табачными изделиями;

отмечая также, что хотя свободные зоны создаются для облегчения законной торговли, они используются для содействия глобализации незаконной торговли табачными изделиями как в плане незаконного провоза контрабандных изделий, так и производства незаконных табачных изделий;

признавая также, что незаконная торговля табачными изделиями подрывает экономику Сторон и оказывает отрицательное влияние на их стабильность и безопасность;

сознавая также, что незаконная торговля табачными изделиями приносит финансовые доходы, используемые для финансирования транснациональной преступной деятельности, которая препятствует достижению государственных целей;

признавая, что незаконная торговля табачными изделиями оказывает отрицательное воздействие на цели здравоохранения, создает дополнительную нагрузку для систем здравоохранения и приводит к потере доходов в экономике Сторон;

принимая во внимание Статью 5.3 Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака, в которой Стороны соглашаются с тем, что при разработке и осуществлении своей политики общественного здравоохранения по борьбе против табака Стороны действуют таким образом, чтобы защитить свою политику от воздействия коммерческих и других корпоративных интересов табачной промышленности в соответствии с национальным законодательством;

подчеркивая необходимость проявлять бдительность в отношении любых попыток табачной промышленности подорвать или свести на нет стратегии по борьбе против незаконной торговли табачными изделиями и необходимость в осведомленности о деятельности табачной промышленности, которая оказывает негативное воздействие на стратегии по борьбе с незаконной торговлей табачными изделиями;

принимая во внимание Статью 6.2 Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака, которая побуждает Стороны ввести запрещения или ограничения, в соответствующих случаях, на продажу безналоговых и беспошлинных табачных изделий лицам, осуществляющим международные поездки, и/или ввоз ими этих изделий;

признавая кроме того, что в процессе международного транзита и перегрузки табак и табачные изделия попадают в тот или иной канал незаконной торговли;

принимая во внимание тот факт, что эффективные действия по предотвращению и пресечению незаконной торговли табачными изделиями требуют всестороннего международного подхода и тесного сотрудничества по всем аспектам незаконной торговли, включая, в соответствующих случаях, незаконную торговлю табаком, табачными изделиями и производственным оборудованием;

напоминая и подчеркивая важное значение других соответствующих международных соглашений, таких как Конвенция Организации Объединенных Наций против транснациональной организованной преступности, Конвенция Организации Объединенных Наций против коррупции и Конвенция Организации Объединенных Наций о борьбе против незаконного оборота наркотических средств и психотропных веществ, а также обязательства Сторон этих Конвенций по применению, при необходимости, соответствующих положений этих Конвенций к незаконной торговле табаком, табачными изделиями и производственным оборудованием и предлагая тем Сторонам, которые еще не стали Сторонами этих соглашений, рассмотреть возможность сделать это;

признавая необходимость расширять, в соответствующих случаях, сотрудничество между Секретариатом Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака и Управлением Организации Объединенных Наций по наркотикам и преступности, Всемирной таможенной организацией и другими органами;

ссылаясь на Статью 15 Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака, в которой Стороны, в частности, признают, что ликвидация всех форм незаконной торговли табачными изделиями, включая контрабанду и незаконное производство, является необходимым компонентом борьбы против табака;

принимая во внимание, что данный Протокол не стремится затрагивать вопросы, касающиеся прав интеллектуальной собственности; и

будучи убеждены, что дополнение Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака всеобъемлющим протоколом явится мощным и эффективным средством противодействия незаконной торговле табачными изделиями и связанным с нею серьезным последствиям,

договорились о следующем:

ЧАСТЬ I: ВВЕДЕНИЕ

Статья 1

Использование терминов

1. «Брокерские операции» означает деятельность в качестве агента других лиц, например при заключении контрактов, совершении закупок или продаж за вознаграждение или комиссионные.
2. «Сигарета» означает свернутый в трубочку нарезанный табак для курения, заключенный в сигаретную бумагу. Это исключает специфические региональные изделия, такие как биди, анг хоон или другие аналогичные изделия, которые могут заворачиваться в бумагу или листья. Для целей Статьи 8 «сигарета» также включает мелконарезанный табак для «самокруток», используемый в целях изготовления сигарет.
3. «Конфискация», что включает, в соответствующих случаях, изъятие, означает постоянное лишение имущества по постановлению суда или иного компетентного органа.
4. «Контролируемая поставка» означает метод, при котором допускается вывоз, провоз или ввоз на территорию одного или нескольких государств незаконных или вызывающих подозрение партий груза с ведома и под надзором их компетентных органов в целях расследования какого-либо преступления и выявления лиц, участвующих в совершении этого преступления.
5. «Свободная зона» означает часть территории Стороны, на которой любые ввезенные товары, как правило, рассматриваются, в том, что касается импортных пошлин и налогов, как находящиеся за пределами таможенной территории.
6. «Незаконная торговля» означает любой запрещенный законом вид практики или поведения, который имеет отношение к производству, отправке, получению, владению, распределению, продаже или приобретению, включая любой вид практики или поведения, имеющий целью способствовать такой деятельности.

7. «Лицензия» означает разрешение, выданное компетентным органом на основании представления требуемого заявления или иной документации данному компетентному органу.

8. а) «Производственное оборудование» означает машинное оборудование, которое предназначено или приспособлено для использования исключительно в целях производства табачных изделий и является неотъемлемой частью производственного процесса¹.

б) «Любая его часть» в контексте производственного оборудования означает любую идентифицируемую часть, которая применяется исключительно в производственном оборудовании, используемом при изготовлении табачных изделий.

9. «Сторона» означает, если из контекста не следует иное, Сторону настоящего Протокола.

10. «Персональные данные» означают любую информацию, касающуюся идентифицированного или идентифицируемого физического лица.

11. «Региональная организация экономической интеграции» означает организацию, состоящую из нескольких суверенных государств, которым ее государства-члены передали полномочия в отношении определенного круга вопросов, включая полномочия принимать решения, имеющие обязательную силу для ее государств-членов по данным вопросам².

12. «Цепь поставок» охватывает изготовление табачной продукции и производственного оборудования; а также импорт или экспорт табачной продукции и производственного оборудования; и это понятие может быть распространено, в соответствующих случаях, на один или несколько следующих видов деятельности, если какая-либо из Сторон примет такое решение:

а) розничная торговля табачными изделиями;

б) выращивание табака, за исключением мелких табаководов, фермеров и производителей, традиционно занимающихся такой деятельностью;

в) транспортировка в коммерческих объемах табачных изделий или производственного оборудования; и

---

¹ Стороны могут, при необходимости, приводить с этой целью ссылку на Гармонизированную систему описания и кодирования товаров Всемирной таможенной организации.

² В соответствующих случаях, «национальные» или «внутренние» будет равным образом относиться к региональным организациям экономической интеграции.

d) ведение оптовой торговли, брокерских операций, хранение на складе или распределение табака и табачных изделий или производственного оборудования.

13. «Табачные изделия» означает продукты, полностью или частично изготовленные из табачного листа в качестве сырьевого материала, приготовленного таким образом, чтобы использовать для курения, сосания, жевания или нюхания.

14. «Отслеживание и прослеживание» означает систематический контроль и воссоздание компетентными органами или любым иным лицом, действующим от их имени, маршрута движения или перемещения предметов по цепи поставок, как указано в Статье 8.

Статья 2

Связь между Протоколом и другими соглашениями и юридическими документами

1. Положения Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака, действующие в отношении ее протоколов, применяются в отношении настоящего Протокола.

2. Стороны, которые заключили соглашения, упомянутые в Статье 2 Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака, доводят такие соглашения до сведения Совещания Сторон через Секретариат Конвенции.

3. Ничто в настоящем Протоколе не затрагивает прав и обязанностей какой-либо Стороны, вытекающих из каких-либо других международных конвенций, договоров или международных соглашений, действующих для этой Стороны, которые она может считать более способствующим достижению цели ликвидации незаконной торговли табачными изделиями.

4. Ничто в настоящем Протоколе не затрагивает других прав, обязанностей и ответственности Сторон в соответствии с международным правом, включая Конвенцию Организации Объединенных Наций против транснациональной организованной преступности.

Статья 3

Цель

Цель настоящего Протокола состоит в том, чтобы ликвидировать все формы незаконной торговли табачными изделиями в соответствии с положениями Статьи 15 Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака.

ЧАСТЬ II: ОБЩИЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА

Статья 4

Общие обязательства

1. Помимо положений Статьи 5 Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака, Стороны:

а) принимают и осуществляют эффективные меры по контролю или регулированию цепи поставок товаров, охватываемых настоящим Протоколом, в целях предупреждения, противодействия, выявления, расследования и судебного преследования случаев незаконной торговли такими товарами и сотрудничают друг с другом в этих целях;

б) принимают любые необходимые меры в соответствии со своим национальным законодательством по повышению эффективности работы своих компетентных органов и служб, в том числе таможенных органов и полиции, ответственных за предупреждение, противодействие, выявление, расследование, судебное преследование и ликвидацию всех форм незаконной торговли товарами, охватываемых настоящим Протоколом;

в) принимают эффективные меры по содействию или получению технической помощи и финансовой поддержки, созданию потенциала и международному сотрудничеству для достижения целей настоящего Протокола и обеспечения доступности для компетентных органов информации, которой следует обмениваться в соответствии с настоящим Протоколом, и надежного обмена с ними этими данными;

г) тесно сотрудничают друг с другом в соответствии со своими внутренними правовыми и административными системами в целях повышения эффективности обеспечения соблюдения законодательства, направленного на борьбу с противоправными деяниями, включая уголовные правонарушения, признанные таковыми в соответствии со Статьей 14 Протокола;

д) сотрудничают и поддерживают, при необходимости, связь с соответствующими региональными и международными межправительственными организациями в вопросах надежного³ обмена информацией, охватываемой настоящим Протоколом, с целью содействия эффективному осуществлению настоящего Протокола; и

е) в пределах имеющихся в их распоряжении средств и ресурсов сотрудничают в целях мобилизации любых необходимых финансовых ре-

³ Надежный обмен информацией между двумя сторонами не поддается перехвату и искажению (фальсификации). Иными словами, информация, которой обмениваются две стороны, не может быть прочитана или изменена третьей стороной.

сурсов для эффективного осуществления настоящего Протокола с помощью двусторонних и многосторонних механизмов финансирования.

2. При выполнении своих обязательств по данному Протоколу Стороны обеспечивают максимально возможную транспарентность в отношении любых взаимодействий, которые могут иметь место между ними и табачной промышленностью.

Статья 5 **Защита персональных данных**

При выполнении настоящего Протокола Стороны обеспечивают защиту персональных данных отдельных лиц независимо от их гражданства или места проживания, в соответствии с положениями национального законодательства, принимая во внимание международные стандарты, касающиеся защиты персональных данных.

ЧАСТЬ III: КОНТРОЛЬ ЗА ЦЕПЬЮ ПОСТАВОК

Статья 6 **Система лицензирования, равноценного санкционирования или контроля**

1. Для достижения целей Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака и в целях ликвидации незаконной торговли табачными изделиями и производственным оборудованием каждая Сторона запрещает осуществление любого из следующих видов деятельности любым физическим или юридическим лицом, кроме как на основании лицензии или равноценной санкции (далее «лицензия»), предоставляемой компетентным органом, или системы контроля, введенной им в соответствии с национальным законодательством:

а) изготовление табачных изделий и производственного оборудования; и

б) импорт или экспорт табачных изделий и производственного оборудования.

2. Каждая Сторона стремится подвергнуть лицензированию, насколько это считается уместным и в тех случаях, когда нижеозначенные виды деятельности не запрещены национальным законодательством, любое физическое или юридическое лицо, занимающееся:

а) розничной торговлей табачными изделиями;

b) выращиванием табака, за исключением мелких табаководов, фермеров и производителей, традиционно занимающихся такой деятельностью;

c) транспортировкой в коммерческих объемах табачных изделий или производственного оборудования; и

d) ведением оптовой торговли, брокерскими операциями, хранением на складе или распределением табака и табачных изделий или производственного оборудования.

3. В целях обеспечения эффективной системы лицензирования каждая Сторона:

a) учреждает или назначает компетентный орган или органы для выдачи, возобновления, приостановки действия, отзыва и/или аннулирования лицензий, в соответствии с положениями настоящего Протокола и в соответствии со своим национальным законодательством, на осуществление деятельности, указанной в пункте 1;

b) требует, чтобы каждая заявка на получение лицензии содержала всю необходимую информацию о ее подателе, которая должна включать, в соответствующих случаях:

i) если податель заявки является физическим лицом, — информацию, касающуюся его или ее идентификационных данных, включая полное имя и фамилию, коммерческое наименование, коммерческий регистрационный номер (в случае наличия), соответствующие регистрационные налоговые номера (в случае наличия) и любую иную информацию, позволяющую удостоверить личность;

ii) если податель заявки является юридическим лицом, — информацию, касающуюся идентификационных данных, включая полное юридическое наименование, коммерческое наименование, коммерческий регистрационный номер, дату и место регистрации, местоположение корпоративной штаб-квартиры и основное место осуществления деятельности, соответствующие регистрационные налоговые номера, копии свидетельств о регистрации или аналогичных документов, его корпоративные филиалы, фамилии его директоров и любых назначенных юридических представителей, включая любую иную информацию, позволяющую удостоверить личность;

iii) точное деловое местоположение производственного объекта (объектов), местонахождение складских помещений и производственную мощность фирмы, управляемой подателем заявки;

- iv) подробные данные о табачных изделиях и производственном оборудовании, на которые распространяется заявка, например описание изделий, их название, зарегистрированный товарный знак, в случае наличия, дизайн, торговая марка, модель или тип и серийный номер производственного оборудования;
  - v) описание места установки и эксплуатации производственного оборудования;
  - vi) документы или декларацию о каком-либо уголовном прошлом;
  - vii) полные реквизиты банковских счетов, предназначенных для использования в соответствующих сделках, и другие соответствующие платежные данные; и
  - viii) описание предполагаемого использования и рынка, на котором предполагается осуществлять продажу табачных изделий, с уделением особого внимания обеспечению того, чтобы производство или поставки табачных изделий соответствовали предполагаемому на разумных основаниях спросу;
- c) контролирует и собирает, когда это применимо, любые лицензионные сборы, которые могут взиматься, и рассматривает вопросы их использования на цели эффективного управления и обеспечения соблюдения системы лицензирования или общественного здравоохранения или любой другой сопутствующей деятельности в соответствии с национальным законодательством;
- d) принимает соответствующие меры в целях предупреждения, выявления и расследования любых случаев нарушения или мошенничества в работе системы лицензирования;
- e) принимает такие меры, как периодический анализ, возобновление, инспекция или аудиторская проверка лицензий, при необходимости;
- f) устанавливает, при необходимости, сроки прекращения действия лицензий и последующей обязательной повторной подачи заявки или обновления информации, содержащейся в заявке;
- g) устанавливает обязанность любых физических или юридических лиц, имеющих лицензию, заблаговременно информировать компетентный орган о любом изменении местоположения их фирмы или любом значительном изменении в информации, касающейся деятельности в соответствии с лицензией;

h) устанавливает обязанность любых физических или юридических лиц, имеющих лицензию, информировать компетентный орган, для принятия надлежащих действий, о любом приобретении или выбытии производственного оборудования; и

i) обеспечивает, чтобы уничтожение любого подобного производственного оборудования или любого его компонента происходило под наблюдением компетентного органа.

4. Каждая Сторона обеспечивает, чтобы ни одна лицензия не выдавалась и/или передавалась без получения от предполагаемого получателя лицензии необходимой информации, содержащейся в пункте 3, и без предварительного одобрения со стороны компетентного органа.

5. Через пять лет после вступления в силу настоящего Протокола Совещание Сторон на своей очередной сессии обеспечит проведение научного исследования, основанного на фактических данных, для установления того, имеются ли какие-либо основные вводимые ресурсы, которые необходимы для изготовления табачной продукции, являющиеся идентифицируемыми, и в отношении которых может быть использован эффективный механизм контроля. По результатам такого научного исследования Совещание Сторон рассмотрит возможность принятия соответствующих действий.

Статья 7

Надлежащая проверка

1. Каждая Сторона требует, в соответствии с ее национальным законодательством и целями Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака, чтобы все физические и юридические лица, занимающиеся деятельностью в рамках цепи поставок табака, табачных изделий и производственного оборудования:

a) проводили надлежащую проверку до начала установления или в ходе деловых отношений;

b) контролировали продажи своим клиентам с целью обеспечить соответствие их объемов спросу на такие изделия на рынке, где их предполагается продавать или использовать; и

c) информировали компетентные органы о любых фактических данных, свидетельствующих о том, что клиент занимается деятельностью, противоречащей его обязательствам, вытекающим из настоящего Протокола.

2. Надлежащая проверка в соответствии с пунктом 1, в соответствующих случаях и в соответствии с национальным законодательством и целями Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака, включает, в частности, требования в отношении идентификации клиента, например получения и обновления следующей информации:

а) подтверждения наличия у физического или юридического лица лицензии в соответствии со Статьей 6;

б) если клиент является физическим лицом, — идентификационной информации, включая полное имя, торговое наименование, коммерческий регистрационный номер (в случае наличия), соответствующие регистрационные налоговые номера (в случае наличия) и подтверждение официального документа, удостоверяющего личность;

в) если клиент является юридическим лицом, — идентификационной информации, включая полное наименование, торговое наименование, коммерческий регистрационный номер, дату и место регистрации, местонахождение корпоративной штаб-квартиры и основное место ведения деятельности, соответствующие регистрационные налоговые номера, копии свидетельств о регистрации или аналогичных документов, его корпоративные филиалы, имена его директоров и любых назначенных юридических представителей, включая имена представителей и подтверждение их официальных документов, удостоверяющих личность;

г) описания предполагаемого использования и рынка, на котором предполагается осуществлять продажу табака, табачных изделий или производственного оборудования; и

д) описания места установки и эксплуатации производственного оборудования.

3. Надлежащая проверка в соответствии с пунктом 1 может включать требования в отношении идентификации клиента, например получения и обновления следующей информации:

а) документации или декларации, касающейся любых совершенных преступлений; и

б) реквизитов банковских счетов, предназначенных для использования при совершении сделок.

4. Каждая Сторона на основе информации, указанной в пункте 1(с), принимает все необходимые меры для обеспечения соблюдения обязательств, возникающих в связи с настоящим Протоколом, что может включать назначение какого-либо клиента в рамках юрисдикции данной Сто-

роны, становящегося заблокированным клиентом, как определено национальным законодательством.

Статья 8

Отслеживание и прослеживание

1. Для целей дальнейшего обеспечения надежности цепи поставок и оказания содействия в расследовании незаконной торговли табачными изделиями Стороны соглашаются учредить в течение пяти лет с момента вступления в силу данного Протокола глобальный режим отслеживания и прослеживания, который будет включать национальные и/или региональные системы отслеживания и прослеживания и глобальный центр по обмену информацией, входящего в состав Секретариата Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака и доступного всем Сторонам, что позволит Сторонам направлять запросы и получать соответствующую информацию.

2. Каждая Сторона учреждает, в соответствии с настоящей Статьей, систему отслеживания и прослеживания, контролируруемую данной Стороной, в отношении всех табачных изделий, которые производятся на ее территории или ввозятся на нее, с учетом ее собственных национальных или региональных конкретных потребностей и имеющейся наилучшей практики.

3. В целях обеспечения возможностей для эффективного отслеживания и прослеживания каждая Сторона требует чтобы уникальные, надежные и неудаляемые идентификационные маркировки (далее именуемые уникальными идентификационными маркировками), например коды или отметки, наносились или являлись неотъемлемой частью всех отдельных пачек, упаковок и любых наружных упаковок сигарет в течение пяти лет, а других табачных изделий в течение десяти лет с момента вступления в силу данного Протокола для этой Стороны.

4.1 Каждая Сторона в целях, указанных в пункте 3, в рамках глобальной системы отслеживания и прослеживания требует, чтобы следующая информация была доступна, непосредственно или благодаря доступу через какую-либо ссылку, для содействия Сторонам в определении происхождения табачных изделий, точки «увода», когда это применимо, и для мониторинга и контроля за перемещением табачных изделий и их юридического статуса:

- a) дата и место изготовления;
- b) предприятие/цех, на котором изготовлены изделия;
- c) агрегат, использованный при изготовлении табачных изделий;

- d) рабочая смена или время изготовления изделия;
- e) имя, накладная, номер заказа и платежная ведомость первого клиента, который не связан с производителем;
- f) рынок, на котором предполагается осуществить розничную продажу;
- g) описание изделия;
- h) любые данные о хранении и перевозке;
- i) идентификационные данные любого известного последующего покупателя; и
- j) предполагаемый маршрут перевозки, дата отгрузки, пункт назначения перевозки, пункт отправления и грузополучатель.

4.2 Информация, предусмотренная в подпунктах (a), (b), (g), при наличии таковой, (f), включается в уникальные идентификационные маркировки.

4.3 В тех случаях, когда информация, указанная в подпункте (f), отсутствует на момент нанесения маркировок, Стороны вводят требование о включении такой информации в соответствии со Статьей 15.2(a) Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака.

5. Каждая Сторона в течение периода времени, указанного в настоящей Статье, вводит требование о том, чтобы информация, указанная в пункте 4, регистрировалась в момент производства или в момент первой отгрузки любым производителем или в момент ввоза на ее территорию изделий.

6. Каждая Сторона обеспечивает, чтобы информация, регистрируемая в соответствии с пунктом 5, была доступна этой Стороне с помощью ссылки на уникальные идентификационные маркировки, предписанные в пунктах 3 и 4.

7. Каждая Сторона обеспечивает, чтобы информация, регистрируемая в соответствии с пунктом 5, а также уникальные идентификационные маркировки, делающие такую информацию доступной в соответствии с пунктом 6, заносилась в формате, установленном или санкционированном данной Стороной и ее компетентными органами.

8. Каждая Сторона обеспечивает, чтобы информация, регистрируемая в соответствии с пунктом 5, была доступна глобальному центру по обмену информацией по запросу, с соблюдением пункта 9, направляемому че-

рез стандартный электронный защищенный интерфейс, подключенный к ее национальному и/или региональному центральному учреждению. Глобальный координатор по обмену информацией составляет перечень компетентных органов Сторон и предоставляет этот перечень всем Сторонам.

9. Каждая Сторона или компетентный орган:

а) своевременно осуществляет доступ к информации, указанной в пункте 4, по запросу в глобальный центр по обмену информацией;

б) запрашивает такую информацию только в том случае, если она необходима для целей выявления или расследования незаконной торговли табачными изделиями;

с) не воздерживается по необоснованным причинам от предоставления информации;

д) отвечает на запросы об информации в отношении пункта 4 в соответствии с ее национальным законодательством; и

е) обеспечивает по взаимному согласию защиту любой информации, которой обменивается, и рассматривает ее в качестве конфиденциальной.

10. Каждая Сторона требует дальнейшего развития и расширения сферы действия соответствующей системы отслеживания и прослеживания до момента, когда все сборы, соответствующие налоги и, при необходимости, другие обязательства оплачены в месте производства, импорта или получения разрешения таможни, или уплаты акцизных сборов.

11. Стороны по взаимному согласию сотрудничают друг с другом и с компетентными международными организациями в обмене и развитии наилучшей практики в отношении систем отслеживания и прослеживания, включая:

а) содействие разработке, передаче и приобретению более совершенных технологий отслеживания и прослеживания, включая знания, навыки, потенциал и практический опыт;

б) поддержку программ подготовки кадров и создания потенциала для Сторон, выражающих такую потребность; и

с) дальнейшее развитие технологии маркировки и сканирования отдельных пачек и упаковок табачных изделий в целях обеспечения доступа к информации, указанной в пункте 4.

12. Обязательства, возложенные на какую-либо Сторону, не подлежат выполнению табачной промышленностью или делегированию ей.

13. Каждая Сторона обеспечивает, чтобы компетентные органы, участвующие в осуществлении режима отслеживания и прослеживания, взаимодействовали с табачной промышленностью и лицами, представляющими интересы табачной промышленности лишь в той мере, насколько это строго необходимо для соблюдения настоящей Статьи.

14. Каждая Сторона может потребовать от табачной промышленности нести любые расходы, связанные с обязательствами этой Стороны, предусмотренными настоящей Статьей.

Статья 9

Учетная документация

1. Каждая Сторона, в соответствующих случаях, требует, чтобы все физические и юридические лица, занимающиеся деятельностью в рамках цепи поставок табака, табачных изделий и производственного оборудования вели полную и точную учетную документацию с регистрацией всех соответствующих сделок. Такая учетная документация должна обеспечивать полную отчетность в отношении материалов, используемых при изготовлении соответствующих табачных изделий.

2. Каждая Сторона, в соответствующих случаях, требует, чтобы лица, получившие лицензию в соответствии со Статьей 6, предоставляли компетентным органам, по их требованию, следующую информацию:

а) общую информацию о рыночных объемах, тенденциях, прогнозах и другую соответствующую информацию; и

б) количество табачных изделий и производственного оборудования, которые находятся во владении обладателя лицензии, в его распоряжении или под его контролем на хранении, на налоговых и таможенных складах в режиме транзита или перегрузки или приостановки выплаты налогов на дату требования.

3. В отношении табачных изделий и производственного оборудования, продаваемых или изготавливаемых на территории Стороны в целях экспорта или подпадающих под действие режима приостановки сбора пошлины в ходе отправки транзитом или перегрузки по территории данной Стороны, каждая Сторона, в соответствующих случаях, требует, чтобы лица, получившие лицензию в соответствии со Статьей 6, предоставляли по запросу компетентным органам в стране отправления (в электронном виде, где имеется соответствующая инфраструктура) в момент выхода этой продукции из-под их контроля следующую информацию:

- a) дата отправки из последнего пункта физического контроля за продукцией;
- b) подробные данные, касающиеся отгруженной продукции (включая торговую марку, количество, склад);
- c) предусмотренный маршрут перевозки и место назначения;
- d) данные, позволяющие идентифицировать физическое или юридическое лицо (лиц), в адрес которого (которых) направляется продукция;
- e) вид транспортировки, включая данные, позволяющие идентифицировать перевозчика;
- f) ожидаемая дата прибытия груза в предусмотренный пункт назначения; и
- g) предусмотренный рынок розничной торговли или использования.

4. В случае практической осуществимости каждая Сторона требует, чтобы розничные торговцы и лица, выращивающие табак, за исключением лиц, традиционно выращивающих табак на некоммерческой основе, вели полную и точную учетную документацию с регистрацией всех соответствующих сделок, которые они совершают, в соответствии со своим национальным законодательством.

5. Для целей осуществления пункта 1 каждая Сторона принимает эффективные законодательные, исполнительные, административные или иные меры, предусматривающие, чтобы все зарегистрированные данные:

- a) сохранялись в течение периода не менее четырех лет;
- b) предоставлялись компетентным органам; и
- c) сохранялись в формате, требуемом компетентными органами.

6. Каждая Сторона создает, в соответствующих случаях и при условии соблюдения национального законодательства, систему обмена всеми зарегистрированными данными, хранящимися в соответствии с настоящей Статьей, с другими Сторонами.

7. Стороны стремятся сотрудничать друг с другом и с компетентными международными организациями в последовательном обмене усовершенствованными системами ведения учетной документации и разработке таких систем.

Статья 10 Меры безопасности и профилактики

1. Каждая Сторона требует, в соответствующих случаях и в соответствии с ее национальным законодательством и целями Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака, чтобы все физические и юридические лица, во исполнение Статьи 6, принимали необходимые меры для предотвращения «увода» табачных изделий по каналам незаконной торговли, включая, в частности:

а) информирование компетентных органов:

i) о случаях трансграничного перевода денежных средств в размерах, предусмотренных национальным законодательством, или трансграничных платежей в неденежной форме; и

ii) обо всех «подозрительных» сделках; и

б) поставку табачных изделий или производственного оборудования только в количествах, соразмерных спросу на такие изделия на предполагаемом рынке розничной продажи или использования.

2. Каждая Сторона, в соответствующих случаях и в соответствии с ее национальным законодательством и целями Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака, требует, чтобы платежи за сделки, совершаемые физическими или юридическими лицами, во исполнение Статьи 6, допускались только в той валюте и в той сумме, которые указаны в счете-фактуре, и только с использованием законных форм платежей из финансовых учреждений, расположенных на территории предполагаемого рынка, и не производились с помощью какой-либо иной альтернативной системы денежных переводов.

3. Любая Сторона может потребовать, чтобы платежи, совершаемые физическими или юридическими лицами, во исполнение Статьи 6, за материалы, используемые для изготовления табачных изделий в пределах ее юрисдикции, допускались только в той валюте и в той сумме, которые указаны в счете-фактуре, и только с использованием законных форм платежей из финансовых учреждений, расположенных на территории предполагаемого рынка, и не производились с помощью какой-либо иной альтернативной системы денежных переводов.

4. Каждая Сторона обеспечивает, чтобы любое нарушение требований настоящей Статьи являлось предметом соответствующих разбирательств в порядке уголовного, гражданского или административного производства и эффективных, соразмерных и оказывающих сдерживающее воздействие

санкций, включая, в случае необходимости, приостановление действия или аннулирование лицензии.

Статья 11

Продажа через Интернет с использованием телекоммуникаций или любой иной развивающейся технологии

1. Каждая Сторона требует, чтобы все юридические и физические лица, совершающие любую сделку в отношении табачных изделий с помощью методов продажи через Интернет, с использованием телекоммуникаций или любой иной развивающейся технологии, соблюдали все соответствующие обязательства, охватываемые настоящим Протоколом.
2. Каждая Сторона рассматривает возможность введения запрета на розничную продажу табачных изделий с помощью методов продажи через Интернет, с использованием телекоммуникаций или любой иной развивающейся технологии.

Статья 12

Свободные зоны и международный транзит

1. Каждая Сторона в течение трех лет с момента вступления в силу настоящего Протокола для этой Стороны осуществляет эффективные меры контроля за всем производством и всеми сделками в отношении табака, табачных изделий в свободных зонах, применяя все соответствующие меры, предусмотренные в настоящем Протоколе.
2. Кроме того, запрещается смешивание табачных изделий с нетабачными изделиями в одном контейнере или любой иной транспортной единице такого рода во время вывоза из свободных зон.
3. Каждая Сторона, в соответствии с национальным законодательством, принимает и применяет меры контроля и проверки в отношении международного транзита или перегрузки в пределах своей территории табачных изделий и производственного оборудования в соответствии с положениями настоящего Протокола, чтобы предотвратить незаконную торговлю такой продукцией.

Статья 13

Беспошлинные продажи

1. Каждая Сторона осуществляет эффективные меры по распространению действия всех соответствующих положений настоящего Протокола на любые беспошлинные продажи, принимая во внимание Статью 6 Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака.

2. Не позднее, чем через пять лет после вступления в силу настоящего Протокола Совещание Сторон на своей очередной сессии обеспечит проведение научного исследования, основанного на фактических данных, для установления того, в какой мере незаконная торговля табачными изделиями связана с беспошлинными продажами таких изделий. По результатам такого научного исследования Совещание Сторон рассмотрит возможность принятия дальнейших соответствующих действий.

ЧАСТЬ IV: ПРАВОНАРУШЕНИЯ

Статья 14

Противоправные деяния, включая уголовные правонарушения

1. Каждая Сторона принимает, в соответствии с основными принципами своего внутреннего законодательства, такие законодательные и иные меры, которые могут потребоваться с целью признания, согласно своему внутреннему законодательству, в качестве противоправных всех следующих деяний:

а) изготовление, оптовая продажа, брокерские операции, продажа, транспортировка, распределение, хранение, отправка, импорт или экспорт табака, табачных изделий или производственного оборудования в нарушение положений настоящего Протокола;

б) i) изготовление, оптовая продажа, брокерские операции, продажа, транспортировка, распределение, хранение, отправка, импорт или экспорт табака, табачных изделий или производственного оборудования, без оплаты соответствующих пошлин, налогов и других сборов или не снабженных соответствующими штампами налоговых органов, уникальными идентификационными маркировками или любыми иными требуемыми маркировками или этикетками;

ii) любые иные действия, связанные с контрабандой или попыткой контрабанды табака, табачных изделий или производственного оборудования, которые не охватываются пунктом (b) (i);

с) i) любая другая форма незаконного производства табака, табачных изделий или производственного оборудования, или табачных упаковок с поддельными штампами налоговых органов, уникальными идентификационными маркировками или любыми иными требуемыми маркировками или этикетками;

ii) оптовая продажа, брокерские операции, продажа, транспортировка, распределение, хранение, отправка, импорт или экспорт незаконно произведенного табака, незаконных табачных изделий,

продукции с поддельными штампами налоговых органов и/или иными требуемыми маркировками или этикетками, или незаконного производственного оборудования;

d) смешивание табачных изделий с нетабачными изделиями во время их прохождения по цепи поставок в целях сокрытия или утаивания табачных изделий;

e) смешивание табачных изделий с нетабачными изделиями в нарушение Статьи 12.2 настоящего Протокола;

f) использование Интернета, средств коммуникации или любых иных способов, основанных на развивающихся технологиях, для продажи табачных изделий в нарушение настоящего Протокола;

g) получение лицом, имеющим лицензию в соответствии со Статьей 6, табака, табачных изделий или производственного оборудования от лица, которое должно иметь, но не имеет лицензию в соответствии со Статьей 6;

h) создание помех любому должностному лицу или соответствующему уполномоченному лицу в исполнении их служебных обязанностей, связанных с предупреждением, сдерживанием, выявлением, расследованием или ликвидацией незаконной торговли табаком, табачными изделиями или производственным оборудованием;

i) i) изложение любой существенной информации, которая является ложной, вводящей в заблуждение или неполной, или непредоставление требуемой информации любому должностному лицу или соответствующему уполномоченному лицу во время исполнения их служебных обязанностей, связанных с предупреждением, сдерживанием, выявлением, расследованием или ликвидацией незаконной торговли табаком, табачными изделиями или производственным оборудованием, и в тех случаях, когда это не противоречит праву не давать самообвиняющих показаний;

ii) предоставление на официальных бланках декларации с неверным описанием, указанием количества или стоимости табака, табачных изделий или производственного оборудования, или любой иной информации, указанной в протоколе в целях:

a) уклонения от уплаты соответствующих пошлин, налогов и других сборов, или

b) воспрепятствования осуществлению любых мер по контролю, связанному с предупреждением, сдерживанием, выявлением,

расследованием или ликвидацией незаконной торговли табаком, табачными изделиями или производственным оборудованием;

iii) несоблюдение обязанности по созданию или ведению документации, предусмотренной настоящим Протоколом, или ведение ложной документации; и

j) отмыwanie доходов, полученных от противоправных деяний, признанных уголовным правонарушением в соответствии с пунктом 2.

2. Каждая Сторона определяет, в соответствии с основными принципами своего внутреннего законодательства, какие из противоправных деяний, признанных в пункте 1, или любые иные деяния, связанные с незаконной торговлей табаком, табачными изделиями и производственным оборудованием в нарушение положений настоящего Протокола являются уголовными правонарушениями, и принимает законодательные и иные меры, которые могут потребоваться для придания такому определению законной силы.

3. Каждая Сторона уведомляет Секретариат настоящего Протокола, какие из противоправных деяний, указанных в пунктах 1 и 2, определяются данной Стороной в качестве уголовных правонарушений в соответствии с пунктом 2, и предоставляют Секретариату копии своих законодательных актов, или их описание, которые приводят в действие пункт 2, и любых последующих изменений таких законодательных актов.

4. В целях усиления международного сотрудничества в борьбе с уголовными правонарушениями, связанными с незаконной торговлей табаком, табачными изделиями и производственным оборудованием, Сторонам предлагается рассмотреть свое национальное законодательство в отношении отмыwania денег, взаимной юридической помощи и экстрадиции, принимая во внимание соответствующие международные конвенции, Сторонами которых они являются, для обеспечения эффективного соблюдения положения настоящего Протокола.

Статья 15

Ответственность юридических лиц

1. Каждая Сторона принимает такие меры, которые могут быть необходимы с учетом ее правовых принципов, для установления ответственности юридических лиц за противоправные деяния, включая уголовные правонарушения, признанные в соответствии со Статьей 14 настоящего Протокола.

2. При условии соблюдения правовых принципов каждой Стороны ответственность юридических лиц может быть уголовной, гражданско-правовой или административной.

3. Возложение такой ответственности не исключает ответственности физических лиц, которые совершили противоправные деяния или уголовные правонарушения, установленные в соответствии с национальными законами и нормативными положениями и Статьей 14 настоящего Протокола.

Статья 16

Судебное преследование и санкции

1. Каждая Сторона принимает, в соответствии с национальным законодательством, такие меры, которые могут быть необходимы для обеспечения применения эффективных, соразмерных и оказывающих сдерживающее воздействие уголовных и неуголовных санкций, включая денежные санкции, в отношении физических и юридических лиц, признанных ответственными за противоправные деяния, включая уголовные правонарушения, признанные в соответствии со Статьей 14.

2. Каждая Сторона стремится обеспечить использование любых предусмотренных в ее внутреннем законодательстве дискреционных юридических полномочий, относящихся к судебному преследованию лиц за противоправные деяния, включая уголовные правонарушения, признанные в соответствии со Статьей 14, для достижения максимальной эффективности правоприменительных мер в отношении таких противоправных деяний, включая уголовные правонарушения, и с должным учетом необходимости удерживать от совершения таких противоправных деяний, включая правонарушения.

3. Ничто в настоящем Протоколе не затрагивает принципа, согласно которому описание противоправных деяний, включая уголовные правонарушения, признанных в соответствии с настоящим Протоколом, и применимых средств правовой защиты или других правовых принципов, определяющих правомерность действий, относится к сфере внутреннего законодательства Стороны и что такие противоправные деяния, включая уголовные правонарушения, подлежат судебному преследованию и применению санкций в соответствии с этим законодательством.

Статья 17

Платежи при наложении ареста

Сторонам следует, в соответствии с их внутренним законодательством, рассмотреть возможность принятия таких законодательных и других мер, которые могут быть необходимы, чтобы уполномочить компетентные

органы взимать сумму, пропорциональную неполученным налогам и пошлинам, с производителя, изготовителя, дистрибьютора, импортера или экспортера табака, табачных изделий и/или производственного оборудования, на которые был наложен арест.

Статья 18

Ликвидация или уничтожение

Весь конфискованный табак, все табачные изделия и все производственное оборудование уничтожаются с использованием в максимальной степени методов, не загрязняющих окружающую среду, или ликвидируются в соответствии с национальным законодательством.

Статья 19

Специальные методы расследования

1. Если это допускается основными принципами внутренней правовой системы, каждая Сторона в рамках своих возможностей и на условиях, определяемых ее внутренним законодательством, принимает необходимые меры с целью разрешить надлежащее использование контролируемых поставок, а также в тех случаях, когда она считает это целесообразным, использование других специальных методов расследования, таких как электронное или другие формы наблюдения, а также секретные операции, ее компетентными органами на ее территории в целях эффективной борьбы против незаконной торговли табаком, табачными изделиями или производственным оборудованием.

2. В целях расследования уголовных правонарушений, признанных таковыми в соответствии со Статьей 14, поощряется заключение Сторонами, в необходимых случаях, соответствующих двусторонних или многосторонних соглашений или договоренностей для использования методов расследования, упомянутых в пункте 1, в контексте сотрудничества на международном уровне.

3. В отсутствие соглашения или договоренности, указанных в пункте 2, решения об использовании таких специальных методов расследования на международном уровне принимаются в каждом отдельном случае и могут, при необходимости, учитывать финансовые договоренности и взаимопонимание в отношении осуществления юрисдикции заинтересованными Сторонами.

4. Стороны признают важность и необходимость международного сотрудничества и помощи в этой области и сотрудничают друг с другом и с международными организациями для развития потенциала, необходимого для достижения целей настоящей Статьи.

ЧАСТЬ V: МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО

Статья 20 Обмен общей информацией

1. В целях выполнения задач настоящего Протокола Стороны, придерживаясь схемы отчетности Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака, сообщают соответствующую информацию с учетом внутреннего законодательства, и в соответствующих случаях, в частности по таким вопросам, как:

а) в агрегированном виде подробные сведения о случаях ареста табака, табачных изделий или производственного оборудования, количество, стоимость арестованной продукции, ее описание, дата и место ее изготовления и сумма неуплаченных налогов;

б) импорт, экспорт, транзит, продажи с уплатой налогов, и беспошлинные продажи и количество или стоимость произведенного табака, табачных изделий или производственного оборудования;

в) тенденции, методы сокрытия и способы действия, используемые в нелегальной торговле табаком, табачными изделиями или производственным оборудованием; и

д) любая другая соответствующая информация, согласованная Сторонами.

2. Стороны сотрудничают друг с другом и с компетентными международными организациями в целях создания потенциала Сторон в области сбора информации и обмена ею.

3. Стороны считают указанную информацию конфиденциальной и предназначенной для использования только Сторонами, если передающей Стороной не указано иное.

Статья 21 Обмен информацией о правоприменительной деятельности

1. Стороны обмениваются в соответствии с национальным законодательством или любыми применимыми международными договорами, в соответствующих случаях, по своей собственной инициативе или по запросу одной из Сторон, представившей должное обоснование того, что такая информация необходима для целей выявления или расследования случаев незаконной торговли табаком, табачными изделиями или производственным оборудованием, следующей информацией:

а) данные о лицензиях, выданных соответствующим физическим и юридическим лицам;

б) информация, необходимая для идентификации, контроля и судебного преследования физических или юридических лиц, причастных к незаконной торговле табаком, табачными изделиями или производственным оборудованием;

с) данные о случаях расследования и судебного преследования;

д) данные о платежах в связи с импортом, экспортом или беспошлинной продажей табака, табачных изделий или производственного оборудования; и

е) подробные сведения о случаях ареста табака, табачных изделий или производственного оборудования (включая, при необходимости, исходную информацию о конкретных случаях, количестве, стоимости арестованной продукции, описание изделий, причастных субъектов деятельности, дату и место изготовления) и о способах действия (включая вид транспорта, методы сокрытия, маршрут и обнаружение).

2. Информация, полученная от Сторон в соответствии с настоящей Статьей, используется исключительно для достижения целей настоящего Протокола. Стороны могут оговаривать, что такая информация не подлежит дальнейшей передаче без согласия Стороны, передавшей эту информацию.

Статья 22

Обмен информацией: конфиденциальность и защита информации

1. Каждая Сторона назначает компетентный национальный орган, которому представляются данные, указанные в Статьях 20, 21 и 24, и уведомляет Стороны о таком назначении через Секретариат Конвенции.

2. Обмен информацией в соответствии с настоящим Протоколом производится с соблюдением внутреннего законодательства, регламентирующего вопросы конфиденциальности и неприкосновенности частной жизни. Стороны обеспечивают по взаимному согласию защиту любой конфиденциальной информации, которой они обмениваются.

Статья 23

Помощь и сотрудничество: подготовка кадров, техническая помощь и сотрудничество в области науки, техники и технологии

1. Для достижения целей настоящего Протокола Стороны по взаимному согласию сотрудничают друг с другом и/или через посредство компетентных международных и региональных организаций в вопросах подготовки кадров, технической помощи и сотрудничества в области науки, техники и технологии. Такая помощь может включать передачу практического опыта или соответствующей технологии в области сбора информации, правоприменения, отслеживания и прослеживания, управления информацией, защиты персональных данных, запрещения, электронного наблюдения, судебной экспертизы, взаимной юридической помощи и экстрадиции.
2. Стороны могут, при необходимости, заключать двусторонние, многосторонние или любые иные соглашения или договоренности в целях содействия подготовке кадров, укрепления технической помощи и сотрудничества в области науки, техники и технологии, принимая во внимание потребности Сторон, являющихся развивающимися странами, и Сторон, являющихся странами с переходной экономикой.
3. Стороны, при необходимости, сотрудничают в целях развития и изучения возможностей выявления точного географического происхождения конфискованного табака и табачных изделий.

Статья 24

Помощь и сотрудничество: расследование правонарушений и судебное преследование правонарушителей

1. Стороны, в соответствии с их внутренним законодательством, принимают все необходимые меры, когда это целесообразно, для укрепления сотрудничества на основе многосторонних, региональных или двусторонних договоренностей в целях профилактики, выявления, расследований, судебного преследования и наказания физических или юридических лиц, причастных к незаконной торговле табаком, табачными изделиями или производственным оборудованием.
2. Каждая Сторона обеспечивает, чтобы административные, регуляторные, правоприменительные или иные органы, занимающиеся борьбой с незаконной торговлей табаком, табачными изделиями или производственным оборудованием (включая, если это позволяет внутреннее законодательство, судебные органы), сотрудничали и обменивались соответствующей информацией на национальном и международном уровнях с соблюдением условий, предписанных внутренним законодательством.

Статья 25

Защита суверенитета

1. Стороны осуществляют свои обязательства согласно настоящему Протоколу в соответствии с принципами суверенного равенства и территориальной целостности государств и принципом невмешательства во внутренние дела других государств.

2. Ничто в настоящем Протоколе не наделяет какую-либо Сторону правом осуществлять на территории другого государства юрисдикцию и выполнять функции, которые входят исключительно в компетенцию органов этого другого государства в соответствии с его внутренним законодательством.

Статья 26

Юрисдикция

1. Каждая Сторона принимает такие меры, какие могут потребоваться, с тем чтобы установить свою юрисдикцию в отношении уголовных правонарушений, признанных таковыми в соответствии со Статьей 14, когда:

- а) правонарушение совершено на территории этой Стороны; или
- б) правонарушение совершено на борту судна, которое несло флаг этой Стороны в момент совершения преступления, или воздушного судна, которое зарегистрировано в соответствии с законодательством этой Стороны в такой момент.

2. При условии соблюдения Статьи 25 любая Сторона может также установить свою юрисдикцию в отношении любого такого уголовного правонарушения, когда:

- а) правонарушение совершено против этой Стороны;
- б) правонарушение совершено гражданином этой Стороны или лицом без гражданства, которое обычно проживает на ее территории; или
- в) правонарушение является одним из правонарушений, признанных таковыми в соответствии со Статьей 14, и совершено за пределами ее территории с целью совершения какого-либо правонарушения, признанного таковым в соответствии со Статьей 14 на ее территории.

3. Для целей Статьи 30 каждая Сторона принимает такие меры, какие могут быть необходимы, с тем чтобы установить свою юрисдикцию в отношении уголовных правонарушений, признанных таковыми в соответствии со Статьей 14, когда лицо, подозреваемое в совершении преступле-

ния, находится на ее территории и она не выдает такое лицо лишь на том основании, что оно является одним из ее граждан.

4. Каждая Сторона может также принять такие меры, какие могут быть необходимы, с тем чтобы установить свою юрисдикцию в отношении уголовных правонарушений, признанных таковыми в соответствии со Статьей 14, когда лицо, подозреваемое в совершении преступления, находится на ее территории и она не выдает его.

5. Если Сторона, осуществляющая свою юрисдикцию согласно пункту 1 или 2, получает уведомление или иным образом узнает о том, что одна или несколько других Сторон осуществляют расследование, уголовное преследование или судебное разбирательство в связи с тем же деянием, компетентные органы этих Сторон проводят, в надлежащих случаях, консультации друг с другом с целью координации своих действий.

6. Без ущерба для норм общего международного права настоящий Протокол не исключает осуществления любой уголовной юрисдикции, установленной Стороной в соответствии со своим внутренним законодательством.

Статья 27

Сотрудничество между правоохранительными органами

1. Каждая Сторона принимает эффективные меры в соответствии со своими внутренними правовыми и административными системами, направленные на:

а) укрепление или, где это необходимо, установление каналов связи между их компетентными органами, учреждениями и службами, с тем чтобы обеспечить надежный и быстрый обмен информацией обо всех аспектах уголовных правонарушений, признанных таковыми в соответствии со Статьей 14;

б) обеспечение эффективного сотрудничества между компетентными органами, учреждениями, таможенной службой, полицией и другими правоохранительными ведомствами;

с) сотрудничество с другими Сторонами в проведении в конкретных случаях расследований в связи с уголовными правонарушениями, признанными таковыми в соответствии со Статьей 14, касающимися:

і) личности, местонахождения и деятельности лиц, подозреваемых в участии в совершении таких правонарушений, или местонахождения других причастных лиц;

- ii) перемещения доходов от преступлений или имущества, полученного в результате совершения таких правонарушений; и
- iii) перемещения имущества, оборудования или других средств, использовавшихся или предназначенных для использования при совершении таких правонарушений;
- d) предоставление, в надлежащих случаях, необходимых предметов или необходимого количества веществ для целей анализа или расследования;
- e) оказание содействия в эффективной координации деятельности между их компетентными органами, учреждениями и службами и в расширении обмена сотрудниками и другими экспертами, включая, при условии заключения заинтересованными Сторонами двусторонних соглашений или договоренностей, направление сотрудников по связям;
- f) обмен с другими Сторонами соответствующей информацией о конкретных средствах и методах, применяемых физическими или юридическими лицами при совершении таких правонарушений, включая, в надлежащих случаях, маршруты и средства транспорта, а также использование поддельных удостоверений личности, измененных или поддельных документов или других средств сокрытия их деятельности; и
- g) обмен соответствующей информацией и координацию административных и других мер, принимаемых в надлежащих случаях с целью заблаговременного выявления уголовных правонарушений, признанных таковыми в соответствии со Статьей 14.

2. Для целей практического применения настоящего Протокола Стороны рассматривают возможность заключения двусторонних или многосторонних соглашений или договоренностей о непосредственном сотрудничестве между их правоохрнительными органами, а в тех случаях, когда такие соглашения или договоренности уже имеются, их изменения соответствующим образом. В отсутствие таких соглашений или договоренностей между заинтересованными Сторонами Стороны могут рассматривать настоящий Протокол в качестве основы для взаимного сотрудничества между правоохрнительными органами в отношении правонарушений, охватываемых настоящим Протоколом. В надлежащих случаях Стороны в полной мере используют соглашения или договоренности, в том числе международные или региональные организации, для расширения сотрудничества между своими правоохрнительными органами.

3. Стороны стремятся сотрудничать в пределах своих возможностей с целью противодействия транснациональной незаконной торговле табачными изделиями, совершаемой с использованием современных технологий.

Статья 28 **Взаимная административная помощь**

В соответствии с порядком, определяемым их соответствующими внутренними правовыми и административными системами, Стороны предоставляют друг другу по требованию или по собственной инициативе информацию, обеспечивающую надлежащее применение таможенного или другого соответствующего законодательства для профилактики, выявления, расследования, судебного преследования и борьбы с незаконной торговлей табаком, табачными изделиями или производственным оборудованием. Стороны считают указанную информацию конфиденциальной и предназначенной для ограниченного пользования, если передающей ее Стороной не указано иное. Предметом такой информации могут являться:

- a) новые методы таможенной и другой правоприменительной деятельности, доказавшие свою эффективность;
- b) новые тенденции, средства или методы осуществления незаконной торговли табаком, табачными изделиями и производственным оборудованием;
- c) товары, используемые в качестве объектов осуществления незаконной торговли табаком, табачными изделиями и производственным оборудованием, а также подробные сведения, касающиеся описания, упаковки, транспортировки, хранения этих товаров и применяемых в их отношении методов;
- d) физические или юридические лица, совершившие или причастные к совершению какого-либо из правонарушений, признанных таковыми в соответствии со Статьей 14; и
- e) любые другие сведения, которые могут помочь назначенным учреждениям в проведении оценки риска в целях контроля и осуществления иной правоприменительной деятельности.

Статья 29 **Взаимная правовая помощь**

1. Стороны оказывают друг другу самую широкую взаимную правовую помощь в расследовании, уголовном преследовании и судебном раз-

бирательстве в связи с уголовными правонарушениями, признанными в соответствии со Статьей 14 настоящего Протокола.

2. Взаимная правовая помощь предоставляется в объеме, максимально возможном согласно соответствующим законам, договорам, соглашениям и договоренностям запрашиваемой Стороны, в отношении расследования, уголовного преследования и судебного разбирательства в связи с правонарушениями, за совершение которых к ответственности в запрашивающей Стороне могут быть привлечены юридические лица в соответствии со Статьей 15 настоящего протокола.

3. Взаимная правовая помощь, предоставляемая в соответствии с настоящей Статьей, может запрашиваться с любой из следующих целей:

- a) получение доказательств или заявлений от отдельных лиц;
- b) вручение судебных документов;
- c) проведение обысков и арестов и приостановление операций;
- d) осмотр предметов и объектов;
- e) предоставление информации, вещественных доказательств и оценок экспертов;
- f) предоставление подлинников или заверенных копий соответствующих документов и материалов, включая правительственные, банковские, финансовые, корпоративные или коммерческие документы;
- g) выявление или прослеживание доходов от преступлений, имущества, средств совершения преступлений или других предметов для целей доказывания;
- h) содействие добровольной явке соответствующих лиц в органы запрашивающей Стороны; и
- i) оказание любого иного вида помощи, не противоречащего внутреннему законодательству запрашиваемой Стороны.

4. Настоящая Статья не затрагивает обязательства по какому-либо другому договору, будь то двустороннему или многостороннему, который регулирует или будет регулировать, полностью или частично, взаимную правовую помощь.

5. Пункты 6–24 на основе взаимности применяются к просьбам, направленным на основании настоящей Статьи, если соответствующие Стороны не связаны каким-либо договором или межправительственным со-

глашением о взаимной правовой помощи. Если эти Стороны связаны таким договором или межправительственным соглашением, то применяются соответствующие положения этого договора, если только данные Стороны не соглашаются применять вместо них пункты 6–24. Сторонам настоятельно рекомендуется применять эти пункты, если это способствует сотрудничеству.

6. Стороны назначают центральный орган, который несет ответственность за получение просьб об оказании взаимной правовой помощи и либо за их выполнение, либо за их препровождение для выполнения своим соответствующим компетентным органам и обладает соответствующими полномочиями. Если в данной Стороне имеются специальный регион или территория с отдельной системой оказания взаимной правовой помощи, она может назначить особый центральный орган, который будет выполнять такую же функцию в отношении этого региона или территории. Центральные органы обеспечивают оперативное и надлежащее выполнение или препровождение полученных просьб. Если центральный орган препровождает просьбу для выполнения соответствующему компетентному органу, он содействует оперативному и надлежащему выполнению этой просьбы данным компетентным органом. Каждая Сторона уведомляет руководителя Секретариата Конвенции в момент присоединения, принятия, одобрения, официального подтверждения или ратификации настоящего протокола о центральном органе, назначенном с этой целью. Передача просьб об оказании взаимной правовой помощи и любых относящихся к ним сообщений производится между центральными органами, назначенными Сторонами. Это требование не наносит ущерба праву соответствующей Стороны потребовать, чтобы такие просьбы и сообщения направлялись ей по дипломатическим каналам и в случае чрезвычайных обстоятельств, когда Стороны договорились об этом и если это возможно, через соответствующие международные организации.

7. Просьбы направляются в письменном виде или, если это возможно, с помощью любых средств, обеспечивающих возможность составить письменную запись, на языке, приемлемом для запрашиваемой Стороны, в условиях, позволяющих этой Стороне установить аутентичность. Язык или языки, приемлемые для каждой Стороны, доводятся до сведения руководителя Секретариата Конвенции в момент присоединения, принятия, одобрения, официального подтверждения или ратификации настоящего Протокола. В чрезвычайных обстоятельствах и в случае согласования этого Сторонами просьбы могут направляться в устной форме, однако они незамедлительно подтверждаются в письменном виде.

8. В просьбе об оказании взаимной правовой помощи указываются следующие данные:

- a) наименование органа, обращающегося с просьбой;
- b) существо вопроса и характер расследования, уголовного преследования или судебного разбирательства, к которым относится данная просьба, а также наименование и функции органа, осуществляющего это расследование, уголовное преследование или судебное разбирательство;
- c) краткое изложение соответствующих фактов, за исключением просьб, касающихся вручения судебных документов;
- d) описание запрашиваемой помощи и подробная информация о любой конкретной процедуре, соблюдение которой хотела бы обеспечить запрашивающая Сторона;
- e) по возможности, данные о личности, местонахождении и гражданстве любого соответствующего лица;
- f) цель запрашиваемых доказательств, информации или мер; и
- g) положения внутреннего законодательства, имеющие отношение к данному уголовному правонарушению и наказанию для него.

9. Запрашивающая Сторона может запросить дополнительную информацию, если она представляется необходимой для выполнения этой просьбы в соответствии с ее внутренним законодательством или если эта информация может облегчить выполнение такой просьбы.

10. Просьба выполняется в соответствии с внутренним законодательством запрашиваемой Стороны и в той мере, в какой это не противоречит внутреннему законодательству запрашиваемой Стороны, по возможности, в соответствии с указанными в просьбе процедурами.

11. Запрашивающая Сторона не передает и не использует информацию или доказательства, представленные запрашиваемой Стороной, для осуществления расследования, уголовного преследования или судебного разбирательства, иного чем то, которое указано в просьбе, без предварительного согласия на это запрашиваемой Стороны. Ничто в настоящем пункте не препятствует запрашивающей Стороне раскрывать в ходе проводимого в ней производства ту информацию или доказательства, которые оправдывают обвиняемого. В этом случае до раскрытия информации или доказательств запрашивающая Сторона уведомляет запрашиваемую Сторону и, если получена просьба об этом, проводит консультации с запрашиваемой Стороной. Если в исключительных случаях заблаговременное уведомле-

ние невозможно, то запрашивающая Сторона незамедлительно сообщает о таком раскрытии запрашиваемой Стороне.

12. Запрашивающая Сторона может потребовать, чтобы запрашиваемая Сторона сохраняла конфиденциальность наличия и существования просьбы, за исключением того, что необходимо для выполнения самой просьбы. Если запрашиваемая Сторона не может выполнить требование о конфиденциальности, она незамедлительно сообщает об этом запрашивающей Стороне.

13. В той мере, в какой это возможно и соответствует основополагающим принципам внутреннего законодательства, если какое-либо лицо находится на территории данной Стороны и должно быть заслушано в качестве свидетеля или эксперта судебными органами другой Стороны, первая Сторона может по просьбе другой Стороны разрешить проведение заслушивания с помощью видеосвязи, если личное присутствие соответствующего лица на территории запрашивающей Стороны является невозможным или нежелательным. Стороны могут договориться о том, что заслушивание проводится судебным органом запрашивающей Стороны в присутствии представителей судебного органа запрашиваемой Стороны.

14. Во взаимной правовой помощи может быть отказано:

а) если просьба не была представлена в соответствии с настоящей Статьей;

б) если запрашиваемая Сторона считает, что выполнение просьбы может нанести ущерб ее суверенитету, безопасности, общественному порядку или другим жизненно важным интересам;

в) если внутреннее законодательство запрашиваемой Стороны запрещает ее органам осуществлять запрашиваемые меры в отношении любого аналогичного преступления, как если бы такое преступление являлось предметом расследования, уголовного преследования или судебного разбирательства в пределах ее юрисдикции;

г) если просьба сопряжена с преступлением, за которое максимальное наказание в запрашивающей Стороне составляет менее двух лет заключения или других форм лишения свободы, или если, по мнению запрашивающей Стороны, предоставление содействия будет накладывать бремя на ее ресурсы непропорционально серьезности преступления; или

е) если выполнение просьбы противоречит правовой системе запрашиваемой Стороны применительно к вопросам взаимной правовой помощи.

15. Любой отказ в предоставлении взаимной правовой помощи мотивируется.
16. Стороны не отказывают в предоставлении взаимной правовой помощи согласно настоящей Статье на основании банковской тайны.
17. Стороны не могут отказывать в выполнении просьбы о взаимной правовой помощи лишь на том основании, что правонарушение считается также связанным с налоговыми вопросами.
18. Стороны могут отказать в предоставлении взаимной правовой помощи согласно настоящей Статье на основании отсутствия обоюдного признания соответствующего деяния уголовным правонарушением. Однако запрашиваемая Сторона может, если она сочтет это надлежащим, предоставить помощь, объем которой она определяет по своему усмотрению, независимо от того, является ли соответствующее деяние уголовным правонарушением согласно внутреннему законодательству запрашиваемой Стороны.
19. Запрашиваемая Сторона выполняет просьбу об оказании взаимной правовой помощи в возможно короткие сроки и, насколько это возможно, полностью учитывает любые предельные сроки, которые предложены запрашивающей Стороной и мотивированы предпочтительно в самой просьбе. Запрашиваемая Сторона отвечает на разумные запросы запрашивающей Стороны относительно хода выполнения просьбы. Запрашивающая Сторона оперативно сообщает запрашиваемой Стороне о том, что необходимости в запрошенной помощи более не имеется.
20. Оказание взаимной правовой помощи может быть отсрочено запрашивающей Стороной на том основании, что это воспрепятствует осуществляемому расследованию, уголовному преследованию или судебному разбирательству.
21. До отказа в выполнении просьбы, согласно пункту 14, или отсрочки ее выполнения, согласно пункту 20, запрашиваемая Сторона проводит консультации с запрашивающей Стороной с целью определить, можно ли представить помощь в такие сроки и на таких условиях, какие считаются необходимыми. Если запрашивающая Сторона принимает помощь на таких условиях, то она соблюдает данные условия.
22. Обычные расходы, связанные с выполнением просьбы, покрываются запрашивающей Стороной, если заинтересованные Стороны не договорились об ином. Если выполнение просьбы требует или потребует существенных или чрезвычайных расходов, то Стороны проводят консультации в целях определения условий, на которых будет выполнена данная просьба, а также порядка покрытия расходов.

23. В случае запроса запрашиваемая Сторона:

а) предоставляет запрашивающей Стороне копии правительственных материалов, документов или информации, которыми она располагает и которые, согласно ее внутреннему законодательству, открыты для публичного доступа; и

б) может, по своему усмотрению, предоставлять запрашивающей Стороне полностью или частично или при соблюдении таких условий, какие она считает надлежащими, копии любых правительственных материалов, документов или информации, которыми она располагает и которые, согласно ее внутреннему законодательству, закрыты для публичного доступа.

24. Стороны рассматривают, по мере необходимости, возможность заключения двусторонних или многосторонних соглашений или договоренностей, которые отвечали бы целям настоящей Статьи, обеспечивали бы ее действия на практике или укрепляли бы ее положения.

Статья 30 **Экстрадиция**

1. Настоящая Статья применяется к уголовным правонарушениям, признанным в соответствии со Статьей 14 настоящего Протокола, в тех случаях, когда:

а) лицо, в отношении которого запрашивается экстрадиция, находится на территории запрашиваемой Стороны;

б) уголовное правонарушение, в связи с которым запрашивается экстрадиция, является уголовно наказуемым, согласно внутреннему законодательству как запрашивающей Стороны, так и запрашиваемой Стороны; и

с) данное правонарушение влечет за собой наказание в виде тюремного заключения или иных форм лишения свободы на максимальный срок не менее четырех лет или более серьезное наказание, либо на такой меньший срок, который согласован соответствующими Сторонами в соответствии с двусторонними и многосторонними договорами или другими международными соглашениями.

2. Каждое из уголовных правонарушений, к которым применяется настоящая Статья, считается включенным в любой существующий между Сторонами договор об экстрадиции в качестве правонарушения, которое может повлечь экстрадицию. Стороны обязуются включать такие правонарушения в качестве правонарушений, которые могут повлечь экстради-

цию, в любой договор об экстрадиции, который будет заключен между ними.

3. Если Сторона, обуславливающая экстрадицию наличием договора, получает просьбу об экстрадиции от другой Стороны, с которой она не имеет договора об экстрадиции, она может рассматривать настоящий протокол в качестве правового основания для экстрадиции в связи с любым правонарушением, к которому применяется настоящая Статья.

4. Стороны, не обуславливающие экстрадицию наличием договора, в отношениях между собой признают правонарушения, к которым применяется настоящая Статья, в качестве правонарушений, которые могут повлечь экстрадицию.

5. Экстрадиция осуществляется в соответствии с условиями, предусматриваемыми внутренним законодательством запрашиваемой Стороны или применимыми договорами об экстрадиции, включая в том числе условия, связанные с требованиями о минимальном наказании применительно к экстрадиции, и основания, на которых запрашиваемая Сторона может отказать в экстрадиции.

6. В отношении любого правонарушения, к которому применяется настоящая Статья, Стороны при соблюдении своего внутреннего законодательства прилагают усилия к тому, чтобы ускорить процедуры экстрадиции и упростить связанные с ней требования о предоставлении доказательств.

7. Сторона, на территории которой находится лицо, подозреваемое в совершении правонарушения, если она не выдает такое лицо в связи с правонарушением, к которому применяется настоящая Статья, лишь на том основании, что оно является одним из ее граждан, обязана по просьбе Стороны, запрашивающей экстрадицию, передать дело без неоправданных задержек своим компетентным органам для целей преследования. Эти органы принимают свое решение и осуществляют производство таким же образом, как и в случае любого другого правонарушения подобного характера согласно внутреннему законодательству этой Стороны. Заинтересованные Стороны сотрудничают друг с другом, в частности по процессуальным вопросам и вопросам доказывания, для обеспечения эффективности такого преследования.

8. Во всех случаях, когда Стороне, согласно ее внутреннему законодательству, разрешается выдавать или иным образом передавать одного из своих граждан только при условии, что это лицо будет возвращено в эту Сторону для отбытия наказания, назначенного в результате судебного разбирательства или производства, в связи с которым запрашивалась экстра-

диция или передача этого лица, и когда эта Сторона и Сторона, запрашивающая экстрадицию этого лица, согласились с таким порядком и другими условиями, которые они могут счесть надлежащими, такая условная экстрадиция или передача является достаточной для выполнения обязательства, установленного в пункте 7.

9. Если в экстрадиции, которая запрашивается в целях приведения приговора в исполнение, отказано, поскольку разыскиваемое лицо является гражданином запрашиваемой Стороны, запрашиваемая Сторона, если это допускает ее внутреннее законодательство и соответствует требованиям такого законодательства, по обращению запрашивающей Стороны рассматривает вопрос о приведении в исполнение приговора или оставшейся части приговора, который был вынесен согласно внутреннему законодательству запрашивающей Стороны.

10. Любому лицу, по делу которого осуществляется производство в связи с любым из уголовных правонарушений, к которым применяется настоящая Статья, гарантируется справедливое обращение на всех стадиях производства, включая осуществление всех прав и гарантий, предусмотренных внутренним законодательством Стороны, на территории которой находится это лицо.

11. Ничто в настоящем протоколе не толкуется как устанавливающее обязательство экстрадиции, если у запрашиваемой Стороны имеются существенные основания полагать, что просьба об экстрадиции имеет целью преследование или наказание какого-либо лица по причине его пола, расы, вероисповедания, гражданства, этнического происхождения или политических убеждений или что удовлетворение этой просьбы нанесло бы ущерб положению этого лица по любой из этих причин.

12. Стороны не могут отказывать в выполнении просьбы в экстрадиции лишь на том основании, что правонарушение считается также связанным с налоговыми вопросами.

13. До отказа в экстрадиции запрашиваемая Сторона в надлежащих случаях проводит консультации с запрашивающей Стороной, с тем чтобы предоставить ей достаточные возможности для изложения ее мнений и представления информации, имеющей отношение к формулируемым в ее просьбе утверждениям.

14. Стороны стремятся заключать двусторонние и многосторонние соглашения или договоренности в целях осуществления или повышения эффективности экстрадиции. В тех случаях, когда Стороны обязаны соблюдать какой-либо существующий договор или межправительственную договоренность, соответствующие положения этого договора или меж-

правительственной договоренности будут применимы, если Стороны не договорятся о применении вместо них пунктов 1–13.

Статья 31 **Меры по обеспечению экстрадиции**

1. При условии соблюдения своего внутреннего законодательства и своих договоров об экстрадиции запрашиваемая Сторона, убедившись в том, что обстоятельства требуют этого и носят неотложный характер, и по просьбе запрашивающей Стороны может взять под стражу находящееся на ее территории лицо, экстрадиция которого запрашивается, или принять другие надлежащие меры для обеспечения его присутствия в ходе процедуры экстрадиции.

2. Меры, принятые в соответствии с пунктом 1, доводятся до сведения в соответствии с национальным законодательством, соответствующим образом и безотлагательно запрашивающей Стороне.

3. Любое лицо, в отношении которого принимаются меры в соответствии с пунктом 1, имеет право:

а) безотлагательно связаться с ближайшим соответствующим представителем государства, гражданином которого оно является, или если оно является лицом без гражданства, — с представителем государства, на территории которого это лицо обычно проживает; и

б) на посещение его представителем этого государства.

ЧАСТЬ VI: ОТЧЕТНОСТЬ

Статья 32 **Отчетность и обмен информацией**

1. Каждая Сторона представляет Совещанию Сторон через Секретариат Конвенции периодические доклады о выполнении настоящего Протокола.

2. Формат и содержание такой отчетности определяются Совещанием Сторон. Такая отчетность является составной частью стандартной схемы отчетности Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака.

3. Содержание периодических докладов, упоминаемых в пункте 1, определяется, принимая во внимание, в частности, следующее:

а) информацию о законодательных, исполнительных, административных или иных мерах, принятых в целях выполнения настоящего Протокола;

б) информацию, в соответствующих случаях, о любых ограничениях и препятствиях, встретившихся при выполнении настоящего Протокола, и о мерах, принятых для преодоления этих барьеров;

в) информацию, в соответствующих случаях, о финансовой и технической помощи, предоставленной, полученной или запрашиваемой для деятельности, связанной с ликвидацией незаконной торговли табачными изделиями; и

г) информацию, указанную в Статье 20.

В тех случаях, когда сбор соответствующих данных уже осуществляется в рамках механизма отчетности Конференции Сторон, Сопредседатели Сторон не будут дублировать эту работу.

4. Сопредседатели Сторон, в соответствии со Статьями 33 и 36, рассматривают меры по оказанию помощи Сторонам, являющимся развивающимися странами, и Сторонам с переходной экономикой по их просьбе в выполнении ими своих обязательств по настоящей Статье.

5. Предоставление информации, предусмотренной этими Статьями, осуществляется в соответствии с национальным законодательством в части обеспечения конфиденциальности и неприкосновенности частной жизни. Стороны по взаимному согласию обеспечивают защиту любой предоставляемой или обмениваемой конфиденциальной информации.

ЧАСТЬ VII: ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ МЕРЫ И ФИНАНСОВЫЕ РЕСУРСЫ

Статья 33 Сопредседатели Сторон

1. Настоящим учреждается Сопредседатели Сторон. Первая сессия Сопредседателей Сторон созывается Секретариатом Конвенции непосредственно до или сразу же после очередной сессии Конференции Сторон, которая будет проведена после вступления в силу настоящего Протокола.

2. В дальнейшем очередные сессии Сопредседателей Сторон созываются Секретариатом Конвенции непосредственно до или сразу же после проведения очередных сессий Конференции Сторон.

3. Внеочередные сессии Совещания Сторон проводятся в такие другие сроки, которые Совещание сочтет необходимыми, или по письменной просьбе любой Стороны, при условии, что в течение шести месяцев с момента передачи им Секретариатом Конвенции информации об этой просьбе она будет поддержана не менее чем одной третью Сторон.
4. Правила процедуры и Финансовые правила Конференции Сторон Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака применяются, с соответствующими поправками, к Совещанию Сторон, если Совещание Сторон не примет иного решения.
5. Совещание Сторон регулярно рассматривает осуществление настоящего Протокола и принимает решения, необходимые для содействия его эффективному осуществлению.
6. Совещание Сторон принимает решения в отношении шкалы и механизма добровольных начисленных взносов Сторон настоящего Протокола для функционирования настоящего Протокола, а также в отношении других возможных ресурсов для его осуществления.
7. На каждой очередной сессии Совещание Сторон принимает на основе консенсуса бюджет и план работы на финансовый период до следующей очередной сессии, которые будут отличаться от бюджета и плана работы Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака.

Статья 34 **Секретариат**

1. Секретариат Конвенции является Секретариатом по настоящему Протоколу.
2. Функциями Секретариата Конвенции в связи с выполнением роли секретариата по настоящему Протоколу являются:
  - а) организация сессий Совещания Сторон и любых вспомогательных органов, а также рабочих групп и других органов, созданных Совещанием Сторон, и обеспечение их необходимыми услугами;
  - б) получение, анализ, передача и направление информации в порядке обратной связи соответствующим Сторонам, при необходимости, и Совещанию Сторон по докладам, полученным им в соответствии с настоящим Протоколом, а также содействие обмену информацией между Сторонами;
  - в) оказание поддержки Сторонам, особенно Сторонам, являющимся развивающимися странами, и Сторонам с переходной экономикой

по их просьбе в сборе, передаче и обмене информацией, требуемой в соответствии с настоящим Протоколом, и содействие выполнению их обязательств, предусмотренных настоящим Протоколом;

d) подготовка докладов о своей деятельности в соответствии с настоящим Протоколом под руководством Совещания Сторон для представления Совещанию Сторон;

e) обеспечение под руководством Совещания Сторон необходимой координации с компетентными международными и региональными межправительственными организациями и другими органами;

f) заключение под руководством Совещания Сторон таких административных или контрактных соглашений, которые могут потребоваться для эффективного осуществления его функций в качестве секретариата по настоящему Протоколу;

g) получение и рассмотрение заявок межправительственных и неправительственных организаций, желающих быть аккредитованными в качестве наблюдателей на Совещании Сторон, обеспечивая при этом отсутствие их аффилированности с табачной промышленностью, и представление изученных заявок на рассмотрение Совещания Сторон; и

h) выполнение других секретариатских функций, указанных в Протоколе, а также таких других функций, которые могут быть определены Совещанием Сторон.

Статья 35

Отношения между Совещанием Сторон и межправительственными организациями

Для обеспечения технического и финансового сотрудничества в достижении цели настоящего Протокола Совещание Сторон может обращаться с просьбой о сотрудничестве к компетентным международным и региональным межправительственным организациям, включая финансовые учреждения и учреждения, занимающиеся вопросами развития.

Статья 36

Финансовые ресурсы

1. Стороны признают важную роль, которую играют финансовые ресурсы в достижении цели настоящего Протокола, и признают значение Статьи 26 Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака для достижения целей Конвенции.

2. Каждая Сторона обеспечивает финансовую поддержку в отношении своей национальной деятельности, направленной на достижение цели настоящего Протокола, в соответствии со своими национальными планами, приоритетами и программами.

3. Стороны содействуют, в соответствующих случаях, использованию двусторонних, региональных, субрегиональных и других многосторонних каналов для обеспечения финансирования процесса укрепления потенциала Сторон, являющихся развивающимися странами, и Сторон с переходной экономикой для достижения цели настоящего Протокола .

4. Без ущерба для Статьи 18 Стороны поощряются, в соответствии с национальным законодательством и мерами политики, и когда это целесообразно, к использованию любых конфискованных доходов от преступлений, полученных в результате незаконной торговли табаком, табачными изделиями и производственным оборудованием, для достижения целей, предусмотренных настоящим Протоколом.

5. Стороны, представленные в соответствующих региональных и международных межправительственных организациях, а также финансовых учреждениях и учреждениях, занимающихся вопросами развития, поощряют обеспечение этими организациями и учреждениями финансовой поддержки Сторонам, являющимся развивающимися странами, и Сторонам с переходной экономикой в целях оказания им помощи в соблюдении ими своих обязательств по настоящему Протоколу без ограничения прав участия в этих организациях.

6. Стороны соглашаются с тем, что:

а) для оказания Сторонам помощи в соблюдении ими своих обязательств по настоящему Протоколу следует мобилизовать и использовать на благо всех Сторон, особенно Сторон, являющихся развивающимися странами, и Сторон с переходной экономикой, все соответствующие потенциальные и существующие ресурсы, имеющиеся для ведения деятельности по достижению цели настоящего Протокола; и

б) Секретариат Конвенции предоставляет консультативную помощь Сторонам, являющимся развивающимися странами, и Сторонам с переходной экономикой по их просьбе в отношении имеющихся источников финансирования для содействия соблюдению ими своих обязательств по настоящему Протоколу.

7. Стороны могут обязать табачную промышленность нести любые расходы, связанные с обязательствами Стороны достичь целей настоящего Протокола в соответствии со Статьей 5.3 Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака.

8. Стороны прилагают усилия к тому, чтобы, в соответствии с их внутренним законодательством, достичь самофинансирования в осуществлении Протокола, в том числе путем взимания с табачных изделий налогов и других видов сборов.

ЧАСТЬ VIII: УРЕГУЛИРОВАНИЕ СПОРОВ

Статья 37

Урегулирование споров

Урегулирование споров между соответствующими Сторонами в отношении интерпретации или применения настоящего Протокола осуществляется в соответствии со Статьей 27 Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака

ЧАСТЬ IX: РАЗРАБОТКА ПРОТОКОЛА

Статья 38

Поправки к настоящему Протоколу

1. Любая Сторона может предлагать поправки к настоящему Протоколу.
2. Поправки к Протоколу рассматриваются и принимаются Совещанием Сторон. Текст любой предлагаемой поправки к настоящему Протоколу препровождается Сторонам Секретариатом Конвенции по меньшей мере за шесть месяцев до сессии, на которой она предлагается для принятия. Секретариат Конвенции также препровождает текст предлагаемых поправок Сторонам, подписавшим настоящий Протокол, и для информации — Депозитарию.
3. Стороны прилагают все усилия для достижения согласия по любой предлагаемой поправке к настоящему Протоколу на основе консенсуса. Если все усилия по достижению консенсуса исчерпаны, а согласие не достигнуто, то в качестве последней меры поправка принимается большинством в три четверти голосов Сторон, присутствующих на заседании и участвующих в голосовании. Для целей настоящей статьи под Сторонами, присутствующими на заседании и участвующими в голосовании, подразумеваются Стороны, присутствующие на заседании и голосующие «за» или «против». Любая принятая поправка препровождается Секретариатом Конвенции Депозитарию, который рассылает его всем Сторонам для принятия.

4. Документы о принятии поправки сдаются на хранение Депозитарию. Поправка, принятая в соответствии с пунктом 3, вступает в силу для тех Сторон, которые ее приняли, на 90-й день после даты получения Депозитарием документа о принятии, по крайней мере, двумя третями Сторон.

5. Поправка вступает в силу для любой другой Стороны на 90-й день после даты передачи данной Стороной на хранение Депозитарию своего документа о принятии упомянутой поправки.

Статья 39

Принятие приложений к Протоколу и внесение в них поправок

1. Любая Сторона может направлять предложения в отношении какого-либо приложения к настоящему Протоколу и может предлагать поправки для внесения в приложения к настоящему Протоколу.

2. Приложения ограничиваются списками, формами и любым иным описательным материалом, относящимся к процедурным, научным, техническим или административным вопросам.

3. Приложения к настоящему Протоколу и поправки к ним предлагаются, принимаются и вступают в силу в соответствии с процедурой, установленной в Статье 38.

ЧАСТЬ X: ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 40

Оговорки

Никакие оговорки к настоящему Протоколу не допускаются.

Статья 41

Выход

1. В любое время по истечении двух лет после даты вступления в силу настоящего Протокола для какой-либо Стороны эта Сторона может выйти из Протокола, направив письменное уведомление Депозитарию.

2. Любой такой выход вступает в силу по истечении одного года со дня получения Депозитарием уведомления о выходе или в такую более позднюю дату, которая может быть указана в уведомлении о выходе.

3. Любая Сторона, которая выходит из Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака, считается также вышедшей из настоящего Прото-

кола с момента выхода из Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака.

Статья 42 **Право голоса**

1. Каждая Сторона настоящего Протокола имеет один голос, за исключением случая, предусмотренного в пункте 2.
2. Региональные организации экономической интеграции в вопросах, входящих в их компетенцию, используют свое право голоса, располагая числом голосов, равным числу их государств-членов, являющихся Сторонами настоящего Протокола. Такая организация не использует свое право голоса, если какое-либо из ее государств-членов использует свое право, и наоборот.

Статья 43 **Подписание**

Настоящий Протокол открыт для подписания всеми Сторонами Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака в штаб-квартире Всемирной организации здравоохранения в Женеве с 10 по 11 января 2013 г. и впоследствии в штаб-квартире Организации Объединенных Наций в Нью-Йорке до 9 января 2014 года.

Статья 44 **Ратификация, принятие, утверждение, официальное одобрение или присоединение**

1. Настоящий Протокол подлежит ратификации, принятию, утверждению или присоединению государствами, а также официальному одобрению или присоединению региональными организациями экономической интеграции, являющимися Сторонами Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака. Она открывается для присоединения на следующий день после даты, на которую Протокол закрывается для подписания. Документы о ратификации, принятии, утверждении, официальном одобрении или присоединении сдаются на хранение Депозитарию.
2. Любая региональная организация экономической интеграции, которая становится Стороной, в тех случаях, когда ни одно из ее государств-членов не является Стороной, несет все обязательства по настоящему Протоколу. В случае, когда одно или более государств-членов таких организаций являются Сторонами, эта организация и ее государства-члены принимают решение в отношении их соответствующих обязанностей по выполнению своих обязательств по настоящему Протоколу. В таких слу-

чаях организация и государства-члены не могут параллельно осуществлять права, вытекающие из настоящего Протокола.

3. В своих документах об официальном одобрении или в своих документах о присоединении региональные организации экономической интеграции заявляют о пределах своей компетенции в вопросах, регулируемых настоящим Протоколом. Эти организации также информируют Депозитарию, который в свою очередь информирует Стороны о любом существенном изменении пределов их компетенции.

Статья 45

Вступление в силу

1. Настоящий Протокол вступает в силу на 90-й день после даты сдачи на хранение Депозитарию 40-го документа о ратификации, принятии, утверждении, официальном одобрении или присоединении.

2. Для каждой Стороны Рамочной конвенции ВОЗ по борьбе против табака, которая ратифицирует, принимает, утверждает или официально одобряет настоящий Протокол или присоединяется к нему, либо присоединяется к нему после выполнения условий, изложенных в пункте 1 о вступлении в силу, настоящий Протокол вступает в силу на девяностый день после даты сдачи им на хранение документа о ратификации, принятии, утверждении, присоединении или официальном одобрении.

3. Для целей настоящей Статьи любой документ, сданный на хранение региональной организацией экономической интеграции, не считается дополнительным к документам, сданным на хранение государствами-членами этой организации.

Статья 46

Депозитарий

Депозитарием настоящего Протокола является Генеральный секретарь Организации Объединенных Наций.

Статья 47

Аутентичные тексты

Подлинник настоящего Протокола, тексты которого на английском, арабском, испанском, китайском, русском и французском языках являются равно аутентичными, сдается на хранение Генеральному секретарю Организации Объединенных Наций.

**PROTOCOLO PARA LA ELIMINACIÓN DEL
COMERCIO ILÍCITO DE PRODUCTOS DE TABACO**

**NACIONES UNIDAS
2012**

PROTOCOLO PARA LA ELIMINACIÓN DEL COMERCIO ILÍCITO DE PRODUCTOS DE TABACO

Preámbulo

Las Partes en el presente Protocolo,

Considerando que el 21 de mayo de 2003, la 56.ª Asamblea Mundial de la Salud adoptó por consenso el Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco, que entró en vigor el 27 de febrero de 2005;

Reconociendo que el Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco es uno de los tratados de las Naciones Unidas que más rápidamente ha sido ratificado y es un instrumento fundamental para alcanzar los objetivos de la Organización Mundial de la Salud;

Recordando el preámbulo de la Constitución de la Organización Mundial de la Salud, en el que se afirma que el goce del grado máximo de salud que se pueda lograr es uno de los derechos fundamentales de todo ser humano sin distinción de raza, religión, ideología política o condición económica o social;

Decididas asimismo a priorizar su derecho a proteger la salud pública;

Profundamente preocupadas por el hecho de que el comercio ilícito de productos de tabaco contribuye a propagar la epidemia de tabaquismo, que es un problema mundial con graves consecuencias para la salud pública, y exige respuestas eficaces, adecuadas e integrales, nacionales e internacionales;

Reconociendo además que el comercio ilícito de productos de tabaco socava las medidas relacionadas con los precios y las medidas fiscales concebidas para reforzar la lucha antitabáquica y, por consiguiente, aumenta la accesibilidad y asequibilidad de los productos de tabaco;

Seriamente preocupadas por los efectos adversos que el aumento de la accesibilidad y la asequibilidad de los productos de tabaco objeto de comercio ilícito tienen en la salud pública y el bienestar, en particular de los jóvenes, los pobres y otros grupos vulnerables;

Profundamente preocupadas por las desproporcionadas consecuencias económicas y sociales que tiene el comercio ilícito de productos de tabaco en los países en desarrollo y los países con economías en transición;

Conscientes de la necesidad de desarrollar capacidad científica, técnica e institucional que permita planificar y aplicar medidas nacionales, regionales e internacionales adecuadas para eliminar todas las formas de comercio ilícito de productos de tabaco;

Reconociendo que el acceso a los recursos y las tecnologías pertinentes es de suma importancia para mejorar la capacidad de las Partes, en particular de los países en desarrollo y los países con economías en transición, para eliminar todas las formas de comercio ilícito de productos de tabaco;

Reconociendo también que las zonas francas, si bien son creadas para facilitar el comercio legal, se han utilizado para facilitar la globalización del comercio ilícito de productos de tabaco, tanto en relación con el tránsito ilícito de productos objeto de contrabando como en la fabricación de productos de tabaco ilícitos;

Reconociendo asimismo que el comercio ilícito de productos de tabaco debilita a las economías de las Partes y afecta negativamente a su estabilidad y seguridad;

Conscientes también de que el comercio ilícito de productos de tabaco genera beneficios financieros que se utilizan para financiar una actividad delictiva transnacional que interfiere en los objetivos de los gobiernos;

Reconociendo que el comercio ilícito de productos de tabaco debilita la consecución de los objetivos sanitarios, supone una carga adicional para los sistemas de salud y ocasiona a la economía de las Partes una merma de sus ingresos;

Teniendo en cuenta el artículo 5.3 del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco, en el que las Partes convienen en que, a la hora de establecer y aplicar sus políticas de salud pública relativas al control del tabaco, las Partes actuarán de una manera que proteja dichas políticas contra los intereses comerciales y otros intereses creados de la industria tabacalera, de conformidad con la legislación nacional;

Subrayando la necesidad de estar alerta ante cualquier intento de la industria del tabaco para socavar o desvirtuar las estrategias destinadas a combatir el comercio

ilícito de productos de tabaco, así como la necesidad de estar informadas de las actuaciones de la industria tabacalera en perjuicio de esas estrategias;

Conscientes de que el artículo 6.2 del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco alienta a las Partes a que prohíban o restrinjan, según proceda, la venta y/o la importación por los viajeros internacionales de productos de tabaco libres de impuestos y libres de derechos de aduana;

Reconociendo además que el tabaco y los productos de tabaco en tránsito internacional o trasbordo encuentran vías para llegar al comercio ilícito;

Teniendo en cuenta que una acción eficaz para prevenir y combatir el comercio ilícito de productos de tabaco requiere un enfoque internacional integral de todos los aspectos de ese comercio, y una estrecha cooperación al respecto, en particular, cuando proceda, el comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco y equipo de fabricación;

Recordando y poniendo de relieve la importancia de otros acuerdos internacionales pertinentes, como la Convención de las Naciones Unidas contra la Delincuencia Organizada Transnacional, la Convención de las Naciones Unidas contra la Corrupción y la Convención de las Naciones Unidas contra el Tráfico Ilícito de Estupefacientes y Sustancias Sicotrópicas, así como las obligaciones que las Partes en esas convenciones tienen de aplicar cuando proceda las disposiciones pertinentes de estas al comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco y equipo de fabricación, y *alentando* a las Partes que aún no hayan pasado a ser Partes en esos acuerdos a que consideren la conveniencia de hacerlo;

Reconociendo la necesidad de una mayor cooperación entre la Secretaría del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco y la Oficina de las Naciones Unidas contra la Droga y el Delito, la Organización Mundial de Aduanas y otros organismos, según proceda;

Recordando el artículo 15 del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco, en el que las Partes reconocen, entre otras cosas, que la eliminación de todas las formas de comercio ilícito de productos de tabaco, como el contrabando y la fabricación ilícita, es un componente esencial del control del tabaco;

Teniendo en cuenta que el presente Protocolo no pretende abordar cuestiones relacionadas con los derechos de propiedad intelectual, y

Convencidas de que complementar el Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco con un protocolo detallado será un medio poderoso y eficaz de contrarrestar el comercio ilícito de productos de tabaco y sus graves consecuencias,

Conviene en lo siguiente:

PARTE I: INTRODUCCIÓN

Artículo 1

Términos empleados

1. Por «intermediación» se entiende la actuación como agente para terceros, por ejemplo en la negociación de contratos, compras o ventas a cambio de unos honorarios o una comisión.
2. Por «cigarrillo» se entiende un cilindro de tabaco picado para fumar, envuelto en papel destinado para ese fin. Se excluyen productos regionales concretos como bidis, anghoon y otros similares que pueden envolverse en papel u hojas. A los efectos del artículo 8, la definición también comprende los cigarrillos hechos con picadura fina liados por el propio fumador.
3. Por «decomiso», término que abarca la confiscación, cuando proceda, se entiende la privación con carácter definitivo de bienes por decisión de un tribunal o de otra autoridad competente.
4. Por «entrega vigilada» se entiende la técnica consistente en dejar que remesas ilícitas o sospechosas salgan del territorio de uno o más Estados, lo atraviesen o entren en él, con el conocimiento y bajo la supervisión de sus autoridades competentes, con el fin de investigar delitos e identificar a las personas involucradas en la comisión de estos.
5. Por «zona franca» se entiende una parte del territorio de una Parte en el que las mercancías allí introducidas se consideran generalmente como si no estuviesen dentro del territorio aduanero, en lo que respecta a los derechos y los impuestos a la importación.

6. Por «comercio ilícito» se entiende toda práctica o conducta prohibida por la ley, relativa a la producción, envío, recepción, posesión, distribución, venta o compra, incluida toda práctica o conducta destinada a facilitar esa actividad.
7. Por «licencia» se entiende el permiso otorgado por la autoridad competente tras la presentación de la preceptiva solicitud u otro documento a esa autoridad.
8. *a)* Por «equipo de fabricación» se entiende la maquinaria destinada a ser usada, o adaptada, únicamente para fabricar productos de tabaco y que es parte integrante del proceso de fabricación.¹
- b)* En el contexto del equipo de fabricación, «sus partes» significa toda parte identificable que sea específica del equipo de fabricación utilizado en la fabricación de productos de tabaco.
9. Por «Parte» se entiende, a menos que el contexto indique otra cosa, una Parte en el presente Protocolo.
10. Por «datos personales» se entiende toda información relativa a una persona física identificada o identificable.
11. Por «organización de integración económica regional» se entiende una organización integrada por varios Estados soberanos a la que sus Estados Miembros han traspasado competencia respecto de una diversidad de asuntos, inclusive la facultad de adoptar decisiones vinculantes para sus Estados Miembros en relación con dichos asuntos.²
12. La «cadena de suministro» abarca la elaboración de productos de tabaco y equipo de fabricación y la importación o exportación de productos de tabaco y equipo de fabricación; si es pertinente, una Parte podrá decidir ampliar la definición para incluir una o varias de las actividades mencionadas a continuación:
- a)* venta al por menor de productos de tabaco;
- b)* cultivo comercial de tabaco, excepto por lo que respecta a los cultivadores, agricultores y productores tradicionales en pequeña escala;

---

¹ Siempre que sea posible, las Partes podrán incluir una referencia al Sistema Armonizado de Descripción y Codificación de Mercancías de la Organización Mundial de Aduanas.

² Cuando proceda, nacional o interno se referirá igualmente a las organizaciones de integración económica regional.

c) transporte de cantidades comerciales de productos de tabaco o equipo de fabricación, y

d) venta al por mayor, intermediación, almacenamiento o distribución de tabaco y de productos de tabaco o equipo de fabricación.

13. Por «productos de tabaco» se entienden los productos preparados totalmente o en parte utilizando como materia prima hojas de tabaco y destinados a ser fumados, chupados, mascados o utilizados como rapé.

14. Por «seguimiento y localización» se entiende la vigilancia sistemática y recreación, por las autoridades competentes o cualquier otra persona que actúe en su nombre, de la ruta o la circulación de los ítems a lo largo de la cadena de suministro, tal como se indica en el artículo 8.

Artículo 2

Relación entre este Protocolo y otros acuerdos e instrumentos jurídicos

1. Las disposiciones del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco que se aplican a sus protocolos se aplicarán al presente Protocolo.

2. Las Partes que hayan concertado algún tipo de acuerdo como los mencionados en el artículo 2 del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco notificarán esos acuerdos a la Reunión de las Partes por conducto de la Secretaría del Convenio.

3. Nada de lo dispuesto en este Protocolo afectará a los derechos y las obligaciones de una Parte dimanantes de cualquier otra convención, tratado o acuerdo internacional en vigor para dicha Parte que esta considere más favorable para conseguir la eliminación del comercio ilícito de productos de tabaco.

4. Nada de lo dispuesto en el presente Protocolo afectará a los derechos, obligaciones y responsabilidades de las Partes con arreglo al derecho internacional, incluida la Convención de las Naciones Unidas contra la Delincuencia Organizada Transnacional.

Artículo 3

Objetivo

El objetivo del presente Protocolo es eliminar todas las formas de comercio ilícito de productos de tabaco, de conformidad con los términos del artículo 15 del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco.

PARTE II: OBLIGACIONES GENERALES

Artículo 4

Obligaciones generales

1. Además de observar las disposiciones contenidas en el artículo 5 del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco, las Partes deberán:

- a) adoptar y aplicar medidas eficaces para controlar o regular la cadena de suministro de los artículos a los que se aplique el presente Protocolo a fin de prevenir, desalentar, detectar, investigar y perseguir el comercio ilícito de dichos artículos, y deberán cooperar entre sí con esta finalidad;
- b) tomar todas las medidas que sean necesarias, de conformidad con su derecho interno, para potenciar la eficacia de las autoridades y los servicios competentes, incluidos los de aduana y policía, encargados de prevenir, desalentar, detectar, investigar, perseguir y eliminar todas las formas de comercio ilícito de los artículos a que se refiere el presente Protocolo;
- c) adoptar medidas eficaces para facilitar u obtener la asistencia técnica y el apoyo financiero así como el fortalecimiento de la capacidad y la cooperación internacional necesarios para alcanzar los objetivos del presente Protocolo, y velar por que las autoridades competentes tengan a su disposición e intercambien de forma segura la información a que se refiere el presente Protocolo;
- d) cooperar estrechamente entre sí, de conformidad con sus respectivos ordenamientos jurídico y administrativo, para potenciar la eficacia de las medidas relativas al cumplimiento de la ley destinadas a combatir las conductas ilícitas, incluidos delitos penales, tipificadas como tales de acuerdo con el artículo 14 de este Protocolo;

e) cooperar y comunicarse, según proceda, con las organizaciones intergubernamentales regionales e internacionales pertinentes por lo que respecta al intercambio seguro³ de la información a que se refiere el presente Protocolo con la finalidad de promover su efectiva aplicación, y

f) cooperar, con arreglo a los medios y recursos de que dispongan, a fin de obtener los recursos financieros necesarios para aplicar efectivamente el presente Protocolo mediante mecanismos de financiación bilaterales y multilaterales.

2. En el cumplimiento de las obligaciones que han asumido en virtud del presente Protocolo, las Partes velarán por la máxima transparencia posible respecto de toda relación que puedan mantener con la industria tabacalera.

Artículo 5

Protección de datos personales

Al aplicar el presente Protocolo, las Partes protegerán los datos personales de los particulares, independientemente de su nacionalidad o lugar de residencia, con arreglo al derecho interno y tomando en consideración las normas internacionales sobre protección de datos personales.

PARTE III: CONTROL DE LA CADENA DE SUMINISTRO

Artículo 6

Licencias, sistemas equivalentes de aprobación o control

1. Para lograr los objetivos del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco y con miras a eliminar el comercio ilícito de productos de tabaco y equipo de fabricación, cada Parte prohibirá la realización de cualquiera de las actividades siguientes por una persona física o jurídica, a menos que haya sido otorgada una licencia o una autorización equivalente (en adelante «licencia»), o haya sido

---

³ El intercambio seguro de información entre dos Partes es resistente a la interceptación y la falsificación. Dicho de otro modo, la información que intercambian dos Partes no puede ser leída ni modificada por otra Parte.

establecido un sistema de control, por la autoridad competente de conformidad con la legislación nacional:

- a) elaboración de productos de tabaco y equipo de fabricación, y
- b) importación o exportación de productos de tabaco y equipo de fabricación.

2. Cada Parte procurará que se conceda una licencia, en la medida que considere apropiado, y cuando las actividades siguientes no estén prohibidas por la legislación nacional, a cualquier persona física o jurídica que se dedique a lo siguiente:

- a) venta al por menor de productos de tabaco;
- b) cultivo comercial de tabaco, excepto por lo que respecta a los cultivadores, agricultores y productores tradicionales en pequeña escala;
- c) transporte de cantidades comerciales de productos de tabaco o equipo de fabricación, y
- d) venta al por mayor, intermediación, almacenamiento o distribución de tabaco y de productos de tabaco o equipo de fabricación.

3. A fin de contar con un sistema eficaz de concesión de licencias, cada Parte deberá:

- a) establecer o designar una o varias autoridades competentes encargadas de expedir, renovar, suspender, revocar y/o cancelar las licencias, con arreglo a las disposiciones del presente Protocolo y de conformidad con su legislación nacional, para realizar las actividades enumeradas en el párrafo 1;
- b) exigir que las solicitudes de licencia contengan toda la información preceptiva acerca del solicitante, que deberá comprender, siempre que proceda:
  - i) si el solicitante es una persona física, información relativa a su identidad, incluidos los datos siguientes: nombre completo, razón social, número de inscripción en el registro mercantil (si lo hubiere), número de registro fiscal pertinente (si lo hubiere) y cualquier otra información útil para la identificación;
  - ii) si el solicitante es una persona jurídica, información relativa a su identidad, incluidos los datos siguientes: nombre legal completo, razón social, número de inscripción en el registro mercantil, fecha y lugar de

constitución, sede social y domicilio comercial principal, número de registro fiscal pertinente, copia de la escritura de constitución o documento equivalente, sus filiales comerciales, nombre de sus directores y de los representantes legales que se hubieren designado, incluida cualquier otra información útil para la identificación;

iii) domicilio social exacto de la unidad o las unidades de fabricación, localización de los almacenes y capacidad de producción de la empresa dirigida por el solicitante;

iv) datos sobre los productos de tabaco y el equipo de fabricación a los que se refiera la solicitud, tales como descripción del producto, nombre, marca registrada, si la hubiere, diseño, marca, modelo o tipo, y número de serie del equipo de fabricación;

v) descripción del lugar en que se instalará y utilizará el equipo de fabricación;

vi) documentación o declaración relativa a todo antecedente penal;

vii) identificación completa de las cuentas bancarias que se tenga intención de utilizar en las transacciones pertinentes y otros datos de pago pertinentes, y

viii) indicación del uso y del mercado de venta a que se destinen los productos de tabaco, prestando particular atención a que la producción o la oferta de productos de tabaco guarde proporción con la demanda razonablemente prevista;

c) vigilar y recaudar, cuando proceda, las tasas que se fijen en concepto de licencias y considerar la posibilidad de utilizarlas en la administración y aplicación eficaces del sistema de concesión de licencias, o con fines de salud pública o en cualquier otra actividad conexas, de conformidad con la legislación nacional;

d) tomar medidas apropiadas para prevenir, detectar e investigar toda práctica irregular o fraudulenta en el funcionamiento del sistema de concesión de licencias;

e) adoptar medidas tales como el examen periódico, la renovación, la inspección o la fiscalización de las licencias cuando proceda;

f) establecer, cuando proceda, un plazo para la expiración de las licencias y la preceptiva renovación ulterior de la solicitud o la actualización de la información de la solicitud;

g) obligar a toda persona física o jurídica titular de una licencia a notificar por adelantado a la autoridad competente todo cambio de su domicilio social o todo cambio sustancial de la información relativa a las actividades previstas en la licencia;

h) obligar a toda persona física o jurídica titular de una licencia a notificar a la autoridad competente, para que adopte las medidas apropiadas, toda adquisición o eliminación de equipo de fabricación, y

i) asegurarse de que la destrucción de ese equipo, o de sus partes, se lleve a cabo bajo la supervisión de la autoridad competente.

4. Cada Parte se asegurará de que no se otorgue ni se transfiera una licencia sin que se haya recibido del solicitante la información apropiada que se especifica en el párrafo 3 y sin la aprobación previa de la autoridad competente.

5. A los cinco años de la entrada en vigor del presente Protocolo, la Reunión de las Partes se asegurará en su siguiente periodo de sesiones de que se lleven a cabo investigaciones basadas en la evidencia para determinar si existen insumos básicos fundamentales para la elaboración de productos de tabaco que puedan ser identificados y sometidos a un mecanismo de control eficaz. Basándose en esas investigaciones, la Reunión de las Partes estudiará las medidas oportunas.

Artículo 7

Diligencia debida

1. Cada Parte, de conformidad con su legislación nacional y con los objetivos del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco, requerirá lo siguiente de toda persona física o jurídica que participe en la cadena de suministro de tabaco, productos de tabaco y equipo de fabricación:

a) que apliquen el principio de diligencia debida antes del inicio de una relación comercial y durante la misma;

b) que vigilen las ventas de sus clientes para asegurarse de que las cantidades guardan proporción con la demanda de esos productos en el mercado de venta o uso al que estén destinados, y

c) que notifiquen a las autoridades competentes cualquier indicio de que el cliente realice actividades que contravengan las obligaciones dimanantes del presente Protocolo.

2. La diligencia debida conforme al párrafo 1, según proceda y de conformidad con su legislación nacional y con los objetivos del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco, comprenderá entre otras cosas exigencias referentes a la identificación del cliente, como la de obtener y actualizar información relativa a lo siguiente:

a) verificación de que la persona física o jurídica esté en posesión de una licencia de conformidad con el artículo 6;

b) si el cliente es una persona física, información relativa a su identidad, incluidos los datos siguientes: nombre completo, razón social, número de inscripción en el registro mercantil (si lo hubiere) y número de registro fiscal pertinente (si hubiere lugar), así como la verificación de su identificación oficial;

c) si el cliente es una persona jurídica, información relativa a su identidad, incluidos los datos siguientes: nombre completo, razón social, número de inscripción en el registro mercantil, fecha y lugar de constitución, domicilio de la sede social y domicilio comercial principal, número de registro fiscal pertinente, copia de la escritura de constitución o documento equivalente, sus filiales comerciales, y nombre de sus directores y de cualquier representante legal que se hubiera designado, incluidos el nombre de los representantes y la verificación de su identificación oficial;

d) descripción del uso y el mercado de venta al que estén destinados el tabaco, los productos de tabaco o el equipo de fabricación, y

e) descripción del lugar en el que será instalado y utilizado el equipo de fabricación.

3. La diligencia debida conforme al párrafo 1 podrá comprender exigencias referentes a la identificación del cliente, como la de obtener y actualizar información relativa a lo siguiente:

- a) documentación o una declaración sobre los antecedentes penales, y
- b) identificación de las cuentas bancarias que se tenga intención de utilizar en las transacciones.

4. Cada Parte, sobre la base de la información proporcionada en el subpárrafo (c) del párrafo 1, adoptará todas las medidas necesarias para que se cumplan las obligaciones dimanantes del presente Protocolo, que pueden comprenderla exclusión de un cliente dentro de la jurisdicción de la Parte, según se defina en la legislación nacional.

Artículo 8

Seguimiento y localización

1. Con objeto de mejorar la seguridad de la cadena de suministro y ayudar en la investigación del comercio ilícito de productos de tabaco, las Partes convienen en establecer dentro de los cinco años siguientes a su entrada en vigor un régimen mundial de seguimiento y localización que comprenda sistemas nacionales y/o regionales de seguimiento y localización y un centro mundial de intercambio de información adscrito a la Secretaría del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco y accesible a todas las Partes, que permita a éstas hacer indagaciones y recibir información pertinente.

2. Cada Parte, de conformidad con lo dispuesto en este artículo, establecerá bajo su control un sistema de seguimiento y localización de todos los productos de tabaco que se fabriquen o importen en su territorio, teniendo en cuenta sus propias necesidades nacionales o regionales específicas y las mejores prácticas disponibles.

3. Con miras a posibilitar un seguimiento y una localización eficaces, cada Parte exigirá que determinadas marcas de identificación únicas, seguras e indelebles, como códigos o estampillas, (en adelante denominadas marcas de identificación específicas) se estampen o incorporen en todos los paquetes y envases y cualquier embalaje externo de cigarrillos en un plazo de cinco años, y que se haga lo mismo con otros productos de tabaco en un plazo de 10 años, ambos plazos contados a partir de la entrada en vigor del presente Protocolo para esa Parte.

4.1 Para los fines del párrafo 3 y en el marco del régimen mundial de seguimiento y localización, cada Parte exigirá que la información siguiente esté disponible, de forma directa o mediante un enlace, a fin de ayudar a las Partes a determinar el origen de los

productos de tabaco y el punto de desviación cuando proceda, así como a vigilar y controlar el movimiento de los productos de tabaco y su situación legal:

- a)* fecha y lugar de fabricación;
- b)* instalación de fabricación;
- c)* máquina utilizada para la elaboración de los productos de tabaco;
- d)* turno de producción o momento de la fabricación;
- e)* nombre, número de factura/pedido y comprobante de pago del primer cliente no vinculado al fabricante;
- f)* mercado previsto para la venta al por menor;
- g)* descripción del producto;
- h)* todo almacenamiento y envío;
- i)* identidad de todo comprador ulterior conocido, y
- j)* ruta prevista, fecha y destino del envío, punto de partida y consignatario.

4.2 La información a que se refieren los apartados *a)*, *b)*, *g)* y, cuando se disponga de ella, *f)* formará parte de las marcas de identificación específicas.

4.3 Cuando en el momento del marcado no se disponga de la información referida en el apartado *f)*, las Partes exigirán la inclusión de esa información de conformidad con el párrafo 2 (*a)* del artículo 15 del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco.

5. Cada Parte exigirá, dentro del plazo fijado en el presente artículo, que la información a que se refiere el párrafo 4 quede registrada en el momento de la producción o en el momento del primer envío por cualquier fabricante o en el momento de la importación en su territorio.

6. Cada Parte se asegurará de que la información registrada en virtud de lo dispuesto en el párrafo 5 sea accesible para dicha Parte mediante un enlace a las marcas de identificación específicas exigidas conforme a los párrafos 3 y 4.

7. Cada Parte se asegurará de que la información registrada de conformidad con el párrafo 5, así como las marcas de identificación específicas que permitan que esa

información sea accesible conforme a lo dispuesto en el párrafo 6, queden consignadas en un formato establecido o autorizado por esa Parte y por sus autoridades competentes.

8. Cada Parte se asegurará de que la información registrada de conformidad con el párrafo 5 sea accesible para el centro mundial de intercambio de información cuando se le solicite, con sujeción al párrafo 9, a través de una interfaz electrónica estándar segura con el punto central nacional y/o regional pertinente. El centro mundial de intercambio de información confeccionará una lista de las autoridades competentes de las Partes y la pondrá a disposición de todas las Partes.

9. Cada Parte o la autoridad competente:

- a) tendrá oportuno acceso a la información a que se refiere el párrafo 4 previa solicitud al centro mundial de intercambio de información;
- b) solicitará dicha información solo cuando sea necesario a efectos de detección o investigación de un comercio ilícito de productos de tabaco;
- c) no retendrá información injustificadamente;
- d) responderá a las solicitudes de información en relación con el párrafo 4, de conformidad con su derecho interno, y
- e) protegerá y considerará confidencial, por mutuo acuerdo, toda información que se intercambie.

10. Cada Parte exigirá que se aumente y amplíe el alcance del sistema de seguimiento y localización hasta el momento en que se hayan abonado todos los derechos y los impuestos pertinentes y, según corresponda, se hayan cumplido otras obligaciones en el punto de fabricación, importación o superación de los controles aduaneros o fiscales.

11. Las Partes cooperarán entre sí y con las organizaciones internacionales competentes, de mutuo acuerdo, para compartir y desarrollar las mejores prácticas en materia de sistemas de seguimiento y localización, lo que supone, entre otras cosas:

- a) facilitar el desarrollo, la transferencia y la adquisición de mejores tecnologías de seguimiento y localización, incluidos conocimientos teóricos y prácticos, capacidad y competencias;

b) apoyar los programas de capacitación y creación de capacidad destinados a las Partes que manifiesten esa necesidad, y

c) seguir desarrollando la tecnología para marcar y escanear los paquetes y envases de productos de tabaco a fin de hacer accesible la información a que se refiere el párrafo 4.

12. Las obligaciones asignadas a una Parte no serán cumplidas por la industria tabacalera ni delegadas en esta.

13. Cada Parte velará por que sus autoridades competentes, al participar en el régimen de seguimiento y localización, mantengan con la industria tabacalera y quienes representen sus intereses tan solo las relaciones que sean estrictamente necesarias para aplicar el presente artículo.

14. Cada Parte podrá exigir a la industria tabacalera que asuma todo costo vinculado a las obligaciones que incumban a dicha Parte en virtud del presente artículo.

Artículo 9

Mantenimiento de registros

1. Cada Parte deberá exigir, según proceda, que todas las personas físicas y jurídicas que intervengan en la cadena de suministro de tabaco, productos de tabaco y equipo de fabricación mantengan registros completos y precisos de todas las transacciones pertinentes. Esos registros deberán permitir el inventario completo de los materiales utilizados en la producción de sus productos de tabaco.

2. Cada Parte deberá exigir, según proceda, a las personas en posesión de licencias de conformidad con el artículo 6 que, cuando les sea solicitada, proporcionen a las autoridades competentes la información siguiente:

a) información general sobre volúmenes, tendencias y previsiones del mercado, y demás información de interés, y

b) el volumen de las existencias de productos de tabaco y equipo de fabricación en posesión del titular de una licencia o bajo su custodia o control que se mantengan en reserva en almacenes fiscales y aduaneros en régimen de tránsito o trasbordo o régimen suspensivo desde la fecha de la petición.

3. Con respecto a los productos de tabaco y el equipo de fabricación vendidos o fabricados en el territorio de una Parte para la exportación, o en tránsito o trasbordo o en régimen suspensivo por el territorio de esa Parte, cada Parte deberá exigir, según proceda, a los titulares de licencias de conformidad con el artículo 6, que proporcionen cuando se les solicite a las autoridades competentes del país de partida (en forma electrónica cuando exista la infraestructura) y en el momento de la salida de las mercancías de su ámbito de control, la información siguiente:

- a) la fecha del envío desde el último punto de control físico de los productos;
- b) los datos concernientes a los productos enviados (en particular marca, cantidad, almacén);
- c) las rutas de transporte y destino previstos del envío;
- d) la identidad de la[s] persona[s] física[s] o jurídica[s] a la[s] que se envían los productos;
- e) el modo de transporte, incluida la identidad del transportista;
- f) la fecha de llegada prevista del envío a su destino previsto, y
- g) el mercado previsto para su venta al por menor o uso previsto.

4. Cuando sea viable, cada Parte exigirá que los comerciantes minoristas y los cultivadores de tabaco, exceptuados los cultivadores tradicionales que no operen sobre una base comercial, lleven registros completos y precisos de todas las transacciones pertinentes en las que intervengan, de conformidad con su legislación nacional.

5. A efectos de la aplicación del párrafo 1, cada Parte adoptará medidas legislativas, ejecutivas, administrativas o de otra índole que sean eficaces para exigir que todos los registros:

- a) se conserven durante un periodo de por lo menos cuatro años;
- b) estén a disposición de las autoridades competentes, y
- c) se ajusten al formato que exijan las autoridades competentes.

6. Cada Parte, según proceda y con arreglo a la legislación nacional, establecerá un sistema de intercambio con las demás Partes de los datos contenidos en todos los registros que se lleven de conformidad con el presente artículo.

7. Las Partes se esforzarán por cooperar entre sí y con las organizaciones internacionales competentes para compartir y desarrollar progresivamente mejores sistemas de mantenimiento de registros.¹

Artículo 10

Medidas de seguridad y prevención

1. Cada Parte, cuando proceda y de conformidad con su legislación nacional y con los objetivos del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco, requerirá a todas las personas físicas y jurídicas a que se refiere el artículo 6 que tomen las medidas necesarias para prevenir la desviación de productos de tabaco hacia canales de comercialización ilícitos, en particular, entre otras cosas, mediante lo siguiente:

a) notificando a las autoridades competentes:

i) la transferencia fronteriza de dinero en efectivo en las cantidades que estipulen las leyes nacionales o los pagos en especie transfronterizos,

ii) toda «transacción sospechosa», y

b) suministrando productos de tabaco o equipos de fabricación únicamente en cantidades que guarden proporción con la demanda de esos productos en el mercado previsto para su venta al por menor o para su uso.

2. Cada Parte, cuando proceda y de conformidad con su legislación nacional y con los objetivos del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco, requerirá que los pagos de las transacciones realizadas por las personas físicas o jurídicas a que se refiere el artículo 6 solo se puedan efectuar en la moneda y por el importe que figure en la factura, y únicamente mediante modalidades legales de pago de las instituciones financieras situadas en el territorio del mercado previsto, y que no se utilice ningún otro sistema alternativo de transferencia de fondos.

3. Las Partes podrán exigir que los pagos que realicen las personas físicas o jurídicas a que se refiere el artículo 6 por materiales utilizados para manufacturar productos de tabaco en su ámbito de jurisdicción solo se puedan efectuar en la moneda y por el importe que figure en la factura, y únicamente mediante

modalidades legales de pago de las instituciones financieras situadas en el territorio del mercado previsto, y que no se utilice ningún otro sistema alternativo de transferencia de fondos.

4. Cada Parte velará por que toda contravención de lo dispuesto en el presente artículo sea objeto de los procedimientos penales, civiles o administrativos apropiados y de sanciones eficaces, proporcionadas y disuasorias, incluida, según proceda, la suspensión o revocación de la licencia.

Artículo 11

Venta por internet, medios de telecomunicación o cualquier otra nueva tecnología

1. Cada Parte exigirá que todas las personas jurídicas y físicas que realicen cualquier transacción relativa a productos de tabaco por internet u otros modos de venta a través de medios de telecomunicación o de cualquier otra nueva tecnología cumplan con todas las obligaciones pertinentes estipuladas en el presente Protocolo.

2. Cada Parte considerará la posibilidad de prohibir la venta al por menor de productos de tabaco por internet u otros modos de venta a través de medios de telecomunicación o de cualquier otra nueva tecnología.

Artículo 12

Zonas francas y tránsito internacional

1. Cada Parte implantará, en un plazo de tres años contados a partir de la entrada en vigor del presente Protocolo para esa Parte, controles eficaces de toda fabricación y de todas las transacciones relativas al tabaco y los productos de tabaco, en las zonas francas, utilizando para ello todas las medidas pertinentes contempladas en el presente Protocolo.

2. Además, se prohibirá que en el momento de retirarlos de las zonas francas los productos de tabaco estén entremezclados con otros productos distintos en un mismo contenedor o cualquier otra unidad de transporte similar.

3. Cada Parte, de conformidad con la legislación nacional, adoptará y aplicará medidas de control y verificación respecto del tránsito internacional o transbordo, dentro de su territorio, de productos de tabaco y equipo de fabricación de conformidad

con las disposiciones del presente Protocolo, a fin de impedir el comercio ilícito de esos productos.

Artículo 13

Ventas libres de impuestos

1. Cada Parte implantará medidas eficaces para someter cualesquiera ventas libres de impuestos a todas las disposiciones pertinentes del presente Protocolo, teniendo en cuenta el artículo 6 del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco.
2. No más de cinco años después de la entrada en vigor del presente Protocolo, la Reunión de las Partes se asegurará en su siguiente periodo de sesiones de que se lleven a cabo investigaciones basadas en evidencias para determinar el alcance del comercio ilícito de productos de tabaco relacionados con las ventas libres de impuestos de esos productos. Basándose en esas investigaciones, la Reunión de las Partes estudiará las medidas adicionales oportunas.

PARTE IV: INFRACCIONES

Artículo 14

Conductas ilícitas, incluidos delitos penales

1. Cada Parte adoptará, con sujeción a los principios básicos de su derecho interno, las medidas legislativas y de otra índole que sean necesarias para tipificar como ilícitas con arreglo al derecho interno las siguientes conductas:
  - a) fabricar, vender al por mayor, intermediar, vender, transportar, distribuir, almacenar, enviar, importar o exportar tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación contraviniendo lo dispuesto en el presente Protocolo;
  - b) *i)* fabricar, vender al por mayor, intermediar, vender, transportar, distribuir, almacenar, enviar, importar o exportar tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación sin pagar los derechos, impuestos y otros gravámenes aplicables o sin exhibir las estampillas fiscales que corresponda, marcas de identificación únicas o cualesquiera otras marcas o etiquetas exigidas;

- ii)* cualquier otro acto de contrabando o intento de contrabando de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación no previsto en el apartado *b) i)*;
- c)*
  - i)* cualquier otra forma de fabricación ilícita de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación, o envases de tabaco que lleven estampillas fiscales, marcas de identificación únicas o cualesquiera otras marcas o etiquetas requeridas que hayan sido falsificadas;
  - ii)* vender al por mayor, intermediar, vender, transportar, distribuir, almacenar, enviar, importar o exportar tabaco fabricado ilícitamente, productos de tabaco falsificados, productos con estampillas fiscales o cualesquiera otras marcas o etiquetas requeridas falsificadas o equipo de fabricación ilícito;
- d)* mezclar productos de tabaco con otros que no lo sean durante el recorrido a través de la cadena de suministro, con el fin de esconder o disimular los primeros;
- e)* entremezclar productos de tabaco con productos que no lo sean contraviniendo el artículo 12.2 del presente Protocolo;
- f)* utilizar Internet, otros medios de telecomunicación o cualquier otra nueva tecnología para la venta de *productos* de tabaco o equipo de fabricación en contravención del presente Protocolo;
- g)* en el caso del titular de una licencia de *conformidad* con el artículo 6, obtener tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación de una persona que debiendo serlo no sea titular de una licencia de conformidad con el artículo 6;
- h)* obstaculizar el cumplimiento por parte de un funcionario público u otra persona autorizada de las obligaciones relacionadas con la prevención, disuasión, detección, investigación o eliminación del comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación;
- i)*
  - i)* hacer una declaración que sea falsa, engañosa o incompleta, o no facilitar la información requerida a un funcionario público u otra persona autorizada que esté cumpliendo sus obligaciones relacionadas con la prevención, disuasión, detección, investigación o eliminación del comercio

ilícito de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación, a menos que ello se haga en el ejercicio del derecho a la no autoincriminación;

ii) hacer declaraciones falsas en impresos oficiales referentes a la descripción, cantidad o valor del tabaco, los productos de tabaco o el equipo de fabricación o a cualquier otra información especificada en el Protocolo para:

a) evadir el pago de los derechos, impuestos y otros gravámenes aplicables, o

b) entorpecer las medidas de control destinadas a la prevención, disuasión, detección, investigación o eliminación del comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación;

iii) no crear o llevar los registros previstos en el presente Protocolo o llevar registros falsos, y

j) blanquear el producto de conductas ilícitas tipificadas como delitos penales con arreglo al párrafo 2.

2. Cada Parte determinará, con sujeción a los principios básicos de su derecho interno, cuáles de las conductas ilícitas enunciadas en el párrafo 1 o cualquier otra conducta relacionada con el comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco y equipo de fabricación contraria a las disposiciones del presente Protocolo se considerarán delito penal y adoptará las medidas legislativas y de otra índole que sean necesarias para hacer efectiva esa determinación.

3. Cada Parte informará a la Secretaría del presente Protocolo de cuáles de las conductas ilícitas enumeradas en los párrafos 1 y 2 ha determinado que constituyen un delito penal con arreglo al párrafo 2, y pondrá a disposición de la Secretaría copias de su legislación, o una descripción de esta, en la que se da efecto al párrafo 2, así como de toda modificación ulterior de esa legislación.

4. Con miras a fomentar la cooperación internacional en la lucha contra los delitos penales relacionados con el comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco y equipo de fabricación, se alienta a las Partes a revisar su legislación nacional en materia de blanqueo de capitales, asistencia jurídica mutua y extradición, teniendo presentes los convenios internacionales pertinentes de los que sean Partes, a fin de velar por que sean eficaces en la aplicación de las disposiciones del presente Protocolo.

Artículo 15

Responsabilidad de las personas jurídicas

1. Cada Parte adoptará las medidas que sean necesarias, de conformidad con sus principios jurídicos, para establecer la responsabilidad de las personas jurídicas que hayan incurrido en las conductas ilícitas, incluidos delitos penales, tipificadas en el artículo 14 de este Protocolo.
2. Con sujeción a los principios jurídicos de la Parte correspondiente, la responsabilidad de las personas jurídicas podrá ser de índole penal, civil o administrativa.
3. Dicha responsabilidad existirá sin perjuicio de la responsabilidad que incumba a las personas físicas que hayan incurrido en las conductas ilícitas o cometido los delitos penales tipificados con arreglo a las leyes y reglamentos nacionales y al artículo 14 de este Protocolo.

Artículo 16

Procesamiento y sanciones

1. Cada Parte adoptará las medidas que sean necesarias, de conformidad con la legislación nacional, para asegurarse de que se impongan sanciones penales o de otro tipo eficaces, proporcionadas y disuasivas, incluidas multas, a las personas físicas y jurídicas que sean consideradas responsables de las conductas ilícitas, delitos penales incluidos, tipificadas en el artículo 14.
2. Cada Parte velará por que se ejerzan cualesquiera facultades legales discrecionales previstas en su derecho interno en relación con el enjuiciamiento de personas por las conductas ilícitas, delitos penales incluidos, tipificadas con arreglo al artículo 14, a fin de maximizar la eficacia de las medidas adoptadas para hacer cumplir la ley respecto de dichas conductas ilícitas, delitos penales incluidos, teniendo debidamente en cuenta la necesidad de que ello tenga también un efecto disuasorio.
3. Ninguna de las disposiciones del presente Protocolo afectará al principio de que queda reservada al derecho interno de cada Parte la descripción de las conductas ilícitas, delitos penales incluidos, tipificadas en este Protocolo y de los medios jurídicos de defensa u otros principios jurídicos que determinen la legalidad de una

conducta, y de que tales conductas ilícitas, delitos penales incluidos, deben ser perseguidas y sancionadas de conformidad con ese derecho.

Artículo 17

Pagos relacionados con incautaciones

Las Partes deberían considerar la posibilidad de adoptar, de conformidad con su derecho interno, las medidas legislativas o de otra índole que sean necesarias para que las autoridades competentes puedan exigir al productor, fabricante, distribuidor, importador o exportador de tabaco, productos de tabaco y/o equipo de fabricación que hayan sido incautados, el pago de una cantidad proporcional al monto de los impuestos y derechos no percibidos.

Artículo 18

Eliminación o destrucción

Todo tabaco, producto de tabaco o equipo de fabricación decomisado será destruido, mediante métodos respetuosos con el medio ambiente en la medida de lo posible, o eliminado de conformidad con la legislación nacional.

Artículo 19

Técnicas especiales de investigación

1. Si así lo permiten los principios básicos de su ordenamiento jurídico interno, cada Parte adoptará, dentro de sus posibilidades y en las condiciones que prescriba su derecho interno, las medidas que sean necesarias para permitir el adecuado recurso a la entrega controlada y, cuando lo considere apropiado, la utilización de otras técnicas especiales de investigación, como la vigilancia electrónica o de otra índole y las operaciones encubiertas, por sus autoridades competentes en su territorio con objeto de combatir eficazmente el comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación.
2. A efectos de investigar los delitos penales tipificados con arreglo al artículo 14, se alienta a las Partes a que celebren, cuando sea necesario, acuerdos o arreglos bilaterales o multilaterales apropiados para utilizar las técnicas a que se refiere el párrafo 1 en el contexto de la cooperación en el plano internacional.

3. De no existir acuerdos o arreglos como los mencionados en el párrafo 2, toda decisión de recurrir a esas técnicas especiales de investigación en el plano internacional se adoptará sobre la base de cada caso particular y en ella se podrán tener en cuenta, cuando sea necesario, arreglos financieros y entendimientos relativos al ejercicio de jurisdicción por las Partes interesadas.

4. Las Partes reconocen la importancia y la necesidad de la cooperación y la asistencia internacionales en esta esfera y cooperarán entre sí y con las organizaciones internacionales a fin de dotarse de la capacidad necesaria para alcanzar los objetivos del presente artículo.

PARTE V: COOPERACIÓN INTERNACIONAL

Artículo 20

Intercambio de información general

1. Con el fin de alcanzar los objetivos del presente Protocolo, como parte del instrumento de presentación de informes del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco, las Partes presentarán información pertinente, con arreglo al derecho interno, y cuando proceda, acerca, entre otras cosas, de lo siguiente:

- a) en forma agregada, pormenores sobre incautaciones de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación, cantidades, valor de las mercancías incautadas, descripción de los productos, fecha y lugar de fabricación, e impuestos evadidos;
- b) importaciones, exportaciones, tránsito, ventas gravadas o libres de impuestos, y cantidades o valor de la producción de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación;
- c) tendencias, métodos de ocultación y modos de actuación utilizados en el comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación, y
- d) cualquier otra información pertinente que acuerden las Partes.

2. Las Partes cooperarán entre sí y con las organizaciones internacionales competentes a fin de crear capacidad para recopilar e intercambiar información.

3. Dicha información será considerada por las Partes confidencial y para uso exclusivo de ellas salvo que la Parte informante manifieste lo contrario.

Artículo 21

Intercambio de información sobre el cumplimiento de la ley

1. Con arreglo al derecho interno o a lo dispuesto en cualquier tratado internacional aplicable, cuando proceda, las Partes intercambiarán, por iniciativa propia o a petición de una Parte que justifique debidamente que tal información es necesaria a efectos de detectar o investigar el comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación, la información siguiente:

- a) registros de las licencias concedidas a las personas físicas o jurídicas de que se trate;
- b) información para la identificación, vigilancia y enjuiciamiento de personas físicas o jurídicas implicadas en intercambios comerciales ilícitos de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación;
- c) antecedentes de investigaciones y enjuiciamientos;
- d) registros del pago de importaciones, exportaciones y ventas libres de impuestos de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación, y
- e) pormenores sobre incautaciones de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación (incluida información de referencia de casos cuando proceda, cantidades, valor de las mercancías incautadas, descripción de los productos, entidades implicadas, fecha y lugar de fabricación) y *modus operandi* (incluidos medios de transporte, ocultación, rutas y detección).

2. La información recibida de las Partes en virtud de este artículo se utilizará exclusivamente con el fin de alcanzar los objetivos del presente Protocolo. Las Partes pueden estipular que dicha información no se transfiera sin el acuerdo de la Parte que la proporcionó.

Artículo 22

Intercambio de información: confidencialidad y protección de los datos

1. Cada Parte designará la autoridad competente a la que se deberán facilitar los datos a que se hace referencia en los artículos 20, 21 y 24, y notificará a las Partes dicha designación por conducto de la Secretaría del Convenio.

2. El intercambio de información en virtud del presente Protocolo estará sujeto al derecho interno en lo referente a la confidencialidad y la privacidad. Las Partes protegerán, según decidan de común acuerdo, toda la información confidencial que se intercambie.

Artículo 23

Asistencia y cooperación: capacitación, asistencia técnica y cooperación en asuntos científicos, técnicos y tecnológicos

1. Las Partes cooperarán entre sí y/o a través de las organizaciones internacionales y regionales competentes para proporcionar capacitación, asistencia técnica y ayuda en asuntos científicos, técnicos y tecnológicos, con el fin de alcanzar los objetivos del presente Protocolo, según decidan de común acuerdo. Esa asistencia puede abarcar la transferencia de conocimientos especializados o de tecnología apropiada en ámbitos tales como la recopilación de información, el cumplimiento de la ley, el seguimiento y la localización, la gestión de la información, la protección de los datos personales, la aplicación de medidas de interdicción, la vigilancia electrónica, el análisis forense, la asistencia judicial recíproca y la extradición.
2. Las Partes podrán celebrar, cuando proceda, acuerdos o arreglos bilaterales, multilaterales o de cualquier otra índole con el fin de fomentar la capacitación, la asistencia técnica y la cooperación en asuntos científicos, técnicos y tecnológicos, teniendo en cuenta las necesidades de las Partes que sean países en desarrollo y las Partes con economías en transición.
3. Las Partes colaborarán, cuando proceda, en la investigación y el desarrollo de medios que permitan determinar el origen geográfico exacto del tabaco y los productos de tabaco incautados.

Artículo 24

Asistencia y cooperación: investigación y persecución de infracciones

1. Las Partes, de conformidad con su derecho interno, tomarán todas las medidas necesarias, cuando proceda, para reforzar la cooperación mediante arreglos multilaterales, regionales o bilaterales en materia de prevención, detección, investigación, persecución y aplicación de sanciones a las personas físicas o jurídicas que se dediquen al comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación.

2. Cada Parte velará por que las autoridades reguladoras y administrativas, las autoridades encargadas de hacer cumplir la ley y otras autoridades dedicadas a combatir el comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación (incluidas las autoridades judiciales cuando su derecho interno lo autorice) cooperen e intercambien información pertinente a nivel nacional e internacional, teniendo en cuenta las condiciones prescritas en su derecho interno.

Artículo 25

Protección de la soberanía

1. Las Partes cumplirán las obligaciones asumidas en virtud del presente Protocolo de manera coherente con los principios de igualdad soberana e integridad territorial de los Estados, así como de no injerencia en los asuntos internos de otros Estados.
2. Ninguna de las disposiciones del presente Protocolo autoriza a Parte alguna a ejercer, en el territorio de otro Estado, jurisdicción o funciones que el derecho interno de ese Estado reserve exclusivamente a sus autoridades.

Artículo 26

Jurisdicción

1. Cada Parte adoptará las medidas que sean necesarias para establecer su jurisdicción respecto de los delitos penales tipificados con arreglo al artículo 14 cuando:
  - a) el delito se cometa en su territorio, o
  - b) el delito se cometa a bordo de un buque que enarbole su pabellón o en una aeronave registrada conforme a sus leyes en el momento de la comisión del delito.
2. Con sujeción a lo dispuesto en el artículo 25, una Parte también podrá establecer su jurisdicción sobre tales delitos penales cuando:
  - a) el delito se cometa contra esa Parte;
  - b) el delito sea cometido por uno de sus nacionales o por una persona apátrida que tenga residencia habitual en su territorio, o

- c) el delito sea uno de los delitos tipificados con arreglo al artículo 14 y se cometa fuera de su territorio con miras a la comisión dentro de su territorio de un delito tipificado con arreglo al artículo 14.
3. A los efectos del artículo 30, cada Parte adoptará las medidas que sean necesarias para establecer su jurisdicción respecto de los delitos penales tipificados en el artículo 14 cuando el presunto delincuente se encuentre en su territorio y dicha Parte no lo extradite por el solo hecho de ser uno de sus nacionales.
4. Cada Parte podrá adoptar también las medidas que sean necesarias para establecer su jurisdicción respecto de los delitos penales tipificados en el artículo 14 cuando el presunto delincuente se encuentre en su territorio y la Parte no lo extradite.
5. Si una Parte que ejerce su jurisdicción con arreglo a los párrafos 1 ó 2 ha recibido notificación, o tomado conocimiento por otro conducto, de que otra u otras Partes han iniciado investigaciones, procesos o actuaciones judiciales respecto de los mismos hechos, las autoridades competentes de esas Partes se consultarán, según proceda, a fin de coordinar sus medidas.
6. Sin perjuicio de las normas del derecho internacional general, el presente Protocolo no excluye el ejercicio de las competencias penales establecidas por las Partes de conformidad con su derecho interno.

Artículo 27

Cooperación en materia de cumplimiento de la ley

1. Cada Parte adoptará, de conformidad con sus respectivos ordenamientos jurídicos y administrativos internos, medidas eficaces para:
- a) mejorar los canales de comunicación entre las autoridades, organismos y servicios competentes y, de ser necesario, establecerlos, a fin de facilitar el intercambio seguro y rápido de información sobre todos los aspectos de los delitos penales tipificados con arreglo al artículo 14;
  - b) garantizar una cooperación efectiva entre las autoridades y los organismos competentes, la aduana, la policía y otros organismos encargados de hacer cumplir la ley;

- c) cooperar con otras Partes en la realización de indagaciones en casos específicos en lo referente a los delitos penales tipificados con arreglo al artículo 14:
- i) la identidad, el paradero y las actividades de personas presuntamente implicadas en tales delitos o la ubicación de otras personas relacionadas;
  - ii) la circulación del producto del delito o de bienes derivados de la comisión de esos delitos, y
  - iii) la circulación de bienes, equipo u otros instrumentos utilizados o destinados a utilizarse en la comisión de esos delitos;
- d) proporcionar, cuando proceda, los elementos o las cantidades de sustancias que se requieran para fines de análisis o investigación;
- e) facilitar una coordinación efectiva entre sus organismos, autoridades y servicios competentes y promover el intercambio de personal y otros expertos, incluida la designación de funcionarios de enlace, con sujeción a acuerdos o arreglos bilaterales entre las Partes interesadas;
- f) intercambiar información pertinente con otras Partes sobre los medios y métodos concretos empleados por personas físicas o jurídicas en la comisión de tales delitos, inclusive, cuando proceda, sobre las rutas y los medios de transporte y el uso de identidades falsas, documentos alterados o falsificados u otros medios de encubrir sus actividades, y
- g) intercambiar información pertinente y coordinar las medidas administrativas y de otra índole adoptadas cuando proceda con miras a la pronta detección de los delitos penales tipificados con arreglo al artículo 14.

2. Con miras a dar efecto al presente Protocolo, las Partes considerarán la posibilidad de celebrar acuerdos o arreglos bilaterales o multilaterales en materia de cooperación directa entre sus respectivos organismos encargados de hacer cumplir la ley y, cuando esos acuerdos o arreglos ya existan, de modificarlos en consecuencia. A falta de tales acuerdos o arreglos entre las Partes interesadas, estas podrán considerar el presente Protocolo como base para la cooperación mutua en materia de cumplimiento de la ley respecto de los delitos contemplados en el presente Protocolo. Cuando proceda, las Partes harán pleno uso de los acuerdos y arreglos, incluso con

organizaciones internacionales o regionales, a fin de intensificar la cooperación entre sus respectivos organismos encargados de hacer cumplir la ley.

3. Las Partes se esforzarán por colaborar en la medida de sus posibilidades para hacer frente al comercio ilícito transnacional de productos de tabaco realizado con tecnologías modernas.

Artículo 28

Asistencia administrativa recíproca

1. En consonancia con sus respectivos sistemas jurídico y administrativo, las Partes deberán intercambiar, ya sea a petición de los interesados o por iniciativa propia, información que facilite la adecuada aplicación de la legislación aduanera u otra legislación pertinente para la prevención, detección, investigación, persecución y represión del comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación. Las Partes considerarán dicha información confidencial y de uso restringido, salvo que la Parte que la transmita declare lo contrario. Esa información podrá versar sobre lo siguiente:

- a) nuevas técnicas aduaneras y de otra índole para hacer cumplir la ley que hayan demostrado su eficacia;
- b) nuevas tendencias, medios o métodos de participación en el comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación;
- c) artículos reconocidos como objeto de comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco o equipos de fabricación, así como datos detallados sobre esos artículos, su envasado, transporte y almacenamiento, y los métodos utilizados en relación con ellos;
- d) personas físicas o jurídicas reconocidas como autoras de alguno de los delitos tipificados como tales de acuerdo con el artículo 14, y
- e) cualesquiera otros datos que ayuden a los organismos designados para evaluar los riesgos a efectos de control y otros fines de cumplimiento de la ley.

Artículo 29

Asistencia jurídica recíproca

1. Las Partes se prestarán la más amplia asistencia judicial recíproca respecto de investigaciones, procesos y actuaciones judiciales relacionados con los delitos penales tipificados con arreglo al artículo 14 de este Protocolo.
2. Se prestará asistencia judicial recíproca en la mayor medida posible conforme a las leyes, tratados, acuerdos y arreglos pertinentes de la Parte requerida con respecto a investigaciones, procesos y actuaciones judiciales relacionados con los delitos de los que las personas jurídicas puedan ser consideradas responsables con arreglo al artículo 15 del presente Protocolo en la Parte requirente.
3. La asistencia judicial recíproca que se preste de conformidad con el presente artículo podrá solicitarse para cualquiera de los fines siguientes:
  - a) recibir testimonios o tomar declaraciones;
  - b) presentar documentos judiciales;
  - c) efectuar inspecciones e incautaciones, y embargos preventivos;
  - d) examinar objetos y lugares;
  - e) facilitar información, elementos de prueba y evaluaciones de peritos;
  - f) entregar originales o copias certificadas de los documentos y expedientes pertinentes, incluida la documentación pública, bancaria y financiera, así como la documentación social o comercial de sociedades mercantiles;
  - g) identificar o localizar el producto del delito, los bienes, los instrumentos u otros elementos con fines probatorios;
  - h) facilitar la comparecencia voluntaria de personas en la Parte requirente, y
  - i) cualquier otro tipo de asistencia que no sea contraria al derecho interno de la Parte requerida.
4. El presente artículo no afectará a las obligaciones dimanantes de otros tratados bilaterales o multilaterales vigentes o futuros que rijan, total o parcialmente, la asistencia judicial recíproca.

5. Los párrafos 6 a 24 se aplicarán, con arreglo al principio de reciprocidad, a las solicitudes que se formulen con arreglo a este artículo siempre que no medie entre las Partes interesadas un tratado o acuerdo intergubernamental de asistencia judicial recíproca. Cuando las Partes estén vinculadas por un tratado o acuerdo intergubernamental de esa índole se aplicarán las disposiciones correspondientes de dicho tratado o acuerdo intergubernamental, salvo que las Partes convengan en aplicar, en su lugar, los párrafos 6 a 24 del presente artículo. Se insta encarecidamente a las Partes a que apliquen estos párrafos cuando faciliten la cooperación.

6. Las Partes designarán una autoridad central encargada de recibir solicitudes de asistencia judicial recíproca y facultada para darles cumplimiento o para transmitir las a la respectiva autoridad competente para su ejecución. Cuando alguna región o territorio especial de una Parte disponga de un régimen distinto de asistencia judicial recíproca, la Parte podrá designar a otra autoridad central que desempeñe la misma función para dicha región o dicho territorio. Las autoridades centrales velarán por el rápido y adecuado cumplimiento o transmisión de las solicitudes recibidas. Cuando la autoridad central transmita la solicitud a una autoridad competente para su ejecución, alentará la rápida y adecuada ejecución de la solicitud por parte de esta. En el momento de la adhesión a este Protocolo o de su aceptación, aprobación, confirmación oficial o ratificación, cada Parte notificará al Jefe de la Secretaría del Convenio el nombre de la autoridad central que haya sido designada a tal fin. Las solicitudes de asistencia judicial recíproca y cualquier otra comunicación pertinente se transmitirán por conducto de las autoridades centrales designadas por las Partes. La presente disposición no afectará al derecho de cualquiera de las Partes a exigir que estas solicitudes y comunicaciones le sean enviadas por vía diplomática y, en circunstancias urgentes, cuando las Partes convengan en ello, por conducto de organizaciones internacionales apropiadas, de ser posible.

7. Las solicitudes se presentarán por escrito o, cuando sea posible, por cualquier medio capaz de registrar un texto escrito, en un idioma aceptable para la Parte requerida, en condiciones que permitan a dicha Parte determinar su autenticidad. En el momento de la adhesión a este Protocolo o de su aceptación, aprobación, confirmación oficial o ratificación, cada Parte comunicará al Jefe de la Secretaría del Convenio el idioma o idiomas que sean aceptables para ella. En situaciones de urgencia, y cuando las Partes convengan en ello, las solicitudes podrán hacerse oralmente, debiendo ser confirmadas sin demora por escrito.

8. Toda solicitud de asistencia judicial recíproca contendrá lo siguiente:
- a) la identidad de la autoridad que hace la solicitud;
  - b) el objeto y la índole de las investigaciones, los procesos o las actuaciones judiciales a que se refiere la solicitud y el nombre y las funciones de la autoridad encargada de efectuar dichas investigaciones, procesos o actuaciones;
  - c) un resumen de los hechos pertinentes, salvo cuando se trate de solicitudes de presentación de documentos judiciales;
  - d) una descripción de la asistencia solicitada y pormenores sobre cualquier procedimiento particular que la Parte requirente desee que se aplique;
  - e) de ser posible, la identidad, ubicación y nacionalidad de toda persona interesada;
  - f) la finalidad para la que se solicita la prueba, información o actuación, y
  - g) las disposiciones del derecho interno aplicables al delito penal en cuestión y la sanción que conlleve.
9. La Parte requerida podrá pedir información complementaria cuando sea necesaria para dar cumplimiento a la solicitud de conformidad con su derecho interno o para facilitar dicho cumplimiento.
10. Se dará cumplimiento a toda solicitud con arreglo al derecho interno de la Parte requerida y, en la medida en que ello no lo contravenga y sea factible, de conformidad con los procedimientos especificados en la solicitud.
11. La Parte requirente no transmitirá ni utilizará, sin previo consentimiento de la Parte requerida, la información o las pruebas proporcionadas por esta para investigaciones, procesos o actuaciones judiciales distintos de los indicados en la solicitud. Nada de lo dispuesto en el presente párrafo impedirá que la Parte requirente revele, en sus actuaciones, información o pruebas que sean exculporias de una persona acusada. En este último caso, la Parte requirente lo notificará a la Parte requerida antes de revelar la información o las pruebas y, si así se le solicita, consultará a la Parte requerida. Si, en un caso excepcional, no es posible notificar con antelación, la Parte requirente informará sin demora a la Parte requerida de dicha revelación.

12. La Parte requirente podrá exigir que la Parte requerida mantenga reserva acerca de la existencia y el contenido de la solicitud, salvo en la medida necesaria para darle cumplimiento. Si la Parte requerida no puede mantener esa reserva, lo hará saber de inmediato a la Parte requirente.

13. Siempre que sea posible y compatible con los principios fundamentales del derecho interno, cuando una persona se encuentre en el territorio de una Parte y tenga que prestar declaración como testigo o perito ante autoridades judiciales de otra Parte, la primera Parte, a solicitud de la otra, podrá permitir que la audiencia se celebre por videoconferencia si no es posible o conveniente que la persona en cuestión comparezca personalmente en el territorio de la Parte requirente. Las Partes podrán convenir en que la audiencia esté a cargo de una autoridad judicial de la Parte requirente y en que asista a ella una autoridad judicial de la Parte requerida.

14. La asistencia judicial recíproca podrá ser denegada:

a) cuando la solicitud no se haga de conformidad con lo dispuesto en el presente artículo;

b) cuando la Parte requerida considere que el cumplimiento de lo solicitado podría menoscabar su soberanía, seguridad, orden público u otros intereses fundamentales;

c) cuando el derecho interno de la Parte requerida prohíba a sus autoridades actuar en la forma solicitada con respecto a un delito análogo, si éste hubiera sido objeto de investigaciones, procesos o actuaciones judiciales en el ejercicio de su propia competencia;

d) cuando la solicitud entrañe un delito en el que la pena máxima en la Parte requerida sea inferior a dos años de reclusión u otras formas de privación de libertad o si, a juicio de la Parte requerida, la prestación de la asistencia supondría para sus recursos una carga desproporcionada en relación con la gravedad del delito, o

e) cuando el acceso a la solicitud sea contrario al ordenamiento jurídico de la Parte requerida en lo relativo a la asistencia judicial recíproca.

15. Toda denegación de asistencia judicial recíproca deberá fundamentarse debidamente.

16. Las Partes no invocarán el secreto bancario para denegar la asistencia judicial recíproca prevista en el presente artículo.
17. Las Partes no podrán denegar una solicitud de asistencia judicial recíproca únicamente porque se considere que el delito también comporte aspectos fiscales.
18. Las Partes podrán negarse a prestar la asistencia judicial recíproca con arreglo al presente artículo invocando la ausencia de doble incriminación. Sin embargo, de estimarlo necesario, la Parte requerida podrá prestar asistencia, en la medida en que decida hacerlo a discreción propia, independientemente de que la conducta esté o no tipificada como delito en el derecho interno de la Parte requerida.
19. La Parte requerida cumplirá la solicitud de asistencia judicial recíproca lo antes posible y tendrá plenamente en cuenta, en la medida de sus posibilidades, los plazos que sugiera la Parte requirente y que estén debidamente fundamentados, de preferencia en la solicitud. La Parte requerida responderá a las solicitudes razonables que formule la Parte requirente respecto al estado de tramitación de la solicitud. La Parte requirente informará sin demora a la Parte requerida cuando ya no necesite la asistencia solicitada.
20. La asistencia judicial recíproca podrá ser diferida por la Parte requerida si perturbase investigaciones, procesos o actuaciones judiciales en curso.
21. Antes de denegar una solicitud presentada con arreglo al párrafo 14 o de diferir su cumplimiento con arreglo al párrafo 20, la Parte requerida consultará a la Parte requirente para considerar si es posible prestar la asistencia solicitada supeditándola a las condiciones que estime necesarias. Si la Parte requirente acepta la asistencia con arreglo a esas condiciones, esa Parte deberá observar las condiciones impuestas.
22. Los gastos ordinarios que ocasione el cumplimiento de una solicitud serán sufragados por la Parte requerida, a menos que las Partes interesadas hayan acordado otra cosa. Cuando se requieran a este fin gastos cuantiosos o de carácter extraordinario, las Partes se consultarán para determinar las condiciones en que se dará cumplimiento a la solicitud, así como la manera en que se sufragarán los gastos.
23. En caso de recibir una solicitud, la Parte requerida:
  - a) facilitará a la Parte requirente una copia de los documentos oficiales y otros documentos o datos que obren en su poder y a los que, conforme a su derecho interno, tenga acceso el público en general, y

b) podrá, a su arbitrio y con sujeción a las condiciones que juzgue apropiadas, proporcionar a la Parte requirente una copia total o parcial de los documentos oficiales o de otros documentos o datos que obren en su poder y que, conforme a su derecho interno, no sean de acceso público.

24. Cuando sea necesario, las Partes considerarán la posibilidad de celebrar acuerdos o arreglos bilaterales o multilaterales que sirvan a los fines del presente artículo y que, en la práctica, hagan efectivas sus disposiciones o las refuercen.

Artículo 30

Extradición

1. El presente artículo se aplicará a los delitos penales tipificados con arreglo al artículo 14 del presente Protocolo, cuando:

a) la persona que es objeto de la solicitud de extradición se encuentre en el territorio de la Parte requerida;

b) el delito penal por el que se pide la extradición sea punible con arreglo al derecho interno de la Parte requirente y al de la Parte requerida, y

c) el delito sea punible con una pena máxima de prisión u otra forma de privación de libertad de al menos cuatro años o con una pena más grave a menos que las Partes interesadas hayan convenido un periodo más breve en virtud de tratados bilaterales y multilaterales u otros acuerdos internacionales.

2. Cada uno de los delitos penales a los que se aplica el presente artículo se considerará incluido entre los delitos que dan lugar a extradición en todo tratado de extradición vigente entre las Partes. Las Partes se comprometen a incluir tales delitos como casos de extradición en todo tratado de extradición que celebren entre sí.

3. Si una Parte que supedita la extradición a la existencia de un tratado recibe una solicitud de extradición de otra Parte con la que no le vincule ningún tratado de extradición, podrá considerar el presente Protocolo como la base jurídica de la extradición respecto de los delitos penales a los que se aplique el presente artículo.

4. Las Partes que no supediten la extradición a la existencia de un tratado reconocerán los delitos penales a los que se aplica el presente artículo como casos de extradición entre ellos.

5. La extradición estará sujeta a las condiciones previstas en el derecho interno de la Parte requerida o en los tratados de extradición aplicables, incluidas, entre otras, las relativas al requisito de una pena mínima para la extradición y a los motivos por los que la Parte requerida puede denegar la extradición.
6. Las Partes, de conformidad con su derecho interno, procurarán agilizar los procedimientos de extradición y simplificar los requisitos probatorios correspondientes con respecto a cualquiera de los delitos penales a los que se aplique el presente artículo.
7. La Parte en cuyo territorio se encuentre un presunto delincuente, y que no lo extradite en relación con un delito penal al que se aplique el presente artículo por el solo hecho de ser uno de sus nacionales, estará obligada, previa solicitud de la Parte que pida la extradición, a someter el caso sin demora injustificada a sus autoridades competentes a efectos de enjuiciamiento. Dichas autoridades adoptarán su decisión y llevarán a cabo sus actuaciones judiciales de la misma manera en que lo harían respecto de cualquier otro delito de carácter similar con arreglo a su propio derecho interno. Las Partes interesadas cooperarán entre sí, particularmente en lo que respecta a los aspectos procesales y probatorios, con miras a garantizar la eficiencia de dichas actuaciones.
8. Cuando el derecho interno de una Parte le permita conceder la extradición o, de algún otro modo, la entrega de uno de sus nacionales sólo a condición de que esa persona sea devuelta a esa Parte para cumplir la condena que le haya sido impuesta como resultado del juicio o proceso por el que se haya solicitado la extradición o la entrega, y cuando esa Parte y la Parte que solicite la extradición acepten esa opción, así como otras condiciones que estimen apropiadas, esa extradición o entrega condicional será suficiente para que quede cumplida la obligación enunciada en el párrafo 7.
9. Si la extradición solicitada con el propósito de que se cumpla una condena es denegada por el hecho de que la persona buscada es nacional de la Parte requerida, ésta, si su derecho interno lo permite y de conformidad con los requisitos de dicho derecho, considerará, previa solicitud de la Parte requirente, la posibilidad de hacer cumplir la condena impuesta o el resto pendiente de dicha condena con arreglo al derecho interno de la Parte requirente.
10. En todas las etapas de las actuaciones se garantizará un trato justo a toda persona contra la que se haya iniciado una instrucción en relación con cualquiera de los delitos

penales a los que se aplica el presente artículo, incluido el goce de todos los derechos y garantías previstos por el derecho interno de la Parte en cuyo territorio se encuentre esa persona.

11. Ninguna de las disposiciones del presente Protocolo podrá interpretarse como la imposición de una obligación de extraditar si la Parte requerida tiene motivos justificados para presumir que la solicitud se ha presentado con el fin de perseguir o castigar a una persona por razón de su sexo, raza, religión, nacionalidad, origen étnico u opiniones políticas o que su cumplimiento perjudicaría al estatus de esa persona por cualquiera de estas razones.

12. Las Partes no podrán denegar una solicitud de extradición únicamente porque se considere que el delito también comporte aspectos fiscales.

13. Antes de denegar la extradición, la Parte requerida, cuando proceda, consultará a la Parte requirente y le facilitará el trámite de audiencia así como la oportunidad de fundamentar adecuadamente sus alegaciones.

14. Las Partes procurarán celebrar acuerdos o arreglos bilaterales y multilaterales para llevar a cabo la extradición o aumentar su eficacia. Cuando las Partes estén vinculadas por un tratado o un acuerdo intergubernamental existente, se aplicarán las disposiciones correspondientes de dicho tratado, salvo que las Partes convengan en aplicar, en su lugar, los párrafos 1 a 13.

Artículo 31

Medidas para garantizar la extradición

1. Con sujeción a su derecho interno y sus tratados de extradición, la Parte requerida podrá, tras haberse cerciorado de que las circunstancias lo justifican y tienen carácter urgente, y a solicitud de la Parte requirente, proceder a la detención de la persona presente en su territorio cuya extradición se pide o adoptar otras medidas adecuadas para garantizar la comparecencia de esa persona en los procedimientos de extradición.

2. Las medidas tomadas con arreglo a lo establecido en el párrafo 1 serán notificadas, de conformidad con el derecho interno, de manera oportuna y sin demora, a la Parte requirente.

3. Toda persona respecto de la cual se adopten las medidas mencionadas en el párrafo 1 tendrá derecho a:

- a) ponerse sin demora en comunicación con el representante más próximo que corresponda del Estado del que sea nacional o, si se trata de un apátrida, del Estado en cuyo territorio resida habitualmente, y
- b) ser visitada por un representante de dicho Estado.

PARTE VI: PRESENTACIÓN DE INFORMES

Artículo 32

Presentación de informes e intercambio de información

1. Cada Parte presentará a la Reunión de las Partes, por conducto de la Secretaría del Convenio, informes periódicos sobre la aplicación del presente Protocolo.
2. El formato y el contenido de esos informes serán determinados por la Reunión de las Partes. Los informes formarán parte del instrumento de presentación de informes periódicos sobre el Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco.
3. El contenido de los informes periódicos a que se hace referencia en el párrafo 1 se determinará teniendo en cuenta, entre otras cosas, lo siguiente:
  - a) información sobre las medidas legislativas, ejecutivas, administrativas o de otra índole adoptadas para aplicar el Protocolo;
  - b) información, según proceda, sobre toda limitación u obstáculo surgido en la aplicación del Protocolo y sobre las medidas adoptadas para superar esos obstáculos;
  - c) información, según proceda, sobre la ayuda financiera y técnica suministrada, recibida o solicitada para actividades relacionadas con la eliminación del comercio ilícito de productos de tabaco, y
  - d) la información especificada en el artículo 20.

En caso de que ya se estén recogiendo datos pertinentes en el marco del mecanismo de presentación de informes a la Conferencia de las Partes, la Reunión de las Partes no duplicará estas actividades.

4. La Reunión de las Partes, de conformidad con los artículos 33 y 36, estudiará posibles mecanismos para ayudar a las Partes que sean países en desarrollo o tengan

economías en transición, a petición de las mismas, a cumplir con las obligaciones estipuladas en este artículo.

5. La presentación de informes en virtud de los artículos a que se refiere el párrafo anterior estará sujeta a la legislación nacional relativa a la confidencialidad y la privacidad. Las Partes protegerán, según decidan de común acuerdo, toda información confidencial que se comunique o se intercambie.

PARTE VII: ARREGLOS INSTITUCIONALES Y RECURSOS FINANCIEROS

Artículo 33

Reunión de las Partes

1. Por el presente se establece una Reunión de las Partes. El primer periodo de sesiones de la Reunión de las Partes será convocado por la Secretaría del Convenio inmediatamente antes o inmediatamente después de la primera reunión ordinaria de la Conferencia de las Partes siguiente a la entrada en vigor del presente Protocolo.
2. Ulteriormente, la Secretaría del Convenio convocará los periodos de sesiones ordinarios de la Reunión de las Partes inmediatamente antes o inmediatamente después de las reuniones ordinarias de la Conferencia de las Partes.
3. Se celebrarán periodos de sesiones extraordinarios de la Reunión de las Partes en cuantas ocasiones esta lo considere necesario, o cuando alguna de las Partes lo solicite por escrito, siempre que, dentro de los seis meses siguientes a la fecha en que la Secretaría del Convenio haya comunicado a las Partes la solicitud, esta reciba el apoyo de al menos un tercio de las Partes.
4. El Reglamento Interior y el Reglamento Financiero de la Conferencia de las Partes en el Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco se aplicarán, *mutatis mutandis*, a la Reunión de las Partes en el presente Protocolo, a no ser que la Reunión de las Partes decida otra cosa.
5. La Reunión de las Partes examinará periódicamente la aplicación del presente Protocolo y tomará las decisiones que sean necesarias para promover su aplicación efectiva.

6. La Reunión de las Partes establecerá la escala y el mecanismo de contribuciones señaladas de carácter voluntario de la Partes destinadas al funcionamiento del presente Protocolo, así como otros posibles recursos necesarios para su aplicación.

7. En cada periodo de sesiones ordinario, la Reunión de las Partes adoptará por consenso un presupuesto y un plan de trabajo para el ejercicio financiero que finalice con el siguiente periodo de sesiones ordinario, que serán distintos del presupuesto y plan de trabajo del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco

Artículo 34

Secretaría

1. La Secretaría del Convenio será la secretaría del presente Protocolo.
2. Las funciones de la Secretaría del Convenio concernientes a su papel como secretaría del presente Protocolo serán las siguientes:
  - a) organizar los periodos de sesiones de la Reunión de las Partes y de cualesquiera órganos subsidiarios, grupos de trabajo u otros órganos que establezca la Reunión de las Partes, y prestarles los servicios necesarios;
  - b) recibir, analizar, transmitir y suministrar retroinformación a las Partes interesadas y a la Reunión de las Partes sobre los informes recibidos por la Secretaría del Convenio de conformidad con este Protocolo, y facilitar el intercambio de información entre estas;
  - c) facilitar apoyo a las Partes, en particular a las que sean países en desarrollo o tengan economías en transición, cuando así lo soliciten, en la recopilación, la comunicación y el intercambio de información, requerida de conformidad con las disposiciones del presente Protocolo y asistencia en la determinación de los recursos disponibles para facilitar el cumplimiento de las obligaciones asumidas en virtud del presente Protocolo;
  - d) preparar informes sobre sus actividades realizadas en el marco de este Protocolo bajo la orientación de la Reunión de las Partes, para su presentación a ésta;
  - e) asegurar, bajo la orientación de la Reunión de las Partes, la necesaria coordinación con las organizaciones intergubernamentales internacionales y regionales y otros órganos competentes;

- f) concertar, bajo la orientación de la Reunión de las Partes, los arreglos administrativos y contractuales que sean necesarios para el eficaz cumplimiento de sus funciones como secretaría de este Protocolo;
- g) recibir y examinar las solicitudes de las organizaciones intergubernamentales y no gubernamentales que deseen ser acreditadas como observadores en la Reunión de las Partes, velando por que no estén asociadas a la industria tabacalera, y someter las solicitudes una vez examinadas a la consideración de la Reunión de las Partes, y
- h) desempeñar otras funciones de secretaría especificadas en este Protocolo y las que determine la Reunión de las Partes.

Artículo 35

Relaciones entre la Reunión de las Partes y las organizaciones intergubernamentales

Para prestar cooperación técnica y financiera a fin de alcanzar el objetivo del presente Protocolo, la Reunión de las Partes podrá solicitar la cooperación de organizaciones intergubernamentales internacionales y regionales competentes, incluidas instituciones de financiación y desarrollo.

Artículo 36

Recursos financieros

1. Las Partes reconocen la importancia que tienen los recursos financieros para alcanzar el objetivo del presente Protocolo, así como la relevancia del artículo 26 del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco con miras a alcanzar los objetivos del Convenio.
2. Cada Parte prestará apoyo financiero a sus actividades nacionales destinadas a alcanzar el objetivo del Protocolo, de conformidad con sus planes, prioridades y programas nacionales.
3. Las Partes promoverán, según proceda, la utilización de vías bilaterales, regionales, subregionales y otros canales multilaterales para financiar el fortalecimiento de la capacidad de las Partes que sean países en desarrollo y las Partes con economías en transición a fin de alcanzar los objetivos del presente Protocolo.

4. Sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 18, se alienta a las Partes a que, con arreglo a la legislación y a las políticas nacionales, y cuando proceda, utilicen para alcanzar los objetivos fijados en el presente Protocolo cualquier producto del delito decomisado en relación con el comercio ilícito de tabaco, productos de tabaco o equipo de fabricación.
5. Las Partes representadas en las organizaciones intergubernamentales regionales e internacionales y las instituciones de financiación y desarrollo pertinentes alentarán a estas entidades a que faciliten asistencia financiera a las Partes que sean países en desarrollo y las Partes con economías en transición para ayudarlas a cumplir las obligaciones asumidas en virtud del presente Protocolo, sin limitar los derechos de participación en esas organizaciones.
6. Las Partes acuerdan lo siguiente:
  - a) a fin de ayudar a las Partes a cumplir las obligaciones asumidas en virtud del presente Protocolo, se deben movilizar y utilizar en beneficio de todas ellas, en especial de las Partes que sean países en desarrollo y las Partes con economías en transición, todos los recursos pertinentes, actuales y potenciales, disponibles para actividades relacionadas con los objetivos de este Protocolo, y
  - b) la Secretaría del Convenio informará a las Partes que sean países en desarrollo y a las Partes con economías en transición, previa solicitud, sobre las *fuentes* de financiación disponibles para facilitar el cumplimiento de las obligaciones asumidas en virtud de este Protocolo.
7. Las Partes podrán exigir a la industria tabacalera que asuma cualquier costo vinculado a las obligaciones que les incumban para alcanzar los objetivos de este Protocolo, en cumplimiento del artículo 5.3 del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco.
8. Las Partes se esforzarán, de conformidad con su derecho interno, por lograr la autosuficiencia en la financiación de la aplicación del Protocolo, en particular mediante la implantación de impuestos y otros gravámenes a los productos de tabaco.

PARTE VIII: SOLUCIÓN DE CONTROVERSIAS

Artículo 37

Solución de controversias

La solución de controversias entre Partes respecto de la interpretación o la aplicación del presente Protocolo se regirá por el artículo 27 del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco.

PARTE IX: DESARROLLO DEL PROTOCOLO

Artículo 38

Enmiendas al presente Protocolo

1. Cualquiera de las Partes podrá proponer enmiendas al presente Protocolo.
2. Las enmiendas al Protocolo serán examinadas y adoptadas por la Reunión de las Partes. La Secretaría del Convenio comunicará a las Partes el texto del proyecto de enmienda al Protocolo al menos seis meses antes de la reunión en la que se proponga su adopción. La Secretaría del Convenio comunicará asimismo los proyectos de enmienda a los signatarios del Protocolo y, a título informativo, al Depositario.
3. Las Partes harán todo lo posible por llegar a un acuerdo por consenso sobre cualquier enmienda al Protocolo. Si se agotan todas las posibilidades de llegar a un acuerdo por consenso, como último recurso la enmienda será adoptada por una mayoría de tres cuartos de las Partes presentes y votantes en la reunión. A los efectos del presente artículo, por «Partes presentes y votantes» se entiende las Partes presentes que emitan un voto a favor o en contra. La Secretaría del Convenio comunicará toda enmienda adoptada al Depositario, y éste la hará llegar a todas las Partes para su aceptación.
4. Los instrumentos de aceptación de las enmiendas quedarán en poder del Depositario. Las enmiendas adoptadas de conformidad con el párrafo 3 entrarán en vigor, para las Partes que las hayan aceptado, el **nonagésimo** día siguiente a la fecha en que el Depositario haya recibido los instrumentos de aceptación de por lo menos dos tercios de las Partes.

5. Las enmiendas entrarán en vigor para las demás Partes el nonagésimo día contado desde la fecha en que se haya entregado al Depositario el instrumento de aceptación de las enmiendas en cuestión.

Artículo 39

Adopción y enmienda de los anexos del presente Protocolo

1. Cualquiera de las Partes podrá proponer anexos y enmiendas a los anexos del presente Protocolo.
2. En los anexos sólo se incluirán listas, formularios y otros materiales descriptivos relacionados con cuestiones de procedimiento y aspectos científicos, técnicos o administrativos.
3. Los anexos y enmiendas del presente Protocolo se propondrán, adoptarán y entrarán en vigor de conformidad con el procedimiento establecido en el artículo 38.

PARTE X: DISPOSICIONES FINALES

Artículo 40

Reservas

No podrán formularse reservas a este Protocolo.

Artículo 41

Denuncia

1. En cualquier momento, transcurrido un lapso de dos años desde la fecha de entrada en vigor del Protocolo para una Parte, esa Parte podrá denunciar el Protocolo mediante notificación escrita dirigida al Depositario.
2. La denuncia surtirá efecto al cabo de un año contado desde la fecha en que el Depositario haya recibido la notificación correspondiente o, posteriormente, en la fecha que se indique en dicha notificación.

3. Se considerará que toda Parte que denuncie el Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco denunciará asimismo el presente Protocolo, con efecto a partir de la fecha de denuncia del Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco.

Artículo 42

Derecho de voto

1. Salvo lo dispuesto en el párrafo 2, cada Parte tendrá un voto.
2. Las organizaciones de integración económica regional, en los asuntos de su competencia, ejercerán su derecho de voto con un número de votos igual al número de sus Estados miembros que sean Partes. Esas organizaciones no ejercerán su derecho de voto si cualquiera de sus Estados miembros ejerce el suyo, y viceversa.

Artículo 43

Firma

El presente Protocolo estará abierto a la firma de todas las Partes en el Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco en la sede de la Organización Mundial de la Salud en Ginebra el 10 y el 11 de enero de 2013, y posteriormente, en la Sede de las Naciones Unidas en Nueva York, hasta el 9 de enero de 2014.

Artículo 44

Ratificación, aceptación, aprobación, confirmación oficial o adhesión

1. El Protocolo estará sujeto a la ratificación, aceptación, aprobación o adhesión de los Estados y a la confirmación oficial o la adhesión de las organizaciones de integración económica regional que sean Partes en el Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco. Quedará abierto a la adhesión a partir del día siguiente a la fecha en que quede cerrado a la firma. Los instrumentos de ratificación, aceptación, aprobación, confirmación oficial o adhesión se depositarán en poder del Depositario.
2. Las organizaciones de integración económica regional que pasen a ser Partes sin que lo sea ninguno de sus Estados miembros quedarán sujetas a todas las obligaciones que les incumban en virtud del Protocolo. En el caso de las organizaciones que tengan uno o más Estados miembros que sean Partes, la organización y sus Estados miembros determinarán sus respectivas responsabilidades en lo concerniente al cumplimiento de las obligaciones que les incumban en virtud del Protocolo. En esos

casos, la organización y los Estados miembros no podrán ejercer simultáneamente derechos conferidos por el Protocolo.

3. Las organizaciones de integración económica regional expresarán en sus instrumentos de confirmación oficial o de adhesión el alcance de su competencia con respecto a las cuestiones regidas por el Protocolo. Esas organizaciones comunicarán además al Depositario toda modificación sustancial del alcance de su competencia, y el Depositario la comunicará a su vez a las Partes.

Artículo 45

Entrada en vigor

1. El presente Protocolo entrará en vigor el nonagésimo día contado desde la fecha en que haya sido depositado en poder del Depositario el cuadragésimo instrumento de ratificación, aceptación, aprobación, confirmación oficial o adhesión.

2. Respecto de cada Parte en el Convenio Marco de la OMS para el Control del Tabaco que ratifique, acepte, apruebe, confirme oficialmente el Protocolo o se adhiera a él una vez satisfechas las condiciones relativas a la entrada en vigor establecidas en el párrafo 1, el Protocolo entrará en vigor el nonagésimo día contado desde la fecha en que esa Parte haya depositado su instrumento de ratificación, aceptación, aprobación, adhesión o confirmación oficial.

3. A los efectos del presente artículo, los instrumentos depositados por una organización de integración económica regional no se considerarán adicionales a los depositados por los Estados miembros de esa organización.

Artículo 46

Depositario

El Secretario General de las Naciones Unidas será el Depositario del presente Protocolo.

Artículo 47

Textos auténticos

El original del presente Protocolo, cuyos textos en árabe, chino, español, francés, inglés y ruso son igualmente auténticos, se depositará en poder del Secretario General de las Naciones Unidas.

٣ - تعلن منظمات التكامل الاقتصادي الإقليمي في صكوكها المتعلقة بالتأكيد الرسمي أو في صكوك انضمامها مدى اختصاصها فيما يتعلق بالمسائل التي يحكمها هذا البروتوكول. وعلى هذه المنظمات أيضا أن تبلغ الوديع بأي تعديل جوهري لمدى اختصاصها، وعلى الوديع بدوره أن يبلغ الأطراف بذلك.

المادة ٤٥

بدء النفاذ

- ١ - يبدأ نفاذ هذا البروتوكول في اليوم التسعين بعد تاريخ إيداع الصك الأربعين للتصديق أو القبول أو الموافقة أو التأكيد الرسمي أو الانضمام لدى الوديع.
- ٢ - يبدأ نفاذ هذا البروتوكول بالنسبة إلى كل طرف من الأطراف في اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ يصدق على هذا البروتوكول أو يقبله أو يوافق عليه أو يؤكده رسميا أو ينضم إليه بعد استيفاء الشروط المحددة في الفقرة ١ بخصوص بدء النفاذ، ويبدأ نفاذ هذا البروتوكول في اليوم التسعين بعد تاريخ إيداع صك تصديقه أو قبوله أو موافقته أو انضمامه أو تأكيده الرسمي.
- ٣ - لأغراض هذه المادة لا يُعتبر أي صك تودعه أي منظمة تكامل اقتصادي إقليمي إضافة إلى الصكوك المودعة من قبل الدول الأعضاء في تلك المنظمة.

المادة ٤٦

الوديع

الأمين العام للأمم المتحدة هو الوديع لهذا البروتوكول.

المادة ٤٧

حجية النصوص

يودع أصل هذا البروتوكول لدى الأمين العام للأمم المتحدة، وتتساوى نصوصه العربية والصينية والإنكليزية والفرنسية والروسية والإسبانية في الحجية.

٢ - تمارس منظمات التكامل الاقتصادي الإقليمي، فيما يتعلق بالمسائل المندرجة ضمن اختصاصها، حقها في التصويت بعدد من الأصوات مساوٍ لعدد دولها الأعضاء التي هي أطراف في البروتوكول. ولا تمارس أي منظمة من هذا القبيل حقها في التصويت في حالة ممارسة أي دولة من دولها الأعضاء حقها في التصويت، والعكس صحيح.

المادة ٤٣

التوقيع

يُفتح باب التوقيع على هذا البروتوكول لجميع الأطراف في اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ في المقر الرئيسي لمنظمة الصحة العالمية في جنيف من ١٠ إلى ١١ كانون الثاني/يناير ٢٠١٣، وبعد ذلك في المقر الرئيسي للأمم المتحدة في نيويورك، حتى ٩ كانون الثاني/يناير ٢٠١٤.

المادة ٤٤

التصديق أو القبول أو الموافقة أو التأكيد الرسمي أو الانضمام

١ - يخضع هذا البروتوكول لتصديق الدول أو قبولها أو موافقتها أو انضمامها، وللتأكيد الرسمي عليه أو الانضمام إليه من قبل منظمات التكامل الاقتصادي الإقليمي الأطراف في اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ. ويُفتح باب الانضمام إليه اعتباراً من اليوم الذي يلي موعد إغلاق باب التوقيع عليه. وتودع صكوك التصديق أو القبول أو الموافقة أو التأكيد الرسمي أو الانضمام لدى الوديع.

٢ - تكون أي منظمة من منظمات التكامل الاقتصادي الإقليمي، تصبح طرفاً دون أن يكون أي من دولها الأعضاء طرفاً، ملزمة بجميع الالتزامات المترتبة على هذا البروتوكول. أما في حالة المنظمات التي تكون واحدة أو أكثر من دولها الأعضاء طرفاً فإن المنظمة ودولها الأعضاء تبت في مسؤوليات كل منها عن أداء التزاماتها بموجب هذا البروتوكول. وفي هذه الحالات لا يحق للمنظمة ولا لدولها الأعضاء أن تمارس في آن واحد الحقوق المنصوص عليها في هذا البروتوكول.

- ٢ - تقتصر الملاحق على القوائم والاستثمارات وأي مواد وصفية أخرى تتعلق بالمسائل الإجرائية أو العلمية أو التقنية أو الإدارية.
- ٣ - تُقترح ملاحق هذا البروتوكول وتعديلاتها وتُعمد ويبدأ نفاذها وفقا للإجراءات المنصوص عليها في المادة ٣٨.

الباب العاشر: الأحكام الختامية

المادة ٤٠

التحفظات

لا يجوز إبداء أي تحفظات على هذا البروتوكول.

المادة ٤١

الانسحاب

- ١ - يجوز لأي طرف أن ينسحب من البروتوكول في أي وقت بعد مضي سنتين على تاريخ بدء نفاذ البروتوكول بالنسبة إلى ذلك الطرف، وذلك بإشعار كتابي يوجه إلى الوديع.
- ٢ - يسري أي انسحاب من هذا القبيل لدى انقضاء سنة واحدة من تاريخ استلام الوديع إشعار الانسحاب، أو في أي تاريخ لاحق لذلك يحدد في إشعار الانسحاب.
- ٣ - يُعتبر أي طرف ينسحب من اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ منسحبا أيضا من هذا البروتوكول وذلك اعتبارا من تاريخ انسحابه من اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ.

المادة ٤٢

حق التصويت

- ١ - لكل طرف من أطراف هذا البروتوكول صوت واحد، باستثناء ما تنص عليه الفقرة ٢.

الباب التاسع: وضع البروتوكول

المادة ٣٨

إدخال التعديلات على هذا البروتوكول

- ١ - يجوز لأي طرف اقتراح إدخال تعديلات على هذا البروتوكول.
- ٢ - يقوم اجتماع الأطراف بالنظر في التعديلات المدخلة على هذا البروتوكول واعتمادها. وتتولى أمانة الاتفاقية إرسال نص أي تعديل مقترح لهذا البروتوكول إلى الأطراف قبل ستة أشهر على الأقل من الدورة التي يقترح اعتماده فيها. كما تتولى أمانة الاتفاقية إبلاغ الموقعين على هذا البروتوكول بالتعديلات المقترحة وكذلك إبلاغ الوديع بها للعلم.
- ٣ - تبذل الأطراف قصارى جهدها للتوصل إلى اتفاق بتوافق الآراء على أي تعديل يُقترح إدخاله على هذا البروتوكول. وإذا استنفدت كل الجهود الرامية إلى تحقيق توافق الآراء دون التوصل إلى أي اتفاق يُعتمد التعديل، كما لاذ أخير، بأغلبية ثلاثة أرباع أصوات الأطراف الحاضرة والمصوتة في الدورة. ولأغراض هذه المادة يعني مصطلح "الأطراف الحاضرة والمصوتة" الأطراف الحاضرة التي تدلي بصوت مؤيد أو معارض. وتتولى أمانة الاتفاقية إبلاغ الوديع بأي تعديل معتمد، ليعممه على جميع الأطراف بغرض قبوله.
- ٤ - تودع لدى الوديع صكوك القبول التي تتعلق بأي تعديل. ويبدأ نفاذ أي تعديل معتمد وفقاً للفقرة ٣ بالنسبة إلى الأطراف التي قبلته في اليوم التسعين من تاريخ استلام الوديع صك القبول من جانب ما لا يقل عن ثلثي الأطراف.
- ٥ - يبدأ نفاذ التعديل بالنسبة إلى أي طرف آخر في اليوم التسعين من تاريخ إيداع هذا الطرف صك قبوله للتعديل المذكور لدى الوديع.

المادة ٣٩

اعتماد وتعديل ملاحق هذا البروتوكول

- ١ - يجوز لأي طرف تقديم اقتراحات لإضافة ملحق إلى هذا البروتوكول واقتراح إدخال تعديلات على ملاحق هذا البروتوكول.

٥ - تقوم الأطراف الممثلة في المنظمات الحكومية الدولية ذات الطابع الإقليمي وذات الطابع الدولي، وفي المؤسسات المالية والإئتمانية ذات الصلة، بتشجيع هذه الكيانات على تقديم المساعدة المالية إلى الأطراف من البلدان النامية والأطراف التي تمر اقتصاداتها بمرحلة انتقالية، لمساعدتها على الوفاء بالتزاماتها بمقتضى هذا البروتوكول، وذلك دون تقييد حقوق المشاركة في هذه المنظمات.

٦ - تتفق الأطراف على ما يلي:

(أ) أن تساعد الأطراف على الوفاء بالتزاماتها بمقتضى هذا البروتوكول، وأن تحشد وتستخدم جميع الموارد ذات الصلة المحتملة والراهنة والمتاحة للأنشطة المتعلقة ببلوغ الغرض المنشود من هذا البروتوكول لصالح جميع الأطراف، ولاسيما الأطراف من البلدان النامية والأطراف التي تمر اقتصاداتها بمرحلة انتقالية؛

(ب) أن تسدي أمانة الاتفاقية المشورة إلى الأطراف من البلدان النامية والأطراف التي تمر اقتصاداتها بمرحلة انتقالية، بناء على طلبها، بشأن مصادر التمويل المتاحة لتسهيل عليها الوفاء بالتزاماتها بمقتضى هذا البروتوكول.

٧ - يجوز أن تطالب الأطراف دوائر صناعة التبغ بتحمل أي تكاليف مرتبطة بالالتزامات التي تعهدت بها الأطراف لبلوغ الأغراض المنشودة من هذا البروتوكول، وذلك طبقاً للمادة ٥-٣ من اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ.

٨ - تحاول الأطراف وفقاً لقوانينها الداخلية أن تمويل بنفسها تنفيذ هذا البروتوكول، بما في ذلك فرض الضرائب وأشكال الرسوم الأخرى على منتجات التبغ.

الباب الثامن: تسوية النزاعات

المادة ٣٧

تسوية النزاعات

إن المادة ٢٧ من اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ هي التي تحكم تسوية النزاعات التي تنشأ بين الأطراف فيما يتعلق بتفسير هذا البروتوكول أو تطبيقه.

ذاته على ألا تكون متنسبة لدوائر صناعة التبغ، وذلك لاستعراض هذه الطلبات كي ينظر فيها اجتماع الأطراف؛

(ح) أداء وظائف الأمانة الأخرى المحددة بموجب هذا البروتوكول وأي وظائف أخرى يحددها اجتماع الأطراف.

المادة ٣٥

العلاقات بين اجتماع الأطراف والمنظمات الحكومية الدولية

توفيرا للتعاون التقني والمالي اللازم لبلوغ الغرض المنشود من هذا البروتوكول، يجوز لاجتماعات الأطراف أن تلتزم بالتعاون المنظمات المختصة الدولية والحكومية الدولية ذات الطابع الإقليمي، بما فيها المؤسسات المالية والإئتمانية.

المادة ٣٦

الموارد المالية

١ - تقر الأطراف بأهمية دور الموارد المالية في بلوغ الغرض المنشود من هذا البروتوكول، وتسلم بأهمية المادة ٢٦ من اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ لبلوغ الأغراض المنشودة من الاتفاقية.

٢ - يقدم كل طرف الدعم المالي لأنشطته الوطنية الرامية إلى بلوغ الغرض المنشود من هذا البروتوكول، وفقا لخطته وأولوياته وبرامجه الوطنية.

٣ - تعمل الأطراف، حسب الاقتضاء، على تعزيز استخدام القنوات الثنائية والإقليمية ودون الإقليمية وسائر القنوات المتعددة الأطراف لتوفير التمويل اللازم لتدعيم قدرة الأطراف من البلدان النامية والأطراف التي تمر اقتصاداتها بمرحلة انتقالية على بلوغ الأغراض المنشودة من هذا البروتوكول.

٤ - دون الإخلال بأحكام المادة ١٨، ورهنا بالقوانين والسياسات الوطنية، تشجع الأطراف حسب الاقتضاء على أن تستخدم أي عائدات جرائم ناشئة عن الاتجار غير المشروع بالتبغ ومنتجات التبغ ومعدات الصنع، من أجل بلوغ الأغراض المحددة في هذا البروتوكول.

٧ - يعتمد اجتماع الأطراف، في كل دورة عادية ويتوافق الآراء، ميزانية وخطة عمل للفترة المالية الممتدة حتى الدورة العادية التالية، على أن تكونا غير ميزانية وخطة عمل اتفافية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ.

المادة ٣٤

الأمانة

- ١ - أمانة الاتفاقية هي أمانة هذا البروتوكول.
- ٢ - تضطلع أمانة الاتفاقية فيما يخص دورها بوصفها أمانة هذا البروتوكول بالوظائف التالية:
  - (أ) اتخاذ الترتيبات اللازمة لعقد دورات اجتماع الأطراف وأي هيئات فرعية وأفرقة عاملة وهيئات وآليات أخرى ينشئها اجتماع الأطراف، وتقديم الخدمات إليها حسب الاقتضاء؛
  - (ب) تلقي التعليقات بشأن التقارير المتلقاة عملاً بأحكام هذا البروتوكول وتحليلها وإحالتها وتقديمها إلى الأطراف المعنية حسب الاقتضاء وإلى اجتماع الأطراف وتيسير تبادل المعلومات بين الأطراف؛
  - (ج) تقديم الدعم إلى الأطراف، وخصوصاً الأطراف من البلدان النامية والأطراف التي تمر اقتصاداتها بمرحلة انتقالية، وفي تجميع وتبليغ وتبادل المعلومات اللازمة طبقاً لأحكام هذا البروتوكول، والمساعدة على تحديد الموارد المتاحة لتيسير الوفاء بالالتزامات بمقتضى هذا البروتوكول؛
  - (د) إعداد التقارير عن أنشطتها بمقتضى هذا البروتوكول بتوجيه من اجتماع الأطراف وتقديمها إليه؛
  - (هـ) القيام، بتوجيه من اجتماع الأطراف، بتأمين التنسيق اللازم مع المنظمات المختصة الدولية والحكومية الدولية ذات الطابع الإقليمي وغيرها من الهيئات؛
  - (و) التعاقد، بتوجيه من اجتماع الأطراف، على ما يلزم من ترتيبات إدارية أو تعاقدية حسب الاقتضاء للاضطلاع بوظائفها على نحو فعال بوصفها أمانة هذا البروتوكول؛
  - (ز) تلقي واستعراض الطلبات المقدمة من المنظمات الحكومية الدولية والمنظمات غير الحكومية الراغبة في أن تعتمد بصفة مراقب في اجتماع الأطراف، مع الحرص في الوقت

- ٤ - ينظر اجتماع الأطراف، عملاً بالمادتين ٣٣ و ٣٦، في الترتيبات الرامية إلى مساعدة الأطراف من البلدان النامية والأطراف التي تمر اقتصاداتها بمرحلة انتقالية، بناء على طلبها، على الوفاء بالتزاماتها بمقتضى هذه المادة.
- ٥ - يخضع تبليغ المعلومات بمقتضى تلك المواد، للقانون الوطني بشأن السرية والخصوصية. وتحمي الأطراف، حسبما تتفق عليه فيما بينها، أي معلومات سرية يتم تبليغها أو تبادلها.

الباب السابع: الترتيبات المؤسسية والموارد المالية

المادة ٣٣

اجتماع الأطراف

- ١ - يُنشأ بمقتضى هذه المادة اجتماع الأطراف. وتعد أمانة الاتفاقية الدورة الأولى لاجتماع الأطراف مباشرة قبل أو بعد الدورة العادية لمؤتمر الأطراف التي تلي بدء نفاذ البروتوكول.
- ٢ - بعد ذلك تعقد أمانة الاتفاقية الدورات العادية لاجتماع الأطراف مباشرة قبل أو بعد الدورات العادية لمؤتمر الأطراف.
- ٣ - تُعقد الدورات الاستثنائية لاجتماع الأطراف في أي وقت آخر يعتبره الاجتماع ضرورياً، أو بناء على طلب كتابي من أي طرف شريطة أن يحظى بتأييد ثلث الأطراف على الأقل في غضون ستة شهور من إرسال أمانة الاتفاقية الطلب إلى الأطراف.
- ٤ - ينطبق النظام الداخلي واللائحة المالية لمؤتمر الأطراف في اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ، بعد إدخال ما يلزم من تعديلات، على اجتماع الأطراف، وذلك ما لم يقرر اجتماع الأطراف خلاف ذلك.
- ٥ - يستعرض اجتماع الأطراف بانتظام، أولاً بأول، تنفيذ البروتوكول، ويتخذ ما يلزم من قرارات لتعزيز تنفيذه بفعالية.
- ٦ - يبت اجتماع الأطراف في جدول وآلية المساهمات الطوعية المقدره على الأطراف في البروتوكول لتفعيل البروتوكول، كما يبت في الموارد الأخرى الممكنة لتنفيذه.

- ٢ - يُبلغ الطرف الطالب بالتدابير المتخذة وفقا للفقرة ١، دون تأخير ووفقا للقانون الوطني.
- ٣ - يحق لأي شخص تتخذ بشأنه التدابير المشار إليها في الفقرة ١:
- (أ) أن يتصل دون تأخير بأقرب ممثل مختص للدولة التي يحمل جنسيتها، أو، للدولة التي يقيم في إقليمها عادة، إذا كان عديم الجنسية؛
- (ب) أن يزوره ممثل لتلك الدولة.

الباب السادس: التبليغ

المادة ٣٢

التبليغ وتبادل المعلومات

- ١ - يقدم كل طرف إلى اجتماع الأطراف، عن طريق أمانة الاتفاقية، تقارير دورية عن تنفيذه لهذا البروتوكول.
- ٢ - يحدد اجتماع الأطراف نسق ومحتوى هذه التقارير. وتشكل هذه التقارير جزءا من استمارة التبليغ العادية الخاصة باتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ.
- ٣ - يتم تحديد محتوى التقارير الدورية المشار إليها في الفقرة ١، مع مراعاة جملة أمور تشمل ما يلي:
- (أ) المعلومات عن التدابير التشريعية أو التنفيذية أو الإدارية أو التدابير الأخرى المتخذة من أجل تنفيذ هذا البروتوكول؛
- (ب) المعلومات، حسب الاقتضاء، عن أي قيود أو عقبات صودفت في تنفيذ هذا البروتوكول وعن التدابير المتخذة لتذليل تلك العقبات؛
- (ج) المعلومات المناسبة، حسب الاقتضاء، عن المساعدة المالية والتقنية المقدمة أو المتلقاة أو المطلوبة من أجل الأنشطة المتعلقة بالقضاء على الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ؛
- (د) المعلومات المحددة في المادة ٢٠.
- يتلاني اجتماع الأطراف ازدواجية هذه الجهود في الحالات التي يتم فيها بالفعل جمع البيانات المناسبة في إطار آلية التبليغ الخاصة بمؤتمر الأطراف.

٩ - إذا رُفض طلب تسليم، تم تقديمه بغرض تنفيذ حكم قضائي، بحجة أن الشخص المطلوب تسليمه من مواطني الطرف متلقي الطلب، وجب على الطرف متلقي الطلب، إذا كان قانونه الداخلي يسمح بذلك وإذا كان ذلك يتفق ومقتضيات ذلك القانون، وبناء على طلب من الطرف الطالب، أن ينظر في تنفيذ الحكم الصادر بمقتضى القانون الداخلي للطرف الطالب، أو تنفيذ ما تبقى من العقوبة المحكوم بها.

١٠ - تُكفل لأي شخص تُتخذ في حقه إجراءات بخصوص أي من الأفعال الإجرامية التي تنطبق عليها هذه المادة معاملة منصفة في كل مراحل الإجراءات، بما في ذلك التمتع بجميع الحقوق والضمانات التي ينص عليها القانون الداخلي للطرف الذي يوجد ذلك الشخص في إقليمه.

١١ - لا يجوز تفسير أي حكم في هذا البروتوكول على أنه يفرض التزاما بالتسليم إذا كانت لدى الطرف متلقي الطلب دواعٍ وجيهة للاعتقاد أن الطلب مقدم بغرض ملاحقة أو معاقبة شخص بسبب نوع جنسه أو عرقه أو ديانتته أو جنسيته أو أصله العرقي أو آرائه السياسية، أو أن الامتثال للطلب سيلحق ضررا بمركز ذلك الشخص لأي سبب من تلك الأسباب.

١٢ - لا يجوز للأطراف أن ترفض طلب تسليم لمجرد أن الفعل المخالف للقانون يُعتبر أيضا منطويا على مسائل مالية.

١٣ - على الطرف متلقي الطلب أن يتشاور قبل رفض التسليم، حسب الاقتضاء، مع الطرف الطالب لكي يتيح له فرصة واسعة لعرض آرائه ولتقديم المعلومات ذات الصلة بادعاءاته.

١٤ - تسعى الأطراف إلى إبرام اتفاقات أو ترتيبات ثنائية ومتعددة الأطراف لتنفيذ تسليم المجرمين أو تعزيز فاعليته، وحيثما كانت الطرفان ملزمين بمعاهدة قائمة أو بترتيب حكومي دولي قائم فإن الأحكام المقابلة من تلك المعاهدة أو ذلك الترتيب الحكومي الدولي تنطبق ما لم يتفق الطرفان على تطبيق الفقرات من ١ إلى ١٣ بدلا من تلك المعاهدة أو ذلك الترتيب.

المادة ٣١

التدابير التي تضمن تسليم المجرمين

١ - يجوز للطرف متلقي الطلب، رهنا بأحكام قانونه الداخلي وما يرتبط به من معاهدات لتسليم المجرمين، وبناء على طلب من الطرف الطالب، أن يحتجز الشخص المطلوب تسليمه والموجود في إقليمه، أو أن يتخذ تدابير مناسبة أخرى لضمان حضوره لإجراءات التسليم، متى اقتنع بأن الظروف تسوّغ ذلك وبأنها ظروف ملحة.

٢ - يعتبر كل فعل من الأفعال الإجرامية التي تنطبق عليها هذه المادة مدرجا في عداد الأفعال الإجرامية الخاضعة للتسليم في أي معاهدة لتسليم المجرمين سارية بين الأطراف. وتتعهد الأطراف بإدراج هذه الأفعال الإجرامية في عداد الجرائم الخاضعة للتسليم في أي معاهدة لتسليم المجرمين تبرم فيما بينها.

٣ - إذا تلقى طرف يعلق تسليم المجرمين على شرط وجود معاهدة طلب التسليم من طرف آخر لا يرتبط معه بمعاهدة تسليم، يجوز له أن يعتبر هذا البروتوكول السند القانوني للتسليم فيما يتعلق بتلك الأفعال الإجرامية التي تنطبق عليها هذه المادة.

٤ - على الأطراف التي لا تعلق تسليم المجرمين على شرط وجود معاهدة أن تعتبر تلك الأفعال الإجرامية التي تنطبق عليها هذه المادة أفعالا تستوجب التسليم فيما بينها.

٥ - يكون تسليم المجرمين خاضعا للشروط التي ينص عليها القانون الداخلي للطرف متلقي الطلب أو معاهدات تسليم المجرمين المنطبقة، بما في ذلك الشرط المتعلق بالحد الأدنى للعقوبة المسوغة للتسليم والأسباب التي يجوز للطرف متلقي الطلب أن يستند إليها في رفض التسليم.

٦ - تسعى الأطراف، رهنا بقوانينها الداخلية، إلى تعجيل إجراءات التسليم وتبسيط ما يتصل بها من متطلبات إثباتية تتعلق بأي فعل إجرامي تنطبق عليه هذه المادة.

٧ - إذا لم يقيم الطرف الذي يوجد الجاني المزعوم في إقليمه بتسليم ذلك الشخص فيما يتعلق بأفعال إجرامية تنطبق عليها هذه المادة، لسبب وحيد هو كونه أحد مواطنيه، وجب عليه، بناء على طلب الطرف الذي يطلب التسليم، أن يحيل القضية دون إبطاء لا مبرر له إلى سلطاته المختصة بغرض الملاحقة القضائية. وتتخذ تلك السلطات قرارها وتضطلع بإجراءاتها كما هو الشأن في حالة أي جريمة أخرى ذات طابع مماثل. بمقتضى القانون الداخلي لذلك الطرف. وتتعاون الأطراف المعنية مع بعضها البعض، وخصوصا في الجوانب الإجرائية والمتعلقة بالأدلة، ضمانا لفعالية تلك الملاحقة القضائية.

٨ - إذا كان القانون الداخلي لا يميز للطرف تسليم أحد مواطنيه أو استسلامه بأي صورة من الصور إلا بشرط أن يعاد ذلك الشخص إلى ذلك الطرف لقضاء الحكم الصادر عليه نتيجة للمحاكمة أو الإجراءات التي تُطلب تسليم ذلك الشخص أو استسلامه من أجلها ويتفق ذلك الطرف والطرف الذي طلب تسليم الشخص على هذا الخيار وعلى ما يريانه مناسبا من الشروط الأخرى، يعتبر ذلك التسليم أو الاستسلام المشروط كافيا للوفاء بالالتزام المبين في الفقرة ٧.

المساعدة رهنا بما يراه ضروريا من شروط وأحكام. فإذا قبل الطرف الطالب المساعدة رهنا بتلك الشروط، فعليه أن يمثل لتلك الشروط.

٢٢ - يتحمل الطرف متلقي الطلب التكاليف العادية لتنفيذ الطلب، ما لم يتفق الطرفان على غير ذلك. وإذا كانت تلبية الطلب تستلزم أو تستلزم نفقات ضخمة أو غير عادية، فيتشاور الطرفان لتحديد الشروط والأحكام التي سينفذ الطلب بمقتضاها، وكذلك تحديد كيفية تحمل تلك التكاليف

٢٣ - في حالة تقديم طلب:

(أ) يوفر الطرف متلقي الطلب للطرف الطالب نسخا من السجلات أو الوثائق أو المعلومات الحكومية الموجودة في حوزته والتي يجيز قانونه الداخلي إتاحتها لعامة الناس؛

(ب) يجوز للطرف متلقي الطلب، حسب تقديره، أن يقدم إلى الطرف الطالب، كليا أو جزئيا، أو رهنا بما يراه مناسبا من شروط، نسخا من أي سجلات أو وثائق أو معلومات حكومية موجودة في حوزته ولا يجيز قانونه الداخلي إتاحتها لعامة الناس.

٢٤ - تنظر الأطراف، حسب الاقتضاء، في إمكانية عقد اتفاقات أو ترتيبات ثنائية أو متعددة الأطراف تخدم تحقيق الأغراض المتوخاة من أحكام هذه المادة، أو تضع هذه الأحكام موضع التطبيق العملي، أو تعززها.

المادة ٣٠

تسليم الجرمين

١ - تنطبق هذه المادة على الأفعال الإجرامية المحددة طبقا للمادة ١٤ من هذا البروتوكول عندما:

(أ) يكون الشخص المطلوب للتسليم موجودا في إقليم الطرف متلقي الطلب؛

(ب) يكون الفعل الإجرامي الذي يلتمس بشأنه التسليم معاقبا عليه بمقتضى القانون الداخلي للطرف الطالب والطرف متلقي الطلب؛

(ج) عندما يكون الفعل المخالف للقانون معاقبا عليه بمدة قصوى من الحبس أو شكل آخر من الحرمان من الحرية لفترة لا تقل عن أربع سنوات أو بعقوبة أخرى أشد صرامة أو فترة أقصر حسبما يتفق عليه الطرفان المعنيان عملا بمعاهدات ثنائية ومتعددة الأطراف أو اتفاقات دولية أخرى.

(ج) إذا كان من شأن القانون الداخلي للطرف متلقي الطلب أن يحظر على سلطاته تنفيذ الإجراءات المطلوب بشأن أي فعل مماثل مخالف للقانون، إذا كان الفعل قيد التحقيق أو ملاحقة أو إجراءات قضائية في إطار ولايته القضائية؛

(د) حيثما كان الطلب يتعلق بجريمة تقل فيها العقوبة القصوى في البلد الطالب عن السجن أو أي شكل آخر من أشكال الحرمان من الحرية لمدة سنتين، أو إذا رأى البلد المطلوب منه أن تقديم المساعدة يفرض عبئا على موارده لا يتناسب مع خطورة الجريمة؛ أو

(هـ) إذا كانت الاستجابة للطلب تتعارض مع النظام القانوني للطرف متلقي الطلب فيما يتعلق بالمساعدة القانونية المتبادلة.

١٥ - تبين أسباب أي رفض لتقديم المساعدة القانونية المتبادلة.

١٦ - لا يجوز للأطراف أن ترفض تقديم المساعدة القانونية المتبادلة وفقا لهذه المادة بدعوى السرية المصرفية.

١٧ - لا يجوز للأطراف أن ترفض طلب مساعدة قانونية متبادلة لمجرد اعتبار أن الجرم ينطوي أيضا على مسائل مالية.

١٨ - يجوز للأطراف أن ترفض تقديم المساعدة القانونية المتبادلة بمقتضى هذه المادة بحجة انتفاء ازدواجية التجريم. بيد أنه يجوز للطرف متلقي الطلب، عندما يرى ذلك مناسبا، أن يقدم المساعدة، بالقدر الذي يقرره حسب تقديره، بصرف النظر عما إذا كان التصرف يمثل جريمة بمقتضى القانون الداخلي للطرف متلقي الطلب.

١٩ - على الطرف متلقي الطلب أن ينفذ طلب المساعدة القانونية المتبادلة في أقرب وقت ممكن، وأن يراعي إلى أقصى حد ممكن أي مهل زمنية يقترحها الطرف الطالب، والتي يفضل أن يورد أسبابها في الطلب ذاته. ويستجيب الطرف متلقي الطلب للطلبات المعقولة التي يتلقاها من الطرف الطالب بشأن التقدم المحرز في معالجة الطلب. ويبلغ الطرف الطالب الطرف متلقي الطلب، على وجه السرعة، عندما تنتهي حاجته إلى المساعدة الملتمسة

٢٠ - يجوز للطرف متلقي الطلب تأجيل المساعدة القانونية المتبادلة لكونها تتعارض مع تحقيقات أو ملاحقات أو إجراءات قضائية جارية.

٢١ - على الطرف متلقي الطلب، قبل رفض أي طلب بمقتضى الفقرة ١٤، أو قبل تأجيل تنفيذه بمقتضى الفقرة ٢٠، أن يتشاور مع الطرف الطالب للنظر فيما إذا كان يمكن تقديم

(ز) أحكام القانون الداخلي ذات الصلة بالأفعال الإجرامية وعقوبتها.

٩ - يجوز للطرف متلقي الطلب أن يطلب معلومات إضافية عندما يبدو أنها ضرورية لتنفيذ الطلب وفقا لقانونه الداخلي، أو عندما يكون من شأن تلك المعلومات أن تسهل ذلك التنفيذ.

١٠ - ينفذ الطلب وفقا للقانون الداخلي للطرف متلقي الطلب، وبالقدر الذي لا يتعارض مع القانون الداخلي للطرف متلقي الطلب وعند الإمكان، وفقا للإجراءات المحددة في الطلب.

١١ - لا يجوز للطرف الطالب أن ينقل المعلومات أو الأدلة التي يزوده بها الطرف متلقي الطلب، أو أن يستخدمها في تحقيقات أو ملاحقات أو إجراءات قضائية غير تلك المذكورة في الطلب، دون الموافقة المسبقة من الطرف متلقي الطلب. وليس في هذه الفقرة ما يمنع الطرف الطالب من أن يكشف في إجراءاته عن معلومات أو أدلة تؤدي إلى تبرئة شخص متهم. وفي الحالة الأخيرة يقوم الطرف الطالب بإخطار الطرف متلقي الطلب قبل الكشف عنها وأن يتشاور مع الطرف متلقي الطلب، إذا ما طلب منه ذلك. وإذا تعذر، في حالة استثنائية، توجيه إخطار مسبق، يقوم الطرف الطالب بإبلاغ الطرف متلقي الطلب، دون إبطاء، عن هذا الكشف.

١٢ - يجوز للطرف الطالب أن يشترط على الطرف متلقي الطلب أن يحافظ على سرية الطلب ومضمونه، باستثناء القدر اللازم لتنفيذه. وإذا تعذر على الطرف متلقي الطلب أن يمثل لشرط السرية، فعليه أن يبلغ الطرف الطالب بذلك على وجه السرعة.

١٣ - عندما يتعين سماع أقوال شخص موجود في إقليم طرف، بصفة شاهد أو خبير، أمام السلطات القضائية لطرف آخر، حيثما أمكن ووفقا للمبادئ الأساسية للقانون الداخلي، يجوز للطرف الأول أن يسمح، بناء على طلب الطرف الآخر، بعقد جلسة استماع عن طريق الفيديو إذا لم يكن ممكنا أو مستصوبا مثول الشخص المعني بنفسه في إقليم الطرف الطالب. ويجوز للأطراف أن تتفق على أن تتولى إدارة جلسة الاستماع سلطة قضائية تابعة للطرف الطالب وأن تحضرها سلطة قضائية تابعة للطرف متلقي الطلب.

١٤ - يجوز رفض تقديم المساعدة القانونية المتبادلة:

(أ) إذا لم يقدم الطلب وفقا لأحكام هذه المادة؛

(ب) إذا رأى الطرف متلقي الطلب أن تنفيذ الطلب قد يمس سيادته أو أمنه أو نظامه

العام أو مصالحه الأساسية الأخرى؛

٦ - تعيّن الأطراف سلطة مركزية تكون مسؤولة ومخولة بتلقي طلبات المساعدة القانونية المتبادلة وتقوم بتنفيذ تلك الطلبات أو بإحالتها إلى السلطات المختصة لتنفيذها. وحيثما كان للطرف منطقة خاصة أو إقليم خاص ذو نظام مستقل للمساعدة القانونية المتبادلة، جاز له أن يعيّن سلطة مركزية منفردة تتولى المهام ذاتها فيما يتعلق بتلك المنطقة أو بذلك الإقليم. وتكفل السلطات المركزية سرعة وسلامة تنفيذ الطلبات المتلقاة أو إحالتها. وحيثما تقوم السلطات المركزية بإحالة الطلب إلى سلطة مختصة لتنفيذه، تشجّع تلك السلطة المختصة على تنفيذ الطلب بسرعة وبصورة سليمة. ويخطر كل طرف رئيس أمانة الاتفاقية باسم السلطة المركزية المعينة لهذا الغرض وقت قيامه بتصديق هذا البروتوكول أو قبوله أو إقراره أو توكيده الرسمي أو الانضمام إليه. وتوجه طلبات المساعدة القانونية المتبادلة وأي مراسلات تتعلق بها إلى السلطات المركزية التي تعينها الأطراف. ولا يمس هذا الشرط بحق أي طرف في أن يشترط توجيه مثل هذه الطلبات والمراسلات إليه عبر القنوات الدبلوماسية، وفي الحالات العاجلة، وحيثما تتفق الأطراف المعنية، عن طريق المنظمات الدولية المناسبة، إن أمكن ذلك.

٧ - تقدم الطلبات كتابة أو، حيثما أمكن، بأي وسيلة تستطيع إنتاج سجل مكتوب بلغة مقبولة لدى الطرف متلقي الطلب، وبشروط تتيح لذلك الطرف أن يتحقق من صحته. ويخطر رئيس أمانة الاتفاقية باللغة أو اللغات المقبولة لدى كل طرف لدى تصديقه على هذا البروتوكول أو قبوله أو إقراره أو توكيده الرسمي أو الانضمام إليه. وفي الحالات العاجلة، وحيثما تتفق الأطراف على ذلك، يجوز أن تقدم الطلبات شفويا، على أن تؤكد كتابة على الفور.

٨ - يتضمن طلب المساعدة القانونية المتبادلة ما يلي:

- (أ) هوية السلطة مقدمة الطلب؛
- (ب) موضوع وطبيعة ما يتعلق به الطلب من تحقيق أو ملاحقة قضائية أو إجراء قضائي، واسم ووظائف السلطة التي تتولى التحقيق أو الملاحقة القضائية أو الإجراء القضائي؛
- (ج) ملخصا للوقائع ذات الصلة، باستثناء ما يتعلق بالطلبات المقدمة بغرض تسليم مستندات قضائية؛
- (د) وصفا للمساعدة الملتزمة وتفاصيل أي إجراء معين يود الطرف الطالب اتباعه؛
- (هـ) هوية أي شخص معني ومكانه وجنسيته، حيثما أمكن ذلك؛
- (و) الغرض الذي تلتزم من أجله الأدلة أو المعلومات أو التدابير؛

٢ - تقدم المساعدة القانونية المتبادلة في أقصى نطاق ممكن بمقتضى قوانين الطرف متلقي الطلب ومعاهداته واتفاقاته وترتيباته ذات الصلة، فيما يخص التحقيقات والملاحقات والإجراءات القضائية المتعلقة بالجرائم التي يجوز تحميل أشخاص اعتباريين مسؤوليتها بمقتضى المادة ١٥ من هذا البروتوكول في الطرف مقدم الطلب.

٣ - يجوز أن تُطلب المساعدة القانونية المتبادلة، التي تقدم وفقا لهذه المادة، لأي من الأغراض التالية:

- (أ) الحصول على أدلة أو أقوال من الأشخاص؛
- (ب) تسليم المستندات القضائية؛
- (ج) تنفيذ عمليات التفتيش والضبط وتجميد الأصول؛
- (د) فحص الأشياء والمواقع؛
- (هـ) تقديم المعلومات والأدلة والتقييمات التي يقوم بها الخبراء؛
- (و) تقديم أصول المستندات والسجلات ذات الصلة، بما فيها السجلات الحكومية أو المصرفية أو المالية أو سجلات الشركات أو الأعمال، أو نُسخ مصدقة عنها؛
- (ز) التعرف على عائدات الجرائم أو الممتلكات أو الأدوات أو الأشياء الأخرى أو تحديد منشئها لأغراض الحصول على أدلة؛
- (ح) تيسير مثول الأشخاص طواعية في الطرف الطالب؛
- (ط) أي نوع آخر من المساعدة لا يتعارض مع القانون الداخلي للطرف متلقي الطلب.

٤ - ليس في هذه المادة ما يخلّ بالالتزامات الناشئة عن أي معاهدة أخرى، ثنائية أو متعددة الأطراف، تحكم أو ستحكم المساعدة القانونية المتبادلة كليًا أو جزئيًا.

٥ - تنطبق الفقرات من ٦ إلى ٢٤، على أساس المعاملة بالمثل، على الطلبات المقدمة عملاً بهذه المادة إذا كانت الأطراف المعنية غير مرتبطة بمعاهدة أو باتفاق حكومي دولي للمساعدة القانونية المتبادلة. وإذا كانت الأطراف مرتبطة بمعاهدة أو باتفاق حكومي دولي من هذا القبيل، تطبق الأحكام المقابلة في تلك المعاهدة أو في ذلك الاتفاق الحكومي الدولي، ما لم تتفق الأطراف على تطبيق الفقرات من ٦ إلى ٢٤ بدلا منها. وتُشجّع الأطراف بشدة على تطبيق هذه الفقرات إذا كانت تيسر التعاون.

المادة ٢٨

المساعدة الإدارية المتبادلة

تزود الأطراف بعضها البعض، عند الطلب أو بمبادرة منها، وفقا لُنظُمها القانونية والإدارية الداخلية، بالمعلومات التي تضمن التطبيق السليم للقوانين الجمركية وغيرها من القوانين ذات الصلة وفي إطار منع الاتجار غير المشروع بالتبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع وكشف هذا الاتجار والتحقيق فيه والمقاضاة عليه ومكافحته. وتعتبر الأطراف المعلومات المذكورة معلومات سرية ومقيدة الاستعمال، ما لم يحدد الطرف المرسل خلاف ذلك. ويمكن أن تشمل هذه المعلومات ما يلي:

- (أ) الإجراءات الجمركية الجديدة وغيرها من أساليب الإنفاذ التي ثبتت فعاليتها؛
- (ب) الاتجاهات أو الوسائل أو الطرائق الجديدة التي المنطوية على الاتجار غير المشروع بالتبغ ومنتجات التبغ ومعدات الصنع؛
- (ج) البضائع التي يُعرف أنها موضوع للاتجار غير المشروع بالتبغ ومنتجات التبغ ومعدات الصنع، وكذلك التفاصيل الخاصة بوصف وتغليف ونقل وتخزين تلك البضائع والأساليب المتبعة فيما يتعلق بها؛
- (د) الأشخاص الطبيعيون أو الاعتباريون الذين يُعرف أنهم ارتكبوا فعلا من الأفعال المخالفة للقانون والمحددة طبقا للمادة ١٤ أو كانوا طرفا في ارتكابها؛
- (هـ) أي بيانات أخرى تساعد الوكالات المعنية على تقدير المخاطر المتعلقة بمراقبة سلسلة التوريد وغير ذلك من أغراض الإنفاذ.

المادة ٢٩

المساعدة القانونية المتبادلة

١ - تقدم الأطراف، بعضها لبعض، أكبر قدر من المساعدة القانونية المتبادلة في التحقيقات والملاحقات والإجراءات القضائية فيما يتصل بالأفعال الإجرامية المحددة وفقا للمادة ١٤ من هذا البروتوكول.

٢' حركة عائدات الجرائم أو الممتلكات المتأتية من ارتكاب تلك الأفعال المخالفة للقانون؛

٣' حركة الممتلكات أو المعدات أو الأدوات الأخرى التي تستخدم أو يُعتمز استخدامها في ارتكاب تلك الأفعال المخالفة للقانون؛

(د) القيام، عند الاقتضاء، بتوفير البنود أو الكميات اللازمة من المواد لأغراض التحليل أو التحقيق؛

(هـ) تسهيل التنسيق الفعال بين سلطاته ووكالاته ودوائره المختصة، وتشجيع تبادل العاملين وغيرهم من الخبراء، بما في ذلك ورهنا بوجود اتفاقات أو ترتيبات ثنائية بين الأطراف المعنية، تعيين ضباط اتصال؛

(و) تبادل المعلومات ذات الصلة مع الأطراف الأخرى عن الوسائل والأساليب المحددة التي يستخدمها الأشخاص الطبيعيون أو الاعتباريون في ارتكاب هذه الأفعال المخالفة للقانون، بما في ذلك وحسب الاقتضاء، الطرق ووسائل النقل، واستخدام هويات مزيفة، أو وثائق محورة أو مزيفة، أو وسائل أخرى لإخفاء أنشطتهم؛

(ز) تبادل المعلومات ذات الصلة وتنسيق التدابير الإدارية وغيرها من التدابير المتخذة حسب الاقتضاء بغرض الاكتشاف المبكر للأفعال الإجرامية المحددة وفقا للمادة ١٤.

٢ - بغية وضع هذا البروتوكول موضع النفاذ، تنظر الأطراف في إبرام اتفاقات أو ترتيبات ثنائية أو متعددة الأطراف بشأن التعاون المباشر بين وكالاتها المعنية بإنفاذ القانون، وفي تعديل تلك الاتفاقات أو الترتيبات وفقا لذلك إذا كانت موجودة بالفعل. وإذا لم تكن بين الأطراف المعنية اتفاقات أو ترتيبات من هذا القبيل يجوز للأطراف أن تعتبر هذا البروتوكول أساس التعاون المشترك في مجال إنفاذ القانون فيما يتعلق بالأفعال المخالفة للقانون المشمولة بهذا البروتوكول. وتستفيد الأطراف، حسب الاقتضاء، استفادة تامة من الاتفاقات أو الترتيبات، بما في ذلك المنظمات الدولية أو الإقليمية، من أجل تعزيز التعاون بين وكالاتها المعنية بإنفاذ القانون.

٣ - تسعى الأطراف إلى التعاون، في حدود إمكانياتها، بغية التصدي لأنشطة الاتجار غير المشروع عبر الحدود بمنتجات التبغ والتي تُرتكب بواسطة التكنولوجيا الحديثة.

٣ - لأغراض المادة ٣٠ يعتمد كل طرف ما قد يلزم من تدابير لتأكيد سريان ولايته القضائية على الأفعال الإجرامية المحددة طبقاً للمادة ١٤، وذلك عندما يكون الجاني المزعوم موجوداً في إقليمه ولا يقوم بتسليم ذلك الشخص بحجة وحيدة هي أنه من مواطنيه.

٤ - يجوز أيضاً أن يعتمد كل طرف ما قد يلزم من تدابير لتأكيد سريان ولايته القضائية على الأفعال الإجرامية المحددة طبقاً للمادة ١٤، وذلك عندما يكون الجاني المزعوم موجوداً في إقليمه ولا يقوم بتسليمه.

٥ - إذا أُبلغ الطرف الذي يمارس ولايته القضائية بمقتضى الفقرة ١ أو ٢، أو علم بطريقة أخرى، أن طرفاً أو أكثر من الأطراف الأخرى يجري تحقيقاً أو يقوم بمقاضاة أو يتخذ إجراءً قضائياً بشأن التصرف ذاته، تتشاور السلطات المختصة التابعة لهذه الأطراف فيما بينها، حسب الاقتضاء، بهدف تنسيق ما تتخذه من إجراءات.

٦ - دون المساس بقواعد القانون الدولي العام لا يحول هذا البروتوكول دون ممارسة أي ولاية قضائية جنائية يؤكد الطرف سريانها وفقاً لقانونه الداخلي.

المادة ٢٧

التعاون في مجال إنفاذ القانون

١ - يعتمد كل طرف تدابير فعالة تتماشى مع نظامه القانوني والإداري الداخلي من أجل ما يلي:

(أ) تعزيز قنوات الاتصال بين سلطاته ووكالاته ودوائره المختصة، وإنشاء تلك القنوات عند الضرورة، من أجل تيسير تبادل المعلومات على نحو مؤمن وسريع عن كل جوانب الأفعال الإجرامية المحددة وفقاً للمادة ١٤؛

(ب) ضمان التعاون الفعال فيما بين السلطات والوكالات، والجمارك، والشرطة وسائر وكالات إنفاذ القانون المختصة؛

(ج) التعاون مع الأطراف الأخرى على إجراء التحريات في قضايا معينة فيما يتعلق بالأفعال الإجرامية المحددة وفقاً للمادة ١٤، وذلك بخصوص ما يلي:

'١' هوية الأشخاص المشتبه في ضلوعهم في تلك الأفعال المخالفة للقانون وأماكن وجودهم عادة وأنشطتهم، أو أماكن الأشخاص المعنيين الآخرين؛

المادة ٢٥

صون السيادة

- ١ - تؤدي الأطراف التزاماتها بمقتضى هذا البروتوكول على نحو يتفق مع مبدأي المساواة في السيادة والسلامة الإقليمية للدول، ومع مبدأ عدم التدخل في الشؤون الداخلية للدول الأخرى.
- ٢ - ليس في هذا البروتوكول ما يعطي الحق لأي طرف في أن يقوم في إقليم دولة أخرى بممارسة الولاية القضائية وأداء الوظائف التي يقتصر أداؤها حصرا على سلطات تلك الدولة الأخرى بمقتضى قانونها الداخلي.

المادة ٢٦

الولاية القضائية

- ١ - يعتمد كل طرف ما يلزم من تدابير لتأكيد سريان ولايته القضائية على الأفعال الإجرامية المحددة وفقا للمادة ١٤ في أي من الحالتين التاليتين:
  - (أ) عندما يُرتكب الفعل المخالف للقانون في إقليم ذلك الطرف؛ أو
  - (ب) عندما يُرتكب الفعل المخالف للقانون على متن سفينة ترفع علم ذلك الطرف أو على متن طائرة مسجلة بموجب قوانين ذلك الطرف وقت ارتكاب الفعل المخالف للقانون.
- ٢ - يجوز للطرف، رهنا بأحكام المادة ٢٥، أن يؤكد أيضا سريان ولايته القضائية على أي فعل إجرامي من هذا القبيل في الحالات التالية:
  - (أ) عندما يُرتكب الفعل المخالف للقانون ضد ذلك الطرف؛
  - (ب) عندما يرتكب الفعل المخالف للقانون أحد مواطني ذلك الطرف أو شخص عديم الجنسية يوجد محل إقامته المعتاد في إقليم ذلك الطرف؛ أو
  - (ج) عندما يكون الفعل المخالف للقانون واحدا من الأفعال المخالفة للقانون المحددة وفقا للمادة ١٤ ويُرتكب خارج إقليمه بهدف ارتكاب فعل مخالف للقانون داخل إقليمه من الأفعال المخالفة للقانون المحددة وفقا للمادة ١٤.

المادة ٢٣

المساعدة والتعاون: التدريب والمساعدة التقنية والتعاون في المسائل العلمية والتقنية والتكنولوجية

١ - تتعاون الأطراف مع بعضها البعض و/أو عن طريق المنظمات الدولية والإقليمية المختصة على توفير التدريب والمساعدة التقنية والتعاون في المسائل العلمية والتقنية والتكنولوجية، من أجل بلوغ الأغراض المنشودة من هذا البروتوكول، حسبما تتفق عليه فيما بينها. وقد تشمل هذه المساعدة نقل الخبرات أو التكنولوجيا المناسبة في مجالات جمع المعلومات، وإنفاذ القوانين، واقتفاء الأثر وتحديد المنشأ، وإدارة المعلومات، وحماية البيانات الشخصية، والمنع، والترصد الإلكتروني، وتحليلات الطب الشرعي، والمساعدة القانونية المتبادلة وتسليم المجرمين.

٢ - يجوز أن ترم الأطراف، حسب الاقتضاء، أي اتفاقات أو ترتيبات ثنائية أو متعددة الأطراف أو أي اتفاقات أو ترتيبات أخرى من أجل تعزيز التدريب والمساعدة التقنية والتعاون في المسائل العلمية والتقنية والتكنولوجية مع مراعاة احتياجات الأطراف من البلدان النامية والأطراف التي تمر اقتصاداتها بمرحلة انتقالية.

٣ - تتعاون الأطراف، حسب الاقتضاء، على تطوير وبمحت إمكانيات التحديد الدقيق للمنشأ الجغرافي للتبغ المضبوط ومنتجات التبغ المضبوطة.

المادة ٢٤

المساعدة والتعاون: التحقيق في الأفعال المخالفة للقانون ومقاضاة مرتكبيها

١ - تتخذ الأطراف، وفقا لقانونها الداخلي، جميع التدابير الضرورية، عند الاقتضاء، لتعزيز التعاون بواسطة ترتيبات متعددة الأطراف أو إقليمية أو ثنائية لأغراض منع الأشخاص الطبيعيين أو الاعتباريين الضالعين في الاتجار غير المشروع بالتبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع وكشفهم والتحقيق معهم ومقاضاتهم ومعاقبتهم.

٢ - يكفل كل طرف أن تتعاون السلطات الإدارية والتنظيمية والسلطات المعنية بإنفاذ القانون وسائر السلطات المختصة بمكافحة الاتجار غير المشروع بالتبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع (بما فيها السلطات القضائية، حيثما كان القانون الداخلي يسمح بذلك) وتبادل المعلومات المناسبة على الصعيدين الوطني والدولي في حدود الشروط المنصوص عليها في قانونه الداخلي.

هذه المعلومات للكشف عن الاتجار غير المشروع بالتبغ أو منتجات التبغ [أو معدات الصنع] أو للتحقيق في هذا الاتجار غير المشروع:

- (أ) سجلات الترخيص الخاصة بالأشخاص الطبيعيين والاعتباريين المعنيين؛
  - (ب) المعلومات الخاصة بتحديد ورصد ومقاضاة الأشخاص الطبيعيين أو الاعتباريين الضالعين في الاتجار غير المشروع بالتبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع؛
  - (ج) سجلات التحقيق والمقاضاة؛
  - (د) سجلات المدفوعات الخاصة بالواردات والصادرات والمبيعات المعفاة من الرسوم الجمركية من التبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع؛
  - (هـ) التفاصيل الخاصة بالمضبوطات من التبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع، بما في ذلك من معلومات مرجعية عن القضية حسب الاقتضاء، وكمية وقيمة المضبوطات وأوصاف المنتجات، والكيانات الضالعة، وتواريخ وأماكن الصنع، وأساليب العمل بما فيها وسائل النقل والإخفاء والتوجيه والكشف.
- ٢ - تستعمل الأطراف المعلومات الواردة إليها بموجب هذه المادة حصراً لبلوغ الأغراض المنشودة من هذا البروتوكول. ويجوز للأطراف أن تحدد عدم جواز تمرير هذه المعلومات بلا موافقة من الطرف الذي أرسل هذه المعلومات.

المادة ٢٢

تبادل المعلومات: سرية المعلومات وحمايتها

- ١ - يعين كل طرف السلطات الوطنية المختصة التي يتم تزويدها بالبيانات المشار إليها في المواد ٢٠ و ٢١ و ٢٤، ويبلغ الأطراف بهذا التعيين عن طريق أمانة الاتفاقية.
- ٢ - يخضع تبادل المعلومات بمقتضى هذا البروتوكول للقانون الداخلي فيما يتعلق بالسرية والخصوصية. وعلى الأطراف أن تحمي، وفقاً لما تتفق عليه فيما بينها، أي معلومات سرية يتم تبادلها.

الباب الخامس: التعاون الدولي

المادة ٢٠

تبادل المعلومات العامة

١ - لبلوغ الأغراض المنشودة من هذا البروتوكول، تقدم الأطراف المعلومات المناسبة على استمارة التبليغ المنصوص عليها في اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ، ورهنا بالقانون الداخلي، وحسب الاقتضاء، عن جملة أمور ومنها مسائل من قبيل ما يلي:

(أ) بشكل مجمّع، التفاصيل الخاصة بالمضبوطات من التبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع، وكمية وقيمة المضبوطات وأوصاف المنتجات، وتواريخ وأماكن الصنع؛ والضرائب المتهرب من دفعها؛

(ب) استيراد التبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع وتصديرها وعبرها ومبيعاتها المدفوعة الضرائب ومبيعاتها المعفاة من الرسوم الجمركية، وكمية إنتاجها أو قيمته؛

(ج) الاتجاهات السائدة وأساليب الإخفاء وأساليب العمل المتبعة في الاتجار غير المشروع بالتبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع؛

(د) أي معلومات أخرى مناسبة حسبما تتفق عليه الأطراف.

٢ - تتعاون الأطراف مع بعضها البعض ومع المنظمات الدولية المختصة على بناء قدرة الأطراف على جمع المعلومات وتبادلها.

٣ - تعتبر الأطراف المعلومات المذكورة أعلاه سرية ولاستعمال الأطراف وحدها، ما لم يذكر الطرف المرسل خلاف ذلك.

المادة ٢١

تبادل المعلومات عن الإنفاذ

١ - تتبادل الأطراف حسب الاقتضاء ورهنا بالقانون الداخلي أو أي معاهدة دولية سارية المعلومات الواردة أدناه، وبمبادرة منها أو بناء على طلب من الطرف الذي يبرر احتياجاته إلى

المادة ١٨ التخلص أو الإتلاف

يُتلف كل ما يصادر من التبغ ومنتجات التبغ ومعدات الصنع باستخدام أساليب غير مضرّة بالبيئة إلى أقصى حد ممكن، أو يجري التخلص منه وفقا للقانون الوطني.

المادة ١٩ أساليب التحري الخاصة

١ - يتخذ كل طرف، إذا كانت المبادئ الأساسية لنظامه القانوني الداخلي تسمح بذلك، وفي حدود إمكانياته، وبالشروط المحددة في قانونه الداخلي، ما يلزم من تدابير تتيح الاستخدام الملائم لأسلوب التسليم المراقب، وكذلك لاستعمال أساليب التحري الخاصة الأخرى، حيثما اعتُبرت ملائمة، مثل الترصّد الإلكتروني أو غيره من أشكال الترصّد والعمليات المستترة من جانب سلطاته المختصة داخل إقليمه بغرض المكافحة الفعالة للتجارة غير المشروع بالتبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع.

٢ - تشجع الأطراف، بغية التحري عن الأفعال الإجرامية المحددة وفقا للمادة ١٤، على أن تبرم، عند الضرورة، اتفاقات أو ترتيبات ملائمة ثنائية أو متعددة الأطراف لاستخدام الأساليب المشار إليها في الفقرة ١ في سياق التعاون على الصعيد الدولي.

٣ - في غياب أي اتفاق أو ترتيب على النحو المبين في الفقرة ٢ تُتخذ قرارات استخدام أساليب التحري الخاصة هذه على الصعيد الدولي حسب كل حالة على حدة، ويجوز أن تراعى فيها، عند الضرورة، الترتيبات المالية والتفاهات المتعلقة بممارسة الولاية القضائية من جانب الأطراف المعنية.

٤ - تقر الأطراف بأهمية وضرورة التعاون والمساعدة على الصعيد الدولي في هذا المجال، وتتعاون مع بعضها البعض ومع المنظمات الدولية على تنمية القدرة اللازمة لبلوغ المرامي المحددة في هذه المادة.

المادة ١٦

الملاحقات القضائية والجزاءات

١ - يعتمد كل طرف ما قد يلزم من تدابير، لقانونه الداخلي، لضمان إخضاع الأشخاص الطبيعيين والاعتباريين الذين تلقى عليهم مسؤولية التصرفات غير المشروعة، بما فيها الأفعال الإجرامية المحددة وفقا للمادة ١٤ لجزاءات جنائية أو غير جنائية فعّالة ومتناسبة وراذعة بما فيها الجزاءات المالية.

٢ - يسعى كل طرف إلى ضمان أن أي صلاحيات قانونية تقديرية يتيحها قانونه الداخلي فيما يتعلق بالملاحقة القضائية للأشخاص لارتكابهم التصرفات غير المشروعة، بما فيها الأفعال الإجرامية المحددة وفقا للمادة ١٤، تمارس من أجل تحقيق الفعالية القصوى لتدابير إنفاذ القانون التي تتخذ بشأن تلك التصرفات غير المشروعة بما فيها الأفعال الإجرامية، مع إيلاء الاعتبار الواجب لضرورة ردع ارتكاب تلك التصرفات غير المشروعة بما في ذلك الأفعال المخالفة للقانون.

٣ - ليس في هذا البروتوكول ما يمس بالمبدأ القائل بأن توصيف التصرفات غير المشروعة بما فيها الأفعال الإجرامية المحددة وفقا لهذا البروتوكول وتوصيف الدفوع القانونية المنطبقة أو المبادئ القانونية الأخرى التي تحكم مشروعية التصرفات مقصور على القانون الداخلي للطرف وبوجوب ملاحقة تلك التصرفات غير المشروعة بما فيها الأفعال الإجرامية والمعاقبة عليها وفقا لذلك القانون.

المادة ١٧

المدفوعات الخاصة بالمضبوطات

ينبغي للأطراف، وفقا لقانونها الداخلي، أن تنظر في اعتماد ما يلزم من التدابير التشريعية والتدابير الأخرى التي تخول السلطات المختصة تحصيل مبلغ يتناسب مع الضرائب والرسوم التي لم تُدفع من منتج أو صانع أو موزّع أو مستورد أو مصدر لما ضُبط من تبغ و/أو منتجات تبغ و/أو معدات صنع.

٣' عدم الاحتفاظ بالسجلات المنصوص عليها في هذا البروتوكول أو الاحتفاظ بسجلات زائفة؛

(ي) غسل عائدات التصرف غير المشروع المحدد كفعل إجرامي بمقتضى الفقرة ٢.

٢ - يحدد كل طرف، رهنا بالمبادئ الأساسية لقانونه الداخلي، أن التصرفات غير المشروعة المذكورة في الفقرة ١ أو أي تصرف آخر يتعلق بالتجارة غير المشروع بالتبغ ومنتجات التبغ ومعدات الصنع بما يخالف أحكام هذا البروتوكول تشكل أفعالاً إجرامية، ويتخذ التدابير التشريعية وغيرها اللازمة لإنفاذ هذا التحديد.

٣ - يبلغ كل طرف أمانة البروتوكول بما حدد ذلك الطرف أنه يشكل فعلاً إجرامياً طبقاً للفقرة ٢ من بين التصرفات غير المشروعة المحددة في الفقرتين ١ و ٢، ويزود الأمانة بنسخ من قوانينه التي تفعل الفقرة ٢ أو بوصف لهذه القوانين، ومن أية تعديلات يدخلها على هذه القوانين فيما بعد.

٤ - لتعزيز التعاون الدولي في مجال مكافحة الأفعال الإجرامية المتعلقة بالتجارة غير المشروع بالتبغ ومنتجات التبغ ومعدات الصنع تشجع الأطراف على مراجعة قوانينها الوطنية بخصوص غسل الأموال والمساعدة القانونية المتبادلة وتسليم المجرمين مع مراعاة الاتفاقيات الدولية ذات الصلة والتي هي أطراف فيها، وذلك لضمان أنها فعالة في إنفاذ هذا البروتوكول.

المادة ١٥

مسؤولية الأشخاص الاعتباريين

١ - يعتمد كل طرف ما قد يلزم من تدابير، بما يتفق مع مبادئه القانونية، لإرساء مسؤوليات الأشخاص الاعتباريين عن التصرفات غير المشروعة بما في ذلك الأفعال الإجرامية المحددة وفقاً للقوانين الوطنية وللمادة ١٤ من هذا البروتوكول.

٢ - رهنا بالمبادئ القانونية لكل طرف، يجوز أن تكون مسؤولية الأشخاص الاعتباريين جنائية أو مدنية أو إدارية.

٣ - لا تخل هذه المسؤولية بمسؤولية الأشخاص الطبيعيين الذين يرتكبون التصرفات غير المشروعة أو الأفعال الإجرامية المحددة في القوانين واللوائح الوطنية ووفقاً للمادة ١٤ من هذا البروتوكول.

و/أو منتجات التبغ غير المشروعة و/أو المنتجات التي تحمل دمغات ضريبية مزيفة و/أو أي علامات أو بطاقات توسيم أخرى لازمة مزيفة أو معدات الصنع غير المشروعة؛

(د) مزج منتجات التبغ بمنتجات أخرى غير التبغ في مجرى التقدم عبر سلسلة التوريد لأغراض إخفاء أو تمويه منتجات التبغ.

(هـ) مزج منتجات التبغ بمنتجات غير التبغ بما يخالف المادة ١٢-٢ من هذا البروتوكول؛

(و) استخدام شبكة الإنترنت أو وسائل الاتصال أو أي أساليب أخرى تستخدم فيها التكنولوجيات المتطورة لبيع منتجات التبغ بما يخالف هذا البروتوكول؛

(ز) حصول أي شخص يحمل رخصة طبقا للمادة ٦ على تبغ أو منتجات تبغ أو معدات صنع من أي شخص كان ينبغي أن يكون مرخصا طبقا للمادة ٦ ولكنه لم يرخص؛

(ح) إعاقة أداء أي موظف رسمي، أو أي موظف مكلف، لواجباته المتعلقة بمنع الاتجار غير المشروع بالتبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع أو لواجباته المتعلقة بالردع عن هذا الاتجار غير المشروع أو كشفه أو التحقيق فيه أو القضاء عليه؛

(ط) '١' تقديم أية بيانات جوهرية كاذبة أو مضللة أو منقوصة، أو عدم تقديم أي معلومات مقررة إلى أي موظف رسمي أو أي موظف مكلف عند أداء واجباته المتعلقة بمنع الاتجار غير المشروع بالتبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع أو واجباته المتعلقة بالردع عن هذا الاتجار غير المشروع أو كشفه أو التحقيق فيه أو القضاء عليه، ما لم يكن ذلك مخالفا للحق في الامتناع عن إدانة الذات؛

'٢' الإدلاء في الاستمارات الرسمية بمعلومات غير صحيحة عن أوصاف أو كميات أو قيم التبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع، أو عن أي معلومات أخرى محددة في هذا البروتوكول، لتحقيق أي من الغرضين التاليين:

(أ) التهرب من دفع الرسوم والضرائب والجبائيات الأخرى المنطبقة، أو

(ب) المساس بأي من تدابير المراقبة اللازمة لمنع الاتجار غير المشروع بالتبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع، أو اللازمة للردع عن هذا الاتجار غير المشروع أو كشفه أو التحقيق فيه أو القضاء عليه؛

٢ - في موعد لا يتجاوز خمس سنوات من بدء نفاذ هذا البروتوكول، يضمن اجتماع الأطراف في دورته التالية إجراء البحوث المسندة بالبيانات للتحقق من مدى الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ فيما يتعلق بمبيعات هذه المنتجات المعفاة من الرسوم الجمركية. وبناء على هذه البحوث ينظر اجتماع الأطراف في الإجراءات المناسبة في هذا الصدد.

الباب الرابع: الأفعال المخالفة للقانون

المادة ١٤

التصرف غير المشروع بما في ذلك الأفعال الإجرامية

١ - يصدر كل طرف، رهنا بالمبادئ الأساسية لقانونه الداخلي، ما يلزم من تدابير تشريعية وتدابير أخرى لجعل التصرفات التالية غير مشروعة بموجب قانونه الداخلي:

(أ) صنع التبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع، أو بيعها بالجملة، أو الوساطة فيها، أو بيعها، أو نقلها، أو توزيعها، أو تخزينها، أو شحنها، أو استيرادها بما يخالف نصوص هذا البروتوكول؛

(ب) '١' صنع التبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع، أو بيعها بالجملة، أو الوساطة فيها، أو بيعها، أو نقلها، أو توزيعها، أو تخزينها، أو شحنها، أو استيرادها، أو تصديرها دون دفع الرسوم والضرائب والجبائيات الأخرى، أو دون الدمغات الضريبية المنطبقة، أو دون علامات التوسيم الفريدة، أو دون أي علامات أو بطاقات توسيم أخرى مقررّة؛

'٢' أي أفعال أخرى لتهرب أو محاولة تهريب التبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع ولم تشملها الفقرة (ب)^(١)؛

(ج) '١' أي شكل آخر من أشكال صنع التبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع، أو تغليف التبغ الذي يحمل دمغات ضريبية مزيفة أو علامات تعريف مميزة أو أي علامات أو بطاقات توسيم أخرى لازمة مزيفة؛

'٢' البيع بالجملة، أو الوساطة، أو البيع، أو النقل، أو التوزيع، أو التخزين، أو الشحن، أو الاستيراد أو التصدير فيما يتعلق بالتبغ المصنوع بشكل غير قانوني

المادة ١١

البيع بواسطة شبكة الإنترنت أو وسائل الاتصال أو أي تكنولوجيا جديدة أخرى

١ - يشترط كل طرف على جميع الأشخاص الاعتباريين والطبيعيين المنخرطين في أية معاملة تتعلق بمنتجات التبغ بواسطة شبكة الإنترنت أو وسائل الاتصال أو أي أساليب أخرى للبيع باستخدام تكنولوجيا جديدة، أن يتقيدوا بجميع الالتزامات ذات الصلة المشمولة بهذا البروتوكول.

٢ - ينظر كل طرف في حظر بيع منتجات التبغ بالتجزئة بواسطة شبكة الإنترنت أو وسائل الاتصال أو أي أساليب أخرى للبيع باستخدام تكنولوجيا جديدة.

المادة ١٢

المناطق الحرة والعبور الدولي

١ - يفرض كل طرف، في غضون ثلاث سنوات من بدء نفاذ هذا البروتوكول بالنسبة إليه، ضوابط فعالة على جميع أشكال صنع التبغ ومنتجات التبغ والمعاملات الخاصة بالتبغ ومنتجاته في المناطق الحرة، وذلك باتخاذ جميع التدابير ذات الصلة، كما هو منصوص عليه في هذا البروتوكول.

٢ - يُحظر، فضلا عن ذلك، خلط منتجات التبغ بأي منتجات أخرى غير منتجات التبغ في حاوية واحدة أو في أية وحدة نقل مشاهمة من هذا القبيل في وقت الخروج من المناطق الحرة.

٣ - يتخذ كل طرف ويعتمد ويطبق، وفقا لقانونه الوطني، تدابير المراقبة والتحقق بشأن العبور الدولي أو الشحن العابر، داخل إقليمه، لمنتجات التبغ ومعدات الصنع، طبقا لأحكام هذا البروتوكول ومن أجل الحيلولة دون الاتجار غير المشروع بهذه المنتجات.

المادة ١٣

المبيعات المعفاة من الرسوم الجمركية

١ - يتخذ كل طرف تدابير فعالة لإخضاع أي مبيعات معفاة من الرسوم الجمركية لجميع أحكام هذا البروتوكول ذات الصلة، مع مراعاة أحكام المادة ٦ من اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ.

المادة ١٠

التدابير الأمنية والوقائية

١ - يشترط كل طرف، حسب الاقتضاء، بما يتسق مع قانونه الوطني وأغراض اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ، أن يتخذ جميع الأشخاص الطبيعيين والاعتباريين، رهنا بأحكام المادة ٦، التدابير اللازمة للحيلولة دون تحويل منتجات التبغ إلى قنوات الاتجار غير المشروع، ويشمل ذلك جملة أمور منها ما يلي:

(أ) إبلاغ السلطات المختصة بما يلي:

١' تحويل النقد عبر الحدود بالقدر المنصوص عليه في القانون الوطني، أو بالدفع عينيا عبر الحدود؛

٢' جميع "المعاملات المشبوهة"؛

(ب) توريد منتجات التبغ أو معدات الصنع فقط بالقدر الذي يتناسب مع الطلب على هذه المنتجات داخل السوق المعتمدة للبيع بالتجزئة أو الاستعمال.

٢ - يشترط كل طرف، حسب الاقتضاء، بما يتسق مع قانونه الوطني وأغراض اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ، ألا يُسمح بأن تتم المدفوعات الخاصة بالمعاملات التي يقوم بها الأشخاص الطبيعيون أو الاعتباريون، وفقا لأحكام المادة ٦، إلا بالعملة والقيمة المحددتين في الفاتورة، وبوسائل الدفع المشروعة من المؤسسات المالية القائمة في الإقليم الذي تنتمي إليه السوق المعتمدة، ولا بأن تتم عن طريق أي نظام بديل آخر يتم به التحويل المالي.

٣ - يشترط كل طرف ألا يُسمح بأن تتم المدفوعات التي يؤديها الأشخاص الطبيعيون أو الاعتباريون، وفقا لأحكام المادة ٦، فيما يتعلق بالمواد التي تُستعمل في صنع منتجات التبغ داخل ولايته القضائية إلا بالعملة والقيمة المحددتين في الفاتورة، وبوسائل الدفع المشروعة من المؤسسات المالية القائمة في الإقليم الذي تنتمي إليه السوق المعتمدة، ولا بأن تتم عن طريق أي نظام بديل آخر يتم به التحويل المالي.

٤ - يضمن كل طرف إخضاع أي مخالفة لشروط هذه المادة للإجراءات الجنائية أو المدنية أو الإدارية الملائمة وللجزاء الفعالة والتناسبة معها والرادعة عنها، بما في ذلك، حسب الاقتضاء، تعليق الرخصة أو إلغاؤها.

٣ - فيما يخص منتجات التبغ ومعدات الصنع المباعة أو المصنوعة في إقليم الطرف بغرض تصديرها أو الخاضعة للحركة المعفاة مؤقتا من الرسوم الجمركية في إطار العبور أو الشحن العابر في إقليم الطرف، يشترط كل طرف، حسب الاقتضاء، على المرخص لهم وفقا للمادة ٦ أن يزودوا السلطات المختصة في بلد المغادرة (بالوسائل الإلكترونية إذا توافرت البنية التحتية اللازمة لذلك) في وقت خروج الشحنة من نطاق سيطرتهم بالمعلومات الواردة أدناه إذا طلبت منهم:

(أ) تاريخ شحن المنتجات من آخر نقطة للسيطرة المادية على المنتجات من قبل المرخص له؛

(ب) تفاصيل المنتجات المشحونة (بما في ذلك الصنف والكمية والمستودع)؛

(ج) مسارات ووجهة مقصد الشحن المعتمدة؛

(د) هوية الشخص الطبيعي أو الاعتباري (الواحد أو الأكثر) الذي تُشحن إليه المنتجات؛

(هـ) وسيلة النقل، بما في ذلك هوية الناقل؛

(و) التاريخ المتوقع لوصول الشحنة إلى وجهة الشحن المعتمدة؛

(ز) السوق المعتمدة للبيع بالتجزئة أو الاستعمال.

٤ - يشترط كل طرف، إذا أمكن، على باعة التبغ بالتجزئة وزارعي التبغ، باستثناء الزارعين التقليديين العاملين على أساس غير تجاري، أن يحتفظوا بسجلات كاملة ودقيقة لجميع المعاملات التي يقومون بها طبقا لقوانينه الوطنية.

٥ - لأغراض تنفيذ الفقرة ١ يعتمد كل طرف التدابير التشريعية أو التنفيذية أو الإدارية أو غيرها من التدابير الفعالة التي تطالب بما يلي:

(أ) الاحتفاظ بجميع السجلات لمدة لا تقل عن أربع سنوات؛

(ب) إتاحة جميع السجلات للسلطات المختصة؛

(ج) المحافظة على نسق السجلات وفقا لما تقرره السلطات المختصة.

٦ - ينشئ كل طرف، عند الاقتضاء ورهنا بالقوانين الوطنية، نظاما لتبادل التفاصيل التي تحتوي عليها جميع السجلات المحتفظ بها وفقا لهذه المادة مع سائر الأطراف.

٧ - تسعى الأطراف إلى التعاون مع بعضها البعض ومع المنظمات الدولية المختصة على التبادل والتطوير التدريجيين للنظم المحسنة للاحتفاظ بالسجلات.

(ب) تقديم الدعم الخاص ببرامج التدريب وبناء القدرات إلى الأطراف التي تُعرب عن حاجتها إلى ذلك؛

(ج) مواصلة تطوير التكنولوجيا من أجل وضع العلامات على علب السجائر وعبوات منتجات التبغ الأخرى ومسحها ضوئياً لإتاحة الاطلاع على المعلومات المذكورة في الفقرة ٤.

١٢ - لا تنفذ دوائر صناعة التبغ الالتزامات المحددة لأي طرف ولا يتم تفويضها في هذه الالتزامات.

١٣ - يضمن كل طرف أن سلطاته المختصة التي تشارك في نظام اقتفاء الأثر وتحديد المنشأ، لا تتعامل مع دوائر صناعة التبغ ومن يمثلون مصالح دوائر صناعة التبغ إلا بالقدر الضروري في أضيق الحدود الذي يتيح تنفيذ هذه المادة.

١٤ - يجوز أن يشترط كل طرف أن تتحمل دوائر صناعة التبغ أي تكاليف ذات صلة بالالتزامات ذلك الطرف بموجب هذه المادة.

المادة ٩

حفظ السجلات

١ - يشترط كل طرف، حسب الاقتضاء، على جميع الأشخاص الطبيعيين والاعتباريين المنخرطين في سلسلة توريد التبغ ومنتجات التبغ ومعدات الصنع الاحتفاظ بسجلات كاملة ودقيقة لجميع المعاملات ذات الصلة. ويجب أن تتيح هذه السجلات المساءلة التامة عن المواد المستعملة في إنتاجهم من منتجات التبغ.

٢ - يشترط كل طرف، حسب الاقتضاء، على المرخص لهم وفقاً للمادة ٦ أن يزودوا السلطات المختصة بالمعلومات التالية عندما تطلبها:

(أ) المعلومات العامة عن حجم الأسواق، والاتجاهات والتوقعات، وسائر المعلومات ذات الصلة؛

(ب) كميات منتجات التبغ ومعدات الصنع التي توجد في حيازة المرخص له أو تحت حراسته أو سيطرته ويُحتفظ بها في المخازن ومستودعات الضرائب والجمارك بموجب نظام العبور أو إعادة الشحن أو تعليق الرسوم اعتباراً من تاريخ الطلب.

٧ - يضمن كل طرف أن المعلومات المسجلة وفقا للفقرة ٥، وكذلك علامات التعريف المميزة التي تتيح الاطلاع على هذه المعلومات وفقا للفقرة ٦، ستدرج بنسق يحدده أو يسمح به الطرف وسلطاته المختصة.

٨ - يضمن كل طرف أن الاطلاع على المعلومات المسجلة بمقتضى الفقرة ٥ سيتاح للمركز العالمي لتنسيق تبادل المعلومات عند الطلب، ورهنا بالفقرة ٩، من خلال وصلة بينية إلكترونية معيارية مؤمنة مع النقطة المركزية الوطنية و/أو الإقليمية. ويعد المركز العالمي لتنسيق تبادل المعلومات قائمة بالسلطات المختصة لدى الأطراف ويتيح هذه القائمة للأطراف كافة.

٩ - على كل طرف أو على السلطة المختصة ما يلي:

(أ) الاطلاع في الوقت المناسب على المعلومات المحددة في الفقرة ٤ من خلال الاستفسار عنها من المركز العالمي لتنسيق تبادل المعلومات؛

(ب) الاقتصار على طلب هذه المعلومات عند الضرورة بغرض كشف حالات الاتجار غير المشروع. بمنتجات التبغ أو التحقيق فيها؛

(ج) عدم حجب هذه المعلومات بلا مبرر معقول؛

(د) الرد على طلبات المعلومات المتعلقة بالفقرة ٤، وذلك وفقا لقانونه الوطني؛

(هـ) توفير الحماية لأي معلومات يجري تبادلها، والتعامل بها كمعلومات سرية، حسبما يتفق عليه.

١٠ - يشترط كل طرف تطوير وتوسيع نطاق النظام الساري لاقتفاء الأثر وتحديد المنشأ ليمتد لغاية النقطة التي تكون فيها جميع الرسوم الجمركية والضرائب ذات الصلة وكذلك، حسب الاقتضاء، الالتزامات الأخرى قد دفعت عند نقطة الصنع أو الاستيراد أو الإفراج من الرقابة الجمركية أو رقابة الرسوم.

١١ - تتعاون الأطراف مع بعضها البعض ومع المنظمات الدولية المختصة، حسبما تتفق عليه فيما بينها، على تبادل وتطوير أفضل الممارسات الخاصة بتنظيم اقتفاء الأثر وتحديد المنشأ، بما في ذلك ما يلي:

(أ) تيسير تطوير ونقل وامتلاك التكنولوجيا المحسنة الخاصة باقتفاء الأثر وتحديد

المنشأ، بما في ذلك المعارف والمهارات والقدرات والخبرات؛

٤-١ يشترط كل طرف، لأغراض الفقرة ٣، كجزء من النظام العالمي لاقتفاء الأثر وتحديد المنشأ، أن تتاح المعلومات الواردة أدناه، بشكل مباشر أو بواسطة رابط، من أجل مساعدة الأطراف على تحديد منشأ منتجات التبغ ونقطة انحرافها حسب الاقتضاء، ورصد ومراقبة حركة منتجات التبغ ووضعها القانوني:

- (أ) تاريخ ومكان الصنع؛
- (ب) مرفق الصنع؛
- (ج) الآلة المستعملة في صنع منتجات التبغ؛
- (د) نوبة الإنتاج أو توقيت الصنع؛
- (هـ) اسم الزبون الأول غير المنتسب للصانع وفاتورته ورقم طلبيته وسجل مدفوعاته؛
- (و) السوق المعتمدة للبيع بالتجزئة؛
- (ز) وصف المنتج؛
- (ح) أي تخزين أو شحن؛
- (ط) هوية أي مشترٍ لاحق معروف؛
- (ي) مسار الشحن المعتمزم، وتاريخ الشحن، ووجهة الشحن، ونقطة المغادرة، والمرسل إليه.

٤-٢ وتشكل المعلومات المذكورة في الفقرات الفرعية (أ) و (ب) و (ز)، وفي الفقرة الفرعية (و)، كلما كانت متاحة، جزءاً من علامات التعريف المميزة.

٤-٣ إذا لم تكن المعلومات المذكورة في الفقرة الفرعية (و) متاحة في وقت إضافة العلامات تشترط الأطراف إدراج هذه المعلومات وفقاً للمادة ١٥-٢ (أ) من اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ.

٥ - يشترط كل طرف، في غضون المهلة المحددة في هذه المادة، أن يتم تسجيل المعلومات المحددة في الفقرة ٤ في وقت الإنتاج أو في وقت قيام أي صانع بشحن أول شحنة أو في وقت الاستيراد إلى إقليمه.

٦ - يضمن كل طرف الاطلاع على المعلومات المسجلة بمقتضى الفقرة ٥، وذلك بواسطة رابط بعلامات التعريف المميزة المنصوص عليها في الفقرتين ٣ و ٤.

٣ - يجوز أن يشمل التحقق الواجب عملاً بأحكام الفقرة ١ شروطاً بشأن تحديد هوية الزبون، كالحصول مثلاً على معلومات تتعلق بما يلي وتحديثها:

(أ) وثيقة أو إقرار عما إذا كانت هناك أي سابقة جنائية؛

(ب) التحديد التام للحسابات المصرفية المعتمز استخدامها في المعاملات.

٤ - يتخذ كل طرف، بناءً على المعلومات المذكورة في الفقرة ١ (ج)، جميع التدابير اللازمة لضمان التقيد بالالتزامات الناشئة عن هذا البروتوكول، والتي قد تشمل اتخاذ قرار يصبح بموجبه زبون موجود داخل الولاية القضائية للطرف زبوناً مجمداً حسب التعريف الوارد في القانون الوطني.

المادة ٨

اقتفاء الأثر وتحديد المنشأ

١ - لتعزيز تأمين سلسلة التوريد والمساعدة على التحقيق في الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ تتفق الأطراف على إنشاء نظام عالمي لاقتفاء الأثر وتحديد المنشأ، في غضون خمس سنوات من بدء نفاذ هذا البروتوكول، يشمل النظم الوطنية و/أو الإقليمية لاقتفاء الأثر وتحديد المنشأ ومركزاً عالمياً لتنسيق تبادل المعلومات يكون مقره داخل أمانة اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ ويكون متاحاً لجميع الأطراف، وذلك كي تتمكن الأطراف من الاستفسار وتلقي المعلومات المناسبة.

٢ - يقوم كل طرف، وفقاً لأحكام هذه المادة، بإنشاء نظام يخضع لسيطرة الطرف لاقتفاء أثر وتحديد منشأ جميع منتجات التبغ التي تصنع داخل إقليمه أو تُستورد إليه، وذلك مع مراعاة احتياجاته الوطنية أو الإقليمية المحددة وأفضل الممارسات المتاحة.

٣ - يشترط كل طرف، لإتاحة الفعالية في اقتفاء الأثر وتحديد المنشأ، أن تضاف علامات تعريف مميزة ومؤمنة وغير قابلة للإزالة (تسمى أدناه علامات التعريف المميزة)، مثل الرموز أو الدمغات، إلى كل علبة وعبوة من علب وعبوات السجائر وأي أغلفة خارجية لها، أو أن تشكل هذه العلامات جزءاً من هذه العلب والعبوات والأغلفة، وذلك في غضون خمس سنوات، وأن تضاف هذه العلامات إلى منتجات التبغ الأخرى أو تشكل جزءاً منها في غضون عشر سنوات، من بدء نفاذ هذا البروتوكول بالنسبة إلى ذلك الطرف.

المادة ٧

التحقق الواجب

١ - يشترط كل طرف، بما يتسق مع قانونه الوطني وأغراض اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ، أن يقوم كل شخص طبيعي أو اعتباري منخرط في سلسلة توريد التبغ ومنتجات التبغ ومعدات الصنع بما يلي:

(أ) التحقق الواجب قبل بدء علاقة العمل التجارية وطوال هذه العلاقة؛

(ب) رصد ما يبيعه إلى العملاء ليضمن أن الكميات متناسبة مع الطلب على هذه المنتجات في السوق المعتمدة للبيع أو الاستعمال؛

(ج) إبلاغ السلطات المختصة بأي دليل على أن الزبون منخرط في أنشطة مخالفة لالتزاماته الناشئة عن هذا البروتوكول.

٢ - يشمل التحقق الواجب، عملاً بأحكام الفقرة ١، حسب الاقتضاء، بما يتسق مع قانونه الوطني وأغراض اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ، جملة أمور منها، الشروط الخاصة بتحديد هوية الزبون، كالحصول على المعلومات المتعلقة بالأمور التالية وتحديثها:

(أ) التثبت من أن الشخص الطبيعي أو الاعتباري يحمل رخصة وفقاً للمادة ٦؛

(ب) عندما يكون الزبون شخصاً طبيعياً فإن المعلومات عن هويته تشتمل على الاسم الكامل والاسم التجاري ورقم السجل التجاري (إن وجد)، وأرقام التسجيل الضريبي المنطبقة، والتحقق من الوثيقة الرسمية لإثبات هويته؛

(ج) عندما يكون الزبون شخصاً اعتبارياً فإن المعلومات عن هويته تشتمل على الاسم الكامل والاسم التجاري ورقم السجل التجاري وتاريخ ومكان تأسيس المنشأة، وموقع المقر الرئيسي للمنشأة ومكان العمل الرئيسي للمنشأة، وأرقام التسجيل الضريبي المنطبقة ونسخ من مواد وثيقة تأسيس المنشأة أو الوثائق المعادلة لها، والفروع التابعة للمؤسسة وأسماء مديريها، وأسماء أي ممثلين قانونيين معينين، بما في ذلك أسماء الممثلين والتحقق من الوثائق الرسمية لإثبات هويتهم؛

(د) وصف الاستعمال المعتمز للتبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع والسوق المعتمدة لبيع التبغ أو منتجات التبغ أو معدات الصنع؛

(هـ) وصف مكان تركيب واستعمال معدات الصنع.

(ج) القيام، حسب الاقتضاء، برصد وجمع أي رسوم قد تفرض على الرخص، والنظر في استخدامها في إدارة وإنفاذ نظام الترخيص بفعالية أو لأغراض الصحة العمومية أو أي نشاط آخر ذي صلة، وفقا للقوانين الوطنية؛

(د) اتخاذ تدابير ملائمة لمنع أي ممارسات مخالفة للقواعد أو احتيالية في تشغيل نظام الترخيص وكشفها والتحقيق فيها؛

(هـ) اتخاذ تدابير مثل استعراض الرخص أو تجديدها أو التفتيش عليها أو التحقق منها بصفة دورية، حسب الاقتضاء؛

(و) تحديد مهلة، حسب الاقتضاء، لانتهاة صلاحية الرخص ولما يلزم لاحقا من إعادة تقديم الطلب أو تحديث معلومات الطلب؛

(ز) إلزام أي شخص طبيعي أو اعتباري يحمل رخصة، بإبلاغ السلطة المختصة مسبقا عن أي تغيير في موقع منشأته التجارية أو أي تغيير هام في المعلومات الخاصة بالأنشطة المرخص بها؛

(ح) إلزام أي شخص طبيعي أو اعتباري يحمل رخصة، بإبلاغ السلطة المختصة، كي تتخذ الإجراء المناسب، بالحصول على أي معدات صنع أو بالتخلص من أي معدات صنع؛
(ط) ضمان أن يتم تدمير أي معدات صنع من هذا القبيل أو أي جزء منها تحت إشراف السلطة المختصة.

٤ - يضمن كل طرف عدم منح و/أو نقل أي رخصة دون تلقي كل المعلومات الملائمة المذكورة في الفقرة ٣ من الشخص المقترح أن يحصل على الرخصة، ودون الحصول على موافقة مسبقة من السلطة المختصة.

٥ - بعد خمس سنوات من بدء نفاذ هذا البروتوكول يضمن اجتماع الأطراف في دورته التالية إجراء البحوث المسندة بالبيانات للتحقق من أن المدخلات الرئيسية اللازمة لصنع منتجات التبغ يمكن التعرف عليها وإخضاعها لآلية رقابة فعالة. وبناء على هذه البحوث ينظر اجتماع الأطراف في الإجراءات المناسبة في هذا الصدد.

(أ) إنشاء أو تعيين سلطة أو سلطات مختصة تتولى إصدار و/أو تجديد و/أو تعليق و/أو سحب و/أو إلغاء الرخص الخاصة بممارسة الأنشطة المحددة في الفقرة ١، رهنا بأحكام هذا البروتوكول ووفقا لقانونه الوطني؛

(ب) اشتراط احتواء كل طلب رخصة على جميع المعلومات اللازمة عن مقدم الطلب، والتي ينبغي أن تشمل، حسب الاقتضاء، على ما يلي:

١' إذا كان مقدم الطلب شخصا طبيعيا: المعلومات عن هويته والتي تشمل على الاسم الكامل والاسم التجاري ورقم السجل التجاري (إن وجد) وأرقام التسجيل الضريبي المنطبقة (إن وجدت) وأي معلومات أخرى تتيح تحديد الهوية؛

٢' إذا كان مقدم الطلب شخصا اعتباريا: المعلومات عن هويته، بما في ذلك الاسم القانوني الكامل والاسم التجاري ورقم السجل التجاري وتاريخ ومكان التأسيس وموقع مقر المؤسسة ومكان العمل الرئيسي للمنشأة وأرقام التسجيل الضريبي المنطبقة ونسخ من مواد وثيقة التأسيس أو الوثائق المعادلة لها والفروع التابعة للمؤسسة وأسماء مديريها وأسماء أي ممثلين قانونيين معينين بما في ذلك أي معلومات أخرى تتيح تحديد الهوية؛

٣' موقع المنشأة التجارية المحدد لوحدة (وحدات) الصنع وموقع المخزن والقدرة الإنتاجية للمنشأة التجارية التي يشغلها مقدم الطلب؛

٤' تفاصيل منتجات التبغ ومعدات الصنع المذكورة في الطلب، مثل وصف المنتج أو اسمه أو علامته التجارية المسجلة، إن وجدت، أو تصميمه أو صنفه أو طرازه أو ماركتته والرقم المسلسل لمعدات الصنع؛

٥' وصف المكان الذي سيتم فيه تركيب واستخدام معدات الصنع؛

٦' مستند أو إقرار عما إذا كانت هناك أي سابقة جنائية؛

٧' التحديد التام للحسابات المصرفية المعتمز استخداما في المعاملات ذات الصلة، وسائر تفاصيل المدفوعات ذات الصلة؛

٨' وصف الاستعمال المعتمز لمنتجات التبغ والسوق المعتمزة لبيع منتجات التبغ، مع إيلاء عناية خاصة لضمان تناسب إنتاج أو توريد منتجات التبغ مع الطلب المقدر على نحو معقول؛

المادة ٥

حماية البيانات الشخصية

تحمي الأطراف البيانات الشخصية للأفراد أيا كانت جنسيتهم أو محل إقامتهم، رهنا بالقوانين الوطنية، مع مراعاة المعايير الدولية المتعلقة بحماية البيانات الشخصية، عند تنفيذ هذا البروتوكول.

الباب الثالث: مراقبة سلسلة التوريد

المادة ٦

الرخصة أو الموافقة المعادلة لها أو نظام المراقبة

١ - بغية تحقيق أغراض اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ وللقضاء على الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ ومعدات الصنع يحظر كل طرف على أي شخص طبيعي أو اعتباري الاضطلاع بأي من الأنشطة الواردة أدناه إلا برخصة أو بموافقة معادلة لها (تسمى أدناه "الرخصة") أو بمقتضى نظام المراقبة المنفذ من قِبل سلطة مختصة طبقا للقانون الوطني:

(أ) صنع منتجات التبغ ومعدات الصنع؛

(ب) استيراد أو تصدير منتجات التبغ ومعدات الصنع.

٢ - يعمل كل طرف على منح رخصة، في الحدود التي تُعتبر مناسبة وعندما لا يحظر ذلك القانون الوطني، لأي شخص طبيعي أو اعتباري يقوم بما يلي:

(أ) بيع منتجات التبغ بالتجزئة؛

(ب) زراعة التبغ، باستثناء صغار المزارعين والزراع والمنتجين التقليديين؛

(ج) نقل كميات تجارية من منتجات التبغ أو معدات الصنع؛

(د) بيع التبغ ومنتجات التبغ أو معدات الصنع بالجملة أو الوساطة فيها أو تخزينها أو توزيعها.

٣ - لضمان وجود نظام فعال للترخيص يقوم كل طرف بما يلي:

(أ) اعتماد وتنفيذ تدابير فعالة لمراقبة أو تنظيم سلسلة توريد البضائع التي يتناولها هذا البروتوكول من أجل منع الاتجار غير المشروع بهذه البضائع والردع عنه وكشفه والتحقيق فيه والمقاضاة عليه، والتعاون فيما بينها لبلوغ هذه الغاية؛

(ب) اتخاذ أي تدابير ضرورية، وفقا لقانونها الوطني، من أجل تعزيز فعالية سلطاتها ومرافقها المختصة، بما في ذلك سلطات الجمارك والشرطة المسؤولة عن منع جميع أشكال الاتجار غير المشروع بالبضائع التي يتناولها هذا البروتوكول والردع عنها وكشفها والتحقيق فيها والمقاضاة عليها والقضاء عليها؛

(ج) اعتماد تدابير فعالة من أجل تسهيل المساعدة التقنية والدعم المالي أو الحصول عليهما، وبناء القدرات والتعاون الدولي بغية تحقيق أغراض هذا البروتوكول وضمان إتاحة المعلومات التي يتعين تبادلها بموجب هذا البروتوكول للسلطات المختصة وضمان تبادلها معها على نحو مؤمن؛

(د) التعاون الوثيق فيما بينها، وفقا لنظمها القانونية والإدارية الداخلية المعنية، من أجل تعزيز فعالية إجراءات إنفاذ القوانين لمكافحة التصرف غير المشروع بما في ذلك الأفعال المخالفة للقانون المحددة طبقا للمادة ١٤ من هذا البروتوكول؛

(هـ) التعاون والتواصل، حسب الاقتضاء، مع المنظمات الإقليمية والدولية والحكومية الدولية في تبادل المعلومات التي يتناولها هذا البروتوكول، على نحو مؤمن^(٣)، من أجل تعزيز تنفيذ هذا البروتوكول تنفيذا فعالا؛

(و) التعاون، في حدود الوسائل والموارد المتاحة لها، على جمع أي موارد مالية لازمة لتنفيذ هذا البروتوكول تنفيذا فعالا من خلال آليات التمويل الثنائية والمتعددة الأطراف.

٢ - تضمن الأطراف، لدى الوفاء بالتزاماتها بمقتضى هذا البروتوكول، أقصى قدر ممكن من الشفافية فيما يتعلق بأية تعاملات قد تتم بينها وبين دوائر صناعة التبغ.

(٣) إن تبادل المعلومات على نحو مؤمن بين طرفين هو التبادل الذي يصمد أمام محاولة الاعتراض والعبث (التحريف). ويعني ذلك، بعبارة أخرى، أن المعلومات التي يتم تبادلها بين الطرفين لا يمكن لطرف ثالث قراءتها ولا تغييرها.

المادة ٢

علاقة البروتوكول بالاتفاقات وبالصكوك القانونية الأخرى

- ١ - تنطبق على هذا البروتوكول أحكام اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ المنطبقة على بروتوكولاتها.
- ٢ - تقوم الأطراف التي عقدت أنواع الاتفاقات المذكورة في المادة ٢ من اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ، بإبلاغ اجتماع الأطراف بتلك الاتفاقات عن طريق أمانة الاتفاقية.
- ٣ - ليس في هذا البروتوكول ما يمس حقوق والتزامات أي طرف عملاً بأية اتفاقية أو معاهدة دولية أخرى أو اتفاق دولي مما هو سار بالنسبة إلى ذلك الطرف، ومما يرى أنه يؤدي بصورة أكبر إلى تحقيق القضاء على الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ.
- ٤ - ليس في هذا البروتوكول ما يمس الحقوق والتزامات والمسؤوليات الأخرى للأطراف بموجب القانون الدولي، بما في ذلك اتفاقية الأمم المتحدة لمكافحة الجريمة المنظمة عبر الوطنية.

المادة ٣

الغرض المنشود

إن الغرض المنشود من هذا البروتوكول هو القضاء على جميع أشكال الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ، وفقاً لأحكام المادة ١٥ من اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ.

الباب الثاني: الالتزامات العامة

المادة ٤

الالتزامات العامة

- ١ - بالإضافة إلى أحكام المادة ٥ من اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ يجب على الأطراف القيام بما يلي:

٨ - (أ) يعني مصطلح "معدات الصنع" الآلات المصممة أو المعدلة كي تُستعمل في غرض واحد هو صنع منتجات التبغ وتشكل جزءا من عملية الصنع^(١).

(ب) يعني تعبير أي جزء منها" في سياق معدات الصنع أي جزء يمكن تحديده ويميز معدات الصنع التي تُستعمل في صنع منتجات التبغ.

٩ - يعني مصطلح "الطرف" أي طرف في هذا البروتوكول ما لم يشير السياق إلى خلاف ذلك.

١٠ - يعني مصطلح "البيانات الشخصية" أي معلومات متعلقة بأي شخص طبيعي محدد الهوية أو يمكن تحديده هويته.

١١ - يعني مصطلح "منظمة تكامل اقتصادي إقليمي" منظمة تتألف من عدة دول ذات سيادة، ونقلت إليها دولها الأعضاء صلاحياتها فيما يخص مجموعة مسائل، منها سلطة اتخاذ القرارات الملزمة لدولها الأعضاء فيما يتعلق بتلك المسائل^(٢).

١٢ - تشمل "سلسلة التوريد" صنع منتجات التبغ ومعدات الصنع، واستيراد أو تصدير منتجات التبغ ومعدات الصنع، ويمكن أن تتسع، حسب الاقتضاء، لتشمل واحدا أو أكثر من الأنشطة الواردة أدناه عندما يقرر أحد الأطراف ذلك:

(أ) بيع منتجات التبغ بالتجزئة؛

(ب) زراعة التبغ، باستثناء صغار المزارعين والزراع والمنتجين التقليديين؛

(ج) نقل كميات تجارية من منتجات التبغ أو معدات الصنع؛

(د) بيع التبغ ومنتجات التبغ أو معدات الصنع بالجملة أو الوساطة فيها أو تخزينها

أو توزيعها.

١٣ - يعني مصطلح "منتجات التبغ" المنتجات التي تتكون كلياً أو جزئياً من أوراق التبغ كمادة خام وتصنع بغرض الاستعمال سواء أكان بتدخينها أم مصفاها أم مضغها أم تنشقها.

١٤ - يعني مصطلح "اقتفاء الأثر وتحديد المنشأ" قيام السلطات المختصة أو شخص آخر بالنيابة عنها بتحديد مسار أو تحركات المنتجات عبر سلاسل التوريد، على النحو المحدد في المادة ٨.

(١) يمكن أن تدرج الأطراف الإشارة إلى نظام منظمة الجمارك العالمية لتوصيف السلع الأساسية وترقيمها لهذا الغرض، حيثما انطبق ذلك.

(٢) تشير كلمة وطنية أو داخلية، حسب الاقتضاء وبالمثل، إلى منظمات التكامل الاقتصادي الإقليمي.

الباب الأول: المقدمة

المادة ١

استعمال المصطلحات

- ١ - يعني مصطلح "الوساطة" التصرف بصفة الوكيل عن آخرين، مثلما يحدث عند التفاوض على العقود أو المشتريات أو المبيعات، وذلك لقاء رسم أو عمولة.
- ٢ - يعني مصطلح "السيجارة" أي لفافة من التبغ المقطوع معدة للتدخين وموضوعة في ورقة سجائر. ويُستثنى من ذلك منتجات إقليمية محددة مثل البيدي والأنغ هون أو أية منتجات أخرى مماثلة يمكن لفها في ورق أو أوراق نبات. ولأغراض المادة ٨ يشمل مصطلح "السيجارة" أيضا تبغ "الف" المقطوع من أجل تجهيز سيجارة.
- ٣ - يعني مصطلح "المصادرة"، الذي يشمل الحجز حيثما انطبق، التجريد النهائي من الممتلكات بموجب أمر صادر عن محكمة أو سلطة مختصة أخرى.
- ٤ - يعني مصطلح "التسليم المراقب" الأسلوب الذي يسمح لشحنات غير مشروعة أو مشبوهة بالخروج من إقليم دولة أو أكثر أو المرور عبره أو دخوله، بمعرفة سلطاته المختصة وتحت مراقبتها، بغية التحري عن فعل إجرامي ما وكشف هوية الأشخاص الضالعين في ارتكابه.
- ٥ - يعني مصطلح "المنطقة الحرة" جزءا من إقليم أي طرف تدخل إليه أي منتجات تعتبر عموما، من حيث رسوم وضرائب الاستيراد، كما لو كانت خارج إقليم الجمارك.
- ٦ - يعني مصطلح "الاتجار غير المشروع" أية ممارسة يحظرها القانون أو أي تصرف يحظره القانون مما يتعلق بالإنتاج أو الشحن أو الاستلام أو الحيازة أو التوزيع أو البيع أو الشراء، بما في ذلك أي ممارسة أو تصرف بغرض تسهيل نشاط من هذا القبيل.
- ٧ - يعني مصطلح "الرخصة" الإذن الصادر عن سلطة مختصة بعد تقديم الطلب اللازم أو الوثيقة الأخرى اللازمة إلى السلطة المختصة.

وإذ تقر، علاوة على ذلك، بأن التبغ ومنتجات التبغ العابرة دوليا والمشحونة شحنا عابرا دوليا تجد قنوات للتجار غير المشروع؛

وإذ تضع في اعتبارها أن الإجراءات الفعالة لمنع ومكافحة الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ تقتضي اتباع نهج دولي شامل وتعاوننا وثيقا إزاء جميع جوانب الاتجار غير المشروع التي تشمل، حسب الاقتضاء، الاتجار غير المشروع بالتبغ ومنتجات التبغ ومعدات الصنع؛

وإذ تذكر بأهمية الاتفاقات الدولية الأخرى ذات الصلة وتشدد على أهميتها، مثل اتفاقية الأمم المتحدة لمكافحة الجريمة المنظمة عبر الوطنية واتفاقية الأمم المتحدة لمكافحة الفساد واتفاقية الأمم المتحدة لمكافحة الاتجار غير المشروع في المخدرات والمؤثرات العقلية، والالتزامات التي على الأطراف في هذه الاتفاقيات الوفاء بها، حسب الاقتضاء، وأحكام هذه الاتفاقيات ذات الصلة بالاتجار غير المشروع بالتبغ ومنتجات التبغ ومعدات الصنع، وإذ تشجع تلك الأطراف التي لم تصبح بعد أطرافا في هذه الاتفاقات على أن تنظر في القيام بذلك؛

وإذ تقر بضرورة تعزيز التعاون بين أمانة اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ ومكتب الأمم المتحدة المعني بالمخدرات والجريمة ومنظمة الجمارك العالمية والهيئات الأخرى، حسب الاقتضاء؛

وإذ تذكر بالمادة ١٥ من اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ والتي تقر الأطراف فيها، ضمن جملة أمور، بأن القضاء على جميع أشكال الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ، بما في ذلك التهريب والصنع غير المشروع، من العناصر الأساسية في مكافحة التبغ؛

وإذ ترى أن هذا البروتوكول لا يسعى إلى معالجة المسائل المتعلقة بحقوق الملكية الفكرية؛

واقناعا منها بأن تكملة اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ بروتوكول شامل ستشكل وسيلة قوية وفعالة لمناهضة الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ وتفادي عواقبه الجسيمة؛

تتفق على ما يلي:

وإذ تدرك ضرورة تكوين القدرات العلمية والتقنية والمؤسسية اللازمة لتخطيط وتنفيذ التدابير الوطنية والإقليمية والدولية الملائمة للقضاء على جميع أشكال الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ؛

وإذ تقر بأن التوصل إلى الموارد وإلى التكنولوجيات المناسبة أمر بالغ الأهمية لتعزيز قدرة الأطراف، وخصوصا في البلدان النامية والبلدان التي تمر اقتصاداتها بمرحلة انتقالية، على القضاء على جميع أشكال الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ؛

وإذ تقر أيضا بأنه على الرغم من أن الهدف من إنشاء المناطق الحرة هو تسهيل التجارة القانونية فقد استُغلت أيضا في تسهيل عولمة الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ، فيما يتعلق بالعبور غير المشروع للمنتجات المهربة أو تصنيع منتجات التبغ غير المشروعة؛

وإذ تعترف أيضا بأن الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ يقوض اقتصادات الأطراف ويضر باستقرارها وأمنها؛

وإذ تدرك أيضا أن الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ يدر أرباحا مالية تُستخدم في تمويل أنشطة إجرامية عبر وطنية تتعارض مع أهداف تنشُد الحكومات تحقيقها؛

وإذ تقر بأن الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ يقوض الأغراض الصحية، ويفرض عبئا إضافيا على النظم الصحية ويسبب خسائر في عائدات اقتصادات الأطراف.

وإذ لا تغيب عن بالها المادة ٥-٣ من اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ التي تتفق فيها الأطراف على أن تتصرف، عند وضع وتنفيذ سياساتها في مجال الصحة العمومية، فيما يتعلق بمكافحة التبغ، على نحو يكفل حماية هذه السياسات من المصالح التجارية وأية مصالح أخرى راسخة لدوائر صناعة التبغ، وفقا للقانون الوطني؛

وإذ تشدد على ضرورة توخي الحذر إزاء أي جهود تبذلها دوائر صناعة التبغ لكي تقوض أو تفسد استراتيجيات مكافحة الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ، وضرورة العلم بأنشطة دوائر صناعة التبغ ذات الأثر السلبي على استراتيجيات مكافحة الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ؛

وإذ لا تغيب عن بالها المادة ٦-٢ من اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ، التي تشجع "الأطراف على القيام، حسب الاقتضاء، بحظر أو تقييد مبيعات منتجات التبغ المعفاة من الضرائب والرسوم الجمركية إلى المسافرين الدوليين و/أو توريدها من قبلهم"؛

بروتوكول القضاء على الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ

الديباجة

إن الأطراف في هذا البروتوكول،

إذ تضع في اعتبارها أن جمعية الصحة العالمية السادسة والخمسين قد اعتمدت في ٢١ أيار/مايو ٢٠٠٣، بتوافق الآراء، اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ، التي بدأ نفاذها في ٢٧ شباط/فبراير ٢٠٠٥؛

وإذ تقر بأن اتفاقية منظمة الصحة العالمية الإطارية بشأن مكافحة التبغ هي إحدى أسرع معاهدات الأمم المتحدة التي تم التصديق عليها وتعد من الوسائل الأساسية لبلوغ أغراض منظمة الصحة العالمية؛

وإذ تذكّر بديباجة دستور منظمة الصحة العالمية التي تنص على أن التمتع بأعلى مستوى من الصحة يمكن بلوغه كحق من الحقوق الأساسية لكل إنسان، دون تمييز بسبب العنصر أو الدين أو العقيدة السياسية أو الحالة الاقتصادية أو الاجتماعية؛

وتصميما منها أيضا على إعطاء الأولوية لحقهم في صون الصحة العمومية؛

وإذ تشعر بالقلق لأن الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ يسهم في استئراء وباء التبغ، الذي يُعتبر مشكلة عالمية لها عواقب وخيمة على الصحة العمومية وتستدعي استجابات محلية ودولية فعالة وملائمة وشاملة؛

وإذ تُقر أيضا بأن الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ يقوض التدابير التسعيرية والضريبية الرامية إلى تعزيز مكافحة التبغ، ويزيد بذلك من توافر منتجات التبغ بأسعار ميسورة؛

وإذ تشعر بالقلق إزاء ما لازدياد توافر منتجات التبغ بأسعار ميسورة من خلال الاتجار غير المشروع من آثار تلحق الضرر بالصحة العمومية وبالعافية، وخصوصا لدى الشباب والفقراء وسائر الفئات الضعيفة؛

وإذ يساورها بالقلق إزاء العواقب الاقتصادية والاجتماعية الضخمة الناجمة عن الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ على البلدان النامية والبلدان التي تمر اقتصاداتها بمرحلة انتقالية؛

بروتوكول القضاء على الاتجار غير المشروع بمنتجات التبغ

الأمم المتحدة

٢٠١٢

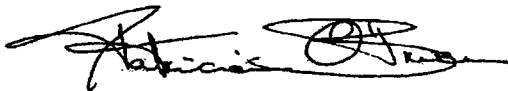

I hereby certify that the foregoing text is a true copy of the Protocol to Eliminate Illicit Trade in Tobacco Products, adopted at Seoul on 12 November 2012, the original of which is deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Je certifie que le texte qui précède est une copie conforme du Protocole pour éliminer le commerce illicite des produits du tabac, adopté à Séoul le 12 novembre 2012, et dont l'original se trouve déposé auprès du Secrétaire général des Nations Unies.

For the Secretary-General,
The Legal Counsel
(Under-Secretary-General
for Legal Affairs)

Pour le Secrétaire général,
Le Conseiller juridique
(Secrétaire général adjoint
aux affaires juridiques)

Patricia O'Brien

United Nations
New York, 4 December 2012

Organisation des Nations Unies
New York, le 4 décembre 2012

Certified true copy (IX-4-a)
Copie certifiée conforme (IX-4-a)
December 2012/décembre 2012

Deklaracje

(O ile nie określono inaczej, deklaracje zostały złożone przy okazji ratyfikowania, przyjęcia, zatwierdzenia, formalnego poświadczenia lub przystąpienia.)

Kostaryka

Deklaracja interpretacyjna:

W przypadku Republiki Kostaryki do celów wykonania art. 27 Protokołu Ministerstwa Skarbu, Zdrowia Publicznego, Gospodarki, Handlu i Przemysłu, Spraw Wewnętrznych i Policji oraz Bezpieczeństwa Publicznego będą odpowiedzialne za proponowanie wszelkich zmian do krajowych ustaw, rozporządzeń i przepisów ogólnie, które mogą być wymagane w celu zapewnienia zgodności z niniejszym Protokołem, w ramach ich kompetencji i uprawnień oraz bez uszczerbku dla konstytucyjnych uprawnień przyznanych władzy ustawodawczej i wykonawczej.

Unia Europejska

Deklaracja na podstawie art. 44:

Unia Europejska (UE) składa, zgodnie z art. 44 Protokołu w sprawie wyeliminowania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi do Ramowej konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o ograniczeniu użycia tytoniu (zwanym dalej „Protokołem FCTC”), następującą deklarację kompetencji określającą kategorie i dziedziny polityki, co do których państwa członkowskie UE powierzyły UE kompetencje w dziedzinach objętych Protokołem FCTC.

1. Zasady ogólne

Kategorie i dziedziny kompetencji Unii określono w art. 2-6 TFUE. Jeżeli Traktaty przyznają UE wyłączną kompetencję w określonej dziedzinie, jedynie UE może stanowić prawo oraz przyjmować akty prawnie wiążące, natomiast państwa członkowskie mogą to czynić wyłącznie z upoważnienia UE lub w celu wykonania aktów UE. Jeżeli Traktaty przyznają UE w określonej dziedzinie kompetencję dzieloną z państwami członkowskimi, UE i państwa członkowskie mogą stanowić prawo i przyjmować akty prawnie wiążące w tej dziedzinie. Państwa członkowskie wykonują swoją kompetencję w zakresie, w jakim UE nie wykonała swojej kompetencji. Państwa członkowskie ponownie wykonują swoją kompetencję w zakresie, w jakim UE postanowiła zaprzestać wykonywania swojej kompetencji.

Jeśli chodzi o zawieranie umów międzynarodowych, w odniesieniu do dziedzin polityki wymienionych w art. 3 ust. 1 TFUE, jedynie UE jest uprawniona do działania. W przypadku dziedzin polityki wymienionych w art. 4 ust. 2 TFUE UE i jej państwa członkowskie dzielą kompetencje, ale jedynie UE jest uprawniona do działania, kiedy planowane działanie jest niezbędne do umożliwienia Unii wykonywania jej wewnętrznych kompetencji lub w zakresie, w jakim postanowienia umów mogą wpływać na wspólne zasady lub zmieniać ich zakres w rozumieniu art. 3 ust. 2 TFUE; w przeciwnym przypadku (tj. warunki określone w art. 3 ust. 2 TFUE nie zostały spełnione) państwa członkowskie mogą wykonywać swoje kompetencje do działania w tych dziedzinach polityki.

Kompetencje nieprzyznane UE na mocy traktatów należą do zakresu kompetencji państw członkowskich UE.

UE będzie należycie informować o wszelkich istotnych zmianach w zakresie swoich kompetencji, zgodnie z art. 44 Protokołu, przy czym nie będzie to stanowić warunku wykonywania posiadanych przez nią kompetencji w sprawach objętych Protokołem FCTC.

2. Wyłączna kompetencja UE

2.1. UE ma wyłączną kompetencję w odniesieniu do tych kwestii objętych Protokołem FCTC, które wchodzą w zakres wspólnej polityki handlowej UE (art. 207 TFUE).

2.2. UE ma ponadto wyłączną kompetencję w odniesieniu do tych kwestii objętych Protokołem FCTC, które wchodzą w zakres współpracy celnej (art. 33 TFUE), harmonizacji ustawodawstw w dziedzinie rynku wewnętrznego (art. 113 i 114 TFUE), współpracy

Dyrektor
Departamentu Zwalczania
Przestępczości Ekonomicznej

Edward Komorowski

*za zgodności z tłumaczeniem
& oryginałem*

wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych (art. 82 TFUE) oraz definicji przestępstw (art. 83 TFUE) jedynie w takim zakresie, w jakim akt unijny zawiera wspólne przepisy, na które mogą mieć wpływ postanowienia Protokołu FCTC lub których zakres może zostać zmieniony postanowieniami Protokołu FCTC.

Poniższy wykaz aktów unijnych przedstawia zakres, w jakim Unia sprawuje swoją wewnętrzną kompetencję w tych dziedzinach zgodnie z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Zakres wyłącznej kompetencji Unii wynikający z tych aktów należy oceniać na podstawie szczegółowych przepisów każdego aktu; w szczególności dotyczy to zakresu, w jakim akty te ustanawiają wspólne przepisy, na które mogą mieć wpływ postanowienia Protokołu FCTC lub akt przyjęty w ramach jego wykonania lub których zakres może zostać zmieniony postanowieniami Protokołu FCTC lub takiego aktu.

– Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylająca dyrektywę 2001/37/WE (Dz.U. L 127 z 29.4.2014, s. 1);

– Dyrektywa 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu (Dz.U. L 309 z 25.11.2005, s. 15);

– Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1);

– Dyrektywa Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylająca dyrektywę 92/12/EWG (Dz.U. L 9 z 14.1.2009, s. 12);

– Dyrektywa Rady 2011/64/UE z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie struktury oraz stawek akcyzy stosowanych do wyrobów tytoniowych (Dz.U. L 176 z 5.7.2011, s. 24);

– Decyzja ramowa Rady 2001/500/WSiSW z dnia 26 czerwca 2001 r. w sprawie prania brudnych pieniędzy oraz identyfikacji, wykrywania, zamrożenia, zajęcia i konfiskaty narzędzi oraz zysków pochodzących z przestępstwa (Dz.U. L 182 z 5.7.2001, s. 1);

– Akt Rady z dnia 26 lipca 1995 r. ustalający Konwencję w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. C 316 z 27.11.1995, s. 48).

3. Kompetencje państw członkowskich

W przypadku pozostałych kwestii objętych Protokołem FCTC niewymienionych w pkt 2.1 i 2.2 w odniesieniu do których UE nie ma wyłącznych kompetencji, kompetencje posiadają państwa członkowskie.

Uwaga końcowa

1

Dla europejskiej części Holandii.

*za zgodności tłumaczeniu
z oryginałem*
Dyrektor
Departamentu Zwalczania
Przestępczości Ekonomicznej
Edward Komorowski

Declarations

(Unless otherwise indicated, the declarations were made upon ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession.)

Costa Rica

Interpretative declaration:

In the case of the Republic of Costa Rica, for the purposes of the implementation of article 27 of the Protocol, the Ministries of the Treasury, Public Health, Economic Affairs, Trade and Industry, the Interior and Police, and Public Security shall be responsible for proposing any amendments to domestic laws, regulations and rules in general that might be required for compliance with this Protocol, within their competencies and powers, and without prejudice to the constitutional powers vested in the legislative and executive branches.

European Union

Declaration pursuant to article 44:

The European Union (EU) submits, in accordance with Article 44 of the Protocol to Eliminate Illicit Trade in Tobacco Products to the World Health Organisation's Framework Convention on Tobacco Control ("FCTC Protocol"), the following Declaration of Competences specifying the categories and policy areas in respect of which the Member States of the EU have conferred competences upon the EU in the areas covered by the FCTC Protocol.

1. General Principles

The categories and areas of Union competence are set out in Articles 2 to 6 TFEU. When the Treaties confer on the EU exclusive competence in a specific area, only the EU may legislate and adopt legally binding acts, the Member States being able to do so themselves only if so empowered by the EU or for the implementation of EU acts. When the Treaties confer on the EU a competence shared with the Member States in a specific area, the EU and the Member States may legislate and adopt legally binding acts in that area. The Member States shall exercise their competence to the extent that the EU has not exercised its competence. The Member States shall again exercise their competence to the extent that the EU has decided to cease exercising its competence.

As regards the conclusion of international agreements, for the policy areas listed in Article 3(1) TFEU, only the EU has the competence to act. For the policy areas listed in Article 4(2) TFEU the EU and its Member States share competence, but only the EU has the competence to act when the envisaged action is necessary to enable the Union to exercise its internal competence, or insofar as the provisions in the agreement may affect common rules or alter their scope within the meaning of Article 3(2) TFEU; insofar as this is not the case (i.e. the conditions of Article 3(2) TFEU are not met), Member States may exercise their competence to act in these policy areas.

Competences not attributed to the EU by the Treaties fall within the competences of the Member States of the EU.

The EU will duly notify any substantial modification of the extent of its competences, in accordance with Article 44 of the Protocol, without this constituting a prerequisite for the exercise of its competence in matters covered by the FCTC Protocol.

2. Exclusive competence of the EU

2.1. The EU has exclusive competence to act with respect to the matters covered by the FCTC Protocol that fall under the scope of the common commercial policy of the EU (Article 207 TFEU).

2.2. In addition, the EU has exclusive competence to act with regard to matters covered by the FCTC protocol that fall under the scope of customs cooperation (Article 33 TFEU), approximation of laws in the internal market (Articles 113 and 114 TFEU), judicial cooperation in criminal matters (Article 82 TFEU) and definition of criminal offences (Article 83 TFEU), only insofar as the provisions of a Union act establish common rules that may be affected or altered in scope by provisions of the FCTC protocol.

The list of Union acts below illustrates the extent to which the Union has exercised its internal competence in these fields in accordance with the Treaty on the Functioning of the European Union. The extent of Union exclusive competence ensuing from these acts must be assessed by reference to the precise provisions of each measure, and in particular the extent to which these provisions establish common rules that risk to be affected or altered in scope by the provisions of the FCTC Protocol or an act

adopted in implementation thereof.

– Directive 2014/40/EU of the European Parliament and of the Council of 3 April 2014 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States concerning the manufacture, presentation and sale of tobacco and related products and repealing Directive 2001/37/EC (OJ L 127, 29.4.2014, p. 1);

– Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on the prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering and terrorist financing (OJ L 309, 25.11.2005, p. 15);

– Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council of 9 October 2013 laying down the Union Customs Code (OJ L 269, 10.10.2013, p. 1);

– Council Directive 2008/118/EC of 16 December 2008 concerning the general arrangements for excise duty and repealing Directive 92/12/EEC (OJ L 9, 14.1.2009, p. 12);

– Council Directive 2011/64/EU of 21 June 2011 on the structure and rates of excise duty applied to manufactured tobacco (OJ L 176, 5.7.2011, p. 24);

– Council Framework Decision 2001/500/JHA of 26 June 2001 on money laundering, the identification, tracing, freezing, seizing and confiscation of instrumentalities and the proceeds of crime (OJ L 182, 5.7.2001, p. 1);

– Council Act of 26 July 1995 drawing up the Convention on the protection of the European Communities' financial interests (OJ C 316, 27.11.1995, p. 48).

3. Competence of the Member States

For other matters covered by the FCTC Protocol not mentioned in sections 2.1 and 2.2, for which the EU has not exclusive competence to act, the Member States remain competent to act.

End Note

1

For the European part of the Netherlands.

Wykaz państw sygnatariuszy oraz stron Protokołu

Lp.	Państwo	Sygnatariusz	Strona
1.	Austria	9 styczeń 2014 r.	28 październik 2014 r.
2.	Belgia	17 maj 2013 r.	22 luty 2019 r.
3.	Benin	24 wrzesień 2013 r.	6 lipiec 2018 r.
4.	Botswana	1 październik 2013 r.	-
5.	Brazylia	-	14 czerwiec 2018 r.
6.	Burkina Faso	8 marzec 2013 r.	30 marzec 2016 r.
7.	Republika Zielonego Przylądka	-	16 październik 2019 r.
8.	Czad	-	13 czerwiec 2018 r.
9.	Chiny	10 styczeń 2013 r.	-
10.	Kolumbia	21 luty 2013 r.	-
11.	Komory	-	14 październik 2016 r.
12.	Kongo	-	14 maj 2015 r.
13.	Kostaryka	21 marzec 2013 r.	7 marzec 2017 r.
14.	Wybrzeże Kości Słoniowej	24 wrzesień 2013 r.	25 maj 2016 r.
15.	Chorwacja	-	10 czerwiec 2019 r.
16.	Cypr	23 październik 2013 r.	29 sierpień 2017 r.
17.	Czechy	-	12 lipiec 2019 r.
18.	Demokratyczna Republika Konga	9 grudzień 2013 r.	-
19.	Dania	7 styczeń 2014 r.	-
20.	Ekwador	25 wrzesień 2013 r.	15 października 2015 r.
21.	Egipt	-	10 wrzesień 2020 r.
22.	Eswatini	-	21 wrzesień 2016 r.
23.	Unia Europejska	20 grudzień 2013 r.	24 czerwiec 2016 r.
24.	Fidżi	11 lipiec 2013 r.	24 kwiecień 2019 r.
25.	Finlandia	25 wrzesień 2013 r.	-
26.	Francja	10 styczeń 2013 r.	30 listopada 2015 r.
27.	Gabon	10 styczeń 2013 r.	1 październik 2014 r.
28.	Gambia	-	26 wrzesień 2016 r.
29.	Niemcy	1 październik 2013 r.	31 październik 2017 r.
30.	Ghana	24 wrzesień 2013 r.	-
31.	Grecja	9 lipiec 2013 r.	24 maj 2021 r.
32.	Gwinea	-	9 maj 2017 r.
33.	Gwinea-Bissau	24 wrzesień 2013 r.	-
34.	Węgry	-	23 czerwiec 2020 r.
35.	Indie	-	5 czerwiec 2018 r.
36.	Iran	7 styczeń 2014 r.	27 sierpień 2018 r.
37.	Irak	-	2 grudzień 2015 r.
38.	Irlandia	20 grudzień 2013 r.	-
39.	Izrael	23 grudzień 2013 r.	-
40.	Kenia	29 maj 2013 r.	4 maj 2020 r.
41.	Kuwejt	11 listopad 2013 r.	21 luty 2019 r.
42.	Łotwa	-	4 luty 2016 r.
43.	Libia	10 styczeń 2013 r.	-
44.	Litwa	6 wrzesień 2013 r.	14 grudzień 2016 r.
45.	Luksemburg	-	25 lipiec 2019 r.
46.	Madagaskar	25 wrzesień 2013 r.	21 wrzesień 2017 r.
47.	Mali	8 styczeń 2014 r.	17 czerwiec 2016 r.

48.	Malta	-	2 sierpień 2018 r.
49.	Mauritius	-	26 czerwiec 2018 r.
50.	Mongolia	1 listopad 2013 r.	8 październik 2014 r.
51.	Czarnogóra	1 lipiec 2013 r.	11 październik 2017 r.
52.	Mjanma	10 styczeń 2013 r.	-
53.	Holandia	6 styczeń 2014 r.	3 lipiec 2020 r.
54.	Nikaragua	10 styczeń 2013 r.	20 grudzień 2013 r.
55.	Niger	-	12 lipiec 2017 r.
56.	Nigeria	-	8 marzec 2019 r.
57.	Macedonia Północna	8 styczeń 2014 r.	-
58.	Norwegia	16 październik 2013 r.	29 czerwiec 2018 r.
59.	Pakistan	-	29 styczeń 2018 r.
60.	Panama	10 styczeń 2013 r.	23 wrzesień 2016 r.
61.	Portugalia	8 styczeń 2014 r.	22 lipiec 2015 r.
62.	Katar	18 czerwiec 2013 r.	2 lipiec 2018 r.
63.	Korea Południowa	10 styczeń 2013 r.	-
64.	Samoa	-	29 czerwiec 2018 r.
65.	Arabia Saudyjska	-	9 październik 2015 r.
66.	Senegal	-	31 sierpień 2016 r.
67.	Serbia	-	30 czerwiec 2017 r.
68.	Seszele	-	7 styczeń 2020 r.
69.	Słowacja	-	25 wrzesień 2017 r.
70.	Słowenia	6 styczeń 2014 r.	-
71.	Południowa Afryka	10 styczeń 2013 r.	-
72.	Hiszpania	-	23 grudzień 2014 r.
73.	Sri Lanka	-	8 luty 2016 r.
74.	Sudan	30 wrzesień 2013 r.	-
75.	Szwecja	6 styczeń 2014 r.	9 lipiec 2019 r.
76.	Syria	10 styczeń 2013 r.	-
77.	Togo	9 styczeń 2014 r.	31 styczeń 2018 r.
78.	Tunezja	11 styczeń 2013 r.	-
79.	Turcja	10 styczeń 2013 r.	26 kwiecień 2018 r.
80.	Turkmenistan	-	30 marca 2015 r.
81.	Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	17 grudzień 2013 r.	27 czerwiec 2018 r.
82.	Tanzania	24 wrzesień 2013 r.	-
83.	Urugwaj	10 styczeń 2013 r.	24 wrzesień 2014 r.
84.	Jemen	7 styczeń 2014 r.	-

Stan na 15 czerwca 2021 r.

Minister do Spraw Unii Europejskiej

DPUE.920.1468.2021.TL(8)
Warszawa, 14 marca 2023 r.
Dot.: RM-0610-59-22, RM-06111-98-22 *nowy tekst*

Pan Łukasz Schreiber
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej Protokołu w sprawie wyeliminowania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, sporządzonego w Seulu dnia 12 listopada 2012 r. do Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu, sporządzonej w Genewie dnia 21 maja 2003 r., wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym wnioskiem o ratyfikację umowy międzynarodowej za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Umowa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra do Spraw Unii Europejskiej

Karolina Rudzińska
Podsekretarz Stanu
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
Pan Zbigniew Rau
Minister Spraw Zagranicznych